

Objednatel:
Středočeský kraj
Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Pořizovatel:
Krajský úřad Středočeského kraje,
Odbor regionálního rozvoje
Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Projektant:
Atelier T-plan, s.r.o.
Na Šachtě 497/9, Praha 7 – Holešovice, 170 00

ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE STŘEDOČESKÉHO KRAJE – NÁVRH

Vyhodnocení vlivů na životní prostředí dle přílohy k zák. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

.....
RNDr. Libor Krajíček
jednatel a ředitel společnosti

.....
RNDr. Libor Krajíček
hlavní řešitel
autorizace dle §19 zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
čj. 5033/793/OPV/93, s prodloužením čj. 1858/ENV/11 ze dne 01.02. 2011

.....
Mgr. Alena Kubešová, Ph.D.
hlavní řešitel
autorizace dle §19 zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
čj. 3269/468/OPVŽP/99, s prodloužením čj. 53788/ENV/11 ze dne 29.07. 2011

listopad 2011
zakázka č. 2011 014

ZPRACOVATELSKÝ KOLEKTIV

Mgr. Alena Kubešová, Ph.D. - autorizace dle §19 zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, čj. 3269/468/OPVŽP/99 ze dne 24.03. 1999, s prodloužením čj. 53788/ENV/11 ze dne 29.07. 2011

RNDr. Libor Krajíček - autorizace dle §19 zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, čj. 5033/793/OPV/93 ze dne 19.04. 1994, s prodloužením čj. 1858/ENV/11 ze dne 01.02. 2011

Ing. Anna Ježková

Ing. Miroslav Cihlář

RNDr. Stanislav Klír, DrSc.

Mgr. Ondřej Volf

Mgr. Eva Chvojková

Bc. Petr Cejnar

Jana Borovcová

Externí spolupráce:

ATEM, s.r.o.

Integra Consulting Services, s.r.o.

OBSAH

str.

ODDÍL A – VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÚR STŘEDOČESKÉHO KRAJE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

ÚVOD

Důvody a cíle vyhodnocení ZÚR dle přílohy k zák. č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů	3
Metodika hodnocení	3
1. ZHODNOCENÍ VZTAHU ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI	7
2. ÚDAJE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEHO PŘEDPOKLÁDANÉM VÝVOJI, POKUD BY NEBYLY UPLATNĚNY ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE	23
2.1. Ovzduší	23
2.2. Povrchové a podzemní vody	39
2.3. Půda	44
2.4. Geomorfologie a geologie	49
2.5. Flóra, fauna, biologická rozmanitost	58
2.6. Krajina a krajinná infrastruktura	67
2.7. Kulturní a historické památky	70
2.8. Obyvatelstvo	72
3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY	77
3.1. Ovzduší	77
3.2. Povrchové a podzemní vody	77
3.3. Půda	78
3.4. Geologické poměry, zdroje nerostných surovin	79
3.5. Flóra, fauna, biologická rozmanitost	81
3.6. Krajina a krajinná infrastruktura	81
3.7. Kulturní a historické památky	81
3.8. Obyvatelstvo	81
4. SOUČASNÉ PROBLÉMY A JEVY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY, ZEJMÉNA S OHLEDEM NA ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ A PTAČÍ OBLASTI	83
4.1. Ovzduší	83
4.2. Povrchové a podzemní vody	84

4.3.	Půda	85
4.4.	Geologické poměry, zdroje nerostných surovin	86
4.5.	Flóra, fauna, biologická rozmanitost	87
4.6.	Krajina a krajinná infrastruktura	87
4.7.	Kulturní a historické památky	88
4.8.	Obyvatelstvo	88
5.	ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍCH A PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ ZÚR	90
5.1.	Hodnocení priorit územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje	90
5.2.	Hodnocení rozvojových oblastí a os	91
5.3.	Hodnocení specifických oblastí	108
5.4.	Zpřesnění ploch a koridorů vymezených v PÚR a vymezení ploch a koridorů krajského významu	114
5.5.	Upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území	135
5.6.	Vymezení cílových charakteristik krajiny	136
5.7.	Veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření	137
5.8.	Stanovení požadavků nadmístního významu na koordinaci územně plánovací činnosti obcí	138
5.9.	Stanovení pořadí změn v území (etapizace)	138
5.10.	Souhrnné hodnocení vlivu záměrů na složky životního prostředí	139
5.11.	Hodnocení kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí	158
5.12.	Hodnocení vlivů přesahujících hranice kraje	160
6.	POROVNÁNÍ A ZHODNOCENÍ VARIANTNĚ NAVRHOVANÝCH ZÁMĚRŮ	163
6.1.	Metodika hodnocení variantních návrhů	164
6.2.	Popis variantních návrhů	165
6.3.	Zhodnocení variantních návrhů	168
7.	POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH ZÁVAŽNÝCH ZÁPORNÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	175
8.	ZHODNOCENÍ ZPŮSOBU ZAPRACOVÁNÍ VNITROSTÁTNÍCH CÍLŮ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ DO ZÚR A JEJICH ZOHLEDNĚNÍ PŘI VÝBĚRU VARIANT ŘEŠENÍ	182
9.	NÁVRH UKAZATELŮ PRO SLEDOVÁNÍ VLIVU ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	185
10.	NETECHNICKÉ SHRNUÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ	187
10.1.	Předmět vyhodnocení	187
10.2.	Stručná charakteristika stavu životního prostředí	187
10.3.	Hodnocení ZÚR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni	192

10.4. Hodnocení vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí	192
10.5. Hodnocení ploch a koridorů veřejné infrastruktury	193
10.6. Vyhodnocení variant řešení	198
SEZNAM ZKRATEK	200

TABULKOVÉ PŘÍLOHY

- 1.1. ZÚR – Koridory a plochy dopravní infrastruktury
- 1.2. ZÚR – Koridory a plochy technické infrastruktury
- 1.3. ZÚR – Protipovodňová ochrana
- 2.1. ÚP VÚC – Koridory a plochy dopravní infrastruktury
- 2.2. ÚP VÚC – Koridory a plochy technické infrastruktury
- 2.3. ÚP VÚC – Koridory a plochy vodovodních staveb
- 2.4. Lokality vhodné pro akumulaci povrchových vod
3. Podklad pro vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů

ODDÍL B - VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÚR STŘEDOČESKÉHO KRAJE NA EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI NATURA 2000

ODDÍL A

**Vyhodnocení vlivů ZÚR Středočeského kraje
na životní prostředí**

KOMENTÁŘ K HODNOCENÍ NÁVRHU ZÚR STŘEDOČESKÉHO KRAJE PRO PROJEDNÁNÍ DLE §39 ZÁKONA Č.183/2006 Sb., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Předkládaná dokumentace Vyhodnocení vlivů ZÚR Středočeského kraje na životní prostředí reaguje na změny provedené v Návrhu ZÚR Středočeského kraje pro projednání dle §37 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Úpravy Návrhu ZÚR Středočeského kraje byly provedeny na základě vypořádání stanovisek dotčených orgánů po společném jednání podle §37 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Dokumentace Vyhodnocení vlivů ZÚR Středočeského kraje je upravena tak, aby odpovídala aktuální podobě koncepce ZÚR Středočeského kraje.

Přehled změn provedených na základě vypořádání stanovisek dotčených orgánů po společném jednání podle §37 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

- 1) Úprava textové a grafické části SEA týkající se variantně vymezených koridorů dopravní a technické infrastruktury – zapracování hodnocení výsledné varianty;
- 2) Odstranění vybraných koridorů dle aktuální podoby Návrhu ZÚR Stčk;
- 3) Úprava vymezení vybraných koridorů dle aktuální podoby Návrhu ZÚR Stčk a provedení následné aktualizace vyhodnocení jejich vlivu na sledované složky životního prostředí;
- 4) Úprava textové části SEA.

Ad1) Návrh ZÚR Středočeského kraje pro projednání dle §39 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vymezuje výsledné varianty původně variantně vymezených koridorů. Výsledná varianta byla vybrána na základě stanovisek dotčených orgánů. V předkládané dokumentaci je uvedeno hodnocení výsledných variant. Hodnocení vybrané (zapracované) varianty je uvedeno v kapitole 5 a 6. a příloze 1-1. a 1-2 a 2-1.

Z důvodu transparentnosti procesu SEA bylo v kapitole 6 a příloze 1-1, 1-2 a 2-1 ponecháno hodnocení všech variant a toto hodnocení doplněno o komentář, zda výběr výsledné (zapracované) varianty není v rozporu s hodnocením a doporučením dokumentace SEA.

Ad 2) Z textové a grafické části byly odstraněny plochy a koridory, které byly z Návrhu ZÚR Středočeského kraje odstraněny na základě vypořádání stanovisek dotčených orgánů po společném jednání podle §37 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Ad3) V textové části byla provedena aktualizace hodnocení koridorů a ploch, jejichž vymezení bylo na základě vypořádání stanovisek dotčených orgánů změněno. Vymezení koridorů bylo aktualizováno dle grafické přílohy Návrhu ZÚR Středočeského kraje pro projednání dle §39 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Ad4) Textová část byla aktualizována na základě stanovisek dotčených orgánů po společném jednání dle §37 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů a na základě změn provedených v Návrhu ZÚR Středočeského kraje pro projednání dle §37 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

ÚVOD

Důvody a cíle vyhodnocení ZÚR dle přílohy k zák. č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Zásady územního rozvoje (ZÚR) jsou v územně plánovací praxi novým nástrojem územního plánování, který s platností od 01.01. 2007 zavedl zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. ZÚR nahrazují dřívější nástroj územního plánování, tj. územní plán velkého územního celku dle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Hlavní cíle a požadavky na řešení návrhu ZÚR Středočeského kraje (ZÚR Stčk) jsou stanoveny v Zadání ZÚR Stčk. Zadání ZÚR Stčk bylo zpracováno Krajským úřadem Středočeského kraje, odborem regionálního rozvoje (pořizovatel územně plánovací dokumentace ZÚR Stčk dle § 7 odstavce 1 písmene a) stavebního zákona), v souladu s ust. § 187 odstavce 4 stavebního zákona.

Zadání ZÚR Stčk bylo schváleno Zastupitelstvem Středočeského kraje dne 18.06. 2008 Usnesením č. 38 – 26/2008/ZK.

V předkládané verzi dokumentace Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na životní prostředí jsou zpracovány požadavky dotčených orgánů, které uplatnily v rámci společného jednání dne 9.12. 2009 dle §37 stavebního zákona o Návrhu zásad územního rozvoje a Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území.

Součástí Zásad územního rozvoje Středočeského kraje je dle § 36 stavebního zákona Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na udržitelný rozvoj území (VV ZÚR Stčk URÚ), jehož součástí dle § 19 odstavce 2 stavebního zákona je mj. (část A v obsahu VV ZÚR STČK URÚ dle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 500/2006 Sb.) **Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na životní prostředí (VV ZÚR Stčk ŽP)** s obsahem daným přílohou stavebního zákona.

Metodika hodnocení

Hodnocení vlivů na životní prostředí je metodicky založeno na hodnocení celého obsahu ZÚR ve stejné míře podrobnosti, dané měřítkem tiskových výstupů výkresové části (měřítko 1:100 000). Hodnocení vlivů na obyvatelstvo a složky ŽP ve všech případech vychází z identifikace potenciálních vlivů a z expertního odhadu jejich rozsahu a významnosti. Míra podrobnosti hodnocení včetně kvantifikace jejich rozsahu a významnosti odpovídá míře podrobnosti, v jaké je konkrétní jev (záměr / požadavek) v rámci ZÚR definován nebo vymezen.

Návrhové části ZÚR bez územního průmětu (priority ÚP, požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území) jsou ve vztahu ke složkám životního prostředí posuzovány formou extrapolace předpokládaných vlivů. Návrhové části ZÚR s konkrétním územním průmětem ve výkresové části (koridory a plochy nadmístního významu) jsou (s výjimkou vlivů na ovzduší) posuzovány především na základě své prostorové superpozice vůči průmětům environmentálních limitů zobrazitelných měřítku ZÚR:

- obyvatelstvo – zastavěná území sídel, lázeňská území
- voda – CHOPAV, ochranná pásma vodních zdrojů, svrchní útvary podzemních vod, vodní toky, vodní plochy, záplavová území, ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů
- půda – třídy ochrany ZPF, plochy PUPFL
- geologické poměry, zdroje nerostných surovin – ložiska nerostných surovin, poddolovaná území, svahové deformace
- příroda a krajina - zvláště chráněná území přírody, ÚSES (NR+R), přírodní parky a ostatní území se zvýšenou hodnotou krajinného rázu, Natura 2000,
- kulturní a historické hodnoty území - památkové zóny a rezervace, archeologické lokality.

Vlastní identifikace vlivů navrhovaných záměrů veřejně prospěšných staveb, územních rezerv a návrhů na sledované složky životního prostředí byla provedena v mapách měřítko 1:50 000.

Zjištěné vlivy na sledované složky životního prostředí jsou souhrnně prezentovány v hodnotících tabulkách a nejzávažnější zjištěné střety následně komentovány (kapitoly 5 a 6).

U variantních návrhů je provedeno porovnání variant s doporučením varianty z hlediska vlivu na ŽP šetrnější, přijatelnější. Metoda hodnocení variantních záměrů je uvedena v kapitole 6.

Způsob hodnocení:

- 2   potenciálně negativní vliv
- 1   potenciálně mírně negativní vliv
- 0   bez vlivu
- +1   potenciálně mírně pozitivní vliv
- +2   potenciálně pozitivní vliv
- ?   nelze vyhodnotit

- 2 – potenciálně významný negativní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše může být potenciálně spojena s významným negativním vlivem na danou složku životního prostředí. V koridoru/ploše je identifikován některý ze sledovaných environmentálních limitů/charakteristik. Zjištění střetu však automaticky neznamená, že vždy dojde k negativnímu ovlivnění. Existuje poměrně vysoké riziko negativního ovlivnění limitu/charakteristiky, které je předmětem hodnocení. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace. Realizace záměru je možná za předpokladu dodržení navrhovaných opatření k vyloučení či minimalizaci vlivů.

-1 – potenciálně mírně negativní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše může být potenciálně spojena s negativním vlivem na danou složku životního prostředí. V koridoru/ploše byl identifikován některý ze sledovaných environmentálních limitů/charakteristik či koridor/plocha jsou vymezeny v těsné blízkosti sledovaného limitu/charakteristiky. Zjištění střetu však automaticky neznamená, že vždy dojde k negativnímu ovlivnění. Existuje určité riziko negativního ovlivnění limitu/charakteristiky, které je předmětem hodnocení. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace. Realizace záměru je možná za předpokladu dodržení navrhovaných opatření k vyloučení či minimalizaci vlivů.

0 - bez vlivu/zanedbatelný vliv

V měřítku zpracování nebyl identifikován negativní vliv na danou složku životního prostředí, resp. na základě expertního odhadu zpracovatel nepředpokládá ovlivnění sledovaných environmentálních limitů/charakteristik.

+1 - potenciálně pozitivní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše pozitivně ovlivní danou složku životního prostředí/environmentální charakteristiky dotčeného území.

+2 - potenciálně významný pozitivní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše významně pozitivně ovlivní danou složku životního prostředí/environmentální charakteristiky dotčeného území.

? - vliv nelze vyhodnotit

Vliv záměru nelze v měřítku hodnocení SEA stanovit.

Zjištěné vlivy na sledované složky životního prostředí jsou souhrnně prezentovány v hodnotících tabulkách. Hodnotící tabulky jsou uvedeny v příloze dokumentace. Pro každý z posuzovaných záměrů byla zpracována samostatná tabulka uvádějící hodnocení daného záměru (plochy/koridoru) ve vztahu ke sledovaným složkám životního prostředí. V každé z prezentovaných tabulek jsou uvedena navrhovaná doporučení k omezení či vyloučení identifikovaných negativních vlivů a závěr hodnocení.

Závěry a doporučení SEA formulovaná v kap. 7 textové části SEA na základě zjištění a vyhodnocení potenciálních vlivů je možno dle jejich charakteru rozdělit na:

- opatření „koncepční“ – tj. požadavky na výběr koncepčních variant, úpravy a doplnění priorit ÚP v rámci ZÚR
- opatření „prostorová“ – požadavky na úpravy šířkového vymezení navržených koridorů v rámci ZÚR, příp. v rámci jejich upřesněného vymezení v ÚPD obcí s cílem minimalizace vlivů na potenciálně dotčené složky ŽP
- opatření „projektová“ – požadavky na řešení daných problémů v dalších fázích projektové přípravy záměrů včetně „projektové“ EIA.

Hodnocení koncepce ZÚR ve vztahu k cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni

Pro účely hodnocení souladu koncepce ZÚR Stčk s cíli strategických dokumentů byly vybrány relevantní dokumenty na národní a krajské úrovni. Hodnocení je zaměřeno na strategickou část koncepce, tj. na hodnocení vazeb priorit ZÚR Stčk k cílům životního prostředí a možných dopadů na relevantní cíle v oblasti životního prostředí stanovené strategickými dokumenty. Byla provedena rešerše těchto cílů z národních a krajských strategických dokumentů s vazbou na územní plánování, regionální rozvoj a ochranu a tvorbu životního prostředí. Následně byla stanovena jednotlivá témata ochrany životního prostředí vyplývající ze strategických dokumentů a k nim formulovány odpovídající cíle (referenční cíle).

Tato sada tzv. referenčních cílů představuje rámec pro hodnocení vazeb priorit ZÚR Stčk k tématům ochrany životního prostředí.

Hodnocení koncepce ZÚR ve vztahu k cílům ochrany životního prostředí je prezentováno v hodnotících tabulkách, kapitola 1.

Dokumentace VV ZÚR Stčk ŽP je prezentována textovou a grafickou částí.

Grafická část obsahuje:

- Výkres č. 1: Vlivy na obyvatelstvo a na kulturní a historického hodnoty území (1:125 000)
- Výkres č. 2: Vlivy na povrchové a podzemní vody (1:125 000)
- Výkres č. 3.1: Vlivy na přírodu a krajinu – obecná ochrana přírody (1:125 000)
- Výkres č. 3.2: Vlivy na přírodu a krajinu – zvláště chráněná území (1:125 000)
- Výkres č. 4: Vlivy na geologické a hydrogeologické poměry a zdroje nerostných surovin (1:125 000)
- Výkres č. 5: Vlivy na ZPF a PUPFL (1:125 000)
- Výkres č. 6: Podklad pro vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů (1:125 000)

1. ZHODNOCENÍ VZTAHU ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI

Posouzení souladu Zásad územního rozvoje Středočeského kraje (dále jen „ZÚR StčK“) s cíli ochrany životního prostředí strategických dokumentů vnitrostátní úrovně je požadováno přílohou zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení je zaměřeno na strategickou část koncepce, tj. na hodnocení vazeb priorit ZÚR StčK k cílům životního prostředí stanovených národními a krajskými strategickými dokumenty. Pro výběr cílů ochrany životního prostředí k hodnocení ZÚR StčK byly použity následující dokumenty:

Národní koncepce

- Politika územního rozvoje ČR (2008)
- Státní politika životního prostředí ČR pro období 2004 – 2010 (2004)
- Strategie udržitelného rozvoje ČR (2004)
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (2005)
- Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007 – 2013 (2006)
- Zásady urbánní politiky 2007 – 2013 (2007)
- Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013 (2007)
- Plán hlavních povodí České republiky 2007 – 2012 (2007)
- Státní energetická koncepce ČR (2004)
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (1998)
- Dopravní politika ČR 2005 – 2013 (2005)
- Státní surovinová politika (1999)
- Národní program snižování emisí České republiky (2007)

Krajské koncepce

- Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (2006)
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje 2006 – 2016 (2006)
- Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje (2003)
- Územní energetická koncepce (2004)

- Program snižování emisí a Integrovaný program zlepšování kvality ovzduší Středočeského kraje (změna 2007)

Priority Zásad územního rozvoje Středočeského kraje

Níže jsou uvedeny priority ZÚR StČK stanovené ve strategické části koncepce. Pro přehlednost a lepší možnosti práce s prioritami v tabulce byly prioritám uděleny souhrnné pracovní názvy, které jsou uvedeny tučně vždy za textem priority za odrážkou.

- (01) Pomocí nástrojů územního plánování vytvářet podmínky pro vyvážený rozvoj Středočeského kraje, založený na zajištění příznivého životního prostředí, stabilním hospodářském rozvoji a udržení sociální soudržnosti obyvatel kraje. Vyváženost a udržitelnost rozvoje území kraje sledovat jako základní požadavek při zpracování územních studií, územních plánů, regulačních plánů a při rozhodování o změnách ve využití území.

⇒ (01) Vyvážený rozvoj kraje

- (02) Vytvářet podmínky pro realizaci mezinárodně a republikově významných záměrů stanovených v Politice územního rozvoje z roku 2008 (PÚR ČR 2008) a pro realizaci významných krajských záměrů, které vyplývají ze strategických cílů a opatření stanovených v Programu rozvoje Středočeského kraje (aktualizace schválena 18.09. 2006).

⇒ (02) Realizace významných záměrů

- (03) Vytvářet podmínky pro přeměnu a rozvoj hospodářské základny v území regionů se soustředěnou podporou státu vymezených dle Strategie regionálního rozvoje České republiky, kterými jsou na území Středočeského kraje:

II. hospodářsky slabé regiony: Milovice - Mladá;

Pro tato území prověřit a stanovit možnosti zajištění odpovídající dopravní a technické infrastruktury.

⇒ (03) Regiony se soustředěnou podporou státu

- (04) Vytvářet podmínky pro zachování a rozvíjení polycentrické struktury osídlení kraje založené na městech Kladno, Mladá Boleslav, Příbram, Beroun, Mělník, Kralupy nad Vltavou, Slaný, Rakovník, Benešov, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Neratovice, Říčany a dvojměstích Kolín-Kutná Hora, Nymburk-Poděbrady.

Posilovat význam ostatních center osídlení, zejména ORP: Vlašim, Sedlčany, Čáslav, Mnichovo Hradiště, Votice, Hořovice, Dobříš, Český Brod.

Vytvářet podmínky pro zlepšení spolupráce ve dvojměstích Lysá nad Labem-Milovice, Nové Strašecí-Stochov.

Rozvíjet obslužný potenciál center v příměstském území Prahy, zejména Hostivice a Jesenice pro potřeby jejich dynamicky se rozvíjejícího spádového území.

⇒ (04) Polycentrická struktura osídlení

- (05) Vytvářet podmínky pro umístění a realizaci potřebných staveb a opatření pro zlepšení dopravní dostupnosti a dopravní obslužnosti kraje, zejména zlepšit dopravní vazby:

- a) dálnice D3 v koridoru Jesenice – Jílové u Prahy – Neveklov – hranice Jihočeského kraje (Tábor);
- b) silnice R4 v koridoru Dubenec – Milín – hranice Jihočeského kraje (Strakonice);
- c) silnice R6 (I/6) v koridoru Nové Strašecí – Řevničov – hranice Karlovarského kraje (K. Vary);
- d) silnice R7 v koridoru Slaný – hranice Ústeckého kraje (Chomutov) vč. přestavby stávajícího úseku Praha – Slaný;
- e) silnice I/9 v koridoru Zdiby – Líbeznice – Mělník;
- f) silnice I/12 v koridoru Praha – Úvaly – Český Brod;
- g) silnice I/2 v koridoru Hlízov (I/38) – hranice Pardubického kraje (Chvaletice);
- h) silnice I/38 v koridoru Mladá Boleslav – Nymburk – Kolín – Kutná Hora – Čáslav ;
- i) napojení Kladna na R6 a D5;
- j) propojení R4 (Dobříš) – D5 (Bavoryně);
- k) zlepšení parametrů silnice I/16, zejména v úsecích Slaný - Velvary, Mělník – Mladá Boleslav, Mladá Boleslav – Sukorady;
- l) silnice II/240 v novém koridoru Kralupy nad Vltavou (II/101) – Tursko – Tuchoměřice (R7);
- m) zlepšení parametrů silnice II/125 v koridoru Kolín – Uhlířské Janovice – Kácov – Vlašim;
- n) zlepšení parametrů silnice II/272 v koridoru Benátky nad Jizerou – Lysá nad Labem – Český Brod;
- o) propojení Vlašim (II/125) – Votice (I/3);
- p) zlepšení parametrů silnice II/112 Benešov – Vlašim – Čechtice – hranice Kraje Vysočina;
- q) zlepšení spojení nižších center k vyšším a středním centrům a k trasám nadřazené silniční sítě;
- r) zlepšení železničního spojení v koridorech Praha – Hostivice – Kladno a Praha – Lysá nad Labem – Milovice – Mladá Boleslav.

⇒ **(05) Dopravní dostupnost a obslužnost**

(06) Vytvářet podmínky pro péči o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty na území kraje, které vytvářejí image kraje a posilují vztah obyvatelstva kraje ke svému území. Přitom se soustředit zejména na:

- a) zachování a obnovu rozmanitosti kulturní krajiny a posílení její stability;
- b) ochranu pozitivních znaků krajinného rázu;
- c) zachování a citlivé doplnění výrazu sídel, s cílem nenarušovat cenné městské i venkovské urbanistické struktury a architektonické i přírodní dominanty nevhodnou zástavbou a omezit fragmentaci krajiny;

- d) upřesnit a zpracovat do ÚPD obcí cílové charakteristiky krajiny
- e) vytváření podmínek pro šetrné využívání přírodních zdrojů.

⇒ **(06) Přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území**

(07) Vytvářet podmínky pro stabilizaci a vyvážený rozvoj hospodářských činností na území kraje zvláště ve vymezených rozvojových oblastech a vymezených rozvojových osách. Přitom se soustředit zejména na:

- a) posílení kvality života obyvatel a obytného prostředí, tedy navrhovat příznivá urbanistická a architektonická řešení sídel, dostatečné zastoupení a vysoce kvalitní řešení veřejných prostranství a ploch veřejné zeleně, vybavení sídel potřebnou veřejnou infrastrukturou a zabezpečení dostatečné prostupnosti krajiny;
- b) vyvážené a efektivní využívání zastavěného území a zachování funkční a urbanistické celistvosti sídel, tedy zajišťovat plnohodnotné využití ploch a objektů v zastavěném území a preferovat rekonstrukce a přestavby nevyužívaných objektů a areálů v sídlech před výstavbou ve volné krajině;
- c) intenzivnější rozvoj aktivit cestovního ruchu, turistiky a rekreace - vytvářet podmínky k vyššímu využívání existujícího potenciálu, zejména v oblastech:
  - * poznávací a kongresové turistiky,
  - * cykloturistiky rozvojem dálkových cyklostezek a cyklostezek v příměstském území hl. m. Prahy a dalších rozvojových oblastech,
  - * vodní turistiky, zejména na řekách Sázavě a Berounce,
  - * rekreace ve vazbě na vodní plochy, zejména na vodních nádržích ve středním Povltaví,
  - * krátkodobá rekreace vč. komerčních forem, zejména v rozvojové oblasti Praha.;
- d) rozvoj ekonomických odvětví s vyšší přidanou hodnotou, zejména aplikovaného výzkumu, strategických služeb (znalostní ekonomika);
- e) na uplatnění mimoprodukční funkce zemědělství v krajině, zajistit účelné členění pozemkové držby prostřednictvím pozemkových úprav a doplnění krajinných prvků zvyšujících ekologickou stabilitu krajiny a eliminujících erozní poškození;
- f) na uplatnění mimoprodukční funkce lesů zejména v rekreačně atraktivních oblastech, s cílem umožnit intenzivnější rekreační a turistické využívání území;
- g) rozvíjení systémů dopravní obsluhy a technické vybavenosti, soustav zásobování energiemi a vodou a na využití surovinových zdrojů pro výstavbu, s cílem zabezpečit podmínky pro hospodářský rozvoj vybraných území kraje a pro stabilizaci hospodářských činností v ostatním území kraje.

⇒ **(07) Rozvoj hospodářských činností**

(08) Vytvářet podmínky pro řešení specifických problémů ve specifických oblastech kraje při zachování požadavků na ochranu a rozvoj hodnot území. Navrhovat v těchto územích takové formy rozvoje, které vyhoví potřebám hospodářského a sociálního využívání území a neohrozí zachování jeho hodnot. Koordinovat řešení této problematiky se sousedními kraji.

⇒ **(08) Problémy ve specifických oblastech**

- (09) Podporovat zlepšení vazeb částí území kraje s územím sousedních krajů Královéhradeckého, Pardubického, Plzeňského a Jihočeského, Kraje Vysočina a hl. m. Prahy s cílem optimalizovat dostupnost obslužných funkcí i přes hranice kraje.

⇒ **(09) Zlepšení vazeb mezi kraji**

VYBRANÉ CÍLE NÁRODNÍCH A KRAJSKÝCH KONCEPCÍ

Následující tabulky obsahují hodnocení vazeb relevantních národních koncepcí a koncepcí Středočeského kraje k navrženým prioritám ZÚR JMK za použití následující stupnice: 1 – koncepce je relevantní dané prioritě ZÚR JMK, 0 – koncepce není relevantní dané prioritě ZÚR JMK. Zároveň jsou uvedeny vybrané cíle jednotlivých koncepcí jako základ pro stanovení referenčního hodnotícího rámce.

NÁRODNÍ KONCEPCE

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StČK									Relevantní cíle životního prostředí dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných územních opatření	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura osídlení	(05) Dopravní dostupnost a obslužnost	(06) Přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských činností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi kraji	
Politika územního rozvoje ČR (2008)	1	1	1	0	1	1	1	1	1	<p>Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK:</p> <p>Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Bránit upadání venkovské krajiny jako důsledku nedostatku lidských zásahů.</p> <p>Vytvářet předpoklady pro polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace.</p> <p>Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, pokud je to možné a odůvodněné, respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí,</p>

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StČK									Relevantní cíle životního prostředí dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných územních opatření	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura osídlení	(05) Dopravní dostupnost a obslužnost	(06) Přírodní, kulturní a historická hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských činností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi územími	
										<p>zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí krajiny i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové charakteristiky a typy krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.</p> <p>Vymezit a chránit ve spolupráci s dotčenými obcemi před zastavěním pozemky nezbytné pro vytvoření souvislých ploch veřejně přístupné zeleně (zelené pásy) v rozvojových oblastech a v rozvojových osách a ve specifických oblastech, na jejichž území je krajina negativně poznamenána lidskou činností, s využitím její přirozené obnovy; cílem je zachování souvislých pásů nezastavěného území v bezprostředním okolí velkých měst, způsobilých pro nenáročnou formu krátkodobé rekreace a dále pro vznik a rozvoj lesních porostů a zachování prostupnosti krajiny.</p> <p>Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně.</p> <p>Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou).</p> <p>Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umísťování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území</p>

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StČK									Relevantní cíle životního prostředí dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných území	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura osídlení	(05) Dopravní dostupnost a obslužnost	(06) Přírodní, kulturní a rekreační hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských činností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi kraji	
										<p>určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu jako alternativy k umělé akumulaci vod.</p> <p>Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.</p>
Státní politika životního prostředí ČR pro období 2004-2010	1	1	1	0	1	1	1	1	0	<p>Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK:</p> <p>Podporovat rozvoj a zkvalitňování územního systému ekologické stability.</p> <p>V rámci systému územního plánování respektovat limity rozvoje území a územních rezerv ve vztahu k ochraně přírodního a krajinného prostředí.</p> <p>Zajistit ochranu zdrojů podzemních vod a prosadit jejich důsledné respektování při územně plánovací činnosti a v územním rozhodování.</p> <p>Při územním plánování prosazovat respektování ochrany přírodních nerostných zdrojů.</p> <p>Chránit krajinu a půdu před záboru (omezením rozšiřování měst a obcí mimo současná zastavěná území, zvyšováním efektivity využití zastavěných území).</p> <p>Zpřístupňovat krajinu budováním polních cest, cyklostezek, pěších turistických tras, naučných a tematických stezek.</p> <p>Podporovat vznik a rozšiřování zelených prstenců kolem měst.</p> <p>Snižovat negativní vlivy dobývání nerostných surovin na životní prostředí a krajinu.</p> <p>Aplikovat principy udržitelného rozvoje, environmentálních limitů těžby při využívání neobnovitelných přírodních zdrojů a při prosazování vyššího využití druhotných surovin i v územním plánování.</p> <p>Při modernizaci silniční sítě využívat především stávající silnice, popř. jejich koridory a omezit tím fragmentaci krajiny novými trasami a nesnižovat průchodnost krajiny pro živočichy.</p>

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StČK									Relevantní cíle životního prostředí dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných území	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura sídlení	(05) Dopravní dostupnost a obslužnost	(06) Přírodní, kulturní a rekreační hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských činností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi územími	
										<p>Zvýšit prevenci ochrany před povodněmi a zmírnit dopady období sucha zvýšením retenční a retardační schopnosti krajiny, zpomalením a vyrovnaním odtoku srážkové vody a snížením erosních účinků povrchové odtékající vody.</p> <p>Zabránit přílišné fragmentaci krajiny a podpořit její ekologickou stabilitu.</p> <p>Zohlednit umístění provozů, které by mohly být zdrojem vážných havárií mimo lidská sídla, zvláště chráněná území a chráněné oblasti přirozené akumulace vod a vyznačit oblasti antropogenních anomálií rizikových látek, pokud tvoří překážku (limit) pro nové funkční využití území.</p> <p>Zajistit opatření ke zprůchodňování (stávajících i nově budovaných) komunikací na migračních cestách živočichů.</p> <p>Snížit zábory nenarušené krajiny pro nové aktivity.</p> <p>Zvýšit efektivnost využití zastavěných území.</p> <p>Snížovat zátěž populace v sídle z expozice dopravním hlukem.</p>
Strategie udržitelného rozvoje ČR	1	1	1	0	1	1	1	1	0	<p>Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK:</p> <p>Minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví, hmotného i nehmotného.</p> <p>Zvyšovat retenční schopnost krajiny s cílem snižovat riziko povodní.</p> <p>Snížovat podíl obyvatel, vystavených nadměrnému hluku.</p> <p>Podporovat ekologické formy cestovního ruchu.</p> <p>Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí a před zbytečnými zábory pro nezemědělské a nelesní účely.</p> <p>V oblasti péče o urbanizovaná území co nejvíce omezit zejména znečištění ovzduší a hlukovou zátěž.</p> <p>V oblasti územního plánování regulovat nepřiměřený růst městských aglomerací (urban sprawl) a při tvorbě územních plánů obcí dbát na větší podíl městské zeleně a vytvářet</p>

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StČK									Relevantní cíle životního prostředí dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných území	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura osídlení	(05) Dopravní dostupnost a obslužnost	(06) Přírodní, kulturní a rekreační hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských činností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi územími	
										klidové zóny. V oblasti územního plánování dbát na přednostní využívání stávajících příp. opuštěných, již dříve využívaných ploch.
Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti	0	0	0	0	0	1	1	0	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Záchrana biotopů a ekosystémů a vytváření vhodných podmínek pro jejich další existenci. Podporovat obnovu a vytváření ekologicky významných krajinných segmentů (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, travní porosty zvláště pak nívné louky atd.). Zachovat nebo zvýšit současnou výměru lesů jako minimální základ pro uplatňování potřeb ochrany lesní biodiverzity při zachování všech ostatních funkcí lesa. Zlepšit retenční funkci krajiny diverzifikací využíváním krajiny a krajinných prvků a odstraněním melioračních úprav v zemědělsky neperspektivních částech krajiny. Prosadit v kulturní krajině účinná protipovodňová opatření s využitím přirozených hydro-ekologických funkcí. Podporovat význam zvláště chráněných území a ekologických sítí (zejména ÚSES) pro migraci složek biodiverzity. Podporovat ekologicky šetrnou dopravu, zejména v chráněných krajinných oblastech a národních parcích.
Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2013	1	1	0	0	1	1	1	0	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Omezování znečišťování ovzduší. Pokračování v odstraňování starých zátěží a opatření k ochraně území před živelnými pohromami a haváriemi. Regulace nepřiměřeného růstu městských aglomerací spojená s regulací množství záborů půdy. Posílení biodiverzity a ekologické stability v rámci území ČR.

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StČK									Relevantní cíle životního prostředí dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných :áměrů	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura :sídlení	(05) Dopravní dostupnost a :bslužnost	(06) Přírodní, kulturní a :ivilizační hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských :inností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi :raji	
Zásady urbánní politiky 2007 – 2013	1	1	0	0	0	0	1	1	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Zajistit trvale udržitelná sídla. Sanovat a efektivně využívat upadající plochy, staré průmyslové areály apod.
Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013	1	1	0	0	0	1	1	0	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu a vhodné používání zemědělského půdního fondu. Přispět k zemědělskému využívání půdy ve znevýhodněných oblastech. Ochrana biodiverzity. Trvale udržitelné využití zemědělské půdy.
Plán hlavních povodí České republiky 2007 – 2012	0	0	0	0	0	1	0	0	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Chránit povrchové a podzemní vody, umožnit udržitelné a vyvážené užívání vodních zdrojů. Zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny. Udržení a systematické zvyšování biologické rozmanitosti původních druhů. Omezovat aktivity v záplavových územích zhoršující odtokové poměry a zvyšující povodňová rizika.
Státní energetická koncepce ČR	0	0	0	0	1	0	1	0	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Minimalizace emisí skleníkových plynů, zejména oxidu uhličitého, v souladu s mezinárodními závazky České republiky, vyplývajícími zejména z Kjótského protokolu, minimalizace ekologického zatížení budoucích generací. Bezpečné a dlouhodobé uložení těch odpadů, které nelze recyklovat ani jinak zneškodnit.

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StČK									Relevantní cíle životního prostředí dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných :áměrů	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura :isdlení	(05) Dopravní dostupnost a :bslužnost	(06) Přírodní, kulturní a :ivilizační hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských :inností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi :raji	
Státní program ochrany přírody a krajiny ČR	1	0	1	0	1	1	0	0	1	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Při plánování a umisťování nových dopravních staveb brát v úvahu přirozené migrační cesty živočichů a rostlin a respektovat návaznost biokoridorů, výstavba migračních přechodů. Vytvářet podmínky pro přežití volně žijících živočichů v krajině.
Dopravní politika ČR 2005 – 2013	1	0	1	0	1	0	0	0	1	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Při navrhování nových tras minimalizovat dopady na životní prostředí a provádět technická opatření pro minimalizaci vlivů výstavby na jednotlivé složky životního prostředí a veřejného zdraví. Zajistit dodržování limitů znečištění způsobeného dopravou a snížení procenta znečištění, kterým se doprava podílí na emisních stopech ČR.
Státní surovinová politika	1	0	1	0	1	0	0	0	1	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Minimalizace emisí poškozujících životní prostředí.
Národní program snižování emisí České republiky	1	0	1	0	1	0	0	0	1	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Snížit, s důrazem na podporu nových environmentálně šetrných technologií a využití potenciálu energetických úspor, zátěž životního prostředí látkami poškozujícími ekosystémy a vegetaci a vytvořit předpoklady pro regeneraci postižených složek životního prostředí a pro snižování rizik pro lidské zdraví, která plynou ze znečištění ovzduší. Plnit stanovené hodnoty národních emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak. Přispět ke snížení úrovně znečištění ovzduší PM ₁₀ pod platné imisní limity. Přispět ke snížení úrovně znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem pod platný cílový imisní limit.

KRAJSKÉ KONCEPCE

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StČK									Konkrétní relevantní cíle dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných záměrů	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura osídlení	(05) Dopravní dostupnost a obslužnost	(06) Přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských činností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi kraji	
Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje	1	1	1	0	1	1	1	1	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Zvyšování lesnatosti krajiny zalesňováním zemědělských pozemků a ostatních ploch. Ochrana volné krajiny. Ochrana krajinného rázu. Vybudování chybějících kanalizačních sítí. Další výstavba, modernizace a využití kapacit ČOV. Výstavba vodovodů, dobudování stávajících vodovodů v obcích. Výstavba splaškové kanalizace a ČOV. Omezování rozšiřování nové zástavby do volné krajiny. Podpora vytváření, údržby a obnovy skladebních prvků ÚSES. Zalesňování a zatravňování, výsadba zeleně.
Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje 2006 – 2016	1	1	1	0	1	1	1	1	1	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StČK: Zvýšení výměry lesů důslednou ochranou stávajících a zalesněním vhodných lokalit nelesních půd. Obnova vodního režimu krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny. Omezení ztrát zemědělské a lesní půdy v důsledku nepřiměřené územní expanze suburbanizovaných území. Ke krajinně šetrná a bezbariérová infrastruktura. Zvýšení množství rozptýlené zeleně.

Název koncepce	Oblasti priorit řešené v rámci ZÚR StčK									Konkrétní relevantní cíle dané koncepce
	(01) Vyvážený rozvoj kraje	(02) Realizace významných záměrů	(03) Regiony se soustředěnou podporou státu	(04) Polycentrická struktura osídlení	(05) Dopravní dostupnost a obslužnost	(06) Přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území	(07) Rozvoj hospodářských činností	(08) Problémy ve specifických oblastech	(09) Zlepšení vazeb mezi kraji	
Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje	1	0	0	0	0	0	1	0	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StčK: Rozvoj cyklistiky jako rovnocenného prostředku dopravní obsluhy území. Rozvoj cyklistiky pro posílení ochrany životního prostředí a zdraví.
Územní energetická koncepce	1	0	0	0	1	1	1	0	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StčK: Zlepšení životního prostředí pro občany, zejména snížení emisí do ovzduší.
Program snižování emisí a Integrovaný program zlepšování kvality ovzduší Středočeského kraje	1	0	1	0	1	0	0	0	0	Obsahuje následující cíle relevantní k ZÚR StčK: Dosáhnout k roku 2010 hodnot emisních stropů, stanovených pro Středočeský kraj nařízením vlády č. 351/2002 Sb., kterým se stanoví závazné emisní stropy pro některé látky znečišťující ovzduší.

TÉMATA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A STANOVENÍ REFERENČNÍHO HODNOTÍCÍHO RÁMCE

Na základě analýzy relevantních národních a krajských dokumentů byla stanovena jednotlivá témata ochrany životního prostředí a k nim formulovány odpovídající cíle. Tato sada cílů představuje rámec pro hodnocení vazeb priorit ZÚR StČK k tématům ochrany životního prostředí.

Cíle byly formulovány takovým způsobem, aby vyjadřovaly očekávaný stav pro dané téma ochrany životního prostředí a zároveň postihovaly vazbu rozvoje a využití území na dané téma. Hlavní otázkou pro hodnocení bylo, zda a jak jsou daná témata (reprezentovaná příslušnými cíli ochrany životního prostředí) zohledněna v návrhu strategických priorit ZÚR StČK.

Téma: Hygiena životního prostředí

- Referenční cíl: Snížit počet obyvatel vystavených překročeným limitním koncentracím škodlivých látek v ovzduší.

Indikátory: rozloha území s překročenými kritickými zátěžemi z ovzduší; počet obyvatel, žijících v územích s překročenými kritickými zátěžemi z ovzduší

Zdroj dat: ČHMÚ, ČSÚ

- Referenční cíl: Snižovat hlukovou zátěž z dopravy.

Indikátory: počet obyvatel žijících v územích, zatížených nadměrným hlukem z dopravy; podíl obydlených oblastí zatížených nadměrným hlukem z celkové rozlohy obydlených oblastí kraje

Zdroj dat: Ministerstvo zdravotnictví – hlukové mapy, Zdravotní ústav ve Středočeském kraji

- Referenční cíl: Rozvíjet environmentálně šetrné formy dopravy.

Indikátory: dosažitelnost MHD; počet spojů veřejné dopravy; délka cyklistických stezek

Zdroj dat: IDOS, Český statistický úřad – počet spojů veřejné dopravy, Krajský úřad Středočeského kraje

Téma: Vodní režim

- Referenční cíl: Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před povodněmi.

Indikátor: počet protipovodňových opatření

Zdroj dat: Povodí Vltavy s. p., Povodí Labe s. p., Krajský úřad Středočeského kraje

Téma: Příroda a biodiverzita

- Referenční cíl: Ochrana přírody a biodiverzity.

Indikátor: počet výjimek ze zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

Zdroj dat: krajský orgán ochrany přírody, Ministerstvo životního prostředí

Téma: Krajina

- Referenční cíl: Omezit fragmentaci krajiny.

Indikátor: míra fragmentace krajiny dopravou – změna výměry dopravou nefragmentovaných území o plošném rozsahu větším než 100 km² (pozn.: limity fragmentace jsou silnice s intenzitou dopravy vyšší než 1000 vozidel/den a vícekolejné železniční tratě)

Zdroj dat: Český statistický úřad – Statistická ročenka Středočeského kraje

- Referenční cíl: Zvýšit ekologickou stabilitu krajiny.

Indikátor: koeficient ekologické stability

Zdroj dat: Český statistický úřad

- Referenční cíl: Ochrana krajinného rázu a přírodních dominant.

Indikátor: počet zásahů záporně ovlivňujících charakteristiky a hodnoty krajinného rázu

Zdroj dat: krajský orgán ochrany přírody

Téma: Půda

- Referenční cíl: Omezit zábory nezastavěné půdy, zejména zemědělského půdního fondu a pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Indikátory podíl/rozsah nových záborů půdy; podíl plochy vyňaté ze ZPF/PUPFL

Zdroj dat: Český úřad zeměměřický a katastrální

- Referenční cíl: Přednostně využívat opuštěné dříve využívané plochy - brownfields.

Indikátor: plocha znovu využitého území (brownfields)

Zdroj dat: CzechInvest, Krajský úřad Středočeského kraje

2. ÚDAJE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEHO PŘEDPOKLÁDANÉM VÝVOJI, POKUD BY NEBYLY UPLATNĚNY ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE

2.1. Ovzduší

Pro vyhodnocení emisní a imisní situace na území Středočeského kraje byly použity následující podklady:

a) Zdroje znečišťování

- Emisní bilance podle krajů, publikované Českým hydrometeorologickým ústavem (dále ČHMÚ) na stránkách <http://www.chmi.cz/>;
- Sestava REZZO1-Symos z oblasti Středočeského kraje, poskytnutá ČHMÚ;
- Výsledky Celostátního sčítání dopravy 2005 Středočeského kraje (*.shp), publikované Ředitelstvím silnic a dálnic ČR;
- Doporučené hodnoty krajských emisních stropů dle Nařízení vlády č. 417/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů;
- Mapy administrativního členění území Středočeského kraje, poskytnuté zadavatelem úkolu.

b) Imisní situace

- Imisní limity stanovené Nařízením vlády č. 597/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů;
- Umístění měřicích stanic v souřadnicovém systému S-JTSK, poskytnuté ČHMÚ;
- Výsledky měření ve staniční síti za období 1991 – 2007, publikované ČHMÚ;
- Plochy překročení limitu dle analýzy ČHMÚ, která je podkladem pro každoroční vyhlášení Oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší dle dat 2006 a 2007, samostatně pro jednotlivé látky, publikované ČHMÚ.

ZDROJE ZNEČIŠŤOVÁNÍ - CELKOVÁ EMISNÍ BILANCE

Následující tabulka uvádí přehled o produkci emisí na území Středočeského kraje podle kategorií zdrojů, pro jednotlivé znečišťující látky a pro období 7 let (samostatně pro roky 2001 – 2007).

Vývoj produkce emisí na území Stčk dle kategorií zdrojů (2001 – 2007)

Látka	Rok	REZZO 1		REZZO 2		REZZO 3		REZZO 4		Celkem
		(t/rok)	%	(t/rok)	%	(t/rok)	%	(t/rok)	%	
TZL	2001	1714,9	17,0%	1572,2	15,6%	3193,1	31,7%	3590,8	35,7%	10 071,00
	2002	1481,3	15,6%	849,9	9,0%	3375,4	35,5%	3789,1	39,9%	9 495,70
	2003	1356,0	11,1%	1090,5	8,9%	5525,0	45,3%	4222,2	34,6%	12 193,70
	2004	1463,5	14,5%	787,9	7,8%	3074,6	30,5%	4751,3	47,1%	10 077,30
	2005	1308,8	12,1%	771,1	7,2%	3170,4	29,4%	5531,6	51,3%	10 781,90
	2006	1244,4	11,5%	753,1	6,9%	2969,0	27,4%	5870,9	54,2%	10 837,40
	2007	1386,6	12,2%	527,4	4,6%	3351,1	29,5%	6107,3	53,7%	11 372,35
Oxid siřičitý	2001	20807,3	74,1%	1552,9	5,5%	5365,5	19,1%	350,9	1,2%	28 076,60
	2002	18488,4	70,6%	1179,3	4,5%	6158,9	23,5%	378,9	1,4%	26 205,50
	2003	17415,2	65,5%	1256,8	4,7%	7504,3	28,2%	427,5	1,6%	26 603,80
	2004	16778,8	68,3%	1180,5	4,8%	6118,7	24,9%	496,5	2,0%	24 574,50
	2005	17591,3	71,0%	1010,3	4,1%	6076,7	24,5%	110,7	0,4%	24 789,00
	2006	17172,3	73,6%	541,9	2,3%	5506,6	23,6%	112,9	0,5%	23 333,70
	2007	17580,7	76,1%	503,5	2,2%	4911,5	21,2%	119,3	0,5%	23 114,92
Oxidy dusíku	2001	16424,3	40,7%	670,6	1,7%	1501,7	3,7%	21720,2	53,9%	40 316,80
	2002	14785,2	39,0%	546,2	1,4%	1671,4	4,4%	20926,9	55,2%	37 929,70
	2003	15229,1	37,8%	818,4	2,0%	1773,3	4,4%	22457,7	55,8%	40 278,50
	2004	16360,0	38,8%	738,5	1,7%	1644,7	3,9%	23471,3	55,6%	42 214,50
	2005	15119,0	34,9%	477,6	1,1%	1778,7	4,1%	25910,8	59,9%	43 286,10
	2006	14248,2	35,2%	394,4	1,0%	1629,5	4,0%	24222,4	59,8%	40 494,50
	2007	16236,9	38,7%	367,6	0,9%	1527,7	3,6%	23845,2	56,8%	41 977,46
Oxid uhelnatý	2001	4341,0	6,7%	618,2	1,0%	16929,8	26,2%	42826,0	66,2%	64 715,00
	2002	4306,4	6,1%	766,8	1,1%	19212,5	27,3%	46024,7	65,5%	70 310,40
	2003	4040,6	6,1%	885,0	1,3%	18209,9	27,4%	43395,9	65,2%	66 531,40
	2004	2679,4	3,9%	1947,6	2,8%	20528,2	29,8%	43717,0	63,5%	68 872,20
	2005	3926,8	6,0%	1568,3	2,4%	19016,8	29,2%	40587,1	62,3%	65 099,00
	2006	4653,0	7,1%	2103,5	3,2%	17375,5	26,5%	41516,8	63,2%	65 648,80
	2007	4126,0	6,7%	449,3	0,7%	15623,4	25,4%	41260,4	67,1%	61 458,99
Těkavé organické látky	2001	3313,1	12,5%	789,3	3,0%	14323,8	54,0%	8105,5	30,6%	26 531,70
	2002	3142,2	12,3%	603,2	2,4%	14057,9	54,9%	7825,6	30,5%	25 628,90
	2003	3406,2	13,0%	641,6	2,4%	13674,8	52,1%	8532,4	32,5%	26 255,00
	2004	3467,1	13,8%	514,0	2,0%	12597,3	50,2%	8536,3	34,0%	25 114,70
	2005	3321,2	13,0%	540,0	2,1%	12570,4	49,2%	9106,8	35,7%	25 538,40
	2006	3317,7	12,8%	533,2	2,1%	13221,1	51,1%	8788,9	34,0%	25 860,90
	2007	3624,9	13,8%	1005,1	3,8%	13312,8	50,6%	8365,9	31,8%	26 308,68

Látka	Rok	REZZO 1		REZZO 2		REZZO 3		REZZO 4		Celkem
		(t/rok)	%	(t/rok)	%	(t/rok)	%	(t/rok)	%	
Amoniak	2001	524,8	4,6%	2622,3	22,8%	8150,6	70,8%	221,5	1,9%	11 519,20
	2002	1407,5	13,7%	1840,8	18,0%	6715,7	65,6%	272,9	2,7%	10 236,90
	2003	1647,1	15,7%	2162,2	20,6%	6342,0	60,5%	335,0	3,2%	10 486,30
	2004	1936,7	19,8%	1809,4	18,5%	5640,7	57,8%	373,4	3,8%	9 760,20
	2005	1981,1	21,0%	1731,5	18,3%	5332,3	56,4%	408,7	4,3%	9 453,60
	2006	1737,4	20,3%	1846,8	21,6%	4533,7	53,1%	421,6	4,9%	8 539,50
	2007	1737,4	22,1%	1229,3	15,6%	4482,3	57,0%	421,6	5,4%	7 870,57

Z uvedené tabulky je patrné, že:

- během sledovaného období v kategorii REZZO 1 docházelo u emisí u tuhých látek, oxidu siřičitého, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého nejprve k mírnému poklesu emisí, u těkavých organických látek nedocházelo v tomto období k výrazným změnám, naopak u emise amoniaku ze zdrojů REZZO 1 docházelo až do roku 2005 k nárůstu emise. Během posledních tří let dochází u všech sledovaných látek spíše ke stagnaci nebo i mírnému navýšování emisí.
- v kategorii zdrojů REZZO 2 byl zaznamenán v období let 2001 – 2007 pokles v případě tuhých látek, oxidu siřičitého a amoniaku, mírně klesaly i emise oxidů dusíku a do roku 2006 i těkavých organických látek, které mezi lety 2006 a 2007 narostly dvojnásobně. U oxidu uhelnatého emise ze zdrojů REZZO 2 narůstaly až do roku 2006, k roku 2007 však již poklesly přibližně na čtvrtinu hodnoty předešlého roku.
- kategorie zdrojů REZZO 3 vykazuje během první poloviny sledovaného období mírné navýšování všech škodlivin kromě amoniaku a těkavých organických látek, v druhé polovině již dochází ke snižování emisí u oxidu dusíku, oxidu siřičitého a oxidu uhelnatého. Patrný je prudký nárůst emise tuhých látek v roce 2003, jehož příčina však není zřejmá. U amoniaku dochází k průběžnému snižování emise, emise těkavých organických látek se dlouhodobě nemění. V případě emisí tuhých látek došlo mezi roky 2006 a 2007 k mírnému navýšení emise.
- v případě dopravy (REZZO 4) dochází k navýšování pouze u emisí tuhých látek a do roku 2005 narůstaly také emise oxidů dusíku, emise těkavých organických látek se dlouhodobě nemění. V ostatních případech dochází ke snižování emisí škodlivin.

Celkové emise tuhých látek za období 2001 - 2007 mírně narůstaly. Emise oxidu siřičitého mají ve sledovaném období klesající tendenci, zejména v důsledku stálého poklesu emisí ze zdrojů REZZO 1. V případě oxidů dusíku dochází k průběžnému mírnému navýšování emisí, dvakrát za sledované období došlo k meziročnímu poklesu (2001/02 a 2005/06). U emisí oxidu uhelnatého se projevují výkyvy v obou směrech, z dlouhodobého hlediska převažuje mírný pokles. V případě emisí těkavých organických látek nedošlo za celé období ke změně, od roku 2004 vykazují tyto látky velmi malý nárůst emisí. Celková emise amoniaku vykazuje od začátku sledovaného období průběžný pokles, způsobený zejména klesající tendencí emisí ze stacionárních zdrojů kategorie REZZO 3.

Z hlediska podílů jednotlivých kategorií zdrojů na celkové produkci emisí je zřejmé, že:

- v případě tuhých látek se na celkové emisi více než polovinou podílí doprava, jejíž význam během sledovaného období průběžně narůstá, třetinu celkové emise tvoří stacionární zdroje kategorie REZZO 3,
- u emisí oxidu siřičitého mají nejvýznamnější podíl zdroje v kategorii REZZO 1, jejichž význam meziročně narůstá, významný podíl mají také REZZO 3 (přes 20 %), podíl ostatních skupin zdrojů je minimální,
- na emisích oxidů dusíku má nadpoloviční podíl doprava, významným producentem jsou i velké stacionární zdroje REZZO 1 (35 – 40 %),
- doprava tvoří také rozhodující podíl emisí oxidu uhelnatého (cca 65 %), čtvrtinou k této emisi přispívají i malé stacionární zdroje REZZO 3,
- v případě emise těkavých organických látek připadá více než 50 % podíl na zdroje kategorie REZZO 3. V této kategorii jsou bilančně započteny i emise z tzv. plošné spotřeby rozpouštědel, které tvoří většinu emisí v kategorii REZZO 3. Jedná se o emise z používání barev, lepidel a dalších hmot s podílem těkavých organických látek, např. při údržbě konstrukcí a střech, při novostavbách apod. Tyto emise jsou bilancovány celoplošně na základě množství prodaných organických hmot. Přibližně 30 % přispívá k celkové emisi VOC doprava, velké spalovací a průmyslové zdroje představují cca 13 % emisí VOC,
- zdroje kategorie REZZO 3 mají hlavní podíl také na celkových emisích amoniaku. Obdobně jako v předchozím případě se jedná o plošný rozpočet emisí z nevidovaných malých chovů hospodářských zvířat. Významný podíl mají i velké chovy (REZZO 1 a 2), naopak vliv dopravy je velmi malý (cca 6 %).

Následující tabulka uvádí porovnání celkové produkce emisí na území Středočeského kraje s hodnotami doporučených emisních stropů u oxidu siřičitého a oxidů dusíku. Jak je z tabulky patrné, pohybují se celkové emise oxidu siřičitého, těkavých organických látek i amoniaku pod hranicí doporučeného imisního stropu pro rok 2010. Celkové emise oxidů dusíku dlouhodobě doporučený imisní strop překračují ve všech sledovaných letech s výjimkou roku 2002.

Porovnání produkce emisí SO₂ a NO_x v období 2001 – 2007 s doporučenými emisními stropy dle NV 417/2003 Sb.*

Látka	Rok	Doporučený emisní strop (t/rok)	Emise STČK celkem	
			(t/rok)	% emisního stropu
Oxid siřičitý	2001	29 000	28 076,6	96,8%
	2002	29 000	26 205,5	90,4%
	2003	29 000	26 603,8	91,7%
	2004	29 000	24 574,5	84,7%
	2005	29 000	24 789,0	85,5%
	2006	29 000	23 333,7	80,5%
	2007	29 000	23 114,9	79,7%

Látka	Rok	Doporučený emisní strop (t/rok)	Emise STČK celkem	
			(t/rok)	% emisního stropu
Oxidy dusíku	2001	38 700	40 316,8	104,2%
	2002	38 700	37 929,7	98,0%
	2003	38 700	40 278,5	104,1%
	2004	38 700	42 214,5	109,1%
	2005	38 700	43 286,1	111,9%
	2006	38 700	40 494,5	104,6%
	2007	38 700	41 977,5	108,5%
Těkavé organické látky	2001	29 600	26 531,7	89,6%
	2002	29 600	25 628,9	86,6%
	2003	29 600	26 255,0	88,7%
	2004	29 600	25 114,7	84,8%
	2005	29 600	25 538,4	86,3%
	2006	29 600	25 860,9	87,4%
	2007	29 600	26 308,7	88,9%
Amoniak	2001	11 500	11 519,2	100,2%
	2002	11 500	10 236,9	89,0%
	2003	11 500	10 486,3	91,2%
	2004	11 500	9 760,2	84,9%
	2005	11 500	9 453,6	82,2%
	2006	11 500	8 539,5	74,3%
	2007	11 500	7 870,6	68,4%

*) pro rok 2007 se jedná o předběžné údaje

Emisní bilance stacionárních zdrojů podle okresů

Vývoj emise tuhých látek v průmyslových okresech, zejména v Berouně, na Kladně, v Kolíně, Mělníku a Mladé Boleslavi, vykazují výrazný pokles podílu zdrojů kategorie REZZO 1, z nichž pouze v Mělníku jsou na konci sledovaného období zdroje REZZO 1 ještě stále nejvýznamnějším producentem emise TZL. Ve všech ostatních okresech Středočeského kraje se na emisích tuhých látek nejvíce podílejí zdroje REZZO 3, jejichž celková emise dlouhodobě klesá. Zdroje kategorie REZZO 2 měly až do r. 2005 významný podíl na emisích tuhých látek v okrese Rakovník, v ostatních okresech je jejich podíl výrazně menšinový.

V případě emisí oxidu siřičitého mají stacionární zdroje REZZO 1 výrazně převažující podíl na tvorbě emise v okresech Kladno, Kolín, Mělník, Mladá Boleslav a Příbram. Oproti konci 20. století se výrazně snížila celková emise ze zdrojů REZZO 1 v okresech Beroun, Kutná Hora, Mělník a Mladá Boleslav, naopak v okresech Kladno, v Kolín a Příbram je pokles emise v dlouhodobém pohledu minimální. V Benešově, Kutné Hoře, Nymburce, Praze-východ a Praze-západ dochází k postupnému snižování emisí ze všech stacionárních zdrojů, přičemž nejvýznamnějšími producenty jsou zdroje kategorie REZZO 3.

Na tvorbě emisí oxidu dusíku mají zdroje kategorie REZZO1 dominantní podíl (v rámci stacionárních zdrojů) v okresech Kladno, Kolín a Mělník, avšak pouze v Mělníku dochází v dlouhodobém vývoji k poklesu emise. Významným podílem přispívají REZZO 1 také v okresech Benešov, Beroun, Nymburk a Rakovník, přičemž jejich celková produkce se od poloviny 90.let snižuje. Pouze v Benešově dochází po roce 2003 k nárůstu emise a navýšení zaznamenal i Beroun v posledním sledovaném roce. V ostatních okresech převládají jako hlavní producenti emisí NO_x (ovšem v rámci stacionárních zdrojů) malé zdroje REZZO 3, přičemž množství emisí má klesající tendenci.

Téměř ve všech okresech Středočeského kraje se na tvorbě emise oxidu uhelnatého podílejí nejvíce zdroje kategorie REZZO 3, jejichž celková produkce se průběžně snižuje. Pouze v okrese Mělník převažuje produkce REZZO 1 a velký význam mají tyto zdroje i v okrese Beroun.

Na produkci emisí uhlovodíků mají zdroje kategorie REZZO 1 jednoznačně nejvýznamnější podíl v okresech Mělník a Mladá Boleslav, významný podíl mají i v okresech Kolín a Kladno, pouze v Mělníku dochází ke snižování emise z těchto zdrojů. V ostatních okresech se na tvorbě emise podílí zdroje REZZO 3, jejichž celková produkce průběžně klesá.

Nejvýznamnější zdroje emisí

Stacionární bodové zdroje

Tabulka udává přehled o nejvýznamnějších stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší z hlediska celkového objemu tuhých látek, oxidu siřičitého a oxidů dusíku. Prostorové rozmístění nejvýznamnějších zdrojů je zachyceno v grafické příloze.

Zdroje uvedené v tabulce tvoří:

- 65 % emisí TZL v kategorii REZZO 1 a 7,1% celkových emisí TZL v kraji;
- 69 % emisí SO₂ v kategorii REZZO 1 a 50,6 % celkových emisí SO₂ v kraji;
- 92 % emisí NO_x v kategorii REZZO 1 a 32,4 % celkových emisí NO_x v kraji.

Nejvýznamnější zdroje kategorie REZZO 1 na území MSK (2005)

Látka	Zdroj	(t.rok ⁻¹)
TZL	ČEZ, a.s. Elektrárna Mělník	362,2
	Energotrans, a.s. -Elektrárna Mělník I	127,7
	ECK Generating, s. r. o. - Elektrárna Kladno	75,8
	Kaučuk,a.s.	62,2
	Froněk, spol. s r.o. - obalovna živičných směsí	49,4
	Cukrovary TTD, a. s. DOBROVICE	48,3
	SPOLANA a.s.	40,4

Látka	Zdroj	(t.rok ⁻¹)
SO ₂	Energotrans, a.s. - Elektrárna Mělník I	3096,4
	ECK Generating, s. r. o. - Elektrárna Kladno	2938,4
	ČEZ, a.s. Elektrárna Mělník	2668,3
	JUDr.T.Pelikán - Příbramská teplárenská a.s.	1984,4
	SPOLANA a.s.	1248,4
	Elektrárna Kolín a.s. - Kolín - Zálabí	1001,3
	Česká Rafinérská, a.s., Rafinérie Kralupy	941,1
	Kaučuk,a.s.	808,1
	Teplárna ŠKO-ENERGO s.r.o.	791,7
	Papírny Bělá a.s.	359,0
	Thermoservis, spol. s.r.o., Kotelna ŽOS Nymburk	193,6
	Kovohuť Příbram nástupnická, A.S.	138,9
	ČKD Kutná Hora, a.s.	132,3
NO _x	ČEZ, a.s. Elektrárna Mělník	4515,5
	Energotrans a.s. - Elektrárna Mělník I	2359,3
	ECK Generating, s. r. o. - Elektrárna Kladno	2336,8
	SPOLANA a.s.	1022,7
	JUDr.T.Pelikán - Příbramská teplárenská a.s.	671,5
	Teplárna ŠKO-ENERGO s.r.o.	495,9
	Kaučuk,a.s.	426,9
	Elektrárna Kolín a.s. - Kolín - Zálabí	402,2
	Sklárny Kavalier, a.s. - Kavalier Sázava	172,5
	SAINT-GOBAIN Slévárna s.r.o.	155,4
	Česká Rafinérská, a.s., Rafinérie Kralupy	132,2
	Sochorová válcovna TŽ, a.s.	113,0
	ŠKODA AUTO a. s. - závod Mladá Boleslav, provozovna č. 3	106,5
	Sklárny BOHEMIA a.s.	96,7
	Vápenka Čertovy schody a.s.	94,4

Doprava

Pro vyhodnocení nejvýznamnějších liniových zdrojů znečišťování ovzduší byly využity údaje z Celostátního sčítání dopravy, které zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic ČR v pětiletých intervalech. Použity jsou výsledky posledního sčítání z roku 2005. Silniční síť na území Středočeského kraje s rozlišením komunikací podle intenzit dopravy je zobrazena v grafické příloze. Samostatně jsou prezentovány celkové intenzity a intenzity nákladní automobilové dopravy. Následující tabulky uvádí přehled nejvíce zatížených úseků z hlediska celého dopravního proudu a nákladních automobilů.

Nejvíce zatížené úseky komunikací dle Celostátního sčítání dopravy 2005 – všechna vozidla

Komunikace	Úsek	Číslo sčít. úseků	Průměrný počet všech vozidel za 24 hod
D1	Praha - Exit Mirošovice	1-8026 - 1-8028	65 200
D5	Praha - Exit Beroun - východ	1-8100 - 1-8120	44 067
D1	Exit Mirošovice - hr. kraje Vysočina (exit Hořice)	1-8030 - 1-8070	39 800
D5	Exit Beroun - východ - hr. Plzeňský kraj (exit Cerhovice)	1-8130 - 1-8170	35 660
I/10 (R10)	Exit Bezděčín - Exit Mladá Boleslav	1-0576	35 421
I/10 (R10)	Praha - Exit Stará Boleslav	1-0516 - 1-0518	33 113
I/7 (R7)	Praha - Exit Makotřasy	1-0768 - 1-0769	31 809
I/8	Praha - Exit Zdiby	1-6300	30 300
I/10 (R10)	Exit Stará Boleslav - Exit Bezděčín	1-0529 - 1-0550	27 996
D8	Exit Zdiby - Exit Nová Ves	1-8200 - 1-8210	27 100
D11	Exit Jirny - Exit Poděbrady - západ	1-8310 - 1-8330	26 600
I/4	Praha - Jíloviště	1-0140	25 261
I/38	Kolín	1-0940 - 1-0944	24 528
I/10 (R10)	Exit Mladá Boleslav - Exit Bakov n. Jizerou	1-0530 - 1-0536	23 332
I/32	křiž. za Exit Poděbrady Východ - křiž. I/11	1-3356	22 872
I/38	Kolín - křiž. I/2	1-1748 - 1-1749	22 508
II/243	Březiněves - Líbeznice	1-0816	22 501
I/3	Mirošovice - Benešov	1-066 - 1-6820	22 487
I/38	Jaselská ul. - Kolín	1-0942	21 522
II/101	Říčanská ul. – Říčany	1-3862	21 128
D11	Exit Poděbrady-jih - Exit Poděbrady-východ	1-8350	21 100
II/238	ul. ČS. Armády - Kladno	1-6751	20 987
II/101	ul. Mostní a Veltruská - Kralupy n. Vltavou	1-2321	20 932
D8	Exit Nová Ves - hr. Ústecký kraj (Exit Roudnice)	1-8228	20 500
II/603	Jesenice	1-0036	20 259
II/118	ul. Dukelských hrdinů - Kladno	1-1264	20 151
I/11	křiž. I/32 - hr. kraje (Královehradecký)	1-0730 - 1-3618	19 476

Nejvíce zatížené úseky komunikací dle Celostátního sčítání dopravy 2005 – nákladní vozidla

Komunikace	Úsek	Číslo sčít. úseků	Průměrný počet nákladních vozidel za 24 hod
D1	Praha - Exit Mirošovice	1-8026 - 1-8028	20 143
D5	Praha - Exit Beroun - východ	1-8100 - 1-8120	16 811
D1	Exit Mirošovice - hr. kraje Vysočina (exit Hořice)	1-8030 - 1-8070	14 575
D5	Exit Beroun - východ - hr. Plzeňský kraj (exit Cerhovice)	1-8130 - 1-8170	14 455
I/8	Praha - Exit Zdiby	1-6300	11 151

Komunikace	Úsek	Číslo sčít. úseků	Průměrný počet nákladních vozidel za 24 hod
D8	Exit Zdiby - Exit Nová Ves	1-8200 - 1-8210	10 385
D11	Exit Jirny - Exit Poděbrady - západ	1-8310 - 1-8330	10 018
I/10 (R10)	Exit Bezděčín - Exit Mladá Boleslav	1-0576	9 163
I/32	křiž. za Exit Poděbrady Východ - křiž. I/11	1-3356	8 889
D8	Exit Nová Ves - hr. Ústecký kraj (Exit Roudnice)	1-8228	8 464
D11	Exit Poděbrady-jih - Exit Poděbrady-východ	1-8350	8 328
I/11	křiž. I/32 - hr. kraje (Královehradecký)	1-0730 - 1-3618	8 235
I/7 (R7)	Praha - Exit Makotřasy	1-0768 - 1-0769	7 451
I/10 (R10)	Praha - Exit Stará Boleslav	1-0516 - 1-0518	7 361
I/10 (R10)	Exit Stará Boleslav - Exit Brezďečín	1-0529 - 1-0550	6 859
I/38	Kolín - křiž. I/2	1-1748 - 1-1749	6 848
I/38	Kolín	1-0940 - 1-0944	6 746
I/9	Kokořínská ul. - Mělník	1-3031	6 481
II/243	Březiněves - Líbeznice	1-0816	6 322
II/603	Jesenice	1-0036	6 170
I/38	Jaselská ul. - Kolín	1-0942	5 963

Objem emisí produkovaných automobilovou dopravou na území Středočeského kraje je uveden v tabulce celkové emisní bilance (sloupec REZZO 4).

Shrnutí

Jak je patrné z tabulky emisní bilance na území Středočeského kraje, je v případě tuhých látek, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého hlavním zdrojem znečišťování ovzduší doprava, která tvoří více než polovinu emisí TZL a NO_x a přes 2/3 emisí CO. Na emisích těkavých organických látek se doprava podílí přibližně z jedné třetiny, u SO₂ a NH₃ je její vliv minimální. Velké zdroje mají rozhodující podíl na emisích oxidu siřičitého (přes 75 %), významný podíl mají také na emisích NO_x (30 – 40 %) a amoniaku (přes 20 %). Malé zdroje mají významný podíl na emisích TZL, SO₂ a CO (mezi 20 a 30 %), jsou hlavním zdrojem emisí VOC (50 % – jedná se o tzv. plošnou spotřebu rozpouštědel) a amoniaku (nevidované malé chovy). Podíl středních zdrojů REZZO 2 je prakticky zanedbatelný u všech látek s výjimkou amoniaku (15 až 20 %).

Nejvýznamnější stacionární zdroje se nacházejí na Mělnicku a Kladensku, jedná se o energetické zdroje společností ČEZ, Energotrans (Mělník) a ECK Generating (Kladno). Dalšími městy s vysokým soustředěním významných zdrojů jsou Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kralupy n. Vltavou a Neratovice.

Zastoupení emisí z jednotlivých kategorií stacionárních zdrojů (bez dopravy) bylo vyhodnoceno na úrovni okresních bilancí. Ve většině okresů převažují emise z malých zdrojů katego-

rie REZZO 3, pouze v okresech Mělník, Kladno a Kolín jsou pro většinu sledovaných látek hlavním producentem zdroje REZZO 1.

Z hlediska dopravy patří mezi nejvíce zatížené komunikace na území Středočeského kraje všechny dálniční úseky (D1, D5, D8, a D11) a rychlostní komunikace (R10), z nichž dopravně nejvytíženějším je úsek dálnice D1 z mezi Prahou a Mirošovicemi, kde celkové intenzity dopravy v roce 2005 dosahovaly 65 – 70 tisíc vozidel za den, z toho více než 20 000 vozidel nákladních. Ze silnic I. a II. třídy dosahují nejvyšších dopravních intenzit komunikace s přímým napojením na dálnice a rychlostní silnice, nebo průjezdy velkých měst (Kolín, Kralupy nad Vltavou).

IMISNÍ SITUACE

Imisní limity udávají maximální přípustné koncentrace znečišťujících látek v ovzduší. V současné době platí imisní limity stanovené nařízením vlády č. 597/2006 o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší. Rozlišují se:

- imisní limity pro ochranu zdraví lidí – jsou zavedeny s ohledem na působení jednotlivých škodlivin na lidský organismus
- imisní limity pro ochranu ekosystémů a vegetace
- cílové imisní limity a dlouhodobé imisní cíle – jsou stanoveny k určitému datu, ke kterému by měly být všemi dostupnými prostředky splněny. Jsou stanoveny opět samostatně pro ochranu zdraví lidí a pro ochranu ekosystémů a vegetace.

V případě vybraných polutantů (oxid dusičitý a benzen) jsou dále stanoveny tzv. meze tolerance, které uvádí v jakém rozsahu je možné v daném roce tolerovat nadlimitní hodnoty znečištění ovzduší.

U limitů, které mají dobu průměrování kratší než 1 rok, je dále v některých přípustný počet překročení limitu během roku.

Předkládané vyhodnocení je zaměřeno na problematiku překračování imisních limitů a cílových limitů pro ochranu zdraví lidí, jako hlavní hygienický problém z hlediska kvality ovzduší.

Následující tabulky uvádí přehled limitů pro ochranu zdraví lidí, přípustných četností překročení a meze tolerance.

Imisní limity pro ochranu zdraví lidí

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit	Přípustná četnost překročení za kalendářní rok
Oxid dusičitý	1 hodina	200 $\mu\text{g.m}^{-3}$	18
Oxid dusičitý	kalendářní rok	40 $\mu\text{g.m}^{-3}$	-
Benzen	kalendářní rok	5 $\mu\text{g.m}^{-3}$	-
Oxid siřičitý	1 hodina	350 $\mu\text{g.m}^{-3}$	24
Oxid siřičitý	24 hodin	125 $\mu\text{g.m}^{-3}$	3
Oxid uhelnatý	maximální denní 8hodinový průměr	10 mg.m^{-3}	-

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit	Přípustná četnost překročení za kalendářní rok
Suspendované částice PM ₁₀	24 hodin	50 µg.m ⁻³	35
Suspendované částice PM ₁₀	kalendářní rok	40 µg.m ⁻³	-
Olovo	kalendářní rok	0,5 µg.m ⁻³	-

Meze tolerance imisních limitů oxidu dusičitého a benzenu

Znečišťující látka	Doba průměrování	2006	2007	2008	2009
Oxid dusičitý	1 hodina	40 µg.m ⁻³	30 µg.m ⁻³	20 µg.m ⁻³	10 µg.m ⁻³
Oxid dusičitý	kalendářní rok	8 µg.m ⁻³	6 µg.m ⁻³	4 µg.m ⁻³	2 µg.m ⁻³
Benzen	kalendářní rok	4 µg.m ⁻³	3 µg.m ⁻³	2 µg.m ⁻³	1 µg.m ⁻³

Cílové imisní limity pro ochranu zdraví lidí

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit	Datum splnění
Arsen	kalendářní rok	6 ng.m ⁻³	31.12.2012
Kadmium	kalendářní rok	5 ng.m ⁻³	31.12.2012
Nikl	kalendářní rok	20 ng.m ⁻³	31.12.2012
Benzo(a)pyren	kalendářní rok	1 ng.m ⁻³	31.12.2012
Troposférický ozón	maximální 8hodinový průměr	120 µg.m ⁻³	31.12.2009

Imisní limity a cílové imisní limity pro ochranu ekosystémů

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit
Oxid siřičitý	kalendářní rok a zimní období	120 µg.m ⁻³
Oxidy dusíku	kalendářní rok	30 µg.m ⁻³
Troposférický ozón	AOT40* (cílový limit)	18 000 µg.m ⁻³ .hod

*) AOT40 je součet rozdílů mezi hodinovou koncentrací vyšší než 80 µg.m⁻³ a hodnotou 80 µg.m⁻³ z hodinových hodnot mezi 8:00 a 20:00 SEČ v období 1.5. – 31.7.

Poznámka: ve všech následujících vyhodnoceních, vztažených k limitům pro hodnoty kratší než 1 rok (tj. maximální 1-hodinové koncentrace, maximální 24-hodinové koncentrace, maximální 8-hodinové koncentrace) je pro vyhodnocení uvažována vždy první hodnota, která již musí dle legislativy limit splňovat. Tj. např. u denních koncentrací PM₁₀ je překročení limitu uvažováno pouze tam, kde tento limit překračuje 36. nejvyšší koncentrace naměřená během daného roku.

OBLASTI SE ZHORŠENOU KVALITOU OVZDUŠÍ Z HLEDISKA LIMITŮ PRO OCHRANU ZDRAVÍ OBYVATEL

V roce 2007 bylo překročení limitu zmapováno v těchto oblastech (řazení dle plošného rozsahu překročení limitu v roce 2007):

- ozón – limit pro maximální 8-hodinové koncentrace ozónu byl v roce 2007 překročen téměř na celém území Středočeského kraje ve všech oblastech, pro které imisní limit

platí. V roce 2006 zaujímaly plochy překročení limitu 83 % rozlohy kraje, přičemž z dotčených chráněných oblastí nebyl limit překročen pouze pro část CHKO Český Ráj.

- benzo(a)pyren – překročení cílového limitu bylo vykázáno v okolí všech velkých měst, a měst s průmyslovou výrobou. Nejrozsáhlejší plochy překročení byly mapovány na Kladensku, kolem Příbrami, Mladé Boleslavi, Mělníka, Berouna, Slaného a Neratovic a v okolí Prahy. Mezi další města s překročením limitu patří Kolín, Rakovník, Nymburk, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Dobříš, Sedlčany, Hořovice, Benešov. Celkově tyto plochy zaujímají přibližně 5 % rozlohy kraje. Rok 2006 vykázal podobně lokalizované plochy překročení cílového limitu, jejichž rozloha činila v součtu přibližně 8 % rozlohy kraje.
- suspendované částice PM₁₀ – k překročení limitu pro denní koncentrace dochází v roce 2007 zejména v okolí všech dálnic procházejících Středočeským krajem a rychlostních silnic v okolí hlavního města Prahy a na severovýchodě Prahy, dále byl limit překročen také v okolí velkých měst, nejvíce v Kladně, Mladé Boleslavi, Mělníku, Kralupech nad Vltavou, Neratovicích a Berouně. Plošně významné překročení je mapováno také v okolí Rakovníka, Slaného, Kutné Hory a Nymburka. Celkově zabírá OZKO přibližně 5 % rozlohy kraje, což představuje podstatně příznivější stav v porovnání s rokem 2006, kdy tyto plochy zabíraly 38% rozlohy kraje. V roce 2006 byl limit překročen v souvislé ploše východně a severně od Prahy až po hranici kraje a Mělník, dále byly plochy překročení limitu mapovány i jihozápadně i jihovýchodně od Prahy, v širším okolí Sedlčan, Benešova, Berouna a v bezprostředním okolí Kladna, Mladé Boleslavi a Rakovníka.
- oxid dusičitý – průměrné roční koncentrace překračovaly imisní limit pouze podél dálnice D5 v okrese Praha-západ a na jihozápadních hranicích s Prahou u obce Ořech. V roce 2006 byl imisní limit překročen navíc ještě západně od Prahy mezi Hostivicemi a Jenčí a lokálně v několika místech při dálnici D1.
- arsen – překročení cílového limitu bylo vykázáno na Kladensku od severu Kladna až po obec Vinařice a v okolí obce Stehelčeves. Dále byl cílový limit překročen na jihozápadních hranicích Prahy u obce Ořech. V roce 2006 byl limit překročen pouze severně od Kladna.
- suspendované částice PM₁₀ – limit pro průměrné roční koncentrace byl v roce 2007 překročen pouze v obci Stehelčeves v okrese Kladno. Tento stav představuje výrazné zlepšení oproti roku 2006, kdy byl tento limit překročen ve větším počtu lokalit na ploše přibližně 49 km². Nejzatíženějšími oblastmi v roce 2006 bylo okolí Kladna, Kralup nad Vltavou, Mělníka a Slaného, limit byl překročen také na několika místech na území ORP Nymburk, Mladá Boleslav, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav a Český Brod.

Rozsah překročení jednotlivých limitů v km² je uveden v následujícím přehledu.

Rozsah překročení imisních limitů a cílových imisních limitů pro ochranu zdraví lidí – rok 2006

Znečišťující látka	Doba průměrování	Imisní limit	Rozsah překročení 2007 / 2006 (km ²)
Oxid dusičitý	1 hodina	200 µg.m ⁻³ (19.MV)	-
Oxid dusičitý	kalendářní rok	40 µg.m ⁻³	13 / 20
Benzen	kalendářní rok	5 µg.m ⁻³	-
Oxid siřičitý	1 hodina	350 µg.m ⁻³ (25 MV)	-
Oxid siřičitý	24 hodin	125 µg.m ⁻³ (4 MV)	-
Oxid uhelnatý	max. denní 8hodinový průměr	10 mg.m ⁻³	-
PM ₁₀	24 hodin	50 µg.m ⁻³ (36 MV)	520 / 4 360
PM ₁₀	kalendářní rok	40 µg.m ⁻³	1 / 40
Olovo	kalendářní rok	0,5 µg.m ⁻³	-
Arsen	kalendářní rok	6 ng.m ⁻³	12 / 5
Kadmium	kalendářní rok	5 ng.m ⁻³	-
Nikl	kalendářní rok	20 ng.m ⁻³	-
Benzo(a)pyren	kalendářní rok	1 ng.m ⁻³	620 / 940
Troposférický ozón	max. denní 8hodinový průměr	120 µg.m ⁻³	11 500 / 9 600

MV – maximální koncentrace v roce, tj. např. 19 MV znamená devatenáctá nejvyšší hodnota

Z porovnání překročení limitů pro ochranu zdraví obyvatel (pro srovnání jsou použity pouze imisní limity bez cílových limitů) dále vyplývá, že se oproti rokům 2006 a 2007 výrazně zmenšila plocha se zhoršenou kvalitou ovzduší a to o více než 30 % rozlohy kraje. Jedná se zejména o změnu ploch překročení imisního limitu pro denní koncentrace suspendovaných částic PM₁₀.

OBLASTI SE ZHORŠENOU KVALITOU OVZDUŠÍ Z HLEDISKA LIMITŮ PRO OCHRANU EKOSYSTÉMŮ A VEGETACE

Překročení imisních limitů pro ochranu ekosystémů, které se na území Středočeského kraje vztahují pro Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko, Kokořínsko, Český kras, Blaník a část CHKO Český Ráj a dále na část Brdské vrchoviny v partiích přesahujících svou nadmořskou výškou 800 m n.m.

- ozón – překročení cílového imisního limitu pro ochranu ekosystému bylo zaznamenáno shodně v roce 2006 i 2007 na území celého kraje.
- převážně oblasti podél dálnic a rychlostních komunikací. V které v roce 2007 zasahují nadlimitní plochy jen okrajově do CHKO Křivoklátsko a Český kras. Rok 2006 vykazoval překročení limitu navíc i v okolí některých silnic I. třídy, nicméně v oblastech, pro které se imisní limit vztahuje, byly zasaženy totožné plochy jako v roce 2007.

VÝVOJ IMISNÍ ZÁTĚŽE V OBDOBÍ 1991 – 2007

Na základě dat imisního monitoringu je možné charakterizovat vývoj v posuzovaném období následovně:

- $IH_r PM_{10}$ – imisní limit byl překračován v průběhu celého sledovaného období celkově na pěti stanicích. Maximální hodnoty byly měřeny na začátku období, postupně však výrazně klesaly až do roku 1999, po té docházelo k mírnému navýšování měřených koncentrací do roku 2003. K roku 2007 vykazují všechny měřené hodnoty pokles vzhledem k hodnotám z předchozích let. Limit byl v roce 2007 překročen na stanici Stehelčeves, v roce 2006 na pěti stanicích, a to na exponované dopravní stanici v Berouně a dále na čtyřech stanicích na Kladensku (Buštěhrad, Kladno-Vrapice, Kladno-Švermov, Stehelčeves).
- $IH_d PM_{10}$ – během celého hodnoceného období došlo na většině měřících stanic k překročení imisního limitu (často i opakovaně), na některých stanicích (Beroun, Kladno – Švermov, Stehelčeves) dokonce nebyly zjištěny podlimitní koncentrace. Maximální hodnoty byly naměřeny na začátku sledovaného období, zejména období 1996 až 1997 a vysoké hodnoty vykazovaly také roky 2003 a 2006.
- $IH_r SPM$ – vyšší hodnoty měřených koncentrací vykazovala první polovina sledovaného období, od roku 1997 do roku 2002 se průběh ustálil a koncentrace prašného aerosolu mírně klesaly. Roky 2002 a 2004 vykázaly na několika stanicích výrazně navýšené hodnoty na úrovni dlouhodobého maxima. Imisní limit není stanoven.
- $IH_r SO_2$ – nejvyšší koncentrace byly měřeny na stanicích v Středočeském kraji na začátku sledovaného období. Do roku 1999 docházelo k plynulému poklesu. Od té doby až do současnosti jsou měřené hodnoty již ustálené, s drobnými výkyvy na obě strany. Imisní limit není stanoven. Nejvyšší koncentrace byly naměřeny na Kladně, Buštěhradě a na stanici Králův Dvůr - stadion.
- $IH_d SO_2$ – na začátku sledovaného období vykazovaly měřené koncentrace nejvyšší hodnoty, místy i s několikanásobným překročením imisního limitu. Měřené koncentrace výrazně klesaly až do roku 2000, kdy byla naměřena i poslední hodnota překročení imisního limitu (na stanici Kladno – Švermov). Od roku 2000 jsou měřené hodnoty vyrovnané, rok 2007 společně s rokem 2001 představuje pro většinu stanic dlouhodobé minimum.
- $IH_k SO_2$ – na žádné ze stanic nebylo zjištěno překročení imisního limitu, nejvyšší hodnoty byly naměřeny na začátku sledovaného období s postupným poklesem až do roku 1999. Do roku 2003 koncentrace mírně narůstaly od roku 2004 jsou již vyrovnané. Dlouhodobě nejvyšší hodnoty měřených koncentrací vykazuje stanice na Kladně.
- $IH_r NO_2$ – v průběhu let 1994 – 2007 byly hodnoty poměrně vyrovnané, imisní limit $40 \mu g.m^{-3}$ byl překročen třikrát, a to na stanici Beroun v letech 1996, 2002 a 2003.
- $IH_k NO_2$ – na žádné ze stanic nebyly naměřeny koncentrace nad hranicí limitu, na většinu z nich byly nejvyšší hodnoty zaznamenány v roce 1997 a v letech 2002 až 2003, nejmenší hodnoty byly zaznamenány v období 1999 - 2000. V roce 2007 došlo na všech stanicích vyjma Mladé Boleslavi a Veltrus k výraznému poklesu měřených koncentrací.

- $IH_r NO_x$ – kromě stanice Beroun je průběh koncentrací ve sledovaném období vyrovnaný. V Berouně jsou koncentrace dvojnásobně větší než na ostatních stanicích, přičemž výrazného maxima bylo dosaženo v letech 2002 až 2003. Limit pro ochranu zdraví není stanoven.
- $IH_r CO$ – imisní limit není stanoven. Nejvyšší hodnoty vykazuje okres Beroun, stanice Kolín vykazovala během monitorovacího období pokles koncentrací, na ostatních stanicích je průběh měřených hodnot dlouhodobě vyrovnaný.
- $IH_{8h} CO$ – nejvyšší naměřené hodnoty za celé období v letech 1997 a 1998 nedosáhly ani poloviny hodnoty imisního limitu. V letech 1999 a 2000 byly naměřeny na všech stanicích dlouhodobě nejnižší hodnoty, do roku 2004 docházelo k mírnému nárůstu. Od roku 2004 jsou k dispozici pouze měření ze stanic Beroun, která vykazala mezi lety 2005 - 2006 výrazný pokles měřené koncentrace a mírné navýšení pro rok 2007.
- $IH_r O_3$ – v celém průběhu se hodnoty pohybovaly na rovnocenné úrovni, na žádné stanici nedocházelo k významnějším změnám v imisní zátěži. Imisní limit není stanoven.
- $IH_{8h} O_3$ – na všech stanicích během celého sledovaného období je cílový imisní limit dlouhodobě překračován, nejvyšší hodnoty byly naměřeny v roce 2003, od roku 2004, kdy byly na všech stanicích naměřeny hodnoty pod limitem, měřené koncentrace mírně narůstají.
- $IH_r BZN$ – benzen je měřen pouze na stanici Kladno-střed města od roku 2005. Naměřené hodnoty jsou pod imisním limitem.
- $IH_r B(a)P$ – během sledovaného období byl pro benzo(a)pyren vykázan roční průměr jednou až dvakrát na čtyřech měřících stanicích. Všechny naměřené hodnoty jsou nad cílovým imisním limitem.
- $IH_r Pb$ – nejvyšší hodnoty byly naměřeny na začátku sledovaného období, přičemž nejvyšší koncentrace připadají na příbramské měřící stanici V roce 1997 byl stanici Příbram-nemocnice ZÚNZ o 40 ng/m^3 překročen imisní limit. Na všech ostatních stanicích se hodnoty pohybovaly hluboko pod úrovní imisního limitu.
- $IH_r As$ – nejvyšší hodnoty byly zjišťovány v první polovině sledovaného období až do roku 2000, jen čtyřikrát během sledovaného období v jeho druhé polovině nebylo na žádné stanici zjištěno překročení cílového imisního limitu. Od roku 2005 měřené koncentrace mírně narůstají, nad cílovým imisním limitem jsou stanice Kladno-Švermov a Stehelčevy.
- $IH_r Cd$ – cílový imisní limit byl během sledovaného období překročen jednou na stanici Sány v roce 1994. Vysoké hodnoty, výrazně odlišné od ostatních stanic v kraji vykazovaly příbramské stanice a to až do roku 2003, kdy byla naměřená koncentrace těsně pod limitem. Od roku 2004 jsou měřené koncentrace na všech stanicích vyrovnané, hluboko pod cílovým imisním limitem.
- $IH_r Ni$ – cílový imisní limit byl opakovaně a mnohonásobně překračován na většině měřících stanicích až do roku 2002, nejvyšší hodnoty, mnohonásobně převyšující cílový imisní limit, byly zjištěny na stanici v Berouně v letech 1997 – 1999. Od roku 2002 se měřené koncentrace pohybují na minimálních hodnotách.

Shrnutí

Z hlediska plnění imisních limitů jsou na území Středočeského kraje problematické následující látky:

Suspendované částice PM₁₀

- limit byl v roce 2007 překročen na stanici Stehelčeves, v roce 2006 na pěti stanicích, a to na exponované dopravní stanici v Berouně a dále na čtyřech stanicích na Kladensku (Buštěhrad, Kladno-Vrapice, Kladno-Švermov, Stehelčeves).
- limit pro maximální denní koncentrace byl v roce 2007 překročen na sedmi stanicích (Beroun, Buštěhrad, Kladno-Vrapice, Kladno-Švermov, Kutná Hora, Mladá Boleslav, Stehelčeves), v roce 2006 na 11 stanicích (Beroun, Brandýs n. Labem, Buštěhrad, Kladno-Vrapice, Kladno-střed města, Kladno-Rozdělův, Kladno-Švermov, Mladá Boleslav, Příbram, Sedlčany, Stehelčeves).

Benzo(a)pyren

- cílový imisní limit pro průměrné roční koncentrace byl v celém sledovaném období překročen na všech stanicích (celkem se jedná o 6 hodnot vykázaných na různých stanicích od r. 1997).

Arsen

- cílový imisní limit pro průměrné roční koncentrace byl překročen na dvou stanicích v roce 2007, v roce 2006 na jedné stanici.

Z hlediska rozsahu oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší je možné označit rok 2007 za poměrně příznivý, neboť došlo k výrazné redukci rozsahu překročení imisních limitů v rámci kraje. Důvodem je zejména snížení měřených 24-hodinových koncentrací suspendovaných částic PM₁₀. Meziroční vyhodnocení ukazuje, že pokles absolutních hodnot byl poměrně mírný, avšak u mnoha stanic představoval změnu z „mírně nadlimitních“ na „mírně podlimitní“ koncentrace, což se projevilo razantní redukcí rozsahu oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší. Snížil se i rozsah překročení cílového imisního limitu pro benzo(a)pyren. Naopak k nárůstu došlo u lokálního překročení limitu pro arsen, kde je situace obdobná jako u PM₁₀, ale v opačném směru: na jedné stanici se hodnoty změnily z mírně podlimitních na mírně nadlimitní. K nárůstu rozsahu OZKO došlo také u ozónu, jehož limit byl v roce 2007 překračován téměř na celém území kraje (v roce 2006 to bylo 83 % území).

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

Hodnocení očekávaného vývoje v případě nerealizace jednotlivých záměrů VÚC a ZÚR odpovídá jejich vlivu popsánému v kapitole 5 a v hodnotících tabulkách.

V oblasti silniční dopravy je i v následujících letech očekáván nárůst celkového objemu osobní i nákladní automobilové dopravy. Posuzované záměry převážně umožní odvést tuto dopravu z obytných oblastí a tedy snížení imisní a hlukové zátěže v dotčených sídlech. Pokud tedy nebudou příslušné obchvaty a přeložky vybudovány, je nutno v těchto obcích očekávat nejen pokračování současného nevyhovujícího stavu, tj. překračování hlukových

a často i imisních limitů, ale spíše jeho zhoršování. V dotčených oblastech tak bude dále narůstat hluková zátěž výrazně nad úroveň limitů, u ovzduší je překračování limitů nutno očekávat zejména u částic PM10. Poroste i riziko zranění či usmrcení obyvatel v důsledku dopravních nehod.

Uvedené hodnocení platí (byť v menší míře) i u záměrů, které sice odvádějí dopravu z obytných oblastí, ale současně se přibližují jiné zástavbě. I zde je nutno případnou nerealizaci komunikace hodnotit negativně, neboť nová silnice má obvykle lepší parametry než stávající a zejména pro ni platí podmínka splnění přísnějších hlukových limitů.

Některé ze záměrů se obytné zástavby vůbec nedotýkají. Jedná se o přeložky mimo zástavbu, kde je cílem zvýšení plynulost provozu. U těchto záměrů nemá jejich případná nerealizace podstatný vliv na imisní a hlukovou situaci (při vyšší rychlosti a plynulosti se pouze změní struktura produkovaných emisí - pokles emisí organických látek a CO, nárůst emisí oxidů dusíku).

V oblasti železniční dopravy se očekává, že navržené záměry posílí její podíl na celkové přepravě na úkor individuální automobilové dopravy. Nerealizace záměrů tudíž může přispět k většímu nárůstu automobilové dopravy se všemi negativními dopady uvedenými výše. Na druhé straně by nedošlo k nárůstu hluku v místech, kde se tratě přibližují k zástavbě.

U letecké dopravy je naopak očekáván nárůst negativních dopadů na obyvatele v okolí. Lze tedy konstatovat, že nerealizace záměrů by znamenala nezhoršování dosavadního stavu (hodnoceno pouze z hlediska imisní a hlukové zátěže).

Budování plynovodů bylo posouzeno jako mírně pozitivní vzhledem k potenciálu nahrazení alespoň části lokálního vytápění a tím snížení imisní zátěže v sídlech. Lze tedy konstatovat, že v případě nerealizace těchto záměrů může dojít k pokračování stavů zhoršené kvality ovzduší i v místech, kde by bylo možné tuto zátěž snížit. To se týká zejména polutantům, u nichž je hlavním zdrojem lokální vytápění (benzo(a)pyren, arsen).

Záměry budování elektrického vedení, vodovodů, popřípadě malých vodních nádrží a protipovodňové ochrany neovlivňují ani imisní ani hlukovou zátěž na obyvatelstvo. Jejich nerealizace proto nemá žádný vliv na současný stav.

2.2. Povrchové a podzemní vody

Srážkové poměry

Většina území Středočeského kraje se nachází v rozmezí ročního úhrnu srážek 500 – 650 mm. Extrémní hodnoty jsou dosahovány v oblasti Slánska – 450 mm a ve vrcholových partiích Brd – 800 mm. Srážky jsou během roku relativně rovnoměrně rozloženy od 40% v letních měsících, 20 – 25% na jaře a na podzim a v zimě - 15%. Srážkově nejbohatším měsícem je červenec, nejchudším je únor. Nejvyšší průměrné červencové úhrny srážek se pohybují okolo 100 – 120 mm.

Srážky sněhové se vyskytují v rozsahu 20 – 50 dní. Sněhová pokrývka leží od 30 dní v roce v Polabí po 80 dnů na Brdské vrchovině. Průměrná výška sněhové pokrývky se pohybuje v závislosti na nadmořské výšce od 15 do 40 cm.

Hydrologický režim, odtokové poměry

Středočeský kraj jako centrální část české kotliny spadá do povodí všech nejvýznamnějších českých řek - Labe, Vltavy, Sázavy, Berounky a částečně i Ohře.

V hydrologickém režimu všech těchto toků byly zejména v posledních desetiletích zaznamenány velké letní povodně z regionálních dešťů trvajících řádově desítky hodin. Letní regionální deště zasahují velká území, i celá povodí dotčených toků. Vyznačují se denními srážkovými údaji celoplošně nad 20 mm. Povodňové vlny z nich se vyvíjejí relativně pomalu, lze je dobře předpovídat a provádět včas operativní opatření ke snížení škod.

Místní přívalové deště mají krátké trvání v řádech desítek minut, ale s vysokou intenzitou srážek nad 30 mm/hod. Zasahují menší plochu o velikosti cca do 50 km² a jejich následky bývají místně katastrofální, zejména v kombinaci s narušením místních akumulací vody v rybnících. Prakticky se nedají předem prostorově a časově lokalizovat, pozitivně je mohou ovlivňovat pouze preventivní opatření v ploše povodí.

V zimním období dochází k povodňovým jevům v kombinaci tání sněhu s deštěm. Provázeny bývají pohybem ledů, kdy dochází k zaplnění průtočného profilu a tím k vystoupení vody z koryta a ohrožení okolí. Z tohoto hlediska je příznivě ovlivněna dolní Vltava teplejší vodou odtékající z Vltavské kaskády.

Na hlavních recipientech kraje Labi a Vltavě jsou odtokové poměry relativně vyrovnané, poměr průměrného průtoku a povodňového průtoku Q100 je asi 1 : 25. Na tocích Berounky, Jizery a Sázavy je tento poměr cca 1 : 50, na menších tocích pak dále klesá. Průtok Vltavy je zásadně ovlivňován manipulacemi na Vltavské kaskádě. Povodně kaskáda ovlivňuje, ale ne výrazně. Na ostatních tocích jsou průtoky prakticky přirozené, ovlivňované manipulacemi na řadě jezů. V jejich povodích však nejsou dostatečné objemy vodních nádrží, které by povodňové průtoky významně ovlivnily.

Vodní toky a vodní nádrže

Ve Středočeském kraji se vyskytují vodní toky všech typů od toků bystřinných po toky nížinné. Nejvýznamnější toky spravují podniky Povodí Labe, s.p. a Povodí Vltavy, s.p., drobnější vodní toky pak spravují příslušné Zemědělské vodohospodářské správy a Lesy ČR, s.p. Podle vyhlášky č. 267/2005 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků, je na území Středočeského kraje celkem 99 toků této kategorie.

Z celkové délky významných a menších vodních toků v kraji v povodích Labe a Vltavy je cca 20 % toků upravených. Přitom zkrácení a zkapacitnění sítě významných vodních toků patří k nejvýznamnějším negativním antropogenním změnám krajiny. Obdobně odvodnění a meliorační úpravy drobných toků způsobují nepříznivé změny vodního režimu, projevující se

zmenšením zásob podzemní vody, zrychlením odtoku velkých vod a snížením samočisticí schopnosti vodních toků.

Na území Středočeského kraje je dnes vybudováno celkem 16 vodních nádrží s celkovým objemem cca 1307 mil.m³. Tyto nádrže plně zajišťují dodávky pitné vody pro obyvatelstvo, užitkové vody pro průmyslové odběry a závlahy, slouží energetickým účelům a zejména pak nalepšování nízkých průtoků v tocích pro odběry vody a plavbu.

Vodní útvary

Vodním útvarem se podle zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon, ve znění pozdějších předpisů, míní vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod, charakterizované společnou formou výskytu, vlastnostmi a znaky hydrologického režimu.

Článek 8 a příloha č. 5 Směrnice 2000/60/ES požadují, aby členský stát Evropského společenství zajistil souvislý a souhrnný přehled o stavu vod v každé oblasti povodí, využitelný pro veřejnou správu. K tomu bylo provedeno vymezení vodních útvarů a postupně bude vypracován systém hodnotící stav a ekologický potenciál vodních útvarů.

Ochrana vod jako složky životního prostředí

Jakost povrchových vod ve Středočeském kraji se v posledních desetiletích výrazně zlepšila. Stav povrchových vod je v kraji vyhodnocován na 38 profilech na řekách Labe, Vltava, Berounka, Sázava, Jizera, Želivka, Cidlina, Blanice, Doubravka, Klejnárka, Litavka, Loděnice, Mrlina, Výrovka, Vlkava a potocích Bakovský, Rakovnický a Zákolanský.

Hodnocení kvality vody je provedeno podle ČSN 75 7221 Klasifikace jakosti povrchových vod. Povrchové vody se zařazují podle kvality do 5 tříd. Hodnocené ukazatele jsou členěny do šesti skupin. Ve skupině rozhoduje ukazatel s nejnepríznivější hodnotou klasifikace. Třídy jakosti povrchových vod a skupiny ukazatelů jsou:

Třídy jakosti - Skupiny ukazatelů:

- 1 - velmi čistá voda A - Ukazatele kyslíkového režimu,
- 2 - čistá voda B - Chemické ukazatele – základní,
- 3 - znečištěná voda C - Chemické ukazatele – doplňující,
- 4 - silně znečištěná voda D - Těžké kovy,
- 5 - velmi silně znečištěná voda E - Biologické a mikrobiologické ukazatele,
- F - Ukazatele radioaktivity.

Za rok 2007 byly ve skupině ukazatelů A nejhůře hodnoceny AOX¹ (23 profilů dosáhlo hodnot IV. nebo V. třídy). Obdobně nepříznivé byly NL (nerozpuštěné látky), které dosahovaly V. třídy na menších tocích jako Loděnice a Zákolanský potok a při velkých vodách na jaře

---

¹ Halogenované organické látky

i na Vltavě a Sázavě. V ukazatelích kyslíkového režimu byly v nejvyšších třídách hodnoceny úseky Labe v okolí Nymburka, kyslíkový deficit se projevil na Jizeře, Mrlině a pod Orlickou a Štěchovickou přehradou. K nejlépe hodnoceným úsekům toků patří Vltava nad Prahou, Jizera a zejména Želivka.

Ze specifických organických látek skupiny B byla klasifikována suma PAU ve III. třídě na dolních profilech Vltavy a Jizery, na Zákolanském potoce a na Labi mezi Lysou n.L. a Obřístvím (maximum IV. třída byla dosažena v profilu Liběchov).

Skupina C. kovy a metaloidy dosáhla nejnepříznivějších hodnot v V. třídě na Litavce (zinek, olovo, kadmium) a dále v profilech na Labi (Fe).

Velmi nepříznivě byly hodnoceny ukazatele skupiny D – cca 2/3 profilů bylo zařazeno do IV. a V. třídy. Chlorofyl byl v těchto třídách naměřen v rozsáhlých úsecích Vltavy, Sázavy i Berounky a Labe mezi Liběchovem a Obřístvím. Další úseky menších toků byly obdobně hodnoceny v ukazatelích koliformních bakterií a enterokoků.

Jakost podzemních vod je ve Středočeském kraji sledována u 68 objektů, odebíráno je cca 140 vzorků. Z nich cca 20% překračuje normativy B a C Metodického pokynu MŽP a koncentrace dusičnanů NO_3 , přesahující limit pro pitnou vodu, byla naměřena u cca 1/4 vzorků.

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

Významnou severovýchodní část Středočeského kraje pokrývá CHOPAV Severočeská křída. Akumulace podzemních vod je zde vymezena na ploše 1067 km², což představuje 9,7 % rozlohy kraje. Oblast je významným zdrojovým územím pro odběry kvalitní pitné vody.

Ochranu povrchových vod zajišťuje CHOPAV Brdy o rozloze 421 km², tj. 3,8 % výměry kraje. Oblast je významnou zdrojovou oblastí řady toků a poskytuje výhodné možnosti pro potenciální výhledovou akumulaci povrchových vod.

Ochranná pásma vodních zdrojů

Ochranná pásma stanovuje vodoprávní úřad k ochraně vydatnosti a jakosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod, využívaných pro zásobování pitnou vodou. Dělí se na ochranná pásma I. a II. stupně. V současné době však dosud v některých případech platí i dříve stanovená ochranná pásma III. stupně. Stanovení ochranných pásem vodního zdroje je veřejným zájmem.

Ochranná pásma vodních zdrojů jsou dlouhodobě revidována a nově vymezována ve smyslu ustanovení zákona o vodách č.254/2001 Sb., v ve znění pozdějších předpisů. Pro dokončení revize všech ochranných pásem není dosud stanoven časový termín.

Ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod

Vznik povodní na území kraje je vyvoláván kritickými srážkami kdekoli ve srážkově bohatých horských oblastech. Krajem prochází střední a dolní úseky významných toků, na nichž se destruktivně projevují především regionální povodně.

Nejúčinnějším opatřením ke snížení špiček povodňových průtoků jsou akumulace ve vodních nádržích a rybnících. S výjimkou Vltavy jsou však hlavní toky kraje bez nádrží, které by mohly ovlivnit průtoky na dolním toku nebo s nádrží vodárenskou jako je Želivka, která povodně ovlivňuje minimálně. Na menších tocích mohou významně snížit povodně dočasné akumulace vody v poldrech.

Opatření na ochranu proti povodním jsou konkretizována v Plánech oblastí povodí. Středočeský kraj pokrývají tři plány, pro povodí horního a středního Labe, dolní Vltavy a Berounky.

Efektivní formou ochrany před povodněmi jsou preventivní opatření v krajině, která zvyšují přirozenou akumulaci vody v území a zpomalují povodňové odtoky. V gesci MŽP je obnova a stabilizace vodního režimu krajiny realizována programy Revitalizace říčních systémů, Omezování rizika povodní a Optimalizace vodního režimu krajiny.

Stanovená záplavová území

V územním plánování představují stanovená záplavová území podél významných toků zásadní územní limit, který je nutno při umísťování aktivit v území respektovat. Rozsah záplavového území je dán rozlivem stoleté velké vody Q100, povodně s pravděpodobností výskytu jednou za sto let. Uvnitř záplavového území je vymezována jeho aktivní zóna, tj. místa soustředěného průtoku s největší rychlostí a unášecí silou. Omezení staveb a činností v záplavových územích stanovuje vodní zákon.

Ve Středočeském kraji jsou dnes vymezena stanovená záplavová území na 49 tocích, vyhlášení dalších se připravuje.

Veřejná vodohospodářská infrastruktura

Nevyhovující úroveň zásobování pitnou vodou v kraji (daleko nejnižší v rámci ČR) se zlepšuje jen pomalu. Rozsáhlé vodárenské systémy v centrální a jihovýchodní oblasti kraje je nutno urychleně rozšiřovat a zvýšit tak počet obyvatel, zásobovaných kvalitní pitnou vodou.

Nepříznivá je v kraji i situace v odvádění odpadních vod (na kanalizaci je připojeno pouze 66% obyvatel, nejméně v ČR) i jejich čištění. Řada čistíren odpadních vod má pouze mechanicko-biologické čištění, bez odstraňování biogenních prvků. Vzhledem k významu funkčních ČOV na jakost vody v tocích a jejich biologické oživení je v tomto oboru vodního hospodářství nutné rychlé zlepšení.

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

Realizací záměrů obsažených v návrhu ZÚR dojde k podstatnému zvýšení rozsahu zpevněných ploch na území Středočeského kraje, ze kterých je urychlován a soustřeďován odtok povrchové vody. Zemní práce, které si vyžádá realizace staveb dopravní infrastruktury, jsou spojeny s poměrně významnými zásahy do odtokových poměrů podzemních vod.

Realizace protipovodňových opatření bude spojena se zásahy do koryt řek a jejich niv. Významné vlivy na vodohospodářské poměry bude mít případná realizace navrhovaných vodních nádrží.

2.3. Půda

PEDOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Středočeská oblast vykazuje v rámci Čech nejpestřejší půdní poměry, což je dáno nejen rozmanitostí substrátů, ale i reliéfem a místními rozdíly podnebí a vodního režimu. Půdy staroholocenní lesostepi – černozemě tvoří souvislý pás podél levého okraje labského údolí od Čáslavi přes Český Brod do okolí Prahy, kde se značně rozšiřuje směrem na Slánsko a Podřipsko až po hranice regionu. Převládají typické černozemě na spraší, které okrajově přecházejí do černozemí degradovaných. V Polabí a Pojizeří se nacházejí ostrovy oglejených černozemí na slínech, méně i lehkých černozemí na zahliněných píscích. Černozemní půdy vyznačují teplé suché území, které bylo zemědělsky využíváno od pravěku, takže zde v naprosté většině převládají orné, po tisíciletí obdělávané půdy. Vznikly ve stepních podmínkách na počátku poledové doby a udržely se díky časnému rolnickému a pastevnímu hospodářství, které zabránilo jejich zalesnění.

Ostatní, větší okrsky kryjící půdy vesměs patří původně lesnímu prostředí. Na spraších ve vlhčí okrajové zóně jsou to hnědozemě, které zabírají největší plochy mezi Polomenými horami a Jizerou a podél okrajů černozemního pásu. Místy přecházejí do půd ilimerizovaných, jejichž svrchní horizont je zbaven koloidního jílu. Daleko největší území však zaujímají hnědé půdy na středně těžkých až lehkých zvětralinách různých hornin skalního podkladu, které převládají v širší oblasti Posázaví, středního Povlataví i na Berounce. Většinou jsou středně úživné až chudé, kyselé; výjimku tvoří úrodné sytě hnědé půdy na bazických vyvřelinách diabasech, spilitech a andezitech, které ovšem vystupují jen na malých plochách. Ve vysokých polohách Čertova břemene, na Voticku a zejména ve vysokých polohách Brd přecházejí do chudých kyselých hnědých půd, místy podzolovaných a oglejených. Obdobné půdy tvoří i ostrůvky podél Labe na kyselých píscích a štěrkopíscích. Nejchudší výrazně kyselé půdy rázu humuso-železitých podzolů zasahují na severu do území turonských pískovců mezi Bezdězem a Mnichovým Hradištěm. Ploché, špatně odvodňované okrsky na hlubokých těžkých zvětralinách charakterizují pseudogleje střídavě zamokřované srážkovými vodami, které vystupují na největších plochách u Uhlířských Janovic a po obou stranách Brd.

Závěrem třeba uvést půdy ovlivňované extrémními podmínkami. Jde o půdy na substrátech jednostranného složení, především na vápencích Českého krasu, jednak mělké kamenité rendziny, jednak typ zvaný terra fusca, tvořený převážně reziduálním jílem. Příbuzné jsou pararendziny na zčásti vápnitých podkladech, zvl. křídových slínovcích, které se poměrně snadno odvápnují. Půdy na hadcích u Dolních Kralovic na Želivce obsahují přemíru hořčíku a jsou mírně toxické pro řadu organismů. Substrátem ovlivněné jsou i některé mělké půdy na čedičích, diabasech nebo spilitech, které se díky svému obsahu uhličitane vápenatého blíží pararendzinám. Dále sem řadíme půdy extrémních stanovišť, především mělké humózní rankery na bezkarbonátových substrátech. Vykazují celou řadu od úživných typů na bazických podkladech po mimořádně chudé půdy na horninách s převahou křemene, jako jsou bulžníky, křemence, kambrické slepence a většina kvádrových pískovců. Pro Polabí jsou význačné půdy nivní a bažinné, vegy, slatiny a gleje, jakož i hydromorfní půdy střídavě zamokřovaných sníženin, např. černice. Vyskytují se hojně v slínové oblasti na severovýchodě kraje, kde se navzdory málo výraznému reliéfu setkáváme s nejpestřejší půdní mozaikou území Čech. Pestrost půd podmiňuje i vysokou rozmanitost biocenóz.

Půdní typy

Půdní typ je souhrn půd stejného vývojového stupně, jejichž půdotvorné procesy byly vyvolány a řízeny obdobnými půdotvornými faktory a které tudíž mají souhlasné znaky a tím i půdní horizonty.

Na území Středočeského kraje se vyskytují tyto půdní typy:

Černosoly

Rozhodující výskyt černosolů ve středních Čechách se váže především na sušší oblasti Středolabské tabule, Jizerské tabule a Dolnoohárské tabule. Území jejich výskytu lze přibližně ohraničit čarou vedenou jihovýchodně od Čáslavi na Městec Králové, dále územím jižně od Kopidlna na Poděbrady (s enklávou na Mladou Boleslav) a dále na Brandýs nad Labem, Neratovice, Podřipsko, Slaný, Kladno, Český Brod, Kouřim a severní okraj Kutné Hory. Z referenční třídy půd černosoly si vyžaduje zvláštní pozornost především půdní typ černoze (a zejména její subtypy černoze černická, černoze karbonátová, černoze modální a **černoze luvická**). Jedná se o půdy s 0,4 až 0,7 m mocným, tmavohnědým, hnědočerným až černým zbarveným humózním horizontem drobtovité struktury s vysokým obsahem organických látek a obsahující dostatek přístupných živin. Jejich vznik je spjat s přeměnami a akumulací humusových látek při tzv. černozemním procesu, který probíhal v nejteplejších oblastech našeho území. Černoze se vytvořily především na spraších, křídových slínech, slinitých jílech a karbonátových starých nivních hlínách, ale částečně se vyskytují i na karbonátových píscích a jiných nivních karbonátových sedimentech. Jsou to půdy obdělávané již po tisíciletí.

V depresních polohách výše vymezené černozemní oblasti nebo na těžších substrátech relativně humidnějších podmínkách přechází půdní typ černoze zpravidla ve druhého představitele referenční třídy černosolů v černice. Luvisoly Středočeské černosoly jsou po svém obvodu více méně nepravidelně lemovány zónou půd referenční třídy **luvisolů** (z latinského *luere* — proplavovat a *solum* — půda). Jejich hlavním půdotvorným procesem je totiž ochuzování svrchní části půdních profilů o jílovité částice, které jsou zasakující vodou posouvány do hlubších půdních horizontů. Významnější výskyt luvisolů lze zaznamenat zejména na Dolnojizerské tabuli a Středojizerské tabuli — což je na západ od Benátek nad Jizerou a Mladé Boleslavi. Na jižním okraji výskytu černosolů se tyto půdy vyskytují již jen v užším (5 až 25 km širokém) pásu. Nesouvislé ostrůvkovité rozšíření luvisolů existuje rovněž v západní části kraje v okolí Rakovníka, především v Rakovnické kotlině. Z luvisolů náležejí k nejcennějším našim půdám **hnědozemě** a **šedozezemě** (především jejich subtypy **šedozezemě modální, hnědozemě modální, hnědozemě karbonátové, šedozezemě luvické** a **hnědozemě luvické**). Značná část obou těchto půdních typů vznikla druhotnou kultivací z **luvisolů**, což jsou půdy pod původními lesními společenstvy především dubohabřin a lipových doubrav. Tyto zkulturněné šedozezemě a hnědozemě náležejí opět k našim zemědělsky nejhodnotnějším půdám. Svojí úrodností se blíží černozemím, a to zejména v sušších létech, kdy některé taxonomické představitele černosolů mohou být ovlivněny i výraznějšími přísusy.

Fluvizemě

V plochých nivních územích v okolí všech větších řek a v nížinách na aluviálních náplavech (především v okolí Labe, v dolním Povltaví a Pojizeří) se vyskytuje další velmi významný půdní typ — fluvizemě (z lat. fluvius — řeka). Jak již jejich název napovídá, jde o mladé půdy, které vznikly na občasně zaplavovaných nivách vodních toků díky pravidelnému ukládání především jemnozrnných splachových sedimentů transportovaných okalovými povodňovými vodami. Fluvisoly náležejí rovněž do kategorie našich nejúrodnějších půd. Proto jsou řazeny v soustavě bonitovaných půdně ekologických jednotek do skupiny půd s vysokými hodnotami parametrizovaných údajů produkčního potenciálu rostlinné výroby a ekonomického efektu. Fluvizemě byly původně nejčastější součástí stanovišť lužních lesů (jilmových a topolových doubrav a střemchových jasenin). Druhotně se však ve značném rozsahu stávají ornou půdou, zejména na fluvizemích modálních, fluvizemích kambických a fluvizemích stratifikovaných anebo stanovišti jakostních výnosných luk (na fluvizemích oglejených a fluvizemích glejových).

ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

Kraj má 665 547 ha zemědělské půdy, což představuje 60,5 % z celkové rozlohy. Nad 60 % přesahuje podíl zemědělské půdy ještě v dalších dvou krajích ČR (Vysočina 60,6 % a Pardubický kraj 60,5 %). Vysoký podíl zemědělské půdy signalizuje vysoký potenciál kraj pro zemědělské hospodaření. Spolu s Jihomoravským krajem má Středočeský kraj nejvyšší procento zornění – 83,2 % (téměř o 12% převyšuje celorepublikový průměr).

Ve Stčk se nachází cca 30% z celkové rozlohy chmelnic ČR. Celková rozloha chmelnic v kraji činila v roce 2004² 3 453 ha (z toho okres Rakovník 2 672 ha, okres Mělník 316 ha a okres Kladno 438 ha). Vinice byly v roce 2004 evidovány na 332 ha ZPF (okres Mělník 258, okres Beroun 16 ha, okres Kladno 28 ha, okres Kutná Hora 18 ha a okres Praha – východ 10 ha).

Půdy na území Středočeského kraje jsou vysoce kvalitní. Nejqualitnější orné půdy se nachází v těchto ORP (průměrná třída ochrany ZPF 1 – 2,2): Mšeno, Velvary, Unhošť, Hostivice, Roztoky, Jesenice, Český Brod a Kolín; nadprůměrná kvalita ZPF ((průměrná třída ochrany ZPF 2,2 - 2,7) se nachází v těchto ORP: Vlašim, Kutná Hora, Čáslav, Zruč n.S., Kostelec n.Č.I, Úvaly, Čelákovice, Brandýs n.L. – Stará Boleslav, Odolena Voda, Kladno a Mladá Boleslav.

Výrazně vysoký podíl ZPF (více než 75% rozlohy ORP) je dosahován v těchto ORP: Slaný, Velvary, Hostivice, Roztoky, Odolena Voda, Úvaly, Čelákovice, Český Brod, Pečky, Kouřim. Vysoký podíl ZPF (65 – 75 % rozlohy ORP) je dosahován v ORP: Kralupy n.V., Neratovice, Brandýs n.L. – Stará Boleslav, Mladá Boleslav, Mšeno, Nymburk, Poděbrady, Městec Králové, Kolín, Kutná Hora, Čáslav a Votice. Území s vysokým podílem jsou územími s vysokou mírou intenzity využití zemědělských půd. Významně vysoká míra zornění ZPF (více než 90%) je dosažena v těchto ORP: Slaný, Neratovice, Hostivice, Brandýs n.L. – Stará Boleslav, Lysá n.L, Benátky n.J., Nymburk, Poděbrady, Mšeno, Městec Králové, Kolín a Pečky;

---

² Zdroj CZUK

nadprůměrná míra zornění ZPF (85 – 90 %) v těchto ORP: Rakovník, Jesenice, Kladno, Unhošť, Kralupy n.V., Odolena Voda, Mělník, Mladá Boleslav, Bělá p.B., Úvaly, český Brod, Sadská, Kutná Hora, Čáslav a Týnec n.L.

Středočeský kraj patří mezi 3 kraje ČR, ve kterých se pěstuje chmel a 4 kraje ČR, kde se pěstuje vinná réva. Tato skutečnost je dokladem velmi pestrých přírodních podmínek. Různorodost podmínek pro zemědělství dokresluje i třetí nejvyšší podíl ovocných sadů v ČR. V důsledku převažujících příznivých přírodních podmínek má zemědělská půda ve Středočeském kraji vysokou kvalitu a v celorepublikovém měřítku zásadní potenciál pro produkci v ČR.

V kraji je velmi nízký podíl trvalých travních porostů. Tato skutečnost je dána zejména vysokou kvalitou zemědělských půd, které jsou intenzivně využívány pro rostlinnou výrobu. Území s vyšším podílem TTP lze tedy obecně označit za území s nižší kvalitou zemědělských půd a nižší intenzitou zemědělského využití, případně se zhoršenými podmínkami pro intenzivní využití (ztížená obdělávatelnost pozemků). Tato území se nachází v jižní a jihozápadní části Středočeského kraje. Výrazně vysoký podíl TTP (více než 24 %) se nachází v ORP: Sedlčany Zruč n.S, VÚ Brdy, Rožmitál p.T.; nadprůměrný podíl TTP (16 – 24 %) je dosahován v ORP Beroun, Hořovice, Benešov, Votice, Týnec n.S., Sázava a Uhlířské Janovice.

Bilance půdy Středočeského kraje (k 31.12.2007)

	2005	2006	2007
Celková výměra	1 101 464	1 101 473	1 101 478
Zemědělská půda	666 793	666 067	665 547
v tom:			
orná půda	554 576	553 891	553 184
zahrady	26 321	26 433	26 548
ovocné sady	11 390	11 291	11 243
trvalé travní porosty	70 722	70 737	70 884
chmelnice	3 441	3 372	3 343
vinice	343	343	345
Nezemědělská půda	434 671	435 406	435 931
v tom:			
lesní plochy	305 191	305 311	305 439
vodní plochy	20 752	20 768	20 811
zastavěné plochy a nádvoří	20 962	21 054	21 156
ostatní plochy	87 767	88 274	88 525

Zdroj: ČSÚ

Struktura zemědělského půdního fondu

Zemědělskou půdu tvoří orná půda, zahrady, ovocné sady, chmelnice, vinice a trvalé travní porosty.

Struktura zemědělského půdního fondu (ZPF) dle okresů kraje (k 31.12.2007)

Okres	Zemědělská půda (ha)	z toho (ha)		
		Orná půda	Zahrady, ovoc- né sady	Trvalé travní porosty
Středočeský kraj	665 547	553 184	37 791	70 884
Benešov	90 895	70 234	3 565	17 097
Beroun	34 902	25 912	2 306	6 668
Kladno	48 171	43 383	2 868	1 523
Kolín	55 523	49 272	4 238	2 013
Kutná Hora	60 146	50 373	3 573	6 159
Mělník	46 532	41 495	2 514	1 941
Mladá Boleslav	64 495	56 194	3 245	5 055
Nymburk	59 219	54 477	2 441	2 298
Praha-východ	48 621	40 728	4 643	3 239
Praha-západ	34 114	27 581	3 866	2 666
Příbram	74 852	53 015	3 000	18 837
Rakovník	48 078	40 520	1 534	3 387

Zdroj: ČSÚ 2007

Kontaminace půdy ve Středočeském kraji nedosahuje kritických zatížení. V důsledku těžby v minulosti jsou více kontaminovány půdy na Příbramsku a také Kutnohorsku a v některých oblastech v okolí bývalých průmyslových komplexů (Kladno-Koněv, Kolín). Vodní eroze postihuje půdy zejména v okresech Rakovník, Praha-východ, Kutná Hora a Kolín.

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

Provedení koncepce ZÚR má na zemědělskou půdu negativní vliv. V případě neprovedení koncepce by nedošlo k záboru zemědělské půdy z důvodu realizace záměrů, které jsou v ZÚR StČK obsaženy, včetně půdy nejvyšší kvality.

LESNÍ PŮDA

Rozloha pozemků určených k plnění funkcí lesa ve Středočeském kraji činila k 31.12. 2007 305 439 ha, což při celkové katastrální výměře Středočeského kraje 1 101 478 ha znamená lesnatost 27,7 %, což je podprůměrná lesnatost ve vztahu k průměru ČR (33,6 %). Nejnižší podíl lesů je na území okresů Nymburk (16,14 %), Praha-východ (16,62 %), Kolín (16,88 %) a Kladno (16,90 %). Nejvyšší lesnatost je na území okresů Příbram (43,69 %), Rakovník (37,75 %) a Beroun (34,7 %), kde je nad celostátním průměrem.

Druhové složení lesů je mimo jiné výsledkem uplatnění požadavků a názorů na to, jaké funkce by měl les přednostně plnit. V posledních více než 200 letech jsou preferovány ve druhové skladbě lesů smrk (*Picea sp.*) a borovice (*Pinus sp.*), a to zejména kvůli svému většímu

objemu produkce, vyšší kvalitě dřeva, relativně kratší produkční době a snazší pěstovatelnosti. Mechanická a ekologická nestabilita takto vzniklých lesních porostů, vedla ke snaze pěstovat větší množství listnatých dřevin a porosty smíšené. Od roku 1900 do roku 1930 se podíl smíšených a listnatých porostů zvětšil. Z výsledků inventarizací lesů a zjišťování stavu lesa při obnovách lesních hospodářských plánů vyplývá, že podíl listnatých dřevin v lesních porostech se oproti roku 1950 do roku 2003 zvýšil ze 12,5 % na 23,2 %. Zastoupení hlavních druhů dřevin na porostní ploše ve Středočeském kraji: smrk 37,12 %, borovice 29,05 %, modřín – 5,36 %, jedle + douglaska 0,75 %, dub + habr – 14,81 %, buk – 5,53 %, jasan – 1,06 %, javor + lípa + jilm – 1,87 %, bříza , 3,06 %, ostatní listnaté – 3,4 %. Pozvolné zvyšování podílu listnatých dřevin je patrný i ve Středočeském kraji. Nejvyšší podíl listnatých dřevin je v okresech Beroun (41,26 %), Kladno (35,02 %), Kolín (30,33 %), Mělník (35,75 %), Mladá Boleslav (31,39 %), Nymburk (57,57 %), Praha-východ (31,09 %), Praha-západ (39,59 %) a Rakovník (32,49 %). Nejmenší podíl je v příbramském okrese (12,51 %).

Kromě lesů hospodářských se na území kraje vyskytují lesy zařazené do kategorie lesy zvláštního určení (72,8 tis. ha) - lesy v PHO I. stupně, ochranném pásmu léčivých a minerálních vod, lesy rekreační, příměstské a lázeňské a lesy s funkcí ochrany přírody – v chráněných krajinných oblastech a maloplošných ZCHÚ. Lesů v kategorii lesů ochranných se na území kraje nachází 8,9 tis ha.

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

V případě nerealizace ZÚR lze předpokládat následující vývoj (obdobný jako v případě jejího uplatnění):

- stálý mírný nárůst PUPFL prostřednictvím zalesňování nelesní půdy,
- velmi pozvolná změna druhové skladby lesů směrem k přírodě blízké,
- velmi pozvolné a omezené snižování imisního zatížení lesních porostů,
- malé zábory PUPFL v důsledku rozvoje infrastruktury.

2.4. Geomorfologie a geologie

2.4.1. GEOMORFOLOGIE

Na území středočeského kraje jsou zastoupeny tři geomorfologické subprovincie České vysočiny: Českomoravská soustava, Poberounská soustava a Česká tabule.

Geomorfologicky je výrazně odlišná Česká tabule, která zabírá severovýchodní část území. Má plochý rovinný nebo jen mírně zvlněný ráz, údolí vodních toků jsou mělká, krajina o nadmořské výšce do 300 m se pozvolna sklání ke své hydrologické bázi – Labi a jeho nížině. Členitý je pouze severní okraj území, kam zasahuje od severovýchodu Dokeská pahorkatina s kaňonovitým údolím Pšovky.

Na ostatním území, představovaném Česko-moravskou a Poberounskou soustavou, převládají pahorkatiny s nadmořskými výškami kolem 500 m. Vodní toky – Vltava, Sázava a Berounka s hustou sítí přítoků – se výrazně zařezávají do skalního podkladu a v odolných horninách vytvářejí úzká a hluboká údolí. Nejvyšší vyvýšeninu tvoří Brdy, které jsou omezeny výraznými svahy a ve vrcholných polohách překračují nadmořskou výšku 800 m.

Podrobné orografické členění je uvedeno v tabulkové části.

Seznam geomorfologických jednotek Středočeského kraje

CESKÁ VYSOČINA				
II	Česko – moravská soustava			
II A		Středočeská pahorkatina		
II A.1			Benešovská pahorkatina	
II A.1A				Dobříšská pahorkatina
II A.1B				Březnická pahorkatina
II A.2			Vlašimská pahorkatina	
II A.2A				Mladovožická pahorkatina
II A.2B				Votická vrchovina
II C		Českomoravská vrchovina		
II C.1			Křemešnická vrchovina	
II C.1C				Želivská pahorkatina
II C.2			Hornosázavská pahorkatina	
II C.2A				Kutnohorská plošina
II C.2B				Světelská pahorkatina
V	Poberounská soustava			
V A		Brdská podsoustava		
V A.1			Džbán	
V A.2			Pražská plošina	
V A.2A				Říčanská plošina
V A.2B				Kladenská tabule
V A.3			Křivoklátská vrchovina	
V A.3A				Zbirožská vrchovina
V A.3B				Lánská pahorkatina
V A.4			Hořovická pahorkatina	
V A.4A				Hořovická brázda
V A.4B				Karlštejnská vrchovina
V A.5			Brdská vrchovina	
V A.5A				Brdy
V A.5B				Hřebeny
V A.5C				Příbramská pahorkatina
V B		Plzeňská pahorkatina		
V B.1			Jesenická pahorkatina	
V B.1A				Rakovnická pahorkatina
V B.1B				Žihelská pahorkatina
V B.2			Plaská pahorkatina	
V B.2D				Kralovická pahorkatina

VI	Česká tabule			
VI A		pahorkatiny České tabule		
VI A.1			Ralská pahorkatina	
VI A.1A				Dokeská pahorkatina
VI B		Polabská tabule		
VI B.1			Dolnohorská tabule	
VI B.1B				Řipská tabule
VI B.2			Jizerská tabule	
VI B.2A				Středojizerská tabule
VI B.2B				Dolnojizerská tabule
VI B.3			Středolabská tabule	
VI B.3A				Nymburská kotlina
VI B.3B				Čáslavská kotlina
VI B.3C				Mělnická kotlina
VI B.3D				Mrlinská tabule
VI B.3E				Českobrodská tabule

2.4.2. GEOLOGIE

Nejstaršími horninami středočeského kraje jsou krystalické břidlice moldanubika. Tvoří je převážně pararuly a ortoruly, místy i svory a migmatity. Zasahují od území na Kouřimsku, Kolínsku, Čáslavsku a Ratajsku až do povodí střední Vltavy, Sázavy a Berounky. K severnímu okraji moldanubika se přimyká kutnohorské krystalinikum, ve kterém převládají různé typy rul.

Na západě přecházejí horniny moldanubika do vyvřelin středočeského plutonu. V něm převládají granodiority nad žulami a diority. Vyskytují se dále migmatity a hojně jsou i aplitové žíly. K západnímu okraji středočeského plutona patří i jílovské pásmo z bazických hornin, které se táhne od údolí dolní Sázavy přes vltavské údolí až do blízkosti Slap.

Velkou část středočeského kraje zabírá území algonických břidlic s lokálními vložkami spilitů, v nichž se vytvořila synklinorium tzv. Barrandienu, jejíž dlouhá osa směřuje z okolí Plzně k severovýchodu do Polabí. Je vyplněna sedimenty ordoviku a kambria (slepence, břidlice, droby a křemence), siluru s převahou břidlic a devonu s významnými polohami vápenců.

Východně Prahy v okolí Českého Brodu se usadily permokarbonské horniny vázané na blanickou brázdou. Podstatně větší plochu však zaujímají permokarbonské horniny v kladenské a rakovnické pánvi (slepence, pískovce, arkózy, jílovce, jíly a prachovce). U Kladna se dobývalo uhlí. Permokarbonské sedimenty nacházíme v převážné míře v podloží České křídý.

Severní část středočeského kraje zaujímají křídové sedimenty. Bazální část tvoří perucko-korycenské souvrství (cenomanské střídání slepenců, pískovců a jílovců). Na ně navazují turonská souvrství (belohorské, jizerské a teplické) převážně ve vývoji vápnitých jílovců, slínovců a v menší míře biomikritických vápenců. Sedimentaci v křídě končí březenské souvrství s rohateckými vrstvami (coniak).

Z kvartérních hornin jsou významné šterkopísky říčních teras Berounky, Vltavy a Labe. Významné jsou i spraše z jemných hlinito-vápenitých částí říčních teras, sprašové hlíny vzniklé

vyloužením vápnité složky ze spraší a váté písky u Labe, uložené větrem z písčitých zrněk říčních teras. Svahy pahorkatin jsou pokryty svahovými sedimenty.

2.4.3. HYDROLOGIE

Charakteristika hydrogeologických poměrů Středočeského kraje vychází z Hydrogeologické rajonizace České republiky (Česká geologická služba, 2006. Sborník geologických věd, sv. 23, řada HiG) a v dalším dodržujeme tedy členění dle Rajonizace.

A. Hydrogeologické rajony v krystaliniku, proterozoiku a paleozoiku

- Krystalinikum, proterozoikum a paleozoikum v povodí Berounky (Rajon 6320)

Proudění podzemních vod se omezuje na puklinový systém a je vázáno na přípovrchovou zónu rozpojení hornin. Zde se vytváří mělké podzemní vody s volnou hladinou. Lokálně významné jsou obzory v kambrických slepencích v Brdech. K drenáži dochází vývěry do pramenů nebo do povrchových vodotečí.
- Svrchní silur a devon Barrandienu (Rajon 6240)

Propustnost karbonátových hornin je krasová i puklinová. Oběh podzemních vod je omezený a rajon tvoří dílčí tektonické kry, mnohdy v hlubokých erozních údolích. Hladina podzemní vody je hluboce zakleslá, převážně volná. Je ovlivněna odtokem do puklin a závrťů.
- Proterozoikum a paleozoikum v povodí přítoků Vltavy (Rajon 6250)

Rajon je značně rozsáhlý a nesourodý. Hlavním kolektorem je přípovrchová zóna. Její zvodnění je nespojité. Má volnou, lokálně však i nespojitou hladinu. Úroveň hladiny podzemní vody závisí na srážkách. Proudění podzemní vody směřuje k místním erozním bázím a k Vltavě.
- Krystalinikum v povodí střední Vltavy (Rajon 6320)

Do rajonu spadá téměř celý středočeský pluton a zbytky permokarbonských sedimentů u Českého Brodu. Oběh podzemních vod je vázán na zónu zvětralin a rozevřených puklin v pásmu přípovrchového rozpojení. Vytváří se mělký horizont s volnou hladinou. Lokální odvodňování je dle konfigurace terénu až k Vltavě.
- Krystalinikum v povodí Sázavy (Rajon 6520)

Horniny krystalinika jsou slabě puklinově propustné. Propustnější jsou granitoidy. Zvodnění je mělké, podpovrchové a vázané na přípovrchové rozpojení hornin a zvětrávání. Významnější jsou fluvialní akumulace sedimentů údolních niv a některá mocnější eluvia. K odvodňování dochází v úrovni místních erozních bází.
- Kutnohorské krystalinikum (Rajon 6531)

Horniny krystalinika jsou málo propustné, takže hydrogeologicky významnými jsou především zvětralinový plášť, zóna přípovrchového rozpojení a tektonicky porušené zóny. Zde má vliv výplň puklin. V krystaliniku převažují ve výplni puklin nepropustné jíly. Hla-

dina podzemní vody je volná a zpravidla nehluboká. Odvodňování odvisí od konfigurace terénu a děje se většinou skrytými výrony do povrchových toků.

➤ **Rakovnická pánev (Rajon 5131)**

Tato samostatná hydrogeologická struktura v západní části Středočeského kraje je vyplněna sedimenty slepenců, pískovců, arkózami, jílovců a uhlelnými slojemi v cyklickém střídání. Hydrogeologicky jsou významné spodní šedé a spodní červené vrstvy, které jsou dobře propustné. Propustnost se snižuje do hloubky a k severnímu okraji pánve. Puklinová propustnost převládá nad průlinovou. V jižní a východní části pánve je režim podzemních vod ovlivněn důlní činností.

➤ **Kladenská pánev (Rajon 5140)**

V kladenské pánvi nacházíme souvislý profil pelitů, slepenců, arkóz, pískovců, prachovců a uhelných slojí, faciálně i co do mocnosti velmi proměnlivých. S hloubkou klesá propustnost. Ve svrchním šedém souvrství je významný izolátor – mšecké vrstvy. V témže souvrství je i regionálně významný kolektor – ledecké arkózy. Celý hydrogeologický režim je ovlivněn důlní činností a čerpáním důlních vod.

B. Hydrogeologické rajony v sedimentech svrchní křídý

Popis rajonů v sedimentech svrchní křídý byl doplněn o bilanční údaje ze studie Hydrogeologie české křídové pánve, Český geologický ústav, 1999.

➤ **Čáslavská křída (Rajon 4340)**

V rajonu je vyvinut pouze bazální křídový kolektor v perucko-korycanském souvrství – slepence a pískovce. Propustnost je průlinová i puklinová. Drenážní účinek řeky Doubavky člení oběh podzemních vod na pravobřežní a levobřežní část. Hlavní drenážní bází je tok Labe.

➤ **Velimská křída (Rajon 4350)**

V této okrajové části české křídý jsou dva zvodnělé kolektory. Bazální křídový kolektor je vyvinut z cenomanu a spodním turonu. Nad ním je izolátor středního turonu, který má funkci artéského stropu. Propustnost bazálního kolektoru je průlinová i puklinová. Druhový zvodnělý kolektor je ve svrchním turonu a kvartéru. Je průlinově propustný. Volná hladina podzemní vody je v hloubce do 10 m.

➤ **Labská křída (Rajon 4360)**

Rajon zahrnuje centrální část české křídové pánve. Bazální cenomanský kolektor je málo mocný a nachází se v klastikách perucko-korycanských vrstev. U Poděbrad, Sadské a v Bohdanči jsou v něm proplyněné minerální vody. Tyto přírodní léčivé zdroje mají stanovená ochranná pásma. U Bohdanče je také chráněno takovými pásmy ložisko přírodního léčivého zdroje – peloidu. Nevyužívaná a zatím nechráněná je akumulace silně mineralizovaných proplyněných cenomanských vod v oblasti labsko – cidlinské akumulace s centrem u Nepoliz. Nad bazálním cenomanským kolektorem jsou uloženy nepropustné turonské vrstvy, které tvoří artéský strop.

➤ Křída severně od Prahy (Rajon 4510)

V rajonu je vyvinut bazální kolektor v cenomanských klastikách perucko-korycanských vrstev. Ten je překryt polopropustným izolátorem slínovců a slínů spodního turonu. Propustnost je průlinová a puklinová. U Čelákovice je ložisko přírodního léčivého zdroje – peloidu pro Lázně Toušeň. Podle bilančního hodnocení Studie Českého geologického ústavu z r. 1999 je možné získat z bilančního celku bc4 v okolí Staré Boleslavi okolo 50 - 100 l/s.

➤ Jizerská křída pravobřežní i levobřežní (Rajon 4410 a 4430)

Nejhlubší kolektor v jizerské křídě je cenomanský. Ten je také samostatně popsán jako Rajin 4710. Je dobře propustný a je artéský. Nad ním je vyvinut kolektor turonský, který má západně od toku Jizery volnou hladinu a východně od toku Jizery má napjatou hladinu. Jeho propustnost je průlinově puklinová. Je využíván. Podle bilančního hodnocení studie Českého geologického ústavu z r. 1999 je možné získat z bilančního celku bc2 v okolí Klokočky okolo 100 l/s.

➤ Křída Košáteckého potoka, Liběchovky a Pšovky (Rajony 4521 a 4522)

Oba rajony jsou v území pravostranných přítoků Labe. Bazální kolektor je vázán na písčivce a slepence perucko-korycanských vrstev. Vyšší kolektor je v turonských písčivcích a jílovcích jizerské vrstvy. Propustnost cenomanských hornin je průlinově puklinová. Turonské horniny jsou naopak propustné puklinově – průlinové. Podle bilančního hodnocení studie Českého geologického ústavu z r. 1999 je možné získat z bilančního celku bc1 v povodí Košáteckého potoka, Liběchovky a Pšovky okolo 100 l/s.

C. Hydrogeologické rajony v kvartérních sedimentech

➤ Kvartér Labe po Kolín a po Nymburk (Rajony 1151 a 1152)

Přehloubené koryto Labe sleduje pravý břeh k Poděbradům, kde přechází na levý břeh. Nejvýše jsou uloženy písky, do podloží jsou uloženy štěrkopísky a nejhlouběji hrubé štěrky. Celková mocnost je do 20 m. Propustnost je průlinová. Koeficient filtrace je v řádu 10^{-3} m.s^{-1} . Území je vhodné pro indukované zdroje (umělou infiltrací).

➤ Kvartér Labe po Jizeru a po Vltavu (Rajony 1171 a 1172)

Kvartérní fluvialní sedimenty tvoří významnou strukturu. Jsou to dobře průlinově propustné písky, které přecházejí do podloží do písčitých štěrků a až do hlubších štěrků. Hladina podzemní vody je volná. Koeficient filtrace je v řádu 10^{-3} m.s^{-1} . Území je vhodné pro indukované zdroje (umělou infiltrací).

2.4.4. NEROSTNÉ SUROVINY

Ochrana výhradních ložisek je legislativně zajištěna stanovením chráněných ložiskových území §17 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V případě dobývacích prostorů stanovených před účinností

tohoto zákona jsou hranice chráněných ložiskových území totožné s hranicemi dobývacího prostoru.

Středočeský kraj je území s velkým počtem ložisek nerostných surovin, které byly od nejstarších dob předmětem těžby. V prvé řadě to byla **ložiska rud** – z významnějších ložiska sedimentárních železných rud v Barrandienu a železných rud skarnového typu u Vlastějovic, polymetaických rud na Příbramsku a Kutnohorsku, zlatonosných rud v okolí Jílového a v oblasti Roudného.

V současné době jsou všechna ložiska rud mimo těžbu. Ochrana zbytkových zásob trvá na ložisku železných rud Vlastějovice, měděných a oloveno-zinkových rud Kutná Hora, polymetalických rud a radioaktivních surovin Příbram a Březové Hory – Vysoká Pec s dobývacími prostory (DP) Brod, Bytíz a Lešetice a s podzemním zásobníkem plynu Háje a zlatonosných rud Jílové – Radlík, Luka – Bohuliby, Jílové I – Pepř a Voltýřov.

V osmdesátých letech minulého století zpracovala Geoindustria Praha prognózní ocenění Au – potenciálu českého masivu. V horninách krystalinika se geologicko – průzkumné práce zaměřily na výrazné strukturní linie, brázdovou tektoniku a regionální mylonitová pásma. Na perspektivních lokalitách byla vyhlášena chráněná ložisková území, s výjimkou ložiska Prostřední Lhota I o rozloze do 25 ha. Největší koncentrace zlatonosných ložisek je na levém břehu Vltavy jižně od Nového Knína (Prostřední Lhota – Celina, Prostřední Lhota I, Libčice, Borotice, Mokrsko, Mokrsko – východ).

Další průzkumné práce financovala v devadesátých letech na ložisku Mokrsko britská těžařská firma Rio Tinto Zine se záměrem budoucí těžby. Protože tato těžba a především úprava zlatonosné rudy by představovala nepřijatelný zásah do vodohospodářsky a rekreačně využívané krajiny, vydalo Ministerstvo životního prostředí ČR k zamýšlené těžbě negativní stanovisko.

Další hospodářsky důležitou a donedávna těženou nerostnou surovinou je **černé uhlí** v kladensko – rakovnické pánvi. V kladenské části pánve byla předmětem hlubinné těžby skupina radnických černouhelných slojí ve spodní části kladenského souvrství. Radnické souslojí je polohou tufitických hornin rozděleno do dvou částí (spodní a svrchní radnická sloj). Svrchní, označovaná jako hlavní kladenská sloj, dosahuje mocnosti až kolem 10 m. Výhřevnost se pohybuje kolem 5 500 kcal.

V rakovnické oblasti byla těžena kounovská sloj o mocnosti 0,9 m, maximálně 1,6 m, s nižším prouhelněním a výhřevností 4 000 – 5 000 kcal.

Ve slánské depresi upadá karbon k severu při současném poklesávání podle zlomů. V centru deprese je báze karbonu v hloubce kolem 1 400 m pod povrchem. Ve značné části slánské deprese je v těžitelném vývoji vyvinuta jen jedna radnická sloj. Pro značnou hloubku slojí i zaplynění metanem a kyslíčnickem uhličitým zůstává tato část kladensko – rakovnické pánve netěžena, je však vyhlášena její ložisková ochrana.

Ložisková ochrana trvá i na zbytkové zásoby černého uhlí v kladensko – rakovnické pánvi, v platnosti zůstávají i dobývací prostory Tuchlovice a Srby. Rozsáhlé chráněné ložiskové území bylo vyhlášeno v oblasti mezi Mělníkem, Mladou Boleslaví a Benátkami nad Jizerou (CHLÚ Bezno . Mělnická pánev), kde byla v podloží křídý vrtným průzkumem ověřena relativně souvislá uhlonosnost v mělnické sloji o mocnosti cca 2 m.

Karbonské **jílovce** a lupky, vyskytující se ve větších mocnostech v souvrství svrchní radnické sloje, se těží jako ostřivo pro výrobu šamotového zboží a cementářská korekční sialická surovina v DP Rynholec. Kvalitní koalinitické lupky luberské sloje se těží jižně od Rakovníka v DP Lubná II. V DP Nové Strašecí II byla těžba žáruvzdorných jílovců zastavena. Končí také těžba červeně se pálicích dlaždicových jílu v DP Lužná – Kačírov.

V širším okolí Českého Brodu se povrchově těží cenomanské jíly na výrobu žáruvzdorného zboží. Pokud mají bílou vypalovací barvu, hodí se i na výrobu pórovinného zboží. Těžba probíhá v DP Brník, Nehvizdy a Vyšebořovice – Kamenná Panna. I pro bloky zásob mimo dobývací prostory platí ložisková ochrana.

U Vižiny nedaleko Hostomic se těží neogénní jíly, používané hlavně na výrobu kameniny, dlaždic, případně šamotu. Povrchová těžba probíhá v DP Vižina, DP Vižina III je rezervní.

Trvalý význam má ve Středočeském kraji těžba **vápence**. Ta je soustředěna především v oblasti siluru a devonu v Barrandienu. Nej kvalitnější, tj. chemicky nejčistší jsou svrchní vápence koněpruské, které jsou těženy v DP Koněprusy a Suchomasty I. Budňanské vápence se zpravidla střídají s vrstvami slínovců a vložkami břidlic, proto se hodí hlavně pro výrobu hydraulických vápen a cementu. Těží se v DP Trněný Újezd, Tetín – Hostim a Loděnice. V DP Mařina a Roblín byla těžba zastavena, ochrana ložiska trvá.

Jako cementářská sialitická korekce mohou být využity různé typy hornin v okolí vápencových těles, nejčastěji břidlice. Těžba této suroviny probíhá v DP Jarov – lom Kosov. Rezervní je ložisko Vinařice u Suchomast.

Území barradienských vápenců je pro svůj krajinný ráz s četnými krasovými jevy a bohatou florou a faunou vyhlášeno chráněnou krajinnou oblastí. Protože zabezpečení těžitelných zásob vápenců v požadované kvalitě zcela mimo tuto ochráněnou oblast není reálné, je nutná při těžbě suroviny úzká spolupráce s orgány ochrany přírody.

Podstatně menší význam mají ložiska krystalických vápenců, zčásti dolomitických, vhodných pro výrobu vápna a další méně náročné účely. Dolomit se těží v DP Bohdaneč I, vápenec v DP Skoupý.

V minulosti mělo značný význam využití vápenců především barradienských, jako **kamene pro ušlechtilou kamenickou výrobu**. Donedávna se těžil mramor v lomu Homolák u Měňan v koněpruské oblasti, „zbuzanský mramor“, používaný na hrubé kamenické práce i na leštěné kamenické a sochařské práce a růžový „suchomastský mramor“. Ložiska jsou mimo těžbu, platí pro ně ložisková ochrana a v případě Suchomast a Zbuzan i dobývací prostory.

Jako kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu mají ve Středočeském kraji největší význam granodiority, které jsou vodné nejen pro hrubší kamenické práce, ale i na broušené a leštěné výrobky.

Sedlčanský granodiorit se těží v několika lomech v okolí Solopysk, Vysokého Chlumce (DP Vápenice) a Vrchotových Janovic, na lokalitách Radíč, Líchavy a Štětkovice byla těžba zastavena.

Na levém břehu Vltavy se těží známá „něčínská žula“ – biotitický granodiorit pravidelně rozpukaný, což dovoluje vylomení velkých bloků pro kamenické a sochařské práce. Při jižní hranici kraje jsou významné těžební oblasti v granodioritu u Kozákovic a Hudčic.

V posázavské oblasti se těží „požárská žula“ – modravě šedý středně zrnitý granodiorit (DP Krkanice – Požáry), těžil se i temný, leštitelný granodiorit v DP Pecerady, kde se počítá s případným dalším využitím. Významná je lomařská oblast u Teletína (granodiority až diority sázavského typu) a Žerovky („říčanská žula“).

V pohoří Džbán v DP Třeboc se těží spongility jako lehčené stavební hmoty.

Vyvřeliny středočeského plutonu jsou využívány i jako **stavební kámen** na výrobu šterků a drtí. Těžba probíhá v DP Martinice, Krhanice, Mrač a Bělice, k těžbě je připraven DP Teletín.

Nejvíce kamenolomů je soustředěno v jihovýchodním sektoru kraje v metamorfovaných horninách moldanubika. Těží se amfibolity v DP Libedřice, Žleby, Stříbrná Skalice a spolu s kontaktními rohovci v DP Habří (Štileček), skarny a arteruly v DP Vlastějovice, serpentit v DP Borovsko a ruly, případně migmatity v DP Plaňany, Takonín a Mladovice. Na lokalitách Miličín, Nová Ves, Chraštany a Hryzely byla těžba zastavena, ochrana ložisek však trvá.

Další významnou oblastí těžby stavebního kamene je proterozoikum. Těží se algonkické droby v několika lomech mezi Husnicem a Klecany, algonkické prachovce a břidlice v DP Chomutovice a spility v DP Sýkořice (Zbečno), Krhanice, Čeňkov a Družec. Ochrana ložiska trvá i v DP Oráčov, kde byla těžba zastavena.

V barrandienu je v těžbě diabas v lomu u Zaječova a vápenec v DP Kozolupy – Čeřinka. V DP Tetín – Nový Bílý lom byla těžba zastavena. Dobývací prostor má vymezeno i rezervní ložisko stavebního kamene v parbyrových tufech a tufitech v brdském kambriu na Černé skále u Vacíkova.

Ložiska **šterkopísků** jsou vázána na fluvialní náplavy Labe, Vltavy a Jizery. V úseku středního Labe mezi Kolínem a Starou Boleslaví se těží šterkopísky spodní a údolní terasy v DP Kolín, Veltruby I, Poděbrady – Kluk, Doubrava u Kostomlat a Borek nad Labem, vesměs se jedná o těžbu z vody. Zastavena byla těžba v DP Hradištko I a Sadská, ochrana ložisek trvá. Stanovený dobývací prostor má i lokalita Stará Boleslav a rezervní ložiska Velký Osek a Velký Osek I.

V oblasti mezi Dolním Bousovem a Lysou nad Labem je řada pískoven, kde se těží šterkopísky svrchní jizerské terasy (DP Otruby, Vykovice, Sojnice I, II a III). Rezervou je DP Jabkenice a Stará Lysá, k těžbě připraven DP Dolní Bousov.

Nejvíce těžených ložisek šterkopísku je v soutokové oblasti Labe a Vltavy. Z vody se těží v DP Tišice I a Vliněves, nasucho v DP Všestudy, Ledčice, Nelahozeves, Hostím, v rezervě je DP Vraňany. V DP Lužec nad Vltavou, Uhy, Čechelice, Vliněves I a Jeviněves byla těžba zastavena, ochrana ložisek trvá.

V okolí Rakovníka jsou jako denudační zbytky zachovány terciérní šterky a písky, těžené v DP Lužná – Hlavačov. Další zásoby, které mohou být v budoucnosti využity, jsou ověřeny v DP Lužná.

Jako **cihlářské suroviny** jsou ve Středočeském kraji využívány spraše a sprašové hlíny, které se vyskytují na velkých plochách a ve značných mocnostech, zvláště v oblasti křídý, někdy bývají s těmito sedimenty zpracovávány i podložní křídové slíny. Poskytují velmi dobrý materiál pro výrobu různých druhů cihel (plné cihly, děrované, duté cihly, trativodky).

V oblasti křídý jsou těžena ložiska cihlářských hlín v DP Horky nad Jizerou, Řepov, Chmeliště (pro závod 1), Brázdim a Nebužely, jižně od Prahy Dolní Jirčany a Sedlčany. Rezervní je DP Sedlčany I (Pejšova cihelna). V DP Molibořov Chmeliště I, Vrátkov, Libčice (Letky). Na Zabitém a Rakovník I byla těžba zastavena, ochrana těchto ložisek trvá.

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

V případě neprovedení koncepce ZÚR, resp. nerealizace záměrů navrhovaných ZÚR nedojde k zásahům do lokalit ochrany horninového prostředí chráněných dle horního zákona č.44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů (střety staveb s dobývacím prostorem, chráněným ložiskovým územím, ložisky nerostů).

Koncepce ZÚR neřeší problematiku otvírky nových ložisek.

2.5. Flóra, fauna, biologická rozmanitost

FLÓRA A FAUNA

Druhová ochrana

Obecně ze zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 5, jsou všechny druhy rostlin a živočichů chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytém, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí.

Kromě toho jsou některé druhy rostlin a živočichů, které jsou ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné, prohlášeny za zvláště chráněné (§ 48 zákona) v kategoriích: kriticky ohrožené, silně ohrožené, ohrožené. Seznam těchto druhů je obsažen v příloze č. II. a III. vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Z řady zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které se ve Středočeském kraji vyskytují, jsou uvedeny druhy s národním významem³:

- Rostlinné druhy: sinokvět chrpovitý (*Jurinea cyanoides*), hrachor hrachovitý (*Lathyrus pisiformis*), plavín štítnatý (*Nymphoides peltata*), koniklec jarní (*Pulsatilla vernalis*);
- Živočišné druhy: sysel obecný (*Spermophilus citellus*) a modrásek černoskvřinný (*Maculinea arion*).

---

³ Druhy, které patří mezi kriticky ohrožené, jsou bezprostředně ohroženy vyhynutím a pro jejich záchranu probíhá nebo se v nejbližších letech počítá se záchranným programem.

Migrace

Průchodnost krajiny pro volně žijící živočichy je jednou ze základních podmínek jejich trvalé existence. Fragmentace prostředí, způsobená intenzivním využíváním krajiny a přítomností řady liniových bariér, je pro některé živočišné druhy zásadním faktorem.

Fragmentace prostředí je proces, při kterém se v důsledku výstavby krajina dělí na stále menší a menší části. Ty postupně ztrácejí schopnost plnit svou funkci jako prostoru pro existenci životaschopných populací živočichů. Jednotlivé druhy živočichů jsou k dopadům fragmentace svých biotopů různě citlivé. Obecně lze konstatovat, že druhy s omezenou pohyblivostí, druhy s požadavky na rozsáhlý životní prostor jako velcí savci nebo druhy se silnou závislostí na určitý typ prostředí jsou ztrátou nebo izolací biotopu nejvíce postiženi. Zásadní jsou vždy konkrétní podmínky, ve kterých se daný druh nachází, tzn. současný stav dané populace, stav využitelného prostředí a typ a vlastnosti bariéry, která druh nebo populaci omezuje.

V současné době je přisuzován nejzávažnější fragmentační účinek dopravním stavbám (především dálnicím a rychlostním silnicím). Je to především proto, že mají charakter dlouhých linií, které zvěř nemůže žádným způsobem obejít. Fragmentaci způsobuje ale i zemědělství (rozsáhlé chemicky ošetřované monokultury bez plevelů, pastevní areály, oplocování pozemků atd.), průmysl (výstavba průmyslových areálů), těžba nerostných surovin, výstavba obytných souborů, doprovodné infrastruktury aj.

V celorepublikovém měřítku nepatří území Středočeského kraje k nejvýznamnějším migračním oblastem z hlediska migrace velkých savců. Územím zvýšeného významu je v tomto ohledu spojnice Slavkovského lesa s lesnatou oblastí Křivoklátska a také migrační směr z oblasti Českého ráje a Jičínska přes Poděbradsko, okolí Vlašimi na jih až do oblasti Třeboňské pánve a dále na Šumavu. Migračně významnějším územím je také Rakovnicko a údolí velkých řek především Vltavy a Berounky.

Biologická rozmanitost

Biologická rozmanitost druhů rostlin a živočichů je na území Středočeského kraje značně vysoká. Je to dáno velkou rozmanitostí stanovištních podmínek, která vyplývá z geologické skladby, morfologie terénu, půdních podmínek, klimatických podmínek apod.

K ochraně biologické rozmanitosti (biodiverzity) byla vytvořena Úmluva o biologické rozmanitosti (Rio de Janeiro, 1992). Česká republika podepsala tuto smlouvu dne 4.6.1993, v platnost vstoupila od 3.3.1994, zveřejněna ve Sbírce jako č. 134/1999 Sb.m.s. Jedná se o globální smlouvu, která zahrnuje ochranu různých složek živé přírody v jejich vzájemné interakci a principy jejich využívání. Úmluva sleduje tři hlavní cíle - ochranu biologické rozmanitosti, udržitelné využívání jejích složek a rovnoměrné a spravedlivé využívání biologických zdrojů.

Biodiverzita je rovněž v zemích Evropských společenství chráněna formou vytváření soustavy NATURA 2000. Soustava NATURA 2000 vychází ze Směrnice Rady č. 79/409/EHS ze dne 2.4. 1979, o ochraně volně žijících ptáků (Council Directive 79/409/EC on the conservation of the wild birds), zkráceně Směrnice o ptácích (Birds Directive), a Směrnice Rady č. 92/43/EHS ze dne 21.5. 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Council Directive 92/43/EC on the conservation of natural habitats

and of wild fauna and flora), zkráceně Směrnice o stanovištích (Habitats Directive). Začleněna do českého právního řádu byla novelou zákona č. 114/1992 Sb. (č. 218/2004 Sb.). Vytvořeny byly nové kategorie územní ochrany přírody – ptačí oblasti (PO) a evropsky významné lokality (EVL). Problematice soustavy NATURA 2000 a vlivům Návrhu ZÚR na tato území je věnována samostatná dokumentace (Vyhodnocení vlivů ZÚR Středočeského kraje na lokality NATURA 2000).

Biogeografie

Jako jeden z podkladů pro ochranu biodiverzity byly v ČR vymezeny biogeografické jednotky (Culek [ed.] 1995), díky kterým lze kteroukoliv lokalitu v ČR zařadit do jednotné soustavy, popisující jedinečnosti i typičnost přírodních charakteristik souvislých území.

Na území kraje je zastoupeno 18 následujících bioregionů:

1.2 Řipský bioregion. Je tvořen nížinnou tabulí na severozápadě Čech. Zaujímá západní část Pražské plošiny a zasahuje do Dolnooharské tabule. Celé území je součástí české křídové pánve. Bioregion tvoří opuková tabule. Reliéf je tvořen mírně zvlněnou plošinou ukloněnou od jihozápadu k severovýchodu, rozčleněnou systémem údolních zářezů, které jsou v křídové části mělké, tam kde vystupuje proterozoikum jsou svahy strmé a skalnaté a mají ráz kaňonů, např. údolí Vltavy od Prahy po Kralupy nad Vltavou. Patří k nejstaršímu osídlení u nás, již v prehistorické době bylo území odlesněno. Dominuje zde orná půda.

1.4 Benátský bioregion. Leží v severní části středních Čech a zabírá převážnou část Jizerské tabule. Zahrnuje plošiny na vápnitých pískovcích s pokryvy spraší a úzkými zaříznutými suchými údolími. Výjimečným jevem je průlomové údolí Jizery. V oblasti v současné době dominují pole, přesto se zde zachovaly i větší plochy lesů, zpravidla nepůvodních borů a akátin se zbytky hodnotných doubrav a dubohabřin. Reliéf je charakterizován jednotvárnou, slabě zvlněnou plošinou skloněnou od severozápadu k jihovýchodu, která je rozčleněna systémem vzájemně rovnoběžných ostrých údolních zářezů hlubokých 40–70 m, širokých 100–600 metrů, probíhajících od severozápadu k jihovýchodu. Na jihu až jihovýchodě plošina vyznívá a přechází do oblasti s oblými hřbety.

1.5 Českobrodský bioregion. Leží uprostřed středních Čech. Zaujímá přibližně Českobrodskou tabuli, východně část Pražské plošiny a část Čáslavské kotliny, tvoří tak úpatí Českomoravské vrchoviny a Středočeské pahorkatiny směrem k Polabí. Je protažen ve směru západ – východ. Tvoří jej plošiny na starších sedimentech a pokryvy spraší. Reliéf má tvar tabule ukloněné od jihu k severozápadu až k severovýchodu. Významná jsou četná menší, výrazně zaříznutá, ale jen 20–50 m hluboká, často skalnatá údolí směřující z vyšší pahorkatiny směrem k Vltavě a Labi, tj. zhruba k severu. Údolí mají asymetrický profil, ploché svahy orientované k východu jsou většinou kryté spraší, svahy se západní orientací jsou strmé a někdy i skalnaté. Nejvýraznějším údolím je asi 50 m hluboký kaňon Vrchlice nad Kutnou Horou. Bulžníky, křemence a ortoruly tvoří nízké kamýky a hřbety se skalními výchozy. Tam, kde vystupují kvádřové pískovce cenomanu, se lokálně vytvořily malé pískovcové kaňony (okolí Víně).

1.6 Mladoboleslavský bioregion. Leží na severovýchodě středních Čech a zabírá nižší reliéf tvořený Mrlinskou tabulí, východní částí Jizerské tabule a jižní částí Turnovské pahorkatiny.

Typická část bioregionu je tvořena slínovcovou pahorkatinou s těžkými jílovitými půdami a poměrně teplým a vlhkým klimatem. Nereprezentativní část je tvořena vyššími šterkopískovými terasami a acidofilními doubravami, místy i s borovicí (*Pinus* sp.). Recentně převažují pole, relativně hojně jsou však zastoupeny vlhké louky, slatiny a větší komplexy lesů, převážně nepůvodních borových, ale často i dubohabrových a dubových (i s dubem šípákem – dub pýřitý (*Quercus pubescens*)). Význam mají i rybníky s navazujícími mokřady. Reliéf v málo odolných slínech je ploše pahorkatinný s oblými nevysokými návršími, širokými údolními a úpadovitými sníženinami. Význačné jsou i terasové plošiny, místy s výraznými okrajovými hranami. Cizorodými prvky jsou svědecké vyvýšeniny převyšující okolí i o více než 100 metrů (Chlum u Mladé Boleslavi) nebo vrchy zpevněné čedičovými žilami (Baba-Brejlov, Bradlec u Kosmonos).

1.7 Polabský bioregion. Leží v pruhu podél Labe ve střední až východní části středních Čech. Rozkládá se v nejnižší poloze České tabule a zabírá Mělnickou a Nymburskou kotlinu. Typickým rysem bioregionu je katéna niv, nízkých a středních teras. V podmáčených sníženinách jsou typické slatinné černavy. Nereprezentativními částmi jsou vystupující svědecké opukové a slínovcové vrchy a vyšší terasy. Na nízkých terasách jsou písčné přesypy a váté písčiny. Na hranách teras a svědeckých vyvýšeninách se vyskytují výchozy staršího podloží. Výrazné vyvýšeniny tvoří řada svědeckých vrchů z křídových slínovců ve střední části (Přerovská a Semická hůra, Sadská, Chotuc u Křince) a opukový Cecemín u Mělníka. U Mělníka a níže po proudu jsou pokryvy spraše.

1.16 Rakovnicko-žlutický bioregion. Zaujímá převážnou část geomorfologického celku Jesenická pahorkatina, je tvořen rozvodními plošinami a plochými kotlinami na žulách a břidlicích. V reliéfu se střídají ploché mělké kotliny se sedimenty permokarbonské a ploché tektonicky zdvižené kry žul a přeměněných hornin. Vyšší žulová oblast na západě bioregionu byla osídlena později, pokrývají ji rozsáhlé lesy, je pramennou oblastí s bohatou sítí potoků a velkým množstvím rybníků, nacházejí se zde četné skalní výchozy, roztroušené balvany až kamená stáda.

1.17 Džbánský bioregion. Nachází se na západě středních Čech, jádro tvoří geomorfologický celek Džbán, zasahuje i na okraje Pražské plošiny a Jesenické pahorkatiny. Je tvořen zdviženou opukovou tabulí, rozřezanou po obvodu výraznými údolními až do podložního permu. Na plošinách a jižních svazích dominují teplomilné doubravy, v údolích dubohabřiny, místy bažinné olšiny, na severních svazích květnaté bučiny. Lesy jsou zčásti přeměněné v kulturní bory. V bezlesí dominuje orná půda. Dominantním prvkem reliéfu je vrcholová tabule Džbánu, členěná údolními potoky. Reliéf je ovlivněn až 150 m hlubokými údolními ve vrchní části často lemovanými opukovým strmým skalním srubem. Místy je plošina rozčleněna na tabulové hory (Pravda, Rovina).

1.18 Karlštejnský bioregion. Leží na jihozápadě středních Čech v Hořovické pahorkatině a v jižním výběžku Pražské plošiny. Typická část je tvořena vápencovou vrchovinou rozčleněnou údolními toků. Bioregion reprezentuje nejrozsáhlejší krasové území (i s jeskynním systémem) České kotliny. Nachází se zde charakteristická, cenná vápnomilná biota. Netypickou částí jsou okolní sníženiny, kde je vápenec zakryt mladšími sedimenty. Dnes zde převažuje orná půda, relativně hojně jsou přirozené doubravy i travinobylinná lada. Území je poškozeno rozsáhlou těžbou vápenců (je zde cca 200 lomů, většinou však již opuštěných). V jádru převládají devonské a silurské vápence. Zdvižený zarovnaný povrch Českého krasu je roz-

členěn ostře modelovanými, až 200 m hlubokými údolními zářezy Berounky a jejích přítoků, které mají místy ráz kaňonů. Zarovnaný povrch je zachován na severovýchodě, kde má ráz zvlňené plošiny. Na jihozápadě se vytvořil členitý terén se skalnatými vrcholy.

1.19 Křivoklátský bioregion. Leží na západě středních Čech v Křivoklátské vrchovině a v severním cípu Plaské pahorkatiny. Typická část je tvořena proterozoickými břidlicemi a starými vyvěřelinami. Osu území tvoří skalnaté ostře zaříznuté údolí Berounky a jejích přítoků. Výrazný údolní fenomén podmiňuje přítomnost pestré bioty. Místy je vyvinut i vrcholový fenomén. Jedná se o rozsáhlou lesnatou oblast se zachovalými lesy s přirozenou skladbou. Významné jsou skalní výchozy, sutě a tzv. „pleše“, skalní stepi. Zvláštností jsou buližníky, které díky své odolnosti tvoří nápadné skalní partie (kamýky) často výrazně vystupující z plochého reliéfu břidlic. Na levém břehu Berounky převládají monotónní mírně zvlňené plošiny na břidlicích.

1.20 Slapský bioregion. Leží na jihu středních Čech v Benešovské pahorkatině. Nachází se mezi výše položenými územími a je tvořen převážně žulovou pahorkatinou rozřezanou skalnatým údolím Vltavy a jejích přítoků. Reliéf je tvořen zdviženým zarovnaným povrchem. Má charakter pahorkatiny na žulách s typickými oblými kopci s balvany na povrchu. Nejvýraznějším prvkem reliéfu je ostře zaříznuté, 100 až 250 m hluboké kaňonovité údolí Vltavy (se soutěskou Svatojánských proudů), do kterého ústí údolí dolní Sázavy se soutěskami pod Medníkem, i hluboká a často skalnatá údolí dalších přítoků (Kocába). Údolí Vltavy má typicky vyvinutý údolní fenomén. Zarovnaný povrch má charakter členité pahorkatiny s výškovou členitostí 15–150 m, místy až ploché vrchoviny s členitostí 150–200 m, v blízkosti zářezu Vltavy nabývá ráz členité vrchoviny s členitostí 200–300 m.

1.22 Posázavský bioregion. Leží na jihovýchodě středních Čech ve východní části Benešovské pahorkatiny, severní části Vlašimské pahorkatiny a Křemešnické vrchoviny. Je tvořen vrchovinou na žulách a rulách podél zaříznutého údolí Sázavy a jejích přítoků. Má charakter členité monotónní pahorkatiny s výškovou členitostí 75–150 m, plynule navazuje na Slapský bioregion, je však chladnější a vlhčí a s oslabenými fenomény. Do pahorkatiny jsou zaříznuta 70–160 m hluboká údolí Sázavy a jejích přítoků. Zde je reliéf členitější a má charakter ploché vrchoviny s výškovou členitostí 150–200 m, ojediněle až 240 m. Významným prvkem, umožňujícím kontakt s jižními Čechami, je Blanická brázda podél mělce zaříznutého údolí Blanice. Jižní cíp brázdy však má charakter členité vrchoviny, v okolí Blaníku s výškovou členitostí až 280 m.

1.29 Blatenský bioregion. Zasahuje na území středních Čech pouze malou částí u Rožmitálu pod Třemšínem. Tvoří jej žulová pahorkatina s četnými podmáčenými sníženinami. Významné a charakteristické jsou četné rybníky a mokřady střídající se se suchými žulovými pahorky a bory. Je zde značný podíl orné půdy. Reliéf je tvořen pahorkatinou s výrazně vystupujícími žulovými vrchy a plochými širokými sníženinami. Zcela zde chybějí zaříznutá údolí. V lesních porostech převládají jehličnany.

1.33 Kokořínský bioregion. Leží na severu středních Čech a zaujímá část geomorfologického celku Ralská pahorkatina. Je tvořen převážně mělce rozřezanou pískovcovou tabulí ukloněnou od severu k jihu, ve které se erozí vyvinula hustá síť kaňonovitých údolí. Velká, často mnoho kilometrů dlouhá údolí, z nichž jen málo má vodní tok s výraznou plochou nivou, se nazývají doly. Do nich pak ústí stržovité rokle, v nichž dosud probíhá eroze. Ráz celému území dávají kvádrové pískovce středního turonu. Tam, kde byly tyto pískovce silnou erozí

rozčleněny, se vytvořila celá pískovcová bludiště blížící se až skalním městům. K charakteristickým tvarům náleží tzv. „pokličky“ – skalní věže ve tvaru hříbu, zakončené nahoře odolnou vrstvou slepenců.

1.34 Ralský bioregion. Zasahuje do severní oblasti středních Čech jen velmi malou částí v okolí severně a západně od Mnichova Hradiště. Je tvořen málo rozčleněnou pískovcovou tabulí s podmáčenými sníženinami. Převažují zde kulturní bory, které jsou příbuzné přirozeným, charakteristická jsou rašeliniště, vlhké louky a rybníky. Reliéf má charakter členité pahorkatiny. Podnebí je mírně teplé, dostatečně zásobené srážkami. Osídlení je pozdější a nepřiliš husté. Území je hojně zalesněno, lesy pokrývají větší polovinu plochy.

1.35 Hruboskalský bioregion. Nachází se na severovýchodě středních Čech v centrální části Jičínské pahorkatiny. Je tvořen zdviženou (k jihu ukloněnou) pískovcovou tabulí rozčleněnou do skalních měst. Území má reliéf členité pahorkatiny s výškovou členitostí 100–160 m, v oblasti zdvižených povrchů se skalními městy má charakter ploché až středně členité vrchoviny s členitostí 150 m. Typická výška bioregionu je 300–450 m n.m. Na zdvižených kvádových pískovcích vytvořila eroze skalní města a spleti kaňonů. Okraje plošin postihují sesuvy. Bioregion má v současnosti vyvážené zastoupení polí, kulturních i reliktních borů a málo vlhkých luk. Osídlení pochází z raného středověku, lesy dnes zabírají třetinu plochy. Místa byly vybudovány rybníky.

1.44 Brdský bioregion. Leží na hranici středních a západních Čech na jihozápadě Středočeského kraje. Zaujímá téměř celou Brdskou vrchovinu (kromě nejsevernějšího výběžku), jižní výběžek Křivoklátské vrchoviny a Hořovické pahorkatiny, východní výběžek Švihovské vrchoviny. Bioregion je tvořen ostrovem ploché hornatiny na břidlicích. V současnosti zde dominují lesy, převážně smrkové monokultury, méně zbytky původních bučin a podmáčených lesů. Charakteristické jsou velké Padrtské rybníky. Ráz bioregionu udávají křemenné slepence pískovce kambria v jižních Brdech. Ráz Hřebenům dávají ordovické křemence. Reliéf centrálních Brd má charakter členité vrchoviny s výškovou členitostí 200–300 m, s charakteristickými táhlými hřbety, oddělenými úvalovitými rozevřenými údolími většinou bez typické nivy, neboť dna jsou zahlcena balvanitými sutěmi. V okolí průlomu Litavky má území ráz ploché hornatiny s členitostí až 340 m. Slepence, křemence, tvrdé pískovce a bulžníky vystupují v nevrcholových polohách v podobě skalních stupňů a kamýků s otevřenými balvanitými drolinami na úpatí.

1.45 Votický bioregion. Leží na pomezí středních a jižních Čech ve Votické vrchovině a vyšší části Mladovožické pahorkatiny. Bioregion tvoří vrchovina vyzdvižená nad okolím. Vyzvýšený hřbet východně a jihovýchodně od Votic je složen většinou z migmatitů. Oblast Čertova břemene jižně od Sedlce-Prčice je tvořena syenodiority a na okrajích granodiority a je charakteristická roztroušenými balvany. Osu bioregionu modeluje hřbet stácející se ze směru západ – východ do směru sever–jih. Severní svahy Čertova břemene, zejména Javorová skála, jsou značně strmé, místa skalnatá, se sutěmi, jižní svah je naopak pozvolný. Oblast syenodioritů se vyznačuje četnými menšími skalními výchozy a skupinami balvanů (kamenná stáda). Reliéf má charakter členité vrchoviny s výškovou členitostí 200–300 m, pouze na severním svahu Javorové skály je plochá hornatina s členitostí až 320 m.

1.48 Havlíčkobrodský bioregion. Zasahuje na území středních Čech na jihovýchodě. Leží v Hornosázavské pahorkatině. Je tvořen zdviženou pahorkatinou na rulách, u okrajů rozčleněnou výraznými, ale nehlubokými (30–60 m) zaříznutými údolími, výjimečně i skalnatými.

Biota je zde monotónní a nevýrazná, dnes zde převažují smrčiny a pole. Reliéf je tvořen rozsáhlými zdviženými neobyčejně zarovnanými povrchy, které se sklánějí k severu. Má charakter členité pahorkatiny s výškovou členitostí 75–150 m. Lesy zaujímají asi 30 % plochy, jsou však většinou tvořeny smrkovými monokulturami. Nelesní plochy jsou intenzivně zemědělsky využívány převážně jako pole, méně jako louky a pastviny (v nedávné době vesměs zmeliorované).

Biologická rozmanitost je chráněna v Česku rovněž formou zvláště chráněných území (ZCHÚ) přírody, která lze neoficiálně členit na velkoplošná (národní parky, chráněné krajinné oblasti) a maloplošná (národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky). S výjimkou kategorie „národní park“ jsou v řešeném území zastoupena všechna zmíněná zvláště chráněná území.

CHARAKTERISTIKA CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Nejvyšší stupeň územní ochrany je zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, stanoven pro zvláště chráněná území (ZCHÚ) přírody. V řešeném území se nachází 5 velkoplošných zvláště chráněných území (VZCHÚ) - chráněné krajinné oblasti (CHKO): Blaník, Český kras, Kokořínsko, Křivoklátsko, Český Ráj a 227 maloplošných zvláště chráněných území (MZCHÚ).

Velkoplošná chráněná území

CHKO Blaník leží na jih od Vlašimi, mezi obcemi Laby, Libouň, Velíš, Kondrac, Vracovice, Načeradec a Hrajuvice, v Načeradecké vrchovině a Blanické brázdě, v bližším okolí Velkého Blaníku (631,8 m n. m.). Její výměra činí pouze 40,31 km². Vyhlášení CHKO Blaník provedlo Ministerstvo kultury ČSR výnosem čj. 17332/81 ze dne 29. 12. 1981. Hlavním důvodem vyhlášení této CHKO je zachování harmonické, vyvážené středočeské krajiny s ústřední dominantou bájného Blaníku. Nacházíme zde specifickou venkovskou sídelní strukturu včetně zbytků lidových staveb, velkého množství sakrálních objektů, venkovských zámečků atd. O historickém osídlení svědčí keltské hradiště na Blaníku a četné stavby z románské i pozdější doby.

CHKO Český kras byla vyhlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR pod čj. 4. 947/72-II/2 ze dne 12. dubna 1972 na území o rozloze 12 823 ha, které v současnosti zaujímá část dvou okresů (Beroun a Praha-západ) a část obvodu Praha 5 v Karlštejnské vrchovině. Území CHKO spadá pod správu 37 obcí a dvou městských částí. Český kras je jedinečné území především z hlediska světové geologie, stratigrafie siluru a devonu a výzkumu vývoje života v těchto obdobích historie Země. Je to rovněž největší vápencové území v Čechách, se zachovalými rozsáhlými plochami společenstev skalních stepí, lesostepí a listnatých lesů s velmi bohatou přirozenou květenou a zvířenou. Pestrost přírody je zde výrazně ovlivněna říčním a krasovým fenoménem. Pro mnoho druhů rostlin a bezobratlých živočichů je Český kras jediným místem výskytu v Čechách.

CHKO Kokořínsko byla vyhlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 19. 3. 1976 pod čj. 6070/1976, v celkové rozloze 271,57 km². Zasahuje na území 4 okresů (České Lípy,

Mělníka, Litoměřic a Mladé Boleslavi), do území 3 krajů – Libereckého, Středočeského a Ústeckého. Území je charakteristické vyšším podílem lesů (53 %) a vyváženým podílem zemědělské půdy (celkem 41 %), v němž jsou významně zastoupeny louky a pastviny (7 % plochy CHKO). Přírodovědně významné postavení mají vodní plochy (1,2 %) s další značnou plochou mokřadů, které jsou z větší části zahrnuty do mezinárodně významných mokřadů ve smyslu Ramsarské úmluvy (Mokřady Liběchovky a Pšovky). Kokořínsko je známé především jako malebná krajina dotvářená rozmanitostí pískovcových skal. Její romantika přitahovala i řadu našich význačných osobností, podle jednoho z romantických básníků se pro ni vžil i název Máchův kraj. Propustnost křemenných pískovců a puklinatost umožnily vznik husté sítě kaňonovitých údolí (dolů) až menších skalních měst (u Mšena, Vojtěchova, Bukovce), v nichž se důsledkem teplotní inverze projevuje zvrát vegetačních pásem (tzv. vegetační inverze). Selektivním zvětráváním vznikly díky přítomnosti železitých pískovců a slepenců tzv. pokličky. Podobnou genezi mají skalní brány, skalní okna, svědecké skály, římsy aj. Pseudo-krasové jevy jsou reprezentovány dutinami, skalními výklenky a převisy, jeskyněmi, pískovcovými pseudoškrapy a voštinami na povrchu pískovců. Pískovce jizerského souvrství jsou vodárensky významným zdrojem podzemních vod.

CHKO Křivoklátsko se rozkládá na západním okraji středních Čech. Zaujímá části pěti okresů (Berouna, Kladna, Rakovníka, Plzeň-severu a Rokycan) a její výměra je přibližně 630 km². Téměř celá oblast leží v geomorfologickém celku Křivoklátská vrchovina a v severní části Plaské pahorkatiny. Páteří celého území je hluboké údolí řeky Berounky, která protéká oblastí od jihozápadu k severovýchodu a téměř ve středu oblasti se v pravém úhlu stáčí k jihovýchodu. Území bylo vyhlášeno chráněnou krajinnou oblastí výnosem Ministerstva kultury ČSR č. j. 21 972/78 z 24. listopadu 1978. Pro své vysoké přírodovědné hodnoty byla oblast Křivoklátska dne 1. března 1977 přijata Organizací spojených národů UNESCO za biosférickou rezervaci. Oblast Křivoklátska je pahorkatinou až vrchovinou ve výškovém rozmezí od 217 m n.m. do 616 m n.m. Největší výškové rozdíly, nejčlenitější terén a nejlepší přirozené geologické odkryvy jsou v bezprostředním okolí Berounky, která meandrovitě protéká oblastí v hluboce zaříznutém údolí. Polohy stinné a vlhké se tu střídají s plochami extrémně teplými. Jde tedy o prvotřídní ukázkou tak zvaného říčního fenoménu, který v rámci středočeských pahorkatin podmiňuje nejvyšší stanovištní druhovou pestrost, jež se vyznačuje mimořádným bohatstvím flóry a fauny. Vrcholový fenomén se na Křivoklátsku projevuje otevřeným bezlesím na jižních a jihozápadních temenech některých vrcholů.

CHKO Český ráj byla prvním velkoplošným chráněným územím v ČR. Zřízena byla vyhláškou Ministerstva kultury ČSR č.j. 70 261/54 ze dne 1.3.1955 (Úřední list 1955, částka 31); nové vyhlášení a rozšíření nařízením vlády ČR č. 508/2002 Sb. z 14.10. 2002. Území CHKO Český ráj zasahuje do okresů Semily, Mladá Boleslav a Jičín. Celková výměra činí 181,5 km². Chráněná krajinná oblast Český ráj je území s harmonicky utvářenou krajinou. Georeliéf je modelován kvádrovými pískovci, jež jsou proraženy útvary neovulkanického původu, a dále je členěn údolími vodních toků. Přírodě blízkým hospodařením se zde již od neolitu vyvíjela vyvážená krajina s pestrou mozaikou přirozených lesních a mokřadních ekosystémů i trvalých travních porostů. Dochovaly se četné památky historického osídlení. Vyhlášením CHKO Český ráj s uvedenou charakteristikou byl svým způsobem definován pojem chráněná krajinná oblast pro moderní čs. legislativu.

Maloplošná zvláště chráněná území

Dle Ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP), který je spravován Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR), je na území Středočeského kraje evidováno 227 MZCHÚ (stav k únoru 2009) v těchto kategoriích:

- 16 národních přírodních rezervací (NPR),
- 16 národních přírodních památek (NPP),
- 79 přírodních rezervací (PR),
- 115 přírodních památek (PP).

Lokality soustavy Natura 2000

Problematicke soustavy NATURA 2000 a vlivům Návrhu ZÚR Středočeského kraje na tato území je věnována samostatná dokumentace v rámci posuzování ZÚR StČK – Hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Speciální typy ochrany

Ramsarská úmluva

Ramsarská úmluva je první celosvětová mezivládní úmluva na ochranu a moudré využívání přírodních zdrojů. Jedná se tak o jedinou úmluvu, chránící určitý typ biotopu.

Úmluva ukládá členským zemím vyhlásit na svém území minimálně jeden mokřad mezinárodního významu, který svými přírodními hodnotami odpovídá schváleným kritériím a zařadit ho do seznamu mokřadů mezinárodního významu. Stát se tím rovněž zavazuje, že zapsaným mokřadům věnuje zvýšenou péči a ochranu. V roce 1993 byl oficiálně ustaven Český ramsarský výbor, který je koordinačním a poradním orgánem MŽP.

Mokřady mezinárodního významu ve Středočeském kraji:

RS10: Mokřady Pšovky a Liběchovky – 350 ha, zapsáno v r. 1998.

Biosférická rezervace UNESCO

Jde o velkoplošné chráněné území vyhlášené v rámci mezivládního programu UNESCO Man and Biosphere (MaB). Myšlenkou programu UNESCO je propojení ochrany životního prostředí s lidskými činnostmi a hospodařením v krajině.

Na území Středočeského kraje je biosférickou rezervací vyhlášena CHKO Křivoklátsko. V porovnání s podobnými krajinami v Evropě je zvláštností. Rozkládá se uprostřed Čech a téměř dvě třetiny rozlohy území pokrývají listnaté a smíšené lesy. Dodnes zde zůstalo zachováno více než 1800 druhů cévnatých rostlin, nejméně 52 druhů dřevin, hnízdí zde kolem 120 druhů ptáků a dosud nespočetné množství dalších příslušníků živočišné říše, z nichž je nejméně jeden zařazen do červených seznamů vzácných a ohrožených druhů.

Geopark⁴ Český ráj

Území Českého ráje bylo v průběhu stovek miliónů let trvající historie Země opakovaně dnem jezer a moří, několikrát zde probíhala sopečná činnost. Oblast se začala geologicky vyvíjet v období druhohor, kdy se na dně křídového moře usazovaly písky a šterky. Ve třetihorách byly pískovcové desky rozlámány vulkanickou činností, rozžhavené horniny ztuhly pod povrchem do kup a kuželů. Na zemský povrch působily přírodní síly – vítr, voda, mráz a slunce. Výsledkem je krajina s divokými skalami, sopkami, řekami, romantickými údolími, lesy, loukami a rybníky. Působením vody pod zemským povrchem se vytvořily unikátní Bozkovské jeskyně se zajímavými krasovými jevy. Český ráj přináší obraz o geologické historii Země, a zároveň dokládá význam přírodních podmínek pro ekonomický a kulturní rozvoj lidské společnosti v průběhu několika tisíciletí.

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

Provedení koncepce ZÚR přináší z pohledu ochrany flóry, fauny a biologické rozmanitosti některé negativní vlivy. Realizací záměrů v lokalitách přírodních či přírodě blízkých dojde k záboru biotopů a ke změně stanovištních podmínek v jejich blízkosti. Negativní vliv se projevuje také zvýšením fragmentace území a ztížením migrace živočichů.

Bez provedení koncepce ZÚR je možné očekávat obdobné rozvojové tlaky na flóru, faunu i zvláště chráněná území ve Středočeském kraji. Byly by však méně koordinované. Lze očekávat, že hodnocení jejich vlivů by bylo méně komplexní. V konečném důsledku by tak nekoncepční a nekoordinované řešení mohlo mít horší vlivy na přírodu a krajinu. Koncepce ZÚR je zpracována se snahou eliminovat střety se zvláště chráněnými územími přírody, lokalitami NATURA 2000, vlivy záměrů na přírodu jsou tak ve fázi koncepce minimalizovány. Toto je nutné vnímat jako přínos koncepčního řešení rozvoje kraje.

2.6. Krajina a krajinná infrastruktura

KRAJINA

Pestrý geologický podklad dal ve Středočeském kraji vzniknout různým typům krajiny. Severní část kraje, tvořená Českou křídovou tabulí, má charakter rozlehlých plání, které se stupňovitě zvedají směrem na sever a na jih od Labe, kde přecházejí do pahorkatin až vrchovin barrandienu v západní části a krystalinika v části východní. Zatímco krystalinikum vytváří malebnou, ale poněkud jednotvárnou pahorkatinu, která plynule navazuje na Vysočinu, na jihozápadě se setkáváme s mnohem výraznějšími krajinnými typy.

---

⁴ Evropské geoparky UNESCO tvoří síť, která se stará o zachování jedinečných geologických oblastí. Geopark Český ráj byl do prestižního seznamu evropské sítě zařazen v říjnu 2005. Území geoparku se rozkládá na ploše necelých 700 km². Park zahrnuje širokou škálu geologických fenoménů, paleontologické, mineralogické a archeologické lokality i historické památky.

Přírodovědně a krajinářsky jsou významné zejména na sebe navazující poměrně velké celky Křivoklátska, Českého krasu a Brd. Český kras je jedinou ukázkou typické krasové krajiny se škrapovým povrchem, zbytky krasových závrtových plošin a četnými vývěry podzemních vod v Čechách. Nalézají se zde na šest set jeskyní, přičemž nejznámější a nejvýznamnější je jeskynní systém Koněpruských jeskyní. Hodnoty této oblasti podtrhuje kaňonovitě údolí Berounky, kde se zachovaly relativně přírodní poměry, na které je vázána řada vzácných druhů.

Křivoklátsko je rozsáhlým lesním komplexem, který si díky tomu, že byl po dlouhou dobu oblíbeným loveckým revírem českých panovníků, udržel bohatou druhovou skladbu. Rozmanitost přírody zde podtrhují také úzce zaříznutá údolí přítoků Berounky, kde se projevuje teplotní inverze.

Brdy a k směrem k Praze vybíhající Hřebeny jsou jediným opravdovým pohořím středních Čech, je to oblast souvislých, dnes již většinou jehličnatých, lesů se skalnatými hřebeny a vrcholy. Jde o krajinu se strmými svahy, kde výškové rozdíly mezi vrcholem a dnem údolí dosahují až 600m. V Brdech se také nalézají nejvyšší vrchol Středočeského kraje Tok (865 m n.m.).

Na středních Čechách jsou zajímavé hraniční oblasti s jinými kraji, kde se vyskytují poměrně zachovalé typy krajin (např. Jesenicko, Džbán, Kokořínsko, Český ráj, Brdy, Křivoklátsko). Z geologického hlediska dosahuje světového významu oblast Barrandienu a to především díky paleontologickým nálezům.

Nížiny jsou v kraji zastoupeny na území nivy Labe, která představuje nejúplněji rozvinutý nivní ekosystém v rámci Čech s dosud největší plochou lužních hájů.

Přírodovědně a krajinářsky nejcennější velkoplošná území jsou vyhlášené chráněné krajinné oblasti (Křivoklátsko, Český kras, Český ráj, Kokořínsko a Blaník) a přírodní parky, kterých bylo na území středních Čech vyhlášeno celkem 16. Některé oblasti však na vyhlášení ještě čekají. Krajinářsky zajímavé jsou i mnohé obory (např. Lánská, Žehuňská, Jabkenická, Žehušická, Libeň), parky (např. Průhonice) a některé vojenské prostory (např. v Brdech). Nejvíce je ve Středočeském kraji velkoplošně chráněna krajina (CHKO a přírodní parky) zhruba na jihozápadě, nejméně na východě, což odpovídá i charakteru krajiny, geomorfologii území, množství přírodních prvků, době osídlení a způsobu využívání oblastí. Síť velkoplošných oblastí, kde je chráněna krajina, je doplněna poměrně hustou sítí nejrůznějších maloplošných zvláště chráněných území a významných krajinných prvků.

Tisíciletá činnost člověka přeměnila střední Čechy v kulturní krajinu, mozaiku lesů, polí, luk a sídel. Význam a postavení středočeské oblasti vyplývá z polohy ve středu Čech, kde od pradávna vznikala správní centra jednotlivých kultur a nakonec i hlavní město Praha. Středočeská krajina prošla během posledního století obrovskou urbanizací, industrializací a úpravami pro velkoplošné hospodaření. V okolí Prahy a velkých měst se tyto zásahy projevují nejvíce.

Krajina je chráněna mnoha legislativními předpisy ČR, nejen zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Např. od 01.01.2007 je ve zvýšené míře chráněna novým stavebním zákonem č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů – např. § 18 (Cíle územního plánování), odst. 4, cit.: „Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku

prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků.“

Tyto i jiné podobné formulace se do stavebního zákona a navazujících podzákonných norem (např. Vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) dostaly v souvislosti s podepsáním Evropské úmluvy o krajině (zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv jako č. 13/2005 Sb.m.s.) - Česko je s platností od 1.10. 2004 touto úmluvou vázáno. Smluvní strany podepsaly tuto úmluvu se záměrem ustanovit nový nástroj, zaměřený výhradně na ochranu, správu a plánování všech evropských krajin. Deklarovaly mj., že kvalita a rozmanitost evropských krajin představují společný zdroj, že krajina je klíčovým prvkem blaha jednotlivce i společnosti, že přáním veřejnosti je užívat vysoce kvalitní krajinu.

Kromě obecných formulací je krajina v legislativních normách chráněna zejména v územích, které byly za účelem ochrany krajiny a jejího rázu vyhlášeny. Kategorie územní ochrany „přírodní park“ byla zřízena zákonem č. 114/1992 Sb., § 12, odst. 3, cit.: „K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona“.

V Středočeském kraji byly vyhlášeny následující **přírodní parky**: Čížovky, Dolní Povltaví, Džbán, Džbány – Žebrák, Hornopožárský les, Hřebeny, Chlum, Jabkenicko, Jesenicko, Jistebnická vrchovina, Kersko, Okolí Okoře, Petrovicko, Povodí Kačáku, Rymář, Střed Čech, Škvorecká obora – Králíčina, Třemšín, Velkopopovicko.

Krajinná infrastruktura

Krajinná infrastruktura je obdobou infrastruktur technických, ekonomických či kulturních. Jedná se o infrastrukturu biologickou, kterou je možno chápat jako „cesty zvířat“, adekvátně „cestám lidí“, „cestám zboží“, „cestám energií“ ... . V současných podmínkách je tvořena ostrůvky přírody („divočiny“), které poskytují vhodné prostředí pro trvalou existenci druhů i společenstev přirozeného genofundu krajiny. Tato centra biotické diverzity jsou navzájem propojena liniemi, které umožňují migraci bioty mezi jednotlivými centry. Vázanost výskytu a schopnosti migrace konkrétních druhů organismů na existenci těchto propojení je různá, je nesporné, že pro některé druhy jsou linie migračních koridorů životně nezbytné.

Pro tuto síť navzájem propojených biotických center (biocenter) a biotických koridorů (biokoridorů) je v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a v prováděcí vyhlášce MŽP k tomuto zákonu č. 395/1992 Sb., ustanoveno označení **územní systém ekologické stability krajiny (ÚSES)**.

ÚSES představuje účelové propojení ekologicky stabilních částí krajiny do funkčního celku s cílem:

- zachovat biodiverzitu přírodních ekosystémů,
- stabilizačně působit na okolní antropicky narušenou krajinu.

Je tedy předpokladem záchrany genofundu rostlin, živočichů i celých ekosystémů a zároveň nezbytným východiskem pro ozdravení krajinného prostředí a uchování všech jeho užitečných funkcí.

ÚSES je postupně navrhován na třech navzájem provázaných hierarchických úrovních - nadregionální, regionální, lokální. ÚSES je tvořen biocentry a biokoridory, ekostabilizační působení na okolní krajinu zprostředkovávají rovněž interakční prvky (obvykle liniového charakteru). V území relativně méně dotčeném hospodářskou činností člověka představují prvky začleněné do ÚSES výběr z existující kostry ekologické stability dle funkčních a prostorových kritérií. V území více hospodářsky (zejména zemědělsky) exploatovaném je nutno některé skladebné prvky ÚSES či jejich části doplňovat nebo i zcela nově zakládat.

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

Provedení koncepce ZÚR má na krajinu rozporuplný vliv. Na jednu stranu lze hovořit o pozitivnímu vlivu v podobě vymezení závazného a pro celé území kraje koordinovaného Územního systému ekologické stability nadregionální a regionální úrovně. Na straně druhé dojde k ovlivnění kvality krajinného rázu, zejména v případech záměrů v oblasti veřejné infrastruktury (dálniční a kapacitní silniční stavby, nadzemní elektrická vedení apod.).

2.7. Kulturní a historické památky

Kulturně, historicky, urbanisticky a architektonicky cenná historická jádra měst a vesnic, krajinné celky, archeologická naleziště) a kulturní památky jsou legislativně chráněna zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů), jejich prohlášením za památkové rezervace a zóny s ochrannými pásmy a stanovením základních podmínek ochrany a péče o jejich kulturní, urbanistické, architektonické, umělecké a estetické hodnoty. K zajištění ochrany jejich hodnot slouží památková ochranná pásma, která tak rovněž náleží ke kulturním hodnotám kraje.

Středočeský kraj se vyznačuje bohatým kulturním dědictvím. Nalézají se zde řada nemovitých kulturních památek zapsaných v ústředním seznamu kulturních památek ČR. V současné době je evidována jedna movitá a 27 nemovitých národních kulturních památek (NKP). Z velkého počtu památkových zón a rezervací jsou vyhlášeny 2 městské památkové rezervace, 34 vesnických památkových zón, 10 vesnických památkových rezervací a 26 vesnických památkových zón. Mimo to byly v kraji vyhlášeny 2 krajinné památkové zóny a 3 archeologické rezervace.

Přehled památkově chráněných objektů a území v Středočeském kraji:

Národní kulturní památky

Benešov - zámek Konopiště, Černé Budy - Sázavský klášter, Hrad Český Šternberk, Hořovice - zámek Hořovice, Karlštejn - hrad Karlštejn, Točnick - zříceniny hradů Žebrák a Točnick, Kováry - slovanské hradiště Budeč, Lidice – areál, Kolín - areál chrámu sv. Bartoloměje, Kouřim - městské opevnění, Kostel sv. Jakuba v Jakubu u Kutné Hory, Kutná Hora - areál chrámu sv. Barbory, Kutná Hora - Vlašský dvůr, Svatý Mikuláš - zámek Kačina, Žleby - zá-

mek Žleby, Kokořínský Důl - hrad Kokořín, Veltrusy - zámek Veltrusy, Kostel sv. Mikuláše ve Vinci, Mnichovo Hradiště - zámek Mnichovo Hradiště, Libice nad Cidlinou - slovanské hradiště Slavníkovců, Brandýs n. L.-Stará Boleslav - areál kostela Nanebevzetí Panny Marie, Brandýs n. L.- Stará Boleslav - areály kostelů sv. Václava a sv. Klimenta, Přemyslovské hradiště v Levém Hradci, Březnice - zámek Březnice, Příbram - Příbram - Svatá Hora, areál chrámu Panny Marie, Křivoklát - hrad Křivoklát, Průhonice - park a zámek v Průhonicích;

Městské památkové rezervace

Kolín, Kutná Hora

Městské památkové zóny

Načeradec, Sedlec–Prčice, Beroun, Slaný, Smečno, Unhošť, Velvary, Český Brod, Kostelec nad Černými lesy, Kouřim, Týnec nad Labem, Čáslav, Malešov, Nové Dvory, Rataje nad Sázavou, Kostelec nad Labem, Mělník, Mšeno, Bělá pod Bezdězem, Benátky nad Jizerou, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Lysá nad Labem, Nymburk, Poděbrady, Brandýs nad Labem, Ondřejov, Stará Boleslav, Jílové u Prahy, Mníšek pod Brdy, Březnice, Nový Knín, Rožmitál pod Třemšínem, Rakovník

Vesnické památkové rezervace

Třebíz, Dobřeň, Nosálov, Nové Osinalice, Olešno, Mužský, Víška, Bošín, Dobrovíz, Drahenice

Vesnické památkové zóny

Kleštěnice, Korno, Mořinka, Olešná, Losiny, Jestřebice, Lobeč, Sitné, Střezivojice, Vidim, Vrbno, Březinka, Kluky, Loukov, Skalsko, Střehom, Pojedy, Sovenice, Vinice, Lensedly, Debrno, Drahenice – Račany, Kojetín, Porešín, Rousínov, Skryje

Archeologické památkové rezervace

Libodřický mohylník, Slavníkovská Libice, Levý Hradec

Krajinné památkové zóny

Osovsko, Žehušicko

Světové dědictví UNESCO

Kutná Hora–historické jádro města s kostelem sv.Barbory a katedrálou Panny Marie v Sedlci.
Průhonický park a areál zámku Průhonice

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

Ochrana kulturních a historických památek bude nadále uplatňována příslušnými orgány státní správy dle platné legislativy. V případě neprovedení koncepce nedojde ke vzniku některých územních střetů vyvolaných navrhovanými záměry. Z regionálního hlediska se jedná o územní střety malého významu, které lze minimalizovat či zcela vyloučit realizací příslušných ochranných opatření.

Zastavěná území památkově chráněných sídel, ve kterých jsou ZÚR navržena opatření k omezení tranzitní dopravy v obci, by bez provedení koncepce zůstala i nadále enormně zatížena dopravou.

2.8. Obyvatelstvo

DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

Středočeský kraj patří z hlediska počtu obyvatel mezi největší kraje ČR. K 31.12.2008 zde žilo 1 230 691 obyvatel, z toho 608 114 mužů a 622 577 žen. Počet obyvatel se ve Středočeském kraji od jeho založení jako vyšší územněsprávní jednotky v roce 2000 neustále zvyšuje. Důvodem je zejména stálý přírůstek stěhováním způsobený procesem suburbanizace (přesun bydlení z Prahy do jejího zázemí). Tento migrační nárůst je velmi výrazný zejména ve srovnání s ostatními kraji, protože v České republice výrazně migračně roste již jen Praha (10‰ v roce 2005). I demografický vývoj kraje se začal právě díky výstavbě satelitních obytných celků v okolí hlavního města výrazně měnit. Díky příznivé struktuře přistěhovaných, kteří jsou většinou mladší a zakládají v kraji své rodiny, se postupně snižoval úbytek přirozenou měnou a v roce 2006 a 2007 dokonce po dlouhé době došlo k přirozenému přírůstku.

Nejpříznivější vývoj z hlediska počtu obyvatel zaznamenávají okresy v nejbližším zázemí metropole Praha – východ a Praha – západ. Právě tyto dva okresy jsou na tom nejlépe i z hlediska přirozené měny.

Středočeský kraj se věkovou strukturou svého obyvatelstva blíží průměru České republiky. Podíl obyvatel ve věku 0 -14 let je 14,9%, ve věku 14 – 64 let 71% a 65 let a starší 14,1%.

Kvalitní lidské zdroje jsou jedním ze stěžejních faktorů možnosti rozvoje regionu, přičemž vzdělanostní strukturu obyvatel lze považovat za jeden ze základních ukazatelů vyspělosti společnosti. Srovnáme-li podíl vzdělaných lidí ve Středočeském kraji s ostatními částmi státu, zaujímal Středočeský kraj v roce 2005 6. místo v podílu středoškoláků s maturitou v součtu s vysokoškoláky a 9. místo v podílu vysokoškoláků. Jeho pozice se ale v průběhu posledních let vlivem migrace pozitivně mění s tím, že tato změna je nejpříznivější v zázemí Prahy.

HLUKOVÁ ZÁTĚŽ

Hlukové limity

Ochrana před vnějším hlukem je zakotvena v zákoně 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů. Limitován je hluk ve vyjmenovaném (chráněném) prostoru a v oblasti do 2 m od vyjmenovaných typů staveb (chráněný venkovní prostor staveb). Chráněným venkovním prostorem se rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, sportu, léčení a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků a venkovních pracovišť. Chráněný venkovní prostor je definován u bytových domů, rodinných domů, staveb pro školní a předškolní výchovu a pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb.

Hlukové limity pro vnější hluk stanovuje nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů. Limit ekvivalentní hladiny akustického tlaku $A_{LAeq,T}$ pro hluk ve vnějším chráněném prostoru budov a ostatních chráněných venkovních prostorech se stanoví jako součet základní hladiny $LA_{eq,T} = 50$ dB a korekce uvedené v následující tabulce. Pro noční dobu se připočítává další korekce -10 dB s výjimkou ochranného pásma dráhy, kde se připočítává korekce -5 dB.

Stanovení hlukových limitů – korekce dle druhu chráněného prostoru

Způsob využití území	Korekce (dB)			
	1)	2)	3)	4)
Chráněný venkovní prostor staveb lůžkových zdravotnických zařízení včetně lázní	-5	0	+5	+15
Chráněný venkovní prostor lůžkových zdravotnických zařízení včetně lázní	0	0	+5	+15
Chráněný venkovní prostor ostatních staveb a chráněné ostatní venkovní prostory	0	+5	+10	+20

1) Použije se pro hluk z veřejné produkce hudby, hluk z provozu služeb a dalších zdrojů hluku, s výjimkou letišť, pozemních komunikací, nejde-li o účelové komunikace, a dále s výjimkou drah, nejde-li o železniční stanice zajišťující vlakové práce, zejména rozřadování a sestavu nákladních vlaků, prohlídku vlaků a opravy vozů.

2) Použije se pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích, s výjimkou účelových komunikací, a drahách.

3) Použije se pro hluk z dopravy v okolí dálnic, silnic I. a II. třídy a místních komunikací I. a II. třídy v území, kde hluk z dopravy na těchto komunikacích je převažující nad hlukem z dopravy na ostatních pozemních komunikacích. Použije se pro hluk z dopravy na drahách v ochranném pásmu dráhy.

4) Použije se v případě staré hlukové zátěže z dopravy na pozemních komunikacích a drahách, kdy starou hlukovou zátěží se rozumí stav hlučnosti působený dopravou na pozemních komunikacích a drahách, který v chráněných venkovních prostorech staveb a v chráněném venkovním prostoru vznikl do 31. prosince 2000. Tato korekce zůstává zachována i po položení nového povrchu vozovky, výměně kolejového svršku, popřípadě rozšíření vozovky při zachování směrového nebo výškového vedení pozemní komunikace nebo dráhy, při které nesmí dojít ke zhoršení stávající hlučnosti v chráněném venkovním prostoru staveb a v chráněném venkovním prostoru a pro krátkodobé objízdné trasy.

Zdroje hluku

Hlavním zdrojem hluku v řešeném území obecně je doprava, především doprava automobilová. Komunikace působí jako liniový zdroj hluku. Úroveň hladiny hluku emitované automobilem je závislá zejména na rychlosti vozidla – zatímco u nižších rychlostí je rozhodujícím zdrojem hluku motor, se stoupající rychlostí se zvyšuje význam hluku emitovaného z převodové soustavy. Ve vyšších rychlostech začíná převažovat hluk ze styku pneumatika–vozovka a u velmi vysokých rychlostí je rozhodující aerodynamický hluk. Mezi další faktory, které ovlivňují hluk z automobilové dopravy, patří zejména stáří vozidel, jejich technický stav a způsob jízdy. Díky technickému vývoji se na komunikacích pohybuje stále větší podíl automobilů s příznivějšími hlukovými charakteristikami, avšak pro vysoké rychlosti je omezování hluku z automobilové dopravy zlepšováním technické úrovně vozidel problematické.

Pro území Středočeského kraje bylo provedeno vyhodnocení hlavních zdrojů hluku způsobovaného automobilovou dopravou. Obdobně jako v případě ovzduší byla jako podklad využita data Celostátního sčítání dopravy ŘSD z roku 2005.

Sčítání probíhá na nejvýznamnějších komunikacích, u kterých je zároveň nutné očekávat, že hluk z dopravy bude představovat problém z hlediska limitů. U komunikací nepokrytých sčítáním

táním, tedy s poměrně nízkou intenzitou, je možné na základě zkušeností z provedených hodnoceníh hluku předpokládat hladiny akustického tlaku výrazně pod limitem.

Na základě známých intenzit dopravy v členění dle ŘSD (tj. osobní, tři kategorie nákladních automobilů, návěsové soupravy, autobusy, motocykly a traktory) byla vypočtena hluková emise pro všechny sčítané komunikace na území kraje. Pro stanovení typických hladin hluku byla využita metodika výpočtu hluku z automobilové dopravy vydaná MŽP ČR v roce 2005 [42]. Podle této metodiky se stanoví rozdělení 24hodinových intenzit na denní a noční, hluková emise z úseku i typická hluková imise v určeném prostoru.

Pro účely vyhodnocení hlukové zátěže a stanovení rozsahu limitních izofon (viz dále) byly intenzity automobilové dopravy na všech komunikacích přepočteny pomocí růstových koeficientů ŘSD ČR na stav roku 2009.

Rozložení hlukové emise na jednotlivých komunikacích ve dne a v noci je zobrazeno na výkresech. Na základě toho výpočtu byly identifikovány nejvýznamnější komunikace z hlediska hlukové emise. Na území Středočeského kraje to jsou v denní době:

- všechny dálniční úseky,
- všechny rychlostní silnice,
- silnice I/3 v úseku exit D1 Mirošovice – Benešov,
- silnice I/38 v úseku Kolín - Kutná Hora.

V noční době jsou vedle uvedených významnými zdroji hluku také:

- všechny silnice I. třídy,
- průtahy velkých měst,
- silnice II/101 v úseku Říčany u Prahy - Praha Zbraslav,
- silnice II/237 v úseku Nové Strašecí (exit R6) – Rakovník.

Hluková zátěž v okolí silničních komunikací

Na základě vypočtené hlukové emise jednotlivých úseků silnic byla vypočtena vzdálenost, do níž zasahuje limitní izofona pro denní a pro noční hluk. Vzdálenosti byly vypočteny pro následující případy:

- překročení limitů pro starou zátěž ve dne, tj. 70 dB ve dne;
- překročení limitů pro starou zátěž v noci, tj. 60 dB v noci;
- překročení limitů pro hluk v okolí hlavních komunikací ve dne, tj. 60 dB ve dne;
- překročení limitů pro hluk v okolí hlavních komunikací v noci, tj. 50 dB v noci.

Jedná se o zcela orientační vyhodnocení pro účely rámcové analýzy na celokrajské úrovni.

Při výpočtu vzdálenosti bylo uvažováno s útlumem zvuku vlivem šíření v prostoru (snížení plošné energie zvuku vlivem propagace vlnění směrem od komunikace). Hodnocení však nezahrnuje vliv zástavby, terénu, parametrů komunikace apod.

Jako nejzatíženější zástavbu je možné identifikovat:

- zástavbu podél komunikace I/38 v Kolíně,
- zástavbu podél komunikace I/2 v Říčanech,
- centrum Kladna,
- centrum Nymburka,
- Mělník,
- Příbram.

Pro identifikaci problémových lokalit byly provedena syntéza získaných údajů tak, že kategorie 2 (nejzávažnější) byly stanoveny místa, kde je překračován limit pro starou zátěž z automobilové dopravy, tj. 70 dB ve dne a/nebo 60 dB v noci. Do kategorie 1 (menší závažnost, ale stále hygienický problém) byly zařazeny lokality, kde se očekává překročení limitů pro hluk v okolí hlavních komunikací, tj. 60 dB ve dne a/nebo 50 dB v noci.

Hluk z železniční dopravy

Dalším liniovým zdrojem hluku je železniční doprava. Vzhledem k relativně vyšším rychlostem, větším objemům vozidel a kontaktu kovových kol s kovovou kolejnicí je železniční doprava velmi významným zdrojem hluku, zejména v úsecích tzv. koridorů, kde se velké dopravní zatížení spojuje s vysokými rychlostmi vlaků. Hluk z železniční dopravy je méně vyrovnaný než hluk z dopravy automobilové, průjezdy vlaku mají menší frekvenci, o to však vyšší špičkové hladiny hluku. Kromě hluku působí železniční doprava i významnější vibrace.

V oblasti železniční dopravy je podkladem pro hodnocení hluku strategická hluková mapa železniční dopravy, kterou pro MZD ČR vypracoval Zdravotní ústav Ostrava. Toto mapování se ale zabývalo pouze nejvíce zatíženými úseky tratí (nad 60 tisíc vlaků za rok). V případě Středočeského kraje se jedná o tři tratě:

- č. 011 - Praha - Kolín ,
- č. 010 - Kolín – Pardubice,
- č. 231 - v úseku Lysá nad Labem - Nymburk - Poděbrady - Velký Osek.

V okolí železniční dráhy je limit hluku 60 dB pro den a 55 dB pro noc.

Podle uvedeného podkladu jsou tyto limity překračovány v zástavbě následujících obcí:

- na trati č. 011: Úvaly, Tuklaty, Český Brod, Klučov, Poříčany, Pečky, Velim, Kolín,
- na trati č. 010: Kolín, Záboří nad Labem,
- na trati č. 231: Lysá nad Labem, Rozkoš, Kostomlaty nad Labem, Kamenné Zboží, Nymburk, Poděbrady, Chotinky, Libice nad Cidlinou, Velký Osek.

U všech lokalit se však jedná o zasažení malého počtu domů v těsné blízkosti dráhy. Na značné části trati jsou vybudovány protihlukové ochrany tak, aby chráněná zástavba nebyla zasažena nadlimitními hladinami akustického tlaku.

Předpoklady dalšího vývoje bez provedení koncepce ZÚR

Neuplatnění koncepce ZÚR bude znamenat další nárůst hlukové zátěže obyvatelstva v sídlech s vysokou intenzitou tranzitní dopravy.

Koncepce vytváří rámcové předpoklady pro rozvoj ve vymezených rozvojových oblastech a osách a specifických oblastech, jejichž naplnění přispěje k rozvoji daných regionů v souladu s jejich rozvojovými podmínkami a principy udržitelného rozvoje.

Neuplatnění koncepce v oblasti protipovodňové ochrany bude znamenat přetrvávající povodňové riziko pro obyvatele a jejich majetek.

3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY

3.1. Ovzduší

ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ A HLUKOVÁ ZÁTĚŽ

Z hlediska míry ovlivnění kvality ovzduší a hlukové zátěže lze konstatovat, že:

- nejvýznamnější skupinou záměrů jsou silniční stavby. Obecně je možné konstatovat, že v naprosté většině se jedná o záměry, jejichž cílem je odvést automobilovou dopravu z obytných oblastí a které tedy přispívají k snížení zátěže v jednotlivých sídlech. U určitého počtu silničních staveb však existuje i riziko nárůstu imisí a hlukové zátěže obyvatelstva v důsledku umístění nového zdroje v dosud nezatížených lokalitách
- záměry v oblasti železničních staveb jsou považovány obecně za přínosné, neboť vytvářejí alternativu automobilové dopravě. Problémem však může být hluková zátěž v místech přiblížení železniční trati k obytné zástavbě
- záměry na rozvoj letišť patří mezi nejvíce problematické záměry zejména vzhledem k riziku nárůstu hlukové zátěže. V těchto případech je v příslušných řízeních nutno důsledně doložit ochranu veřejného zdraví.
- záměry na rozvoj elektrorozvodné soustavy nepředstavují riziko z hlediska ochrany obyvatel před znečištěním ovzduší a hlukem.
- rozvoj plynovodné soustavy je hodnocen pozitivně, neboť vytváří předpoklady pro snižování emisí z lokálních topenišť.
- výstavba produktovodů nemá vliv na znečištění ovzduší nebo hlukovou zátěž obyvatelstva. Rovněž protipovodňová opatření, budování nových vodních nádrží ani výstavba nových vodovodů se problematiky znečištění ovzduší a hlukové zátěže nedotýkají.

3.2. Povrchové a podzemní vody

Z charakteru vodního režimu povrchových a podzemních vod, který se plošně uplatňuje po celém území kraje, vyplývá jeho ovlivnění většinou záměrů a řešení, obsažených v ZUR Středočeského kraje. Nejzávažnější jsou ovšem zásahy do územních a environmentálních limitů využití území, která v oblasti vodního režimu představují:

- chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV Brdy a Severočeská křída),
- ochranná pásma povrchových a podzemních vodních zdrojů,
- ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů,

- zranitelné oblasti,
- zranitelné území podzemních vod,
- záplavová území vodních toků,
- lokality určené pro výhledovou akumulaci povrchových vod (LAPV).

3.3. Půda

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA

Uplatněním ZÚR bude významně ovlivněna půda, zejména půda zemědělská. Její charakteristika za území Středočeského kraje byla uvedena v kap. 2.

Ochrana půdy jako jedné ze základních složek životního prostředí je v obecné rovině ustanovena zákonem č. 17/1991 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Ochranu zemědělského půdního fondu (ZPF) zajišťuje zejména zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů. Pro účely odstupňování ochrany ZPF bylo Metodickým pokynem Odboru ochrany lesa a půdy MŽP ČR k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu (č.j. OOLP/1067/96 ze dne 1.10.1996, s platností od 1.1.1997) stanoveno 5 tříd ochrany (TO) ZPF a příslušnost půd dle evidence bonitovaných půdně-ekologických jednotek (BPEJ) do těchto TO. Třída ochrany I. zahrnuje bonitně nejceněnější půdy v jednotlivých klimatických regionech, třída ochrany V. půdy s velmi nízkou produkční schopností, většinou pro zemědělské účely postradatelné. Pro půdy zařazené do I. a II. TO je Metodickým pokynem definován vysoký stupeň ochrany. Třída ochrany I. je v tomto Metodickém pokynu charakterizována: Bonitně nejceněnější půdy v jednotlivých klimatických regionech, převážně v plochách rovinných nebo jen mírně sklonitých, které je možno odejmout ze ZPF pouze výjimečně, a to převážně na záměry související s obnovou ekologické stability krajiny, případně pro liniové stavby zásadního významu. U třídy ochrany II. je uvedeno: Zemědělské půdy, které mají v rámci jednotlivých klimatických regionů nadprůměrnou produkční schopnost. Jde o půdy vysoce chráněné, jen podmíněně odnímatelné a s ohledem na územní plánování také jen podmíněně zastavitelné.

Podrobnosti klasifikace BPEJ stanovuje vyhláška MZe č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika BPEJ a postup pro jejich vedení a aktualizaci. BPEJ vyjadřuje pětímístným číselným kódem hlavní půdní a klimatické podmínky, které mají vliv na produkční schopnost zemědělské půdy a její ekonomické ohodnocení. První číslice kódu BPEJ značí příslušnost ke klimatickému regionu (0 - 9), druhá a třetí číslice vymezuje příslušnost k hlavní půdní jednotce (HPJ, 01 - 78), což je základní taxonomická jednotka. Charakteristika HPJ je obsahem přílohy č. 2 k vyhlášce MZe č. 327/1998 Sb. Dohromady první tři číslice kódu zařazují příslušný zemědělský pozemek k hlavní půdně-klimatické jednotce (HPKJ). Čtvrtá číslice charakterizuje kombinaci svažitosti a expozice pozemku ke světovým stranám a pátá číslice vyjadřuje kombinaci hloubky půdního profilu a jeho skeletovitosti.

Půdy na území Středočeského kraje jsou vysoce kvalitní. Kvalitní zemědělské půdy byly v minulosti jedním ze základních impulsů k rozvoji dané oblasti. Je tedy možné obecně kon-

statovat, že v oblastech kvalitních zemědělských půd se nachází historicky nejvýznamnější urbanizovaná území a koncentrace obyvatel v nich je vysoká. Proto i do těchto oblastí směřuje nejvýznamnější část rozvojových záměrů ZÚR. Tato skutečnost koliduje s ochranou zemědělského půdního fondu.

Nejkvalitnější orné půdy Středočeského kraje se nachází v těchto ORP (průměrná třída ochrany ZPF 1 – 2.2): Mšeno, Velvary, Unhošť, Hostivice, Roztoky, Jesenice, Český Brod a Kolín; nadprůměrná kvalita ZPF (průměrná třída ochrany ZPF 2.2 - 2.7) je v těchto ORP: Vlašim, Kutná Hora, Čáslav, Zruč n.S., Kostelec n.Č.I, Úvaly, Čelákovice, Brandýs n.L. – Stará Boleslav, Odolena Voda, Kladno a Mladá Boleslav.

POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA (LESNÍ PŮDA)

Realizací některých záměrů navrhovaných ZÚR Středočeského kraje (dopravní, energetické a vodohospodářské) dojde k ovlivnění pozemků určených k plnění funkcí lesa, ať už přímým zábořem či zahrnutím do koridorů staveb. Tím budou dotčeny celospolečenské funkce lesních porostů v krajině, s přímým dopadem na stabilitu a funkce krajiny, zejména s nižší lesnatostí. Zásahem do břehových a doprovodných porostů vodních toků, zvláště s přírodě blízkým charakterem koryta a k němu bezprostředně přilehlé části nivy, může dojít k omezení hydricko-vodohospodářské, ekologicko-stabilizační a edaficko-půdoochranné funkce těchto porostů.

Dotčené lesní porosty mimo výše uvedených funkcí plní také funkce sociálně-rekreační (SR) a zdravotně-hygienická (ZH). Záměry ZÚR StČK přímo ovlivňují příměstské rekreační lesy v okolí významných sídelních center a menších sídel. Vzhledem k hustotě osídlení mají v uvedených lokalitách funkce SR a ZH zvýšený význam, často akcentovaný zahrnutím lesních porostů do kategorie lesů zvláštního určení.

3.4 . Geologické poměry, zdroje nerostných surovin

Zdroje nerostných surovin

Ochrana výhradních ložisek je legislativně zajištěna stanovením chráněných ložiskových území (§ 17 zákona č. 44/1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí o umístění staveb a zařízení v chráněných ložiskových územích, které nesouvisí s dobýváním, může ve smyslu §19 zákona č. 44/1988, ve znění pozdějších předpisů, vydat příslušný orgán podle zvláštních právních předpisů.

Podle ustanovení § 15 uvedeného zákona jsou rovněž zpracovatelé všech stupňů územně - plánovací dokumentace povinni hranice příslušných chráněných ložiskových území do této dokumentace zakreslit a navrhopvat řešení, které je pro ochranu výhradních ložisek nejvhodnější.

V případě dobývacích prostorů stanovených před účinností výše uvedeného zákona (v původním znění, tj. před rokem 1988) pak jsou hranice chráněného ložiskového území totožné s hranicemi dobývacího prostoru.

INŽENÝRSKÁ GEOLOGIE

Nevhodné z hlediska zakládání staveb jsou zaplavované údolní nivy. Základové půdy těchto území mají často malou únosnost, proto se musejí používat při zakládání ekonomicky nevýhodné technologické postupy. Hladina podzemní vody je mělko pod povrchem, podzemní části budov je nutno chránit izolacemi.

Svahové deformace

Omezující faktor pro výstavbu představují území náchylná k sesouvání, příznivé podmínky pro vznik sesuvů jsou zvláště na území české křídové pánve. Okraje tabulí jsou lemovány rozsáhlými blokovými pohyby. Tyto deformace přecházejí do sesuvů občas aktivizovaných, zejména po abnormálních srážkách. Geofondem ČR je registrováno nejvíce svahových deformací na levém břehu Jizery severovýchodně od Mladé Boleslavi a Mnichova Hradiště, jihovýchodně od Mladé Boleslavi, v okolí Domousic, Loučeně a Vlкова pod Oškobrhem.

Typickým územím náchylným ke svahovým pohybům je západní okraj české křídové pánve. Bloky nadložních křídových pískovců se posunují po zvětralých méně pevných permokarbonských jílovcích. Rozsáhlá sesuvná území lemují severní hranici Středočeského kraje od Kounova až do prostoru západně od Slaného a severozápadně od Kladna. V kladensko – rakovnické pánvi souvisejí sesuvy často s projevy poddolování.

Poddolovaná území

Poddolovaná území jsou dalším faktorem, který může omezit jakoukoli výstavbu. Největší nebezpečí představuje poddolování z konce 19. a z 20. století. Nebezpečná náhlými deformacemi povrchu mohou být i území s výskytem krasových prostor mělce pod povrchem nebo stará sklepení v historických městech.

Největší rozloha poddolovaných území je na Příbramsku, Kutnohorsku a zejména v kladensko – rakovnické pánvi, kde je nutno počítat i s největšími projevy poddolování na povrchu. Poddolovaná území o rozloze do 25 ha se vyskytují s výjimkou české křídové tabule na celém území kraje. Na poddolovaných územích musí být součástí inženýrsko-geologického průzkumu speciální rozbor báňských podmínek, který vyhodnotí možné účinky poddolování na zamýšlenou stavbu.

3.5. Flóra, fauna, biologická rozmanitost

Charakteristickým znakem Středočeského kraje je vysoká druhová rozmanitost vázaná na vysokou diverzitu stanovištních podmínek. Uplatněním Zásad územního rozvoje lze předpokládat spíše negativní vliv, který přináší zejména realizace jednotlivých veřejně prospěšných staveb. Pozitivní ovlivnění je v delším časovém horizontu očekáváno od vymezení prvků ÚSES. Pozitivním přínosem je také stanovení zásad pro zajištění ochrany a možný rozvoj v územích s přírodními hodnotami.

3.6. Krajina a krajinná infrastruktura

Ačkoliv je krajina Středočeského kraje do značné míry ovlivněná aglomerací hl. města Prahy, se všemi problémy, které s tímto faktem souvisí, je možné její krajinu označit za velmi rozmanitou s mnoha jedinečnými oblastmi. Uplatněním koncepce dojde ve značné míře k narušení stávajícího krajinného rázu. Nejproblematictější jsou v tomto ohledu nejen nadzemní elektrická vedení a kapacitní silnice, ale také vysokorychlostní železniční tratě a vodní nádrže. Pozitivní vliv přináší vymezený návrh prvků nadregionálního a regionálního ÚSES a tedy posílení ekologické stability krajiny. Kladné ovlivnění, z hlediska krajinného rázu, se dá také očekávat v případě dodržení definovaných priorit územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území (ochrana přírodních hodnot území) a dodržení definovaných základních zásad péče o krajinu při plánování změn v území a rozhodování o nich.

3.7. Kulturní a historické památky

Zpracovatelé nepředpokládají zásadní ovlivnění kulturních a archeologických památek. Pozitivně je hodnoceno odvedení transitzní dopravy prostřednictvím silničních obchvatů mimo památkově chráněná území uvnitř sídel (MPR, MPZ, VPZ, VPR).

3.8. Obyvatelstvo

Z hlediska vlivu na obyvatelstvo a zejména ve vztahu k hlukové zátěži obyvatelstva z dopravy budou mít vliv stavby dopravní infrastruktury.

Z hlediska míry ovlivnění hlukové zátěže lze konstatovat, že:

- nejvýznamnější skupinou záměrů jsou silniční stavby. V naprosté většině se jedná o záměry, jejichž cílem je odvést automobilovou dopravu z obytných oblastí, a které tedy přispějí k snížení zátěže v jednotlivých sídlech. U určitého počtu silničních staveb však existuje i riziko hlukové zátěže obyvatelstva v důsledku umístění nového zdroje v dosud nezatížených lokalitách (viz kap. 5);

- záměry v oblasti železničních staveb jsou považovány obecně za přínosné, neboť vytvářejí alternativu automobilové dopravě. Problémem však může být hluková zátěž v místech přiblížení železniční trati k obytné zástavbě;
- záměry na rozvoj letišť patří mezi nejvíce problematické záměry zejména vzhledem k riziku nárůstu hlukové zátěže. V těchto případech je v příslušných řízeních nutno důsledně doložit ochranu veřejného zdraví;
- záměry na rozvoj elektrorozvodné soustavy, plynovody a produktovody nepředstavují riziko z hlediska ochrany obyvatel před hlukem.

Záměry v oblasti vodního hospodářství – zásobování pitnou vodou a záměry v oblasti protipovodňové jsou ve vztahu k obyvatelstvu spojeny s pozitivními vlivy.

4. SOUČASNÉ PROBLÉMY A JEVY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY, ZEJMÉNA S OHLEDEM NA ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ A PTAČÍ OBLASTI

4.1. Ovzduší

Mezi nejvýznamnější problémy znečištění ovzduší ve Středočeském kraji patří produkce emisí znečišťujících látek silniční dopravou a malými stacionárními zdroji a také plošné překračování koncentrací ozónu prakticky na území celého kraje.

Emise oxidů dusíku dlouhodobě překračují emisní strop stanovený pro rok 2010, přičemž dochází k jejich navyšování. Na mnoha lokalitách bylo zjištěno překračování imisního limitu pro průměrné denní koncentrace suspendovaných částic PM₁₀ a pro průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu. Lokálně byl překročen i imisní limit pro průměrné roční koncentrace arsenu a oxidu dusičitého.

Pro vyhodnocení aktuálního rozsahu problémů bylo použito vymezení oblastí s překračováním imisních limitů za rok 2007 pro jednotlivé znečišťující látky (ČHMÚ), které je podkladem pro připravované vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (MŽP):

- překračování imisního limitu pro maximální 24-hodinové koncentrace PM₁₀ bylo zjištěno v roce 2007 v Středočeském kraji podél nejvýznamnějších dopravních tahů a v okolí průmyslových měst dochází na území celkově zabírajícím přibližně 5 % rozlohy kraje, limit pro roční hodnoty byl překročen pouze na Kladensku. Je však nutno upozornit, že rok 2007 byl z hlediska imisní zátěže PM₁₀ zvláště příznivý, o rok dříve byl 24-hodinový limit překročen na osmkrát větší ploše.
- k překračování imisního limitu pro průměrné roční koncentrace oxidu dusičitého dochází jen na jihovýchodních hranicích s Prahou a při dálnici D5 mezi Prahou a Berounem.
- překročení imisního limitu pro průměrné roční koncentrace arsenu bylo zjištěno na Kladně a jihovýchodní hranici s Prahou u obce Ořech.
- k překračování imisního limitu pro průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu dochází v okolí velkých průmyslových měst, zejména na Kladensku, Příbramsku, u Berouna, Mělníka, Mladé Boleslavy aj.
- cílový imisní limit pro osmihodinové koncentrace ozónu je překračován prakticky na celém území kraje.

4.2. Povrchové a podzemní vody

V návrhu ZÚR Středočeského kraje jsou jako prioritní řešena protipovodňová opatření, záplavová území, lokality vhodné pro akumulaci povrchových vod a dále rozvoj veřejné vodohospodářské infrastruktury – vodovodů.

Protipovodňová opatření

V kraji jsou rozsáhlá, významná území ohrožená povodněmi. Nebezpečné jsou zejména regionální povodně, které způsobují na středních a dolních tocích závažné škody. Opatření na ochranu proti povodním jsou obsažena v Plánech oblastí povodí – Středočeský kraj pokrývají plány povodí horního a středního Labe, dolní Vltavy a Berounky. I když jsou tyto dokumenty dosud v připomínkovém řízení a schváleny budou až koncem roku 2009, konkrétní návrhy jejich protipovodňových opatření s nadmístním významem je nutno v ZÚR převzít a vyhodnotit.

Navrhovaná opatření, pro která ZÚR vymezují koridory ve 12 lokalitách, představují především technická opatření v intravilánech měst. Jsou jimi ohrázování toků, ochranné zdi, mobilní protipovodňové ochranné konstrukce, prohrábky koryta toku apod. Protipovodňovou ochranou jsou dále dva poldry v povodí Mrliny (další obdobné jsou výše v povodí na území Královéhradského kraje), které zachycují část povodňových průtoků, vypouští je opožděně a tak snižuje povodňové špičky níže na toku.

Záplavová území

U stanovených záplavových území, především v dolních úsecích nejvýznamnějších vodních toků, dochází v důsledku pokračujícího rozvoje k zvyšování stupně jejich urbanizace. Nové objekty situované v záplavovém území zhoršují odtokové poměry, zvyšují destruktivní důsledky povodně a násobí celkové škody. Zástavbu záplavových území je nutno koncepčně omezovat.

Lokality akumulace povrchových vod

Na území Středočeského kraje bylo dle Směrného vodohospodářského plánu (SVP) z r. 1988 (dnes již není v platnosti) dosud hájeno 23 lokalit vodních nádrží. Počet těchto nádrží byl MZe redukován v rámci příprav nového Generelu lokalit akumulace povrchových vod (má být projednán do poloviny roku 2011). Z těchto lokalit bylo do ZUR po prověření z hlediska schválených územních plánů zařazeno 10 vodních nádrží (LAPV) do územních rezerv.

Veřejná vodohospodářská infrastruktura

Významná vodárenská soustava Kladno – Slaný – Kralupy – Mělník využívá podzemní zdroje, prameniště z CHOPAV Severočeská křída. Trvalé dlouhodobé odběry, vyvolávající snižování hladiny podzemních vod, je nutno průběžně sledovat a v případě potřeby i rozsah odbě-

rů regulovat. Rozsáhlé odběry podzemních vod pro hl.m. Prahu jsou realizovány na dolní Jizeře. Místně jsou obdobně využívány podzemní zdroje v Polabí.

Ostatní vodárenské soustavy v kraji jsou napojeny vesměs na zdroje povrchové vody, především vodárenské nádrže Švihov na řece Želivce a Vrchlice na řece Vrchlici. Tyto zdroje postačují i pro budoucí rozšiřování spotřebišť, v centrálních úpravkách vody jsou značné kapacitní rezervy.

Velmi nepříznivý stav v odkanalizování a čištění odpadních vod bude zlepšen v návaznosti na plnění Směrnice Rady č. 91/271/EHS, ke kterému se vláda ČR zavázala do r. 2010. Ze sledovaných 73 sídel – aglomerací s počtem EO větším než 2000 splňuje požadavky směrnice pouze 24 sídel. Nedostatečnou kanalizační síť má v kraji 9 sídel, nevyhovující ČOV s potřebou rozšíření a změn technologie má dalších 12 sídel. Závažné jsou především nedostatky v čištění odpadních vod, protože důsledky špatné funkce ČOV se projevují velkoplošně, v níže podél toku položených územích.

4.3. Půda

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA

Současným problémem životního prostředí je nedostatečná ochrana zemědělského půdního fondu před jeho odnímáním k jiným účelům, zejména účelům zástavby. Odstraněním půdního krytu a následným zpevněním povrchu pro účely výstavby dochází k nevratným škodám na základní složce životního prostředí. Zákonem č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, je přitom ZPF deklarován jako základní přírodní bohatství naší země, nenahraditelný výrobní prostředek, a jeho ochrana a racionální využívání jsou zařazeny mezi činnosti, které zajišťují ochranu a zlepšování životního prostředí (§1, odst.1).

Uplatněním ZÚR, zejména v případě realizace rozsáhlých dopravních staveb, bude půdní fond Středočeského kraje negativně ovlivněn. Nejvýznamnější ovlivnění je možno spatřovat v trvalém záboru nejkvalitnějších zemědělských půd (I.a II. třídy ochrany dle systému BPEJ a v pojetí metodického pokynu odboru Ochrany lesa a půdy MŽP ČR k odnímání půdy ze ZPF, čj. OOLP/1067/96 ze dne 1.10.1996).

Uplatněním ZÚR budou vytvořeny předpoklady k částečné nápravě tohoto stavu, a to prostřednictvím vymezení skladebných částí územního systému ekologické stability (ÚSES) krajiny regionální a nadregionální úrovně významnosti jako ploch a koridorů nadmístního významu a současně jako veřejně prospěšných opatření.

Problémem životního prostředí je v současnosti sledovaný a do budoucna očekávaný zvýšený výskyt extrémních situací v důsledku globální klimatické změny. Očekávan je zejména nárůst extrémních projevů počasí, znamenající mj. zvýšení variability rozložení srážek. V souvislosti s tím by došlo ke zvýšení rizika povodní a záplav, zvýšení pravděpodobnosti vydatných dešťů (denní úhrn srážek nad 10 mm), které jsou erozně nebezpečné, na druhé straně též období sucha.

Uplatněním ZÚR by mohlo dílčím způsobem dojít ke zmírnění důsledků globální klimatické změny a jejího vlivu na zemědělskou půdu (některá z protipovodňových opatření dle ZÚR a původních ÚP VÚC, nádrže k akumulaci a zadržení vody v krajině). Naopak některá z protipovodňových opatření (ohrázování vodních toků atp.) by měla opačný účinek. Ke zvýšení stability půd z hlediska jejich erozního ohrožení, popř. zprostředkovaně též k používání nových agrotechnických postupů za účelem snížení ztrát půdní vláhy, jakožto sektorových adaptačních opatření dle „Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v České republice“ (Usnesení vlády ČR č. 187/2004), by mohlo přispět též závazné vymezení skladbných částí ÚSES regionální a nadregionální úrovně významnosti.

POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA (LESNÍ PŮDA)

Ze současných problémů spojených s lesní půdou a lesními porosty je koncepcí ZÚR ovlivněna zejména fragmentace lesních porostů. Separované (fragmentované) lesy se vyznačují výměrou, která neumožňuje dostatečnou stabilitu lesních ekosystémů proti vnějším vlivům ani dostatečné zajištění autoregulačních procesů a energomateriálních toků. Plocha je pak rovněž nedostačující z hlediska rekreačního využívání krajiny, kdy je snižující se výměrou sníženo plnění funkcí sociálně-rekreačních. Vymezení koridorů obsažených v ZÚR je provedeno mimojiné s cílem minimalizovat rozsah vlivů na lesní ekosystémy (vyloučení zásahu do lesních porostů), přesto u několika konkrétních staveb dochází k zásahům do lesních porostů, zejména jejich okrajových částí (viz přílohová část).

Pozitivním uplatněním ZÚR StČK by bylo využívání funkcí lesních ekosystémů z hlediska protipovodňových a protierozních opatření, zejména při zvyšování retenční kapacity krajiny. Zvyšování výměry PUPFL (zejména lesních porostů přirozené či přírodě blízké dřevinné skladby a diferencované prostorové porostní struktury) vede rovněž ke zkvalitňování ekologické stability krajiny, zdravotně-hygienické funkce (zkvalitňování čistoty ovzduší, ovlivňování vlhkosti a mikroklimatických podmínek obecně).

4.4. Geologické poměry, zdroje nerostných surovin

Na území Středočeského kraje se nachází řada významných ložisek, které jsou od nejstarších dob předmětem těžby. V první řadě to byla ložiska rud – z významnějších ložiska sedimentárních železných rud v Barrandienu a železných rud skarnového typu u Vlastějovic, polymetaických rud na Příbramsku a Kutnohorsku, zlatonosných rud v okolí Jílového a v oblasti Roudného. V současné době jsou všechna ložiska rud mimo těžbu. Další hospodářsky důležitou a donedávna těženou nerostnou surovinou je černé uhlí. Karbonské jílovce a lupky, vyskytující se ve větších mocnostech v souvrství svrchní radnické sloje, se těží v DP Rynholec. V širším okolí Českého Brodu se povrchově těží cenomanské jíly - DP Brník, Nehvizdy a Vyšebořovice – Kamenná Panna. I. a u Vižiny nedaleko Hostonic (DP Vižina). Trvalý význam má ve Středočeském kraji těžba vápence. Ta je soustředěna především v oblasti siluru a devonu v Barrandienu. Vyvřeliny středočeského plutonu jsou využívány i jako stavební kámen na výrobu šterků a drtí. Ložiska šterkopísků jsou vázána na fluvální náplavy Labe, Vltavy a Jizery. Jako cihlářské suroviny jsou ve Středočeském kraji využívány

spraše a sprašové hlíny, které se vyskytují na velkých plochách a ve značných mocnostech, zvláště v oblasti křídly, někdy bývají s těmito sedimenty zpracovávány i podložní křídové slíny.

Ochrana horninového prostředí a ložisek nerostných surovin je zabezpečována legislativními předpisy (zejména horní zákon č.44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, na jejichž existenci a uplatňování nemá návrh ZÚR přímý vliv, pouze přejímá podmínky ochrany jednotlivých ložisek a akceptuje významná ložiska nerostných surovin a území se zvláštními podmínkami horninového prostředí (zejména sesuvná území) ve formě limitů pro využití území.

4.5. Flóra, fauna, biologická rozmanitost

Současným celosvětovým problémem je pokles biologické rozmanitosti, ubývání rostlinných a živočišných druhů. Kromě řady jiných faktorů spojených s antropogenními vlivy v krajině. Člověk přispívá ke snižování biodiverzity narůstající fragmentací krajiny (biotopů) v důsledku rozvoje dopravní i technické infrastruktury. Silně fragmentovaná krajina, rozčleněná polopropustnými či téměř nepropustnými bariérami, znamená izolaci dílčích populací a vývoj směrem k jejich zániku.

K ochraně biologické rozmanitosti slouží zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000 (evropsky významné lokality a ptačí oblasti). V průběhu zpracování koncepce ZÚR byly střety konkrétních záměrů na zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000 minimalizovány.

4.6. Krajina a krajinná infrastruktura

Krajina Středočeského kraje se musí vyrovnávat s obrovským civilizačním tlakem, který je na ni vyvíjen. Velkým problémem je vysoká urbanizace a industrializace území, která se projevuje především v návaznosti na hl. město Prahu a významné dopravní tepny. Expanze zástavby pro účely komerčních center, logistických či průmyslových areálů, v některých případech i zón bydlení (suburbanizace) do volné krajiny smazává rozdíl mezi městem a volnou krajinou, snižuje prostupnost krajiny, ničí krajinný ráz. Suburbanizace v okolí Prahy spolu s rekreačními aktivitami způsobuje civilizační tlak, který je soustřeďován do krajinářsky hodnotných území.

V důsledku výstavby vysokokapacitních dopravních komunikací, vysokorychlostních tratí a v menší míře i další dopravní a technické infrastruktury, se krajina dělí na stále menší a menší části - dochází k nežádoucí fragmentaci krajiny. Technická opatření, v podobě oplocování, protihlukových stěn, ale také díky vysokým náspům a hlubokým zářezům, způsobuje, že se krajina stává stále méně prostupnou.

K narušení krajinného rázu dochází v důsledku realizace vysokých staveb, silnic dálničního typu, ale také sítě elektrického napětí ve volné krajině. Hrozbou do dalších desetiletí je rozvoj

vysokých větrných elektráren, v extrémní míře ve formě plošně rozsáhlých areálů se soustředěním stožárů v jedné lokalitě (tzv. větrných farem).

Uplatněním koncepce ZÚR dojde k ovlivnění krajinného rázu Středočeského kraje, zejména v důsledku posílení procesu fragmentace krajiny (výstavba kapacitních dopravních staveb).

Koncepce vymezuje plochy a koridory pro skladebné prvky ÚSES regionální a nadregionální úrovně. Tento krok přispívá k ochraně vymezených ploch a koridorů a zabraňuje případnému zhoršení jejich budoucího stavu oproti stavu aktuálnímu.

4.7. Kulturní a historické památky

Hodnocené řešení Zásad územního rozvoje Středočeského kraje nebude mít významné negativní vlivy na kulturní a archeologické památky.

4.8. Obyvatelstvo

HLUKOVÁ ZÁTĚŽ

Hlavním problémem kraje z hlediska hlukové zátěže obyvatel je hluk z automobilové dopravy. Tranzitní poloha kraje v okolí hlavního města znamená silné dopravní zatížení většiny hlavních silničních komunikací. Zejména podél silnic I. třídy nejsou dosud vyřešená odpovídající protihluková opatření pro ochranu obyvatel v postižené zástavbě.

V zástavbě podél nejvíce dopravně zatížených silničních tahů dochází k překračování limitů pro hluk s korekcí na starou zátěž. Jedná se zejména o:

- zástavbu podél komunikace I/38 v Kolíně a v úseku Kolín – Kutná Hora,
- zástavbu podél komunikace I/2 v Říčanech,
- centrum Kladna,
- centrum Nymburka,
- Mělník,
- Příbram,
- zástavbu podél silnice I/3 v úseku exit D1 Mirošovice – Benešov,
- zástavbu podél silnice II/101 v úseku Říčany u Prahy - Praha Zbraslav,
- zástavbu podél silnice II/237 v úseku Nové Strašecí (exit R6) – Rakovník.

Výše uvedený přehled shrnuje nejvíce zatížené oblasti, u nichž dochází (dle orientačního výpočtu) k překračování limitu i po korekci na starou zátěž z automobilové dopravy. V rámci územně plánovací dokumentace je však nutno se zabývat všemi komunikacemi, u nichž jsou překračovány samotné limity pro hlavní komunikace, tj. bez této korekce, neboť není možné

uvažovat s korekcí na starou zátěž ve výhledovém horizontu. V tomto případě je nutno konstatovat, že limit je překročen podél naprosté většiny průtahových komunikací v celém území kraje a v intravilánech velkých měst pak podél většího počtu úseků (nejen u průtahů).

5. ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍCH A PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ ZÚR

5.1. Hodnocení priorit územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje stanovují základní priority územního plánování Středočeského kraje pro jeho vyvážený rozvoj založený na zajištění příznivého životního prostředí, stabilním hospodářském rozvoji a udržení sociální soudržnosti obyvatel kraje. Uvedené priority nejsou v rozporu s prioritami uvedenými ve strategických dokumentech v oblasti ochrany životního prostředí a územního plánování přijatými na národní a krajské úrovni. Prosazování uvedených priorit územního plánování uvedených v ZÚR StČK a jejich zohlednění a zapracování do navazujících územně plánovacích dokumentací (územních plánů, územních studií, regulačních plánů) je krokem směřujícím ke zlepšení kvality životního prostředí na území kraje.

Z hlediska ochrany složek životního prostředí je kladně hodnocena zejména navrhovaná priorita **06** týkající se vytváření podmínek pro péči o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty na území kraje, které vytvářejí jeho image a posilují vztah obyvatelstva kraje ke svému území.

Přitom se soustředit zejména na:

- a) zachování a obnovu rozmanitosti kulturní krajiny a posílení její stability;
- b) ochranu pozitivních znaků krajinného rázu;
- c) zachování charakteru sídel, krajiny, Změny v území provádět v souladu s jeho kulturně historickými hodnotami, s cílem nenarušovat cenné městské i venkovské urbanistické struktury a architektonické i přírodní dominanty nevhodnou zástavbou a omezit fragmentaci krajiny a srůstání sídel

K dalším prioritám významným z hlediska životního prostředí patří priorita **07** zejména opatření týkající se posílení kvality života obyvatel a obytného prostředí, řešení ploch veřejné zeleně, zajištění dostatečně prostupnosti krajiny, vyváženého a efektivního využívání zastavěného území, preference rekonstrukce a přestavby nevyužívaných objektů a areálů v sídlech před výstavbou ve volné krajině, opatření k uplatnění mimoprodukční funkce zemědělství v krajině a doplnění krajinných prvků zvyšujících ekologickou stabilitu krajiny a eliminující erozní poškození.

Rovněž opatření definované v prioritě **08** jsou z pohledu životního prostředí hodnocena kladně.

5.2. Hodnocení rozvojových oblastí a os

5.2.1. ROZVOJOVÁ OBLAST REPUBLIKOVÉHO VÝZNAMU

OB1 PRAHA

Hlavní environmentální limity v území OB 1

- ⇒ oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO)
- ⇒ lokality Natura 2000 (EVL a PO)
- ⇒ chráněná krajinná oblast – Český Kras, Křivoklátsko
- ⇒ zvláště chráněná území – maloplošná - NPP Černé rokle, NPP Medník, NPR Hrabanovská černava, NPR Černava, NPR Větrušické rokle, NPR Voděradské bučiny, PP Božkovské jezírko, PP Brancovy, PP Černolické skály, PP Hlaváčková stráž, PP Hluchov, PP Hostibejk, PP Hostivické rybníky, PP Jiřina, PP Kalspot, PP Klepec I., PP Klepec II., PP Krásná Stráž, PP Kuchyňka, PP Lom Chlum, PP Lom Na plachtě, PP Markův mlýn, PP Minická skála, PP Na Novém Rybníce, PP Otšovická skála, PP Pazderna, Písčina u Tišic, PP Po Veselovem, PP Podhajský rybník, PP Prutník, PP Sedlecké skály, PP Stráž u Chroustova, PP Smečenská rokle, PP Sprašová rokle, PP Škvorecká obora, PP Špičatý vrch, PP Trubínský vrch, PP Třebchovická olšinka, PP U skal, PP Vinařická hora, PP Vlčí rokle, PP Záhořanský potok, PP Žraločí zuby, PR Černínovsko, PR Čížov, PR Dřínovská Stráž, PR Hrubla, PR Hrbáčkovy tůně, PR Karlické údolí, PR Klánovický les – Cyrilov, PR Klapice, PR Kobylí draha, PR Kulivá hora, PR Máslovická stráž, PR Mýto, PR Pašojová draha, PR Po Benáteckým vrchem, PR Podhůrka, PR Radotínské údolí, PR Roztocký háj – Tiché údolí, PR Staňkova, PR Šance, PR Údolí Únětického potoka, PR Vrt', PR Všetatská černava, PR Záplavy, PR Zvolská homole;
- ⇒ přírodní parky – Botič – Milíčov, Dolní Povltaví, Drahaň – Trója, Džbán, Hornopožárský les, Klánovice – Čihadla, Okolí Okoře, Povodí Kačáku, Radotínsko – Chuchelský háj, Rokytka, Střed Čech, Šárka – Lysolaje, Velkopopovicko,
- ⇒ skladebné části ÚSES – NRBC Vidrholec, NRBK 10 Stříbrný roh – Polabský luh, NRBK 177 Údolí Vltavy – K56, NRBK Příhrazské skály – K10, NRBK 54 Pochvalovská stráž – Karlštejn, Koda, NRBK 55 Týřov, Křivoklát – Karlštejn, Koda, NRBK56 Karlštejn, Koda – K59, NRBK 57 Šebín – K58, NRBK Údolí Vltavy – K10, NRBK 59 Údolí Vltavy – Štěchovice, NRBK 61 Štěchovice – Chranňbožský les, NRBK 66 Voděradské bučiny – Vidrholec, NRBK 67 Vidrholec – K68, NRBK 68 Řepínský důl – Žehuňská obora, RBC 1012 Kateřina - Polák, RBC Hrabanovská Černava, RBC 1023 U skal, RBC 1024 Tumoraz, RBC 1383 Grybla, RBC 1398 Záhořanský důl, RBC 1399 Les u Radlíku, RBC 1400 Jílovišťské skály, RBC 1401 Zvolská Homole, RBC 1402 Šance, RBC 1403 Osnický les, RBC 1410 Velký Háj, RBC 1411 Dobříšský les, RBC 1412 Svahy u Let, RBC 1413 Karlické údolí, RBC 1414 Radotínské údolí, RBC 1415 Blýskava, RBC 1418 Koukolova hora, RBC 1455 Na Vnořském potoce, RBC 1456 Proboštské rybníky, RBC 1461 Ers, RBC 1466 Břevská rákosina, RBC 1467 Únětický háj, RBC 1468 Okoř, RBC 1470 Vinařická hora, RBC 1471 Záplavy, RBC 1472 Kožová Hora, RBC 1473 Dolanský háj a niva,

RBC 1474 Dolní Podkozí, RBC 1475 Vysoký vrch, RBC 1476 Křenek, RBC 1477 Slepé rameno Labe, RBC 1478 Mlékojdedský luh, RBC 1480 Úpor a Kelské louky, RBC 1483 Veltruský luh, RBC 1484 Dřínovský háj, RBC 1485 Zlončická rokle, RBC 1491 Prameniště Výmoly, RBC 1530 Voškov, RBC Škrábek, RBC 1671 Nespeky, RBC 1672 Čížov, RBC 1675 Pašijová dráha, RBC 1676 Kalspot, RBC 1844 Hostouň, RBC 1848 Dolánka, RBC 1849 Soutok Labe a Jizery, RBC Hladký bor, RBC 1854 Beckov, RBC 1856 Tojček, RBC 1862 Kořenice, RBC Sprašová rokle, RBC 1864 Minická skála, RBC Záboří, RBC 1870 Cecemín, RBC 1871 V Jiříně, RBC1915 Raštice, RBC 1945 Nučice, RBC 349 Niva Labe u Semnic a Ostré, RBC 368 Niva Labe u Čelákovice a Přerova, RBC 539040 Skřívnek, RBC 539147 Kalingrův mlýn, RBC 539163 Davle, RBC 571211 Klínek, RBC 948 Lutov, RBC 964 Hláška, RBC 966 Bezchleby, RBK 1111 Loděnice - Záplavy, RBK 1114 Prameniště Výmoly – Jivno, RBK 1115 Prameniště Výmoly – K54, RBK1120 Okoř – Minická skála, RBK 1121 RBK 1120 – Ers, RBK 1124 Záboří – Cecemín, RBK 1125 Cecemín – Kalek, RBK 1126 Borek u Polabské Černavy – Řepínský důl, RBK1127 Jelenický potok (Na mokřích lukách), RBK 1129 Košátecký potok, RBK 1131 Dřínovský háj – Kopeč, RBK 1132 Beckov – Kopeč, RBK 1133 Pašijová dráha – Vinařická hora, RBK 1134 Vinařická hora – Třebusice, RBK 1136 Ers – Únětický háj, RBK 1137 Únětický háj – Údolí Vltavy, RBK 1138 Kožová hora – K54, RBK 1139 Kožová hora – Dolanský háj, RBK 1140 Dolanský háj – Okoř, RBK 1141 Hostouň – RK 1140, RBK 1142 Břevská rákosina – Hostouň, RBK 1146 Beckov – RK 1148, RBK Vinařická Bažantnice – Na VINOŘSKÉM potoce, RBK 1152 Na VINOŘSKÉM potoce – K10, RBK1161 U děravé skály – Koukolova hora, RBK 1183 M.Plešivec – Dřevíč I., RBK 1184 Blýskava – M.Plešivec, RBK 1185 Blýskava – Nučice , RBK 1186 Nučice – Škrábek, RBK 1187 Škrábek – Radotínské údolí, RBK 1190 Koukalova hora – Čertovy schody, RBK 1195 Milíčovský les – Osnický les, RBK 1196 Osnický les – U radlíku, RBK 1197 Záhořanský důl – Les u Radlíku, RBK 1198 K 59 – Záhořanský důl, RBK 1200 Grybla – RK 1196, RBK 1201 Grybla – Tojček, RBK 1202 V Desinách – K59, RBK 1207 Malá Sv.Hora – V Desinách, RBK 1220 Hamry – Čížov, RBK 1231 Hrabanovská černava – Niva Labe, RBK 1236 Klučov – Tucharaz, RBK 1282 Dolánka – Voděradské Bučiny, RBK 1287 Hláška – Ostrá skála, RBK 1288 Hláška – Tojček, RBK 1371 Lutov – K61, RBK 1318 Šiberna – Lutov, RBK 5017 Hrnčířské louky – RK1195, RBK 5019 RK 1136 – RK 1140, RBK 6008 Kalingrův mlýn – Dolanský háj, RBK 6009 Dolanský háj - Kalingrův mlýn, RBK 6100 Klínek – K59;

⇒ kvalitní ZPF;

⇒ památkově chráněná historická centra sídel a kulturně historické dominanty - (MPZ Beroun, MPZ Brandýs nad Labem, MPZ Český Brod, MPZ Jílové u Prahy, MPZ Kostelec nad Černými lesy, MPZ Kostelec nad Labem, MPZ Lysá nad Labem, MPZ Mníšek pod Brdy, MPZ Pyšely, MPZ Smečno, MPZ Stará Boleslav, MPZ Unhošť, VPZ Debrno, NKP Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (areál kostela Nanebevzetí Panny Marie, areály kostelů sv. Václava a sv. Klimenta), NKP Lidice (areál památníku), NKP Rožtoky (Přemyslovské hradiště v Levém Hradci), NKP Veltrusy (zámek Veltrusy), archeologická rezervace Levý Hradec, VPR Dobrovíz a VPZ Debrno;

- ⇒ bilancovaná ložiska výhradní: Brázdim, Dolní Jirčany, Dubí, Chržín – Nové Ouholice, Jarov u Berouna – Kosov, Kačice, Klecany – Husinec, Nelahozeves – Uhy, Nové Strašecí – Hořkovec, Lojovice, Tišice – Mlékojedy, Vyšehořovice – Svědčí Hůra, Vyšehořovice – východ, Zbraslav;
- ⇒ chráněné ložiskové území – Babice, Borek n.L., Brázdim, Čenkov, Český Brod – Vrátkov, Dolní Jirčany, Dubí, Husinec, Chomutovice, Jílové I – Pepř, Jílové – Radlík, Kačice, Kolovraty, Kunice, Ledce u Kladna, Libice, Libušín, Loděnice, Luka – Bohuliby, Mlékojedy I., Mrač, Nelahozeves I., Nové Ouholice, Pecerady, Pyšely, Roblín, Srby, Stará Boleslav, Stará Lysá, Švermov, Trněný Újezd, Tuchlovice, Vinařice u Kladna, Vyšehořovice, Zbraslav I., Žernovka;
- ⇒ dobývací prostor těžený – Borek n.L., Borek n.L. I., Brázdim, Čenkov, Dolní Jirčany, Družec, Husinec (Klecany), Husinec I., Husinec II., Chomutovice, Jarov – lom Kosov, Krhanice, Krhanice – Požáry, Loděnice, Nehvizdy, Nelahozeves, Rynholec, Sojovice II, Stará Boleslav, Tišice I., Trněný Újezd, Vyšehořovice – Kamenná Panna, Zadní Kopanina I., Zbraslav III - Jíloviště, Žemlovka;
- ⇒ poddolovaná území.

ZÚR zpřesňují vymezení rozvojové oblasti republikového významu **OB1 Praha** na území Středočeského kraje tak, že do této oblasti jsou zahrnuty vybrané obce ve správním obvodu ORP Kladno, Kralupy nad Vltavou, Neratovice, Brandýs nad Labem Stará Boleslav, Lysá nad Labem, Český Brod, Říčany, Černošice, Beroun, Benešov, Rakovník a Slaný.

Kvalita všech složek životního prostředí je v rámci OB 1 Praha významně ovlivněna suburbanizací, dopravou a průmyslovou činností (vysoká koncentrace obyvatelstva, hustá síť dopravní a technické infrastruktury, významný rozsah zpevněných ploch, vysoká imisní zátěž, ovlivnění režimu a jakosti povrchových a podpovrchových vod, vysoká hluková zátěž obyvatelstva, antropogenní krajina atd.).

Zásady stanovené pro usměrňování územního rozvoje pro danou oblast se z velké části týkají rozvoje dopravní infrastruktury. Hlavním cílem nových silničních staveb je zlepšení vazby sídel na rychlostní a dálniční komunikace. Přínosem většiny dopravních záměrů navrhovaných v dané oblasti je snížení emisní zátěže z dopravy v obytné zástavbě sídel. Realizací navrhovaných dopravních záměrů bude prohloubena fragmentace krajiny, do území velmi intenzivně využívaného jsou vnášeny nové antropogenní převážné liniové prvky. V oblasti je podpořen rovněž rozvoj železniční dopravy, kterou lze z hlediska životního prostředí považovat za preferovaný dopravní systém. V OB1 se nachází ve srovnání s jinými regiony ČR významný počet těchto staveb. Ze složek životního prostředí budou realizací stanovených zásad dotčeny zejména odtokové poměry v území, ZPF, PUPFL a ekosystémy (narušení stanovišť, fragmentace krajiny apod.). Z pohledu ochrany ovzduší je kladně hodnocena zásada směřující k zajištění rozvoje bydlení v oblastech s možností kvalitního napojení na MHD a zásada využití ploch v zastavěných územích sídel (ochrana ZPF, biotopů). Jednoznačně pozitivně jsou z hodnocení zásady m), o) a p) jejichž cílem je zachování propustnosti krajiny, respektování prvků přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území a ochrany krajinného rázu a krajinné tvorby. Rozvojové aktivity doporučujeme koordinovat s cíli ochrany krajiny, zejména v oblastech s vyšší hodnotou krajinného rázu. Rozvojová oblast OB 1 zahrnuje prostory vedle urbanizací prostorů silně ovlivněných i prostory krajinařsky

cenné. Obecně lze za tyto prostory označit oblasti, ve kterých byly vymezeny krajinné typy – krajina zvýšených hodnot kulturních a přírodních a krajina přírodní. Zejména zde je třeba rozvoj usměrnit s cílem zajištění ochrany přírodních hodnot území a v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

Z úkolů pro územní plánování lze z hlediska životního prostředí kladně hodnotit úkoly vztahující se k ověření únosnosti krajiny, využití brownfields a respektování (ochrany) přírodních, historických a kulturních hodnot území – území chráněná ve smyslu zákona č. 20/1988 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (městské a vesnické památkové zóny a rezervace, archeologické rezervace, národní kulturní památky, area území chráněná ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů - CHKO a skladebné části ÚSES.

Minimalizace vlivů na složky životního prostředí (zejména ovzduší a zemědělské půdy) související s rozvojem dopravní infrastruktury musí být předmětem řešení jednak v navazující územně plánovací dokumentaci a dále v rámci podrobné projektové dokumentace včetně procesu EIA, pokud tomuto posouzení daný záměr podléhá. Přínosem většiny dopravních záměrů navrhovaných v dané oblasti je snížení emisní zátěže z dopravy v obytné zástavbě sídel včetně Hlavního města Prahy.

Pozornost je třeba věnovat také koncepčnímu řešení problematiky odtokových poměrů v tomto prostoru v souvislosti s předpokládaným rozsahem zpevněných ploch. Z důvodu ochrany území je nutné při lokalizaci nových ekonomických aktivit v území preferovat využití lokalit dříve zastavěných nebo devastovaných území (brownfields). Využití dalších částí volné krajiny je v tomto vysoce zatíženém území velmi problematické. Vždy je v těchto případech nutné prověřit možnosti minimalizace vlivů na charakter krajiny (pohledová exponovanost lokalit) a na podmínky ochrany zemědělských kvalitních půd (1. a 2. třída ochrany).

Úkoly pro územní plánování v rozvojové oblasti OB 1 jsou stanoveny s cílem zajistit rozvoj v území a současně zajistit v maximální možné míře ochranu složek životního prostředí a minimalizovat negativní vlivy spojené s rozvojem území na životní prostředí.

5.2.2. ROZVOJOVÉ OSY REPUBLIKOVÉHO VÝZNAMU

OS1 PRAHA – BEROUN – PLZEŇ

Hlavní environmentální limity v území OS1:

- ⇒ oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ chráněná krajinná oblast Křivoklátsko;
- ⇒ přírodní památky Otmíčská hora, Studánky u Cerhovic;
- ⇒ skladebné části ÚSES - RC1418 Koukolova hora, RC1422 Kleštěnice, RC1424 Štílec, RC1943 Bouchalka, RK1161 U děravé skály - Koukolova hora, RK1163 Zámecký vrch-Stílec, RK1172 Bouchalka - Kařezské rybníky, RK1173 Bouchalka – Štílec, RK1175 Pod Krkavčinou – Kleštěnice, RK1189 Libomyšl - Koukalova hora, RK6003;
- ⇒ vesnická památková zóna Kleštěnice;

- ⇒ národní kulturní památka zámek Hořovice;
- ⇒ vysoká kvalita ZPF.

Rozvojová osa je vymezena při západním okraji Středočeského kraje v koridoru dálnice D5 a železniční trati č.170 Praha – Plzeň zahrnující vybrané obce ve správních obvodech ORP Beroun a ORP Hořovice.

Stanovené požadavky na využití území a úkoly pro územní plánování pro danou osu nejsou v rozporu s prioritami a cíli ochrany životního prostředí České republiky a Středočeského kraje. Minimalizace vlivů na složky životního prostředí musí být předmětem řešení jednak v navazující územně plánovací dokumentaci a dále v rámci podrobné projektové dokumentace včetně procesu EIA, pokud tomuto posouzení daný záměr podléhá.

Upřesněné vymezení ploch a koridorů rozvojových záměrů v oblasti dopravní a technické infrastruktury a jejich technické řešení musí být provedeno s cílem maximální ochrany obyvatel před hlukovou a emisní zátěží z dopravy a ochrany složek životního prostředí před dalšími negativními vlivy, které jsou s danými záměry spojeny (narušení krajinného rázu, režimu podpovrchových a povrchových vod, ochrana ZPF a PUPFL, ochrana kulturně historických hodnot území a další zájmy ochrany přírody a krajiny).

Z hlediska ochrany ZPF, krajiny a fragmentace území je kladně hodnocena zásada týkající se rozvoje bydlení ve městech Zdice, Hořovice, Žebrák (omezení suburbanizace území). Z hlediska ochrany obyvatelstva lze kladně hodnotit rovněž zásadu c), týkající se způsobu umísťování logistických a výrobních areálů.

Z úkolů stanovených pro územní plánování jsou kladně hodnoceny úkoly b), c), d) a e) stanovené za účelem zajištění ochrany limitů rozvoje území a ochrany krajiny, prvků památkové péče (VPZ Kleštěnice, NKP zámek Hořovice), prvků OP – CHKO Křivoklátsko a PP Otmíčská hora a PP Studánky u Cerhovic a RBC 1943 Bouchalka, 1422 Kleštěnice, 1424 Štilec.

V OS1 je vymezen koridor územní rezervy pro VRT. V případě využití koridoru pro VRT existuje riziko prohloubení procesu fragmentace krajiny v dotčené oblasti.

Rozvoj ekonomických aktivit v ose OS1 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OS2 PRAHA – KRALUPY NAD VLTAVOU – ÚSTÍ NAD LABEM

Hlavní environmentální limity v území OS2:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ evropsky významná lokalita Veltrusy;
- ⇒ kvalitní ZPF v k.ú. Sazená;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NK57 Šebín - K58, NK58 Údolí Vltavy - K10, RC1483 Veltruský luh, RK1119 Podmoklina - K57;
- ⇒ dobývací prostor těžený – Lednice;
- ⇒ bilanční ložisko výhradní – Chržín – Nové Ouholice;

⇒ chráněná ložisková území – Ledčice, Nové Ouholice, Sazená I., Sazená II.

Rozvojová osa je vymezena při východním okraji Středočeského kraje v koridoru dálnice D8 a železniční tratě č. 090 Praha - Ústí n.L a zahrnující vybrané obce ve správních obvodech ORP Kralupy nad Vltavou a ORP Slaný.

Stanovené zásady pro usměrňování územního rozvoje nejsou v rozporu s prioritami ochrany životního prostředí kraje. Z hlediska ochrany složek životního prostředí jsou vymezené úkoly pro území plánování hodnoceny kladně, zejména pak úkol požadující transformaci bývalých zemědělských areálů, které lze hodnotit jako browfields, na jiné využití, úkol směřující k zabezpečení ochrany obytného území před negativními důsledky dopravy z dálnice D8 a silnice I/16, ochraně EVL Veltrusy a RBC Veltruský luh.

Rozvoj ekonomických aktivit v ose OS3 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OS3 PRAHA – MLADÁ BOLESLAV – LIBEREC

Hlavní environmentální limity v území OS3:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ MPZ Benátky nad Jizerou, VPZ Loukov;
- ⇒ evropsky významné lokality – Milovice – Mladá, Slepeč;
- ⇒ maloplošná zvláště chráněná území – PR Traviny, PR Bažantnice u Loukova, PP Slepeč, PP Stará Jizera;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NC43 Příhrazské skály, NK31 Údolí Kamenice a Jizery - Příhrazské skály, NK32 Příhrazské skály - K10, NK33 Břehyně Pecopala - Příhrazské skály, NK67 Vidrholec - K68, NK68 Řepínský důl - Žehuňská obora, RC1012 Kateřina – Polák, RC1013 Tuřice (V luhu), RC1014 Obodrž (V Karlově luhu), RC1015 Dubový les, RC1016 Stará Jizera, RC1017 Strašnovský les, RC1332 Březina - Na bahnech, RC1783 Slepeč, RC1915 Raštice, RK1224 Strašnovský les - Dubový les, RK1225 Dubový les - Kateřina;
- ⇒ kvalitní ZPF v k.ú. Horky nad Jizerou;
- ⇒ bilancované ložisko výhradní – Mělnická pánev;
- ⇒ chráněná ložisková území – Bezno (Mělnická pánev), Horky nad Jizerou;
- ⇒ les zvláštního určení.

Vymezená osa je vázána na rychlostní silnici R10 a v severním úseku na železniční trať č. 070 Mladá Boleslav – Turnov. Rozvojová osa zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Lysá nad Labem, ORP Mladá Boleslav a ORP Mnichovo Hradiště. Rozvojová osa dále zahrnuje též obce, které jsou součástí OBk2.

Ze zásad pro usměrňování územního rozvoje je kladně hodnocena zásada týkající se umísťování logistických a výrobních areálů způsobem, který nezatíží svými dopravními vazbami centrální a obytná území sídel. Z úkolů pro územní plánování musí být zajištěny zejména

úkoly zajišťující ochranu památkově chráněných území (MPZ Benátky nad Jizerou, VPZ Loukov) a územím v zájmu ochrany přírody a krajiny (EVL, ZCHÚ, skladebné části ÚSES). Minimalizace vlivů na složky životního prostředí musí být předmětem řešení jednak v navazující územně plánovací dokumentaci a dále v rámci podrobné projektové dokumentace včetně procesu EIA, pokud tomuto posouzení daný záměr podléhá.

Rozvoj ekonomických aktivit v ose OS3 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OS4 PRAHA – PODĚBRADY/KOLÍN – HRADEC KRÁLOVÉ/PARDUBICE (- WROCLAW)

Hlavní environmentální limity v území OS4:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ evropsky významné lokality Dománovický les, Oškobrh, Žehuň;
- ⇒ maloplošná zvláště chráněná území NPR Kněžičky, NPR Libický luh, NPR Žehuňský rybník, PP Pamětník, PR Louky u Rybníka Proudnic, PR Stráně u splavu;
- ⇒ chráněná ložisková území – Plaňany, Poříčany;
- ⇒ přírodní park Kersko;
- ⇒ vysoce kvalitní ZPF;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NC6 Žehuňská obora, NC7 Polabský luh, NK70 Žehuňská obora - Polabský luh, NK72 Polabský luh - Bohdaneč, RC1877 U Cidlíny, RC980 Proudnický rybník, RK1269 Proudnický rybník - Luhy, RK1270 Žehuňská obora - Proudnický rybník, RK1271 K72 - Žehuňská obora, RC1025 Kersko I, RC1946 Klučov, RK1234 Kersko I - Šembera, RK1235 Kersko - Klučov, RK1236 Klučov - Tuhoraz, RK1242 Chroustovské údolí - Svojšická bažantnice.

Rozvojová osa je vázána na dálnici D11 a železniční tratě č. 231 Praha – Nymburk – Velký Osek a č. 020 Velký Osek – Hradec Králové. Rozvojová osa zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Český Brod, ORP Poděbrady, ORP Kolín, ORP Kutná Hora a ORP Nymburk.

Stanovené požadavky pro rozvoj území a úkoly územního plánování nejsou v rozporu s cíli ochrany životního prostředí ČR a Středočeského kraje. Jejich naplnění naopak přispěje ke zlepšení kvality složek životního prostředí Středočeského kraje a sousedních regionů. Minimalizace vlivů na složky životního prostředí musí být předmětem řešení jednak v navazující územně plánovací dokumentaci a dále v rámci zpracování podrobné projektové dokumentace včetně procesu EIA, pokud tomuto posouzení daný záměr podléhá. Důsledně musí být zajištěna zejména ochrana vysoce kvalitního ZPF.

Úkoly pro územní plánování jsou stanoveny s cílem mimo jiné zabezpečit ochranu nejvýznamnější hodnot území (kvalitní ZPF, EVL, skladebné části ÚSES a území v zájmu ochrany přírody a krajiny).

Rozvoj ekonomických aktivit v ose OS4 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OS5 PRAHA – KOLÍN – JIHLAVA (- BRNO)

Hlavní environmentální limity v území OS5:

- ⇒ MPZ Čáslav;
- ⇒ KPZ Žehušicko;
- ⇒ chráněná ložisková území – Plaňany, Poříčany;
- ⇒ maloplošná zvláště chráněná území PR Stráně u splavu, PP Kajmanka;
- ⇒ skladebné části ÚSES - RC1025 Kersko I, RC1946 Klučov, RK1234 Kersko I-Šembera, RK1235 Kersko - Klučov, RK1236 Klučov - Tuchoraz, RK1242 Chroustovské údolí - Svojšická bažantnice, RC927 Vrabcov, RK1336 Vrtěšice - Žleby, RK1337 Vrabcov - Nové Dvory, RK1338 Vrabcov - Mednický potok;
- ⇒ kvalitní ZPF.

Rozvojová osa je vázána na silnice I/12 Praha – Kolín a na ni navazující silnici I/38 Kolín – Havlíčkův Brod – Jihlava a na železniční trať č. 011 Praha – Kolín a navazující trať č. 231 Kolín - Havlíčkův Brod – Brno. Rozvojová osa zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Čáslav, ORP Český Brod, ORP Kolín a ORP Nymburk. Rozvojová osa zahrnuje též obce, které jsou součástí OBk 1.

Jedná se o nejvýznamnější koridor osídlení mezi Prahou a Brnem. Západní část osy (mezi oblastmi Praha a Střední Polabí) je totožná s rozvojovou osou OS4.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou formulovány s cílem usměrnění rozvoje bydlení a ekonomických aktivit. Z úkolů pro územní plánování jsou z hlediska ochrany zdraví obyvatel a životního prostředí významná opatření týkající se možností transformace průmyslových ploch pro nová využití (transformace ploch brownfields), respektování hlukového pásma letiště Čáslav a ochrany území v zájmu ochrany přírody a krajiny.

Rozvoj ekonomických aktivit v ose OS5 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OS6 PRAHA – BENEŠOV – ČESKÉ BUDĚJOVICE

Hlavní environmentální limity v území OS6:

- ⇒ dobývací prostor těžený Martinice;
- ⇒ chráněná ložisková území – Arnoštovice, Beztahov, Horní Borek, Miličín;
- ⇒ maloplošná zvláště chráněná území – PP Jalový potok, PP V olších, PR Podhrázský rybník;
- ⇒ přírodní park Džbány – Žebrák, PPK Jistebnická vrchovina;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NK120 Cunkovský hřbet - Pařezitý, Roštejn, RC1901 Heřmaničky, RC530344 Semtínská hora, RC755 Podhrázský rybník, RC823 Černý les, RC839 Velký Mastník, RC840 Bábin Kout, RC841 Cihelna, RK297 Mastník - Heřmaničky, RK298 Heřmaničky – Cihelna, RK299 Černý les – Cihelna, RK300 RK

297 - Bábin Kout, RK301 Bábin kout - Třešňová Hora, RK387 Podhrázský rybník – Jezviny, RK388 Podhrázský rybník - Semtínská Hora, RK6002 Třešňová Lhota - Semtínská hora.

Rozvojová oblast je vymezena při jižním okraji Středočeského kraje. Je vázána na stávající silnice I/3, v jižní části pak na budoucí úsek dálnice D3 a na železniční trať č. 220 Praha – Tábor – České Budějovice. Rozvojová osa zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Benešov a ORP Votice.

Při naplňování stanovených zásad územního rozvoje musí být respektovány základní přírodní a krajinné hodnoty území. Z úkolů stanovených pro územní plánování je z hlediska ŽP nejvýznamnější úkol stabilizace nového vedení železniční trati Benešov - Tábor v novém koridoru. Navrhovaným koridorem nesmí být zásadně snížena kvalita složek životního prostředí, v dané oblasti lze za prioritu považovat ochranu krajinného rázu území. Úkol k ověření možností transformace výrobních ploch ve Voticích a Olbramovicích je hodnocen kladně. Je možné jej považovat jako úkol sloužících k preventivním ochraně ZPF a krajinného rázu území.

Rozvoj ekonomických aktivit v ose OS6 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

5.2.3. ROZVOJOVÉ OBLASTI KRAJSKÉHO VÝZNAMU

OBK 1 STŘEDNÍ POLABÍ

Hlavní environmentální limity v území OBk 1:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ velmi vysoká kvalita ZPF;
- ⇒ památkově chráněná území a areály - MPR Kolín, MPR Kutná Hora (památko UNESCO), MPZ Nové Dvory, MPZ Nymburk, MPZ Poděbrady, NKP areál chrámu sv. Bartoloměje (Kolín), NKP koste sv. Jakuba (Kutná Hora), NKP areál chrámu sv. Barbory (Kutná Hora), NKP Vlašský dvůr (Kutná Hora), NKP Slovanské hradiště Slavníkovců - Libice n.Cidlinou, archeologická rezervace Slavníkovská Libice;
- ⇒ krajinná památková zóna Žehušicko;
- ⇒ EVL Kačina, EVL Kolín - letiště, EVL Libické luhy;
- ⇒ maloplošná zvláště chráněná území - NPR Libický luh, NPP Kaňk, NPP Rybníček u Hořan, NPP V jezírkách, PR Stráň u Chroustova, PR Tonice-Bezedná, PR Veltrubský luh; PP Kolínské tůňe, PP Lom u Červených Peček, PP Lom u Nové Vsi, PP Lom u Radimi, PP Písečný přesyp u Osečka, PP Písečný přesyp u Píst, PP Skalka u Velimi, PP Sládkova stráž, PR Stráň u Chroustova, PR Tonice - Bezedná. PR Veltrubský luh;
- ⇒ přírodní park Kersko,
- ⇒ skladebné části ÚSES – NC7 Polabský luh, NK10 Stříbrný roh-Polabský luh, NK68 Řepínský důl - Žehuňská obora, NK70 Žehuňská obora - Polabský luh, NK72 Po-

labský luh - Bohdaneč, RC1000 Bory, RC1001 Zadní Babín, RC1710 Nové Dvory, RC1878 Drahelice, RC1947 Borky, RC533858 Veltruby, RC927 Vrabcov, RC950 Na Vrchlici, RC951 Starý Kolín, RC952 Hánina, RC953 Zálabí, RC954 Pekelský potok, RC955 Na soutoku, RC994 Býchory, RC996 V Semenech, RC997 Chroustovské údolí, RC998 Výrovka, RC999 Šembera, RK1234 Kersko I-Šembera, RK1238 Zadní Babín - Havransko, RK1239 Šembera - K 10, RK1240 Výrovka - K10, RK1241 Výrovka-Chroustovské údolí, RK1242 Chroustovské údolí - Svojšická bažantnice, RK1243 Zálabí - K7, RK1293 Dobřenský les - Na soutoku, RK1296 Na Vrchlici - Švadlenka, RK1297 Na Vrchlici - Nové Dvory, RK1298 Nové Dvory - Starý Kolín, RK1299 Na Vrchlici - Vrabcov, RK1300 Pekelský potok - Na soutoku, RK1301 Pekelský potok - Zálabí, RK1337 Vrabcov - Nové Dvory;

- ⇒ chráněná ložisková územní – Kolín, Kolín I., Mozkovice, Plaňany, Sadská (Ve vohradě), Velký Osek, Veltruby, Veltruby I.;
- ⇒ dobývací prostor těžený – Poděbrady – Kluk, Kolín, Plaňany, Veltruby;
- ⇒ bilancované ložisko výhradní – Kolín, Kutná Hora, Velký Osek 1, Velký Osek - Veltruby, Velký Osek – západ;
- ⇒ poddolovaná území.

Přirozenou osu rozvojové oblasti tvoří řeka Labe. Území se vyznačuje vysokou koncentrací historických hodnot (MPR Kolín, MPR Kutná Hora (památko UNESCO), MPZ Nymburk a MPZ Poděbrady. Rozvojová oblast zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Nymburk, ORP Poděbrady, ORP Kolín a ORP Kutná Hora.

Stanovené zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou definovány s cílem zlepšit kvalitu silniční a železniční infrastruktury. Obecně lze tyto zásady hodnotit kladně zejména ve vztahu k obyvatelstvu (snížení zatížení obytné zástavby tranzitní dopravou, zlepšení kvality železniční dopravy jako alternativní dopravy k dopravě automobilové). Minimalizace vlivů na složky životního prostředí na úrovni konkrétních záměrů musí být předmětem řešení jednak v navazující územně plánovací dokumentaci a dále v rámci podrobné projektové dokumentace včetně procesu EIA, pokud tomuto posouzení daný záměr podléhá. Kladně je hodnocena zásada požadující využívání možnosti transformace dřívějších výrobních a jiných areálů (brownfields) a dostavby volných ploch ve stávajících výrobních či komerčních zónách. Uvedená zásada je hodnocena kladně zejména ve vztahu k ochraně ZPF, jehož kvalita je ve vymezené rozvojové oblasti vysoká a rovněž ve vztahu k odtokovým poměrům v území.

Rovněž stanovené úkoly pro územní plánování se týkají zlepšení kvality dopravní infrastruktury. Vlivy konkrétních záměrů je nutné posoudit a navrhnout opatření k jejich vyloučení či minimalizaci v podrobném měřítku řešení. Kladně jsou hodnoceny úkoly zajišťující ochranu významných přírodních a kulturně-historických hodnot území.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti OBk1 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OBK2 MLADÁ BOLESLAV - MNICHOVO HRADIŠTĚ

Hlavní environmentální limity v území OBk 2:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ památkově chráněná území a areály – MPZ Mladá Boleslav, MPZ Mnichovo Hradiště, NKP zámek Mnichovo Hradiště, NKP kostel sv. Mikuláše Vinec;
- ⇒ EVL Bezděčín, EVL Horní Stakory, EVL Rečkov;
- ⇒ NPP Radouč, NPP Rečkov, PR Vrch Baba u Kosmonos, PP Lom u Chrástu, PP Pohradská tůň, PP Skalní sruby Jizery;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NK32 Příhrazské skály - K10, NK33 Břehyně Pecopala - Příhrazské skály, RC1017 Strašnovský les, RC1018 Duškaň, RC1225 Telib, RC1234 Mladoboleslavský Chlum, RC1235 Radouč, RC1236 Vrch Baba u Kosmonos, RC1237 Podhradská a Dalešická tůň (Borek), RC1238 Haškov, RC1239 Rečkov-Klokočka, RC1780 Bítouchov (Zvířetice), RC536326 Hněvousice, RK1224 Strašnovský les - Dubový les, RK384 Telib – Chlum, RK665 Vicmanov - K33, RK680 K Babě, RK681 Baba - Nový rybník, RK683 Strašnovský les - Chlum;
- ⇒ přírodní park Chlum;
- ⇒ bilancované ložisko výhradní – Mělnická pánev;
- ⇒ chráněná ložisková území – Bakov nad Jizerou, Bakov nad Jizerou I., Bezno (Mělnická pánev), Řepov;
- ⇒ vysoká kvalita ZPF.

Rozvojová oblast je vymezena v koridoru silnice I/10 Praha – Liberec. Jedná se o významnou průmyslovou oblast ČR s vysokou koncentrací obyvatelstva. Rozvojová oblast zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Mladá Boleslav a ORP Mnichovo Hradiště.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny pro oblast dopravy, bydlení a rozvoje ekonomických aktivit. Kladně je hodnocena zásada k podpoře využití ploch vhodných k transformaci (využití ploch brownfields). Také úkoly územního plánování jsou stanoveny s cílem stabilizace záměrů v oblasti dopravní a železniční infrastruktury a ověření možností rozvoje sídel s cílem zajistit současnou ochranu přírodních a civilizačních hodnot území. Vlivy konkrétních záměrů je nutné posoudit a navrhnout opatření k jejich vyloučení či minimalizaci v podrobném měřítku řešení.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti OBk2 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OBK 3 MĚLNÍK

Hlavní environmentální limity v území OBk 3:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ kvalitní ZPF;

- ⇒ vysoká kvalita krajinného rázu;
- ⇒ památkově chráněné území – MPZ Mělník;
- ⇒ chráněná krajinná oblast Kokořínsko; NPR Polabská černava, PR Kelské louky, PR Úpor; PP Písčina u Tuhaně, PP Vehlovické opuky;
- ⇒ přírodní park Rymář;
- ⇒ EVL Kokořínsko, EVL Labe - Liběchov, EVL Pískovna v Kelských Větrušicích, EVL Podolí, EVL Úpor - Černínovsko;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NK10 Stříbrný roh - Polabský luh, NK10 Stříbrný roh - Polabský luh, NK16 Řepínský důl –Vědlice, RC1280 Vlčí les, RC1480 Úpor a Kelské louky, RC1481 Borek u Polabské černavy, RC1857 Travnocestní, RC1860 Luh, RC1868 Chloumek, RC1869 Záboří, RC1912 Beřkovice, RK1122 Chloumek - Borek u Polabské černavy, RK1123 Turbovický hřbet – sever, RK1126 Borek u Polabské Černavy - Řepínský důl, RK625 Vlčí les - hranice kraje, RK629 Žerka - Beřkovice, RK630 Beřkovice - Vlčí les;
- ⇒ bilancovaná ložiska výhradní: Mělnická pánev, Viněves Beřkovice;
- ⇒ chráněné ložiskové území – Bezno (Mělnická pánev), Vlivněves.

Rozvojová oblast je vymezena v koridoru silnice I/9 a zahrnuje vybrané obce ve správním obvodu ORP Mělník.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny s cílem podpory rozvoje bydlení, ekonomických aktivit a dopravní infrastruktury. Prosazování uvedených zásad je nutné koordinovat s cíly a zájmy ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje a České republiky. Při plnění úkolů stanovených pro územní plánování je nutné respektovat a zajistit ochranu přírodních, krajinných a civilizačních prvků. Případné negativní vlivy na tyto složky vyloučit či minimalizovat na úrovni zpracování územních plánů či v procesu EIA.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti OBk3 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OBK 4 RAKOVNÍK

Hlavní environmentální limity v území OBk 4:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ chráněná krajinná oblast Křivoklátsko;
- ⇒ zvláště chráněná území – maloplošná – PR Červená louka, PR Prameny Klíčanky, PR Tankodrom, PR V bahnech;
- ⇒ přírodní park Džbán;
- ⇒ evropsky významné lokalita Rakovník – za koupalištěm
- ⇒ skladebné části ÚSES - NC21 Pochvalovská stráž, RC1493 V Bahnách, RC1494 Maxova obora, RC1495 Červená louka, RC544248 Uhlíř, RK1096 Háj Vinice - Čer-

vená louka, RK1103 Maxova obora - Pochvalovská stráž, RK1104 Maxova obora - Červená louka, RK1105 Červená louka - Ryšín, RK1107 Maxova obora - Prameny Klíčavy, RK1113 V Bahnách - Prameny Klíčavy, RK6005 Uhlíř - Ryšín;

- ⇒ městská památková zóna Rakovník;
- ⇒ bilancovaná ložiska – Hředle – Perun – Richard, Rakovník – Rako – Jiří 2, Senomety;
- ⇒ chráněné ložiskové území – Hředle, Lišany, Lubná I., Lubná u Rakovníka, Lužná II. – Hlavačov, Lužná u Rakovníka, Lužná – Kačírov, Senec;
- ⇒ dobývací prostory těžené – Lubná II, Lužná – Kačerov, Lužná – Hlavačov, Senec;
- ⇒ prognózní zdroj – schválený – Senomety;
- ⇒ poddolovaná území;
- ⇒ vysoký podíl lesních porostů;
- ⇒ chmelnice.

Rozvojová oblast zahrnuje vybrané obce ve správním obvodu ORP Rakovník.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanovit s cílem podpory rozvoje dopravní infrastruktury, bydlení a ekonomických aktivit. Rozvoj uvedených činností je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje a ČR. Úkoly pro územní plánování jsou stanoveny s cílem zajistit rozvoj dopravní a technické infrastruktury za současné ochrany přírodních, krajinných a civilizačních prvků. Kladně je hodnocen úkol k ověření možností využití transformačních ploch (brownfields) s cílem zajistit ochranu ZPF a omezit suburbanizaci krajiny. Vlivy konkrétních záměrů na složky přírody a krajiny je nutné vyloučit či minimalizovat na úrovni zpracování územních plánů či v rámci zpracování dokumentace EIA, pokud tomuto procesu hodnocení daný záměr podléhá.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti OBk4 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OBK 5 PŘÍBRAM

Hlavní environmentální limity v území OBk 5:

- ⇒ oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ národní kulturní památky – Příbram, Příbram – Svatá Hora, areál chrámu Panny Marie;
- ⇒ evropsky významné lokality – EVL Malý Drahlín, EVL Obecnický potok;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NK62 Třemšín - K56, RC1397 Trhové Dušníky, RC513521 Mýto, RC849 Kotalík, RC874 Kosov, RK1182 Octárna - Trhové Dušníky, RK1209 Trhové Dušníky - K62, RK257 Mýto - Kosov, RK281 Kotalík - Marhelovka;
- ⇒ chráněná ložisková území – Březové Hory – Vysoká Pec, Háje, Příbram;
- ⇒ území narušená těžební činností.

Rozvojová oblast je vymezena v okolí města Příbrami a zahrnuje rovněž město Milín, ležící na významné dopravní trase R4. Hustota obyvatelstva vymezené oblasti je vysoká. Oblast zahrnuje vybrané obce ve správním obvodu ORP Příbram.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny s cílem podpory rozvoje dopravní a technické infrastruktury, ekonomických činností a bydlení. Urychlená výstavba silnice R4 v úseku Hubenec – Milín a I/18 Bohutín – Dubno přispěje ke zlepšení podmínek v obytné zástavbě v sídlech ležících na stávající silnici I/4. Obyvatelé v těchto sídlech jsou negativně ovlivněni hlukem a emisní zátěží zejména z tranzitní dopravy. Kladně je hodnocena zásada formulovaná s cílem přednostního využití ploch brownfields.

Úkoly pro územní plánování jsou stanoveny s cílem rozvoje území a ochrany přírodních, krajinných a civilizačních prvků. Případné negativní vlivy identifikované na úrovni konkrétních záměrů musí být vyloučeny či minimalizovány v podrobném měřítku řešení, na úrovni zpracování územních plánů či v rámci hodnocení procesem EIA, pokud mu záměr podléhá.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti OBk5 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OBK 6 BENEŠOV

Hlavní environmentální limity v území OBk 6:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ NKP Benešov – zámek Konopiště;
- ⇒ skladebné části ÚSES – RC1382 Hamry, RC947 Šiberna, RK1219 Hory – Šiberna, RK1221 Hamry - RK1219, RK1222 RK 1219 – Vápenka, RK1318 Šiberna - Lutov;
- ⇒ chráněné ložiskové území Mrač;
- ⇒ dobývací prostor těžený – Mrač.

Vymezená oblast se nachází na významné rozvojové ose Praha – Tábor – České Budějovice. Oblast zahrnuje vybrané obce ve správním obvodu ORP Benešov.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny s cílem podpory rozvoje dopravní infrastruktury, bydlení, ekonomických aktivit, cestovního ruchu a letiště Benešov – Nesvačily. Úkoly pro územní plánování jsou formulovány s cílem vytvoření podmínek pro rozvoj uvedených činností za současné ochrany významných přírodních, krajinných a civilizačních prvků. Uvedené obecné zásady a úkoly nejsou v rozporu s cíli ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje a ČR. Případné negativní vlivy na složky životního prostředí je nutné vyloučit či minimalizovat na úrovni zpracování územních plánů či v rámci hodnocení záměru procesem EIA, pokud daný záměr tomuto hodnocení podléhá.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti OBk6 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

5.2.4. ROZVOJOVÉ OSY KRAJSKÉHO VÝZNAMU

OSK 1 PRAHA – SLANÝ - CHOMUTOV

Hlavní environmentální limity v území OSK 1:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ zvláště chráněné území – maloplošné – PP Bohouškova skalka, PP Slánská hora;
- ⇒ evropsky významná lokalita Slánsko – Býteňský potok;
- ⇒ přírodní park Džbán;
- ⇒ skladebné části ÚSES - RC1490 Bílichovský potok, RK1101 Pochvalovská stráž - Bílichovský potok, RK1102 RK 1101 - K 54, RK1116 Bílichovský potok - K 56;
- ⇒ kulturní hodnoty: VPR Třebíz, MPZ Slaný;
- ⇒ bilancované ložisko výhradní – Slaný;
- ⇒ chráněné ložiskové území – Slaný, Slaný I.

Rozvojová osa vymezena v koridoru silnice R7. Osa zahrnuje vybrané obce ve správním obvodu ORP Slaný.

Zásady územního rozvoje jsou vymezeny s cílem zajistit odpovídající rozvoj dopravní infrastruktury, bydlení a ekonomických aktivit. Kladně je hodnocena preference rozvoje ekonomických aktivit ve stávajících výrobních zónách. Tato zásada je vnímána jako preventivní opatření před suburbanizací krajiny a za účelem ochrany ZPF. Úkoly územního plánování přispějí k prosazování výše uvedených zásad a zároveň zajišťují ochranu legislativně chráněných přírodních, krajinných a civilizačních hodnot území.

Rozvoj ekonomických aktivit v ose OSK1 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OSK 2 PRAHA – PŘÍBRAM – PÍSEK/STRAKONICE

Hlavní environmentální limity v území OSK 2:

- ⇒ chráněné ložiskové území Daleké Dušníky, Dobříš, Příbram, Zalužany – Černá skála;
- ⇒ přírodní rezervace Andělské schody;
- ⇒ evropsky významné lokality – EVL Aglaia, Andělské schody, Dobříšský park, Dobříšský zámek;
- ⇒ skladebné části ÚSES – RC1394 Kazatelna, RC1465 Holcovská, RC849 Kotalík, RK1205 Hradec – Kazatelna, RK1206 Kazatelna - Malá Svatá Hora, RK1210 Kazatelna – Holcovská, RK1211 Chvojná – Holcovská, RK1213 Pod Skálou – Holcovská, RK1507 Podtochovický rybník - RK 257, RK6014 Kotalík - Mýto.

Dopravní páteří osy je silnice R4 Praha – Strakonice. Osa zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Dobříš a ORP Příbram.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny s cílem podpory rozvoje dopravní infrastruktury a bydlení. Úkoly pro územní plánování rovněž zajišťují rozvoj dopravní infrastruktury a rozvoj letiště Dlouhá Louka. Z hlediska ochrany ZPF a krajiny před suburbanizací je kladně hodnocen úkol k ověření možností transformačních ploch (brownfields). Zároveň stanovené úkoly zajišťují ochranu významných přírodních, krajinných a kulturně-historických prvků krajiny.

Rozvoj ekonomický aktivit v ose OSK2 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OSK 3 BENEŠOV – VLAŠIM

Hlavní environmentální limity v území OSK 3:

- ⇒ chráněné ložiskové území Postupce;
- ⇒ zvláště chráněná území – PP Vlašimský park, PR Jinošovické údolí;
- ⇒ evropsky významná lokalita Vlašimská Blanice;
- ⇒ skladebné části ÚSES – RC945 Kalamajka, RK1321 Jezviny - Pod Hurou, RK1325 Čengrovka – Kalamajka, RK389 Nesperská Lhota - Kalamajka.

Dopravní páteří osy je silnice II/112 Vlašim – Benešov a železniční trať č. 223. Osa zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Benešov a ORP Vlašim.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny s cílem zajistit odpovídající rozvoj dopravní infrastruktury a bydlení. Úkoly pro územní plánování vytváří podmínky pro naplňování výše uvedených zásad za současné ochrany přírodních, krajinných a kulturně-historických prvků území. Vlivy konkrétních záměrů na složky životního prostředí musí být vyloučeny či minimalizovány v úrovni řešení územních plánů či v rámci procesu hodnocení vlivů na životní prostředí.

Rozvoj ekonomický aktivit v ose OSK3 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

OSK 4 MLADÁ BOLESLAV - JIČÍN

Hlavní environmentální limity v území OSK 4:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ dobývací prostor těžený – Dolní Bousov;
- ⇒ skladebné části ÚSES – RC1226 Křižánek, RK688 Křižánek - Údolí Plakánek;
- ⇒ bilancované ložisko výhradní – Horní Bousov;
- ⇒ chráněné ložiskové území Obruby.

Osa zahrnuje vybrané obce ve správním obvodu ORP Mladá Boleslav.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje a úkoly pro územní plánování jsou stanoveny s cílem zajistit rozvoj bydlení, ekonomických aktivit a dopravní infrastruktury v uvedené oblasti. Kladně je hodnocen úkol k ověření transformace území při silnici II/281 Dolní Bousov – Sobotka. Negativní vlivy konkrétních záměrů na složky životního prostředí musí být vyloučeny či minimalizovány v rámci zpracování územně plánovací dokumentace či v procesu EIA.

Rozvoj ekonomických aktivit v ose OSk4 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

5.2.5. CENTRA OSÍDLENÍ

ZÚR Středočeského kraje vymezují tato centra osídlení:

- a) vyšší centra (ostatní) statutární město Kladno, statutární město Mladá Boleslav (vč. Kosmonos) a Kolín;
- b) střední centra významná: Příbram, Beroun (vč. Králova Dvora), Benešov, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Mělník, Rakovník;
- c) střední centra ostatní: Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Říčany, Slaný, Vlašim;
- d) nižší centra významná: Benátky nad Jizerou, Čáslav, Čelákovice, Český Brod, Hořovice, Lysá nad Labem, Mnichovo Hradiště, Sedlčany, Milovice, Hostivice, Dobříš;
- e) nižší centra ostatní: Bělá pod Bezdězem, Černošice, Jesenice u Prahy, Nové Strašecí, Odolena Voda, Roztoky, Stochov, Týnec nad Sázavou, Úvaly, Votice, Zruč nad Sázavou;
- f) lokální centra: Bakov nad Jizerou, Březnice, Bystřice, Čerčany, Dobřichovice, Dobruška, Dolní Bouzov, Dolní Břežany, Jílové u Prahy, Kamenice, Klecany, Kosmonosy, Kostelec nad Černými Lesy, Kostelec nad Labem, Králův Dvůr, Libčice nad Vltavou, Městec Králové, Mnichovice, Mníšek pod Brdy, Neveklov, Pečky, Řevnice, Rožmitál pod Třemšínem, Rudná, Sadská, Sázava, Sedlec-Prčice, Uhlířské Janovice, Unhošť, Velké Přílepy, Velvary, Vrdy, Zdice, Zlonice;
- g) ostatní obce s pověřeným obecním úřadem: Křivoklát, Jesenice, Mšeno, Týnec nad Labem, Kouřim.

Pro jednotlivé kategorie center osídlení stanovují ZÚR Stčk zásady pro usměrňování územního rozvoje a úkoly pro územní plánování. Stanovené zásady a úkoly nejsou v rozporu s koncepcemi ochrany přírody a krajiny přijatými na krajské a národní úrovni. Vlivy předložené kategorizace sídel na životní prostředí nelze v rámci VV ZÚR Stčk ŽP hodnotit.

Případné vlivy na složky životního prostředí, které mohou být vyvolány v důsledku realizace konkrétních činností či staveb provedených za účelem naplnění navrhované kategorizace, je nutné sledovat, vyloučit či minimalizovat v rámci zpracování územně plánovací dokumentace, či při zpracování dokumentace EIA, pokud záměry tomuto procesu podléhají.

5.3. Hodnocení specifických oblastí

5.3.1. SPECIFICKÁ OBLAST REPUBLIKOVÉHO VÝZNAMU

ZÚR se netýká žádná specifická oblast republikového významu.

5.3.2. SPECIFIKA OBLAST KRAJSKÉHO VÝZNAMU

SOBK 1 BRDY – ROŽMITÁLSKO

Hlavní environmentální limity v území SOBK 1:

- ⇒ zvláště chráněná území maloplošná – PP Hřebenec, PP Třemešný vrch, PR Getsemanka I. a II.;
- ⇒ PPK Brdy, PPK Třemšín;
- ⇒ EVL Bezděkovský lom, EVL Březinský rybník, EVL Hvoždanské háje, EVL Kotelský potok, EVO Rožmitál p.T., EVL Rybník Vočert a Lazy, EVL Velká Raputovský rybník EVL Zavišínský potok;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NC53 Třemšín, NK109 Stirka – Třemšín, NK62 Třemšín - K56, NK63 Týřov, Křivoklát – Třemšín, RC854 Špalková hora, RK258 Třemšín - U Pátého Hamru, RK263 Třemšín - Špalková hora;
- ⇒ chráněné ložiskové území Vacíkov I.;
- ⇒ dobývací prostor těžený Vševely;
- ⇒ vysoká hodnota krajinného rázu.

Plošně malá oblast vymezená ve vybraných obcích ORP Příbram na severu navazující na vojenský prostor Brdy. Oblast se vyznačuje velmi nízkou hustotou zalidnění.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny s cílem zajistit spolupráci s Plzeňským krajem na vytváření podmínek pro stabilizaci obyvatel v území a vytvářet podmínky pro bydlení a rozvoj pracovních příležitostí. Z hlediska životního prostředí je významná zásada k udržení zemědělské výroby, kterou lze považovat za krok k zajištění podpory zemědělské výroby jako činnosti významné pro tvorbu krajiny.

Vlivy záměrů na ŽP, jejichž realizaci si vyžádá plnění úkolů pro územní plánování, je nutné vyloučit či minimalizovat v rámci zpracování územních plánů či dokumentací EIA, pokud to muto procesu posouzení konkrétní záměry podléhají.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti SOBK1 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

SOBK 2 – KLUČENICKO - PETROVICKO

Hlavní environmentální limity v území SOBK 2:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);

- ⇒ dobývací prostor těžený – Kozárovce I., Kozárovce II., Skoupý;
- ⇒ chráněné ložiskové území Voltýřov, Zahořany;
- ⇒ poddolovaná území;
- ⇒ zvláště chráněná území – maloplošná: PP Husova kazatelna, PP Vrškámen;
- ⇒ PPK Jistebnická vrchovina, PPK Střední Povltaví;
- ⇒ EVL Bohostice, EVL Horní a Dolní Obědický rybník, EVL Štola Jarnice, EVL Trhovky;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NK60 Štěchovice - Hlubocká obora, RC540749 Hřebeny, RC824 Žíkov, RC833 Branišov, RC834 Sádka – Zbirov, RC835 Trkovská hora, RC842 Radešínská, RC845 Struhy, RC847 Ráj, RK285 Radešínská – Struhy, RK286 Radešínská – Šumava, RK288 Velký Hejk - Sádka-Zbirov, RK289 Sádka-Zbirov – Radešínská, RK293 Pod Markem - Trkovská hora, RK294 Trkovská hora - Cunkovský hřbet, RK302 Sádka-Zbirov - RK 303, RK303 Šumava – Branišov, RK304 Branišov - Cunkovský hřbet;
- ⇒ VPZ Kojetín, VPZ Porešín;
- ⇒ vysoká hodnota krajinného rázu.

Oblast je vymezena mezi koridorem silnice R4 na levém břehu Vltavy (Bohostice - Kozárovce) při severní části vodní nádrže Orlík až po Nechvalice jižně od Sedlčan. Oblast zahrnuje vybrané obce v ORP Příbram a ORP Sedlčany. Zásady pro usměrnění územního rozvoje jsou stanoveny zejména s cílem zlepšení kvality dopravní infrastruktury oblasti a zajištění rozvoje území pro rekreaci. Uvedené zásady nejsou v rozporu s cíli v oblasti ochrany přírody a krajiny přijatými na krajské a národní úrovni.

Úkoly pro územní plánování se rovněž týkají především problematiky dopravy, rekreace a cestovního ruchu. Konkrétní záměry či činnosti vedoucí k naplňování uvedených úkolů musí být prověřeny v rámci zpracování územně plánovací dokumentace a případné negativní vlivy na složky životního prostředí musí být vyloučeny či minimalizovány.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti SOBk2 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

SOBK 3 – NEUSTUPOVSKO – NAČERADECKO

Hlavní environmentální limity v území SOBk 3:

- ⇒ chráněná krajinná oblast Blaník;
- ⇒ zvláště chráněná území – maloplošná: PP Na pramenech, PP Roudný, PP Rybník Kamberk, PP Rybník Louňov, PP Sekera, PP Strašický potok, PR Podlesí, PR Říšnické louky, PR Údolí Blanice;
- ⇒ EVL Hadce u Hrnčír, EVL Podlesí, EVL Sedlečský potok, EVL Štola Mořic, EVL Vlašimská Blanice, EVL Vlčkovice - Dubský rybník;

- ⇒ skladebné části ÚSES – RC1904 Načeradec, RC392 Blaník, RC748 Vlašim, RC749 Bukovice, RC751 Hrajovice, RC754 Třešňová Lhota, RK301 Bábin kout - Třešňová Hora, RK391 Hrajovice – Blaník, RK392 Hrajovice – Šelmbek, RK396 Vlašim – Načeradec, RK397 Bukovice – Načeradec, RK398 Bukovice – Stražiště, RK6002 Třešňová Lhota - Semtínská hora;
- ⇒ PPK Džbány – Žebrák;
- ⇒ VPZ Načeradec, VPR Kamberk;
- ⇒ vysoká hodnota krajinného rázu.

Specifická oblast vymezená při jižní hranici Středočeského kraje. Oblast zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Votice a ORP Vlašim.

Stanovené zásady pro územní rozvoj řeší problematiku stabilizace obyvatelstva, rozvoj dopravní infrastruktury a ochranu přírody na území CHKO Blaník. Také úkoly pro územní plánování mají za cíl zajistit rozvoj dopravní infrastruktury, rozvoj bydlení a ochranu přírodních, krajinných a civilizačních hodnot území. Uvedené zásady a úkoly nejsou v rozporu s koncepcemi ochrany přírody a krajiny přijatými na krajské a národní úrovni.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti SOBk3 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

SOBK 4 DOLNÍ KARLOVICKO - ZBÝŠOVSKO

Hlavní environmentální limity v území SOBk 4:

- ⇒ dobývací prostor těžený – Bohdaneč I., Borovsko, Vlastějovice;
- ⇒ chráněné ložiskové území – Borovsko, Ostrov u Bohdanče, Podmokly, Vlastějovice, Vlastějovice I.;
- ⇒ zvláště chráněná území maloplošná: PP Jánský potok, PP Rybníček u Studénky, PR Velká a malá olšina;
- ⇒ EVL Sázava, EVL Želivka;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NC57 Chraňbožský les, NK61 Štěchovice – Chraňbožský les, NK78 K61 - K124, RC1622 Snět, RC1623 Chřenovice, RC1669 Tomice, RC1670 Borovsko, RC1714 Paběnický les, RC1715 Debř, RC530000 Vrchy, RC534617 Zbraslavice, RC745 Nechyba, RC746 Křenová Hora, RC747 Bažantnice, RC908 Pánova, RC909 Opatovice, RC930 Petrolický potok, RC931 Řeplce, RK1303 Řeplce - Opatovický les, RK1304 Paběnický les - Mednický potok, RK1305 Paběnický les - Řeplce, RK1306 Perlotický potok - Řeplce, RK1308 Debř - Panský rybník, RK1309 Jestřebnice - K61, RK1311 Rybárna - Debř, RK1312 Debř - Perlotický potok, RK1313 Chřenovice - Pertoltický potok, RK1315 RK 1304 - Opatovice, RK1316 Opatovice - Chraňbožský les, RK1348 Pánova - K77, RK401 Vlašim – Bažantnice, RK402 Bažantnice – Borovsko, RK404 Tomice - Křenová Hora, RK6012 Křenová Hora - Bažantnice;
- ⇒ harmonický krajinný ráz.

Poměrně rozsáhlá oblast je vymezena na území tří krajů – kraje Středočeského, Jihočeského a kraje Vysočina. Územním prochází dálnice D1. Významným limitem rozvoje oblasti je vodní nádrž Švihov. Oblast zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Čáslav, ORP Kutná Hora a ORP Vlašim. Hustota osídlení je ve vymezené oblasti velmi nízká.

Zásady pro usměrnění územního rozvoje jsou stanoveny s cílem podpořit stabilizaci obyvatel v území, rozvoj dopravní infrastruktury a zemědělství v území mimo ochranné pásmo Želivky a zajistit ochranu vodního zdroje Želivka. Uvedené zásady jsou v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny na krajské i národní úrovni.

Úkoly pro územní plánování řeší problematiku rozvoje dopravní infrastruktury, ekonomického rozvoje a možnosti rozvoje rekreace. Zároveň zajišťují ochranu významných přírodních, krajinných a civilizačních hodnot území.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti SOBk4 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

SOBK 5 ROŽĎALOVSKO - KNĚŽICKO

Hlavní environmentální limity v území SOBk 5:

- ⇒ dobývací prostor těžený – Ujkovice;
- ⇒ bilancované ložisko výhradní – Sovenice, Ujkovice;
- ⇒ chráněné ložiskové území Sovenice, Ujkovice;
- ⇒ maloplošné zvláště chráněné území – PP Žlunické polesí;
- ⇒ EVL Ledce – Hájočna, EVL Perna;
- ⇒ skladebné části ÚSES - NK68 Řepínský důl - Žehuňská obora, RC1004 Komárovský rybník, RC1005 Křinec, RC1006 Rožďalovice, RC1008 Ostrá hůrka, RC1009 Jabkenicko, RC1872 Tuchom, RC1874 Dymokury, RK1229 Křinec - Rožďalovice, RK1230 Křinec - Havransko, RK1247 Gábovec - Žlunické polesí, RK690 RK 689 - Jabkenicko;
- ⇒ PPK Jabkenicko;
- ⇒ VPZ Pojedy;
- ⇒ harmonický krajinný ráz.

Oblast je vymezena při východní hranici Středočeského kraje, při hranici s krajem Královéhradeckým. Oblast zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Mladá Boleslav, ORP Nymburk a ORP Poděbrady.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny s cílem podpořit spolupráci s Královéhradeckým krajem v oblasti podpory stabilizace obyvatel oblasti a podpořit rozvoj Rožďalovic. Naplňování uvedených zásad nemá přímé vlivy na složky životního prostředí.

Naplňování úkolů pro územní plánování není rovněž spojeno s přímými vlivy na ŽP. Naopak tyto úkoly jsou stanoveny s cílem zajistit ochranu přírodních, krajinných a civilizačních hodnot území.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti SOBk5 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

SOBK 6 – MŠENSKO

Hlavní environmentální limity v území SOBk 6:

- ⇒ oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ bilancované ložisko výhradní – Mělnická pánev;
- ⇒ chráněné ložiskové území – Bezno (Mělnická pánev);
- ⇒ chráněná krajinná oblast Kokořínsko;
- ⇒ maloplošná zvláště chráněná území – PP Komošín, PP Osinalické bučiny, PP Špičák u Střezivojic, PR Kokořínský důl, PR Mokřady dolní Liběchovky, PR Zadní Hrádek;
- ⇒ EVL Kokořínsko;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NC4 Řepínský důl, NC41 Kokořínský důl, NK15 Vědlice - Kokořínský důl, NK17 Kokořínský důl - Řepínský důl, NK18 Kokořínský důl - Břehyně Pecopala, RC1231 Vrátecká hora, RC1232 Nebuželský důl, RC1242 Pankrác-Valdštejnsko, RC1243 Strašín – Žebický, RC1282 Osinaličky, RC531570 Bukový vrch, RK627 Plošina Rač – Osinaličky, RK631 Pšovka Pod konrádovem, RK632 Kokořínský důl – Žebický, RK633 Osinaličky - Kokořínský důl, RK677 Pankrác-Valdštejnsko - Čistěcký důl, RK682 Údolí Košateckého potoka;
- ⇒ MPZ Mšeno, VPR Dobřeň, VPR Nosálov, VPR Nové Osinalice, VPR Olejno, VPR Víška, VPZ Jestřebice, VPZ Kluky, VPZ Lobeč, VPZ Skalsko, VPZ Střezivojice a VPZ Vidim;
- ⇒ harmonické měřítko krajiny.

Oblast se hraničí s Libereckým krajem a v krátkém úseku hraničí rovněž s krajem Ústeckým. Poměrně velká část oblasti je součástí CHKO Kokořínsko. Oblast zahrnuje vybrané obce ve správních obvodech ORP Mělník a ORP Mladá Boleslav.

Zásady pro usměrnění územního rozvoje jsou stanoveny s cílem podpory stabilizace obyvatel, podporovat obytnou a obslužnou funkci Mšena, rozvíjet cestovní ruch a turistiku a zajistit ochranu území CHKO Kokořínska. Uvedené zásady nejsou v rozporu s koncepcí ochrany přírody a krajiny přijaté na krajské a národní úrovni.

Úkoly pro územní plánování jsou zaměřeny na rozvoj a ochranu uvedených oblastí a prvků území. V rámci jejich plnění musí být zajištěna ochrana přírodních, krajinných a civilizačních prvků území a případné negativní vlivy na složky ŽP musí být vyloučeny v rámci zpracování územně plánovací dokumentace či v procesu EIA.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti SOBk6 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

SOBK 7 – BÍLICHOVSKO- POCHVALOVSKO

Hlavní environmentální limity v území SOBK 7:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ bilancovaná ložiska výhradní: Hředle – Perun – Richard;
- ⇒ chráněná ložisková území: Hředle, Kalivody, Třeboc;
- ⇒ poddolovaná území;
- ⇒ maloplošná zvláště chráněná území – NPP Bílichovské údolí, NPP Cikánský dolík, NPR Pochvalovská stráň;
- ⇒ EVL Kalivody, EVL Milská stráň, EVL Smradovna;
- ⇒ skladebné části ÚSES – NC21 Pochvalovská stráň, NK53 Střela, Rabštejn - Pochvalovská stráň, NK54 Pochvalovská stráň - Karlštejn, Koda, RC1577 Srbeč, RC1673 Lhota, RK1101 Pochvalovská stráň - Bílichovský potok, RK1102 RK 1101 - K 54, RK1103 Maxova obora - Pochvalovská stráň, RK6007 RK 1112 - NK 54;
- ⇒ přírodní park Džbán;
- ⇒ vysoká hodnota krajinného rázu;
- ⇒ lesní porosty.

Plošně nevýznamná oblast vymezená při hranici s Ústeckým krajem. Oblast zahrnuje vybrané obce ORP Slaný a ORP Rakovník.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje jsou stanoveny s cílem zajisti stabilizaci obyvatelstva, rozvoj k ŽP šetrných forem cestovního ruchu a turistiky a ochranu PPK Džbán. Úkoly pro územní plánování obsahují konkrétní kroky směřující k naplnění výše uvedených zásad a výčet nejvýznamnějších environmentálních limitů území, které jejichž ochrana musí být v procesu územního plánování zajištěna. Uvedené zásady a úkoly nejsou v rozporu s prioritami ochrany přírody a krajiny přijatými na krajské a národní úrovni.

Rozvoj ekonomický aktivit v oblasti SOBK7 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

SPECIFICKÁ OBLAST SOBK 8 - JESENICKO - ČISTECKO

Hlavní environmentální limity v území SOBK 8:

- ⇒ oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO);
- ⇒ chráněná krajinná oblast Křivoklátsko;
- ⇒ zvláště chráněná území – maloplošná: NPR Týřov, PP Krtské skály, PP Malý Urban, PP Ostrovecká olšiny, PP Plaviště, PP Prameny Javorníce, PP Soseňský lom, PP Valachov, PR Čertova skála, PR Jezírka, PR Luční potok, PR Rybníčky u Podbořan;
- ⇒ přírodní park Jesenicko, přírodní park Džbán;

- ⇒ skladebné části ÚSES – NC23 Týřov – Křivoklát, NK50 Kladská - Týřov, Křivoklát, NK53 Střela, Rabštejn - Pochvalovská stráž, NK63 Týřov, Křivoklát – Třemšín, RC1444 Javornice, RC1446 Šípský mlýn, RC1497 Na Pastvinách, RC1498 Oráčov, RC1499 Háj Vinice, RC1500 Krtské skály, RC1677 Vlčkov, RC1942 Ostrý vrch, RK1089 Vlčí hora – Oráčov, RK1091 Krtské skály - K3, RK1092 Krtské skály – Oráčov, RK1093 Oráčov - RK 1094, RK1094 Šípský mlýn - Na pastvinách, RK1095 Háj Vinice - RK 1093, RK1096 Háj Vinice - Červená louka, RK1155 Šípský mlýn - Ostrý vrch;
- ⇒ EVL Týřov – Oupořský potok, EVL Vysoká Libyně;
- ⇒ VPZ Rousínov, VPZ Skryje;
- ⇒ chráněné ložiskové území Kosobody, Kosobody I., Krakovec u Rakovníka, Oráčov, Oráčov – Lovíč, Rousínov.

Oblast zasahuje do území čtyř krajů – Středočeského, Plzeňského, Karlovarského a Ústeckého. Vymezení na území Středočeského kraje je v celém rozsahu ve správním obvodu ORP Rakovník.

Zásady pro usměrňování územního rozvoje stanovené pro SOBk8 jsou stanoveny s cílem podpory spolupráce krajů, ve kterých je oblast vymezena a zajistit odpovídající rozvoj dopravní infrastruktury, cestovního ruchu a rekreace, ekonomických a sociálních potřeb obyvatelstva a zároveň zajistit ochranu krajinných hodnot PPK Jesenicko. Při naplňování uvedených zásad musí být respektovány přírodní a krajinné hodnoty vymezené oblasti.

Úkoly pro územní plánování konkretizují výše uvedené zásady. Z hlediska životního prostředí jsou kladně hodnoceny zejména úkoly týkající se prověření možností zlepšení železničního spojení na regionální úrovni, vytváření podmínek pro zemědělskou výrobu a úkoly stanovené s cílem zajistit ochranu přírodních, krajinných a civilizačních hodnot kraje. Případné negativní vlivy na složky životního prostředí musí být vyloučeny či minimalizovány na úrovni zpracování územně plánovací dokumentace či v procesu EIA.

Rozvoj ekonomických aktivit v oblasti SOBk8 je nutné koordinovat se zájmy ochrany přírody a krajiny, v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

5.4. Zpřesnění ploch a koridorů vymezených v PÚR a vymezení ploch a koridorů krajského významu

5.4.1. PLOCHY A KORIDORY DOPRAVY

Plochy a koridory dopravy mezinárodního a republikového významu

Silniční doprava

ZÚR zpřesňují na území Středočeského kraje tyto koridory republikového významu (vymezené v PÚR 2008):

- koridor pro umístění stavby dálnice D3 Jesenice – Jílové – Mezno jako koridor pro veřejně prospěšnou stavbu D005.

Poznámka: ZÚR Středočeského kraje přebírá (ve smyslu ust. §187, odst. 2 SZ) bez věcné změny vymezení koridoru pro výstavbu dálnice D3 dle schválených ÚP VÚC Pražského regionu a ÚP VÚC okresu Benešov.

Kapacitní propojení Prahy s jižní částí republiky v ose Praha (se samostatným vstupem na území hlavního města) – Tábor – České Budějovice – Dolní Dvořiště (st. hranice) je sledováno jako součást celostátní koncepce rozvoje dopravních sítí cca od 1. poloviny 70. let. Variantní řešení koridoru dálnice D3 na území Středočeského kraje bylo z hlediska vlivů na životní prostředí posouzena v rámci územních plánů VÚC Pražského regionu a VÚC okresu Benešov⁵

Požadavek variantního řešení tohoto propojení na území Středočeského kraje uplatnilo MŽP v rámci projednávání konceptů územních plánů VÚC Pražského regionu a VÚC okr. Benešov. Na jednání se zástupci pořizovatele obou ÚPD⁶ dne 22.10. 2001 na MŽP došlo k dohodě, že v obou územních plánech budou prověřena alternativní řešení vyplývající ze studií, které byly na objednávku MŽP, resp. občanských sdružení zpracovány až po dokončení obou konceptů ÚP VÚC:

- *Studie prověření možnosti rekonstrukce silnice I/3 v úseku Mirošovice - Mezno na kapacitní čtyřpruhovou komunikaci rychlostního charakteru;⁷*
- *Studie alternativy k dálnici D3 kolem Jílového v trase Praha - Benešov - Chotoviny; I. část koncept návrhu⁸*

Zároveň na tomto jednání MŽP potvrdilo, že do procesu stabilizace koridoru již nevнесе žádné další varianty. Tento závěr MŽP potvrdilo ve svém stanovisku ke konceptu ÚP VÚC okr. Benešov (čj. 2439b/OPVŽP/01AM ze dne 27.9. 2001) a následně ve stanovisku ke konceptu ÚP VÚC Pražského regionu (čj. 710b/OPVŽP/02MS ze dne 27.5. 2002).

Na podkladě stanovisek MŽP ke konceptu ÚP VÚC Pražského regionu a ke konceptu ÚP VÚC okr. Benešov byly pro posouzení vybrány tyto varianty:

- *varianta „stabilizovaná“ = koridor D3 dle dlouhodobé přípravy ŘSD ČR a dle konceptů ÚP VÚC Pražského regionu a ÚP VÚC okresu Benešov;*
- *varianta „Zenkl – Vyhnálek“ = dle studie Ing. Zenkla a RNDr. Vyhnálka⁹ včetně dílčích subvariant „Drachkovské“ a „Chvojenské“ v úseku Benešov - Bystřice a západní a východní u Miličína;*
- *varianta „PROMIKA“ = dle studie Atelieru Promika¹⁰ včetně dílčích subvariant Říčanské spojky, obchvatu Benešova a úseku Olbramovice - Miličín;*
- *varianta „nulová“ = stávající dvoupruhová silnice I/3 s pouze s dílčí sledovanou přestavbou (tj. neúplné MÚK v úseku Mirošovice – Benešov na úplné, rozšíření silnice v prostoru Benešova na kategorii S 11,5, obchvat Olbramovic v kategorii S 11,5).*

Z výsledků hodnocení vyplynulo, že varianta STABILIZOVANÁ představuje (v porovnání se současným stavem) nejlepší řešení ve vztahu k ochraně obyvatelstva a obytné zástavby před negativními vlivy dopravy (imisi zátěž ovzduší, hluková zátěž) a to jak z hlediska vlastního vedení koridoru, tak z hlediska snížení dopravní (a tedy i

⁵ Varianty dálnice D3 na území VÚC Pražského regionu a VÚC okr. Benešov – dopracovaná verze (Atelier T-plan s.r.o., 04/2003)

⁶ Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu Středočeského kraje

⁷ Ing. L. Zenkl - ZESA + EIA SERVIS, s.r.o. České Budějovice

⁸ Atelier PROMIKA, 04/2002

⁹ Studie prověření možnosti rekonstrukce silnice I/3 v úseku Mirošovice - Mezno na kapacitní čtyřpruhovou komunikaci rychlostního charakteru (Ing. L. Zenkl - ZESA + EIA SERVIS s.r.o. České Budějovice, 07/2001)

¹⁰ Studie alternativy k dálnici D3 kolem Jílového v trase Praha - Benešov - Chotoviny; I. část koncept návrhu (Atelier PROMIKA, 04/2002)

hlukové a emisní) zátěže na navazující silniční síti. Jako nejšetnější je klasifikována též z hlediska vlivů na povrchové a podzemní vody a ochrany kulturně historických hodnot území. Vedení koridoru ve zcela nové stopě má za následek relativně (v porovnání s ostatními variantami, které více či méně využívají koridor stávající silnice I/3) největší dopady na zájmy ochrany přírody a krajiny. S výjimkou ovlivnění krajinného rázu a zásahu do lesních porostů však nejsou tyto vlivy hodnoceny jako závažné. Problémovým úsekem této varianty je průchod krajinářsky hodnotným a rekreačně silně využívaným územím západně od Jílového u Prahy se zásahem do chatové zástavby v prostoru Kamenná Vrata a Luka p. Medníkem a průchod výhradním ložiskem cihlářské suroviny Dolní Jirčany.

Na základě těchto závěrů byla varianta „stabilizovaná“ zapracována do návrhu obou ÚPD VÚC, které byly po projednání následně schváleny zastupitelstvem Středočeského kraje.

- koridor rychlostní silnice R4 Dubenec – Zalužany (hranice Jihočeského kraje) jako koridor pro veřejně prospěšnou stavbu D007;
- koridor rychlostní silnice R6 Nové Strašecí – Hořovičky (hranice Karlovarského kraje) jako koridor pro veřejně prospěšné stavby D008 a D009;
- koridor rychlostní silnice R7 Jemníky – Hořešovice (hranice Ústeckého kraje) a vymezují koridor rekonstrukce úseku Tuchoměřice (hranice kraje Praha) – Makotřasy jako koridor pro veřejně prospěšnou stavbu D010;
- koridor silnice I/38 Mladá Boleslav – Nymburk – Kolín – Kutná Hora – Čáslav (S8) jako koridor pro veřejně prospěšné stavby **D43, D44**, D45, D46, D47, D48, D49, D50 a D51;
- koridor pro umístění stavby silničního okruhu kolem Prahy (R1, SOPK) v chybějících segmentech sever (R7 - D8 - R10) a jihovýchod (D1 - I/12) v úsecích mimo území hl. m. Prahy jako koridor pro veřejně prospěšné stavby D001, D003, **D011**.

ZÚR navrhuje doplnění MÚK:

- na dálnici D8 doplnění MÚK Odolena Voda jako veřejně prospěšnou stavbu D006;
- na dálnici D11 MÚK Nehvizdy jako veřejně prospěšnou stavbu D135 a MÚK Milčice D154

ZÚR vymezují koridor pro územní rezervu pro možnou variantu kapacitní silnice I/35 (v PÚR 2008 vymezená jako S5).

ZÚR stanovují pro úkol územní plánování zajistit vymezení a územní ochranu koridorů pro dopravní stavby v těchto parametrech:

- a) pro dálnice a rychlostní silnice koridor v šířce 600 m (v případě rekonstrukcí v šířce 300 m);
- b) pro silnice I. třídy koridor v šířce 300 m (v případě rekonstrukcí v šířce 100 m);
- c) koridory pro územní rezervy na vybrané silniční síti nadmístního významu neměnit způsobem, který by znemožnil nebo podstatně snížil budoucí realizaci staveb, tedy zejména zde neumísťovat významné stavby technické infrastruktury a nové rozvojové plochy nadmístního významu.
- d) do blízkosti silničních koridorů je nevhodné umísťovat obytnou zástavbu a zařízení školská, zdravotnická a sociální péče.

Záměry D43, D44 a D011 jsou záměry navrhované ZÚR¹¹, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC¹².

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k předcházení či minimalizaci potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí pro koridory D005 (dálnice D3), D007 (rychlostní silnice R4), D049 a D051. Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně. Naplnění uvedených opatření je základním předpokladem pro minimalizaci či vyloučení negativních vlivů na životní prostředí.

Železniční doprava

ZÚR zpřesňuje koridor:

- koridor tratě č. 170 Zdice – Cerhovice (- Plzeň), vymezený v PÚR 2008 jako C-E40a, který je součástí III. tranzitního koridoru AGC E40, jako koridor pro veřejně prospěšnou stavbu D203;
- koridor tratě č. 220 Praha – Benešov – Mezno (- Tábor), vymezený v PÚR 2008 jako C-E551, který je součástí IV. tranzitního koridoru AGC E55, jako veřejně prospěšné stavby **D204** a D205;
- koridor tratí č. 072 (Děčín -) – Liběchov – Všetaty – Lysá nad Labem; č. 232 Lysá nad Labem – Kolín a č. 231 Kolín – Čáslav (Havlíčkův Brod); vymezený v PÚR 2008 jako C-E61, tratě jsou součástí dohody AGC – E61; jako koridor pro veřejně prospěšnou stavbu D212;
- trať č. 231 Praha – Lysá nad Labem jako koridor pro veřejně prospěšnou stavbu D207; navazující na trať č. 232 Lysá n. L. - Milovice - Čachovice (VPS D212), trať č. 071 Nymburk - Mladá Boleslav (VPS **D213**), které jsou součástí koridoru KD1 (PÚR 2008);
- trať č. 230 Kolín – Čáslav jako veřejně prospěšnou stavbu D210 (Hlízovská spojka);
- koridory pro vysokorychlostní tratě na území Středočeského jako koridory pro veřejně prospěšné stavby:
  - a) D200 pro trať Praha – Plzeň, úsek Praha – Beroun;
  - b) **D201** pro trať Praha – Lovosice, úsek Praha – hranice kraje;
  - c) **D202** pro trať Praha – Brno, úsek Praha – Poříčany;
  - d) **D204** pro trať Praha – České Budějovice, úsek Praha - Bystřice u Benešova.

Dále jsou jako územní rezervy sledovány koridory:

- vysokorychlostních tratí (VRT) ve směrech na Plzeň (úsek Beroun – hranice kraje) a Brno (úsek Poříčany – hranice kraje);

---

¹¹ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

¹² ÚP VÚC Pražského regionu, ÚP VÚC okresu Benešov, ÚP VÚC Mladá, ÚP VÚC okresu Příbram, ÚP VÚC Střední Polabí, ÚP VÚC Rakovnícko, Územní prognóza VÚC Mladoboleslavsko

- pro přeložku tratě č. 230, která v úseku Golčův Jeníkov – Světlá nad Sázavou zasahuje v prostoru Vlkaneč do Středočeského kraje.

ZÚR stanovují úkol pro územní plánování zajistit vymezení a územní ochranu koridorů pro dopravní stavby koridor v šířce 600 m (s výjimkou koridorů pro zdvojkolejnění), kde je koridor v šířce 200 m) Tato územní ochrana se vztahuje i pro tratě nadmístního významu. .

Záměry D201, D202, D204, D213 jsou záměry navrhované ZÚR¹³, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k předcházení či minimalizaci potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí pro koridory D200 (trať Praha – Beroun) a D212 (trať Lysá n.L. – Milovice – Čachovice) Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně. Naplnění uvedených opatření je základním předpokladem pro minimalizaci či vyloučení negativních vlivů na životní prostředí.

Vodní doprava

ZÚR přejímají z PÚR 2008:

- a) stávající vodní cestu úseku Labe (VD1) na území Středočeského kraje (Horní Počaply – Týnec nad Labem);
- b) stávající vodní cestu na dolním úseku Vltavy (VD2) Mělník (soutok s Labem) – Třebeň.

ZÚR v souladu s PÚR vymezují vodní cestu (VD5) Třebeň – hranice Jihočeského kraje, na které navrhuje doplnění chybějících stupňů – vodních zdymadel Slapy a Orlík (překonání rozdílů mezi jednotlivými stávajícími vodními nádržemi).

Letecká doprava

ZÚR zpřesňují rozvoj Letiště Praha, který se projeví částečně na území Středočeského kraje rozšířením dráhového systému (nová paralelní dráha a prodloužení stávající dráhy západním směrem - plocha pro veřejně prospěšnou stavbu D300).

Transevropské multimodální koridory

V PÚR 2008 jsou multimodální koridory vymezeny ve směrech na:

- Ústí nad Labem (stávající dálnice D8 a železniční trať; IV.S, IV. Ž);
- Plzeň (stávající dálnice D5 a železniční trať; (IV.A-S, IV.A-Ž);
- Českou Třebovou (stávající železniční trať; IV.-Ž);
- Brno (stávající dálnice D1; IV.-S).

---

¹³ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

(136) Navrhován je koridor M1 Praha - České Budějovice - Linz (dálnice D3, modernizovaná trať č. 220).

Plochy a koridory dopravy nadmístního významu

Silniční doprava

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje:

- a) umožnit prostřednictvím úseků aglomeračního okruhu (I/61, II/101) napojení center osídlení Středočeského kraje na nadřazené radiály (dálnice, rychlostní silnice a silnice I. tř.) a vzájemné propojení těchto center;
- b) zlepšit přes území Středočeského kraje spojení hl. m. Prahy s krajským městem Pardubice silnicemi I. tř. využitím přestavěné trasy I/12 (Praha – Kolín) a nové trasy I/2 Hlízov – Záboří nad Labem – Kojice – Chvaletice;
- c) prověřit územní a technické možnosti územních rezerv staveb na vybrané silniční síti nadmístního významu ve vymezených koridorech při respektování přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území.

ZÚR stanovují pro územní plánování úkol zajistit vymezení a územní ochranu koridorů pro dopravní stavby:

- a) pro silnice I. třídy koridor v šířce 300 m;
- b) pro silnice II. (III.) třídy koridor v šířce 180 m.

Výše uvedené šířky mohou být proměnné, resp. menší, v závislosti na podmínkách průchodu koridoru daným územím s ohledem na jeho hodnoty a konfiguraci terénu. V případě rozšíření resp. rekonstrukce, kdy je koridor stabilizován vymezuje se územní ochrana v poloviční šířce (tj. 150 resp. 90 m).

Silnice I.třídy

ZÚR navrhuje na vybrané silniční síti tyto koridory pro umístění přeložek a obchvatů:

- ⇒ D009 - rychl. silnice R6 - doplnění MÚK Kamenné Žehrovice
- ⇒ D012 - silnice I/2 prodloužení trasy v úseku Hlízov – Záboří nad Labem - Kojice;
- ⇒ D013 – silnice I/3: MÚK Čtyřkoly, přestavba na úplnou mimoúrovňovou křižovatku;
- ⇒ D014 – silnice I/3: MÚK Čerčany, přestavba na úplnou mimoúrovňovou křižovatku;
- ⇒ D015 – silnice I/3: Mirošovice - Benešov, rozšíření a rekonstrukce;
- ⇒ D016 – silnice I/3: Olbramovice, obchvat;
- ⇒ D017 – silnice I/9: úsek Zdiby – Byškovice, vč. úpravy MÚK Zdiby;
- ⇒ D018 – silnice I/9: Byškovice, obchvat;
- ⇒ D019 – silnice I/9: úsek Libiš – Mělník, rekonstrukce a přeložka

- ⇒ D020 – silnice I/9: Mělník, úprava a nové vedení;
- ⇒ D021 – silnice I/12: úsek Běchovice - Úvaly, vč. napojení na stávající trasu;
- ⇒ **D022 – silnice I/12: rozšíření a přeložka v úseku Úvaly – Český Brod, včetně MÚK Český Brod;**
- ⇒ D023 – silnice I/12: stavba MÚK Chotouň vč. přeložky silnice III. třídy;
- ⇒ D024 – silnice I/12: stavba MÚK Velim, napojení silnice III/01217;
- ⇒ **D025 – silnice I/16: úsek R10 (MÚK Kosmonosy) – Židněves;**
- ⇒ **D026 – silnice I/16: obchvat Sukorad;**
- ⇒ **D027 – silnice I/16: obchvat Jizerního Vtelná;**
- ⇒ **D028 – silnice I/16: obchvat Bezna;**
- ⇒ **D179 - koridor silnice I/16 - napřímení u Chotětova (na křížení I/16 s Košáteckým potokem);**
- ⇒ D029 – silnice I/16: obchvat Byšice;
- ⇒ D030 – silnice I/16: obchvat Vysoká Libeň;
- ⇒ D031 – silnice I/16: obchvat Malý Újezd (Vavříneč);
- ⇒ D032 – silnice I/16: úsek Slaný – Ješín;
- ⇒ D033 – silnice I/16: obchvat Mšec;
- ⇒ D034 – silnice I/16: východní obchvat Řevničova;
- ⇒ D035 – silnice I/18: úsek Bohutín – Příbram – Dubno;
- ⇒ D036 – silnice I/18: obchvat Vranovic;
- ⇒ D037 – silnice I/18: Voračice, přeložka;
- ⇒ D038 – silnice II/18: úsek Křešice – Veselka;
- ⇒ D039 - silnice I/19: obchvat Věšína;
- ⇒ D040 – silnice I/27: východní obchvat Jesenice;
- ⇒ D041 – silnice I/27: obchvat Žďáru a Drahouše (sídlo Tlestky);
- ⇒ **D178 - koridor silnice I/27 - nová trasa v úseku Jesenice - hranice Plzeňského kraje;**
- ⇒ D052 – aglomerační okruh: úsek I/64 Unhošť (R6) – Hřebeč;
- ⇒ D053 – silnice I/61: úsek Hřebeč – Buštěhrad – Makotřasy (R7), přestavba;
- ⇒ koridor pro umístění stavby D068 - silnice I/61, Buštěhrad obchvat;
- ⇒ koridor pro umístění stavby D164 – silnice I/2: Vyžlovka, obchvat;
- ⇒ koridor pro umístění stavby D167 – silnice I/2: Suchdol, obchvat;
- ⇒ koridor pro umístění stavby D169 – silnice I/2: Miskovice, obchvat;

Záměry D022, D025, D026, D027, D028, D178 a D179 jsou záměry navrhované ZÚR¹⁴, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k předcházení či minimalizaci potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí pro koridory D019 (silnice I/19), D021 (silnice I/12), D031 (silnice I/16). Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně. Naplnění uvedených opatření je základním předpokladem pro minimalizaci či vyloučení negativních vlivů na životní prostředí.

ZÚR dále vymezují koridor **pro územní rezervu** stavby na vybrané silniční síti nadmístního významu:

- ⇒ koridor silnice I/16 v úseku Malý Újezd - Mělník ve variantě a, b.;
- ⇒ přeložku silnice I/2 - severozápadní obchvat Kutné Hory;
- ⇒ přeložku silnice I/32 – obchvat Okřínku.

Silnice II.třídy

ZÚR navrhuje na vybrané silniční síti tyto koridory pro umístění přeložek a obchvatů jako **VPS**:

- ⇒ D055 – silnice II/101: obchvat Jesenice;
- ⇒ D056 – aglomerační okruh: úsek (D5) Rudná – Unhošť, přeložka;
- ⇒ D057 – aglomerační okruh: úsek Tuchoměřice (R7) – Tursko, vč. napojení do MÚK Středokluky, úprava MÚK;
- ⇒ D058 – silnice II/101 a II/240: úseky Tursko – Debrno a Debrno – Chvatěruby;
- ⇒ D059 – aglomerační okruh: úsek Chvatěruby – Úžice;
- ⇒ D060 – aglomerační okruh: úsek Úžice – Buškovice, vč. obchvatu sídla Netřeba;
- ⇒ D061 – aglomerační okruh: úsek Byškovice - Lobkovice;
- ⇒ D062 – aglomerační okruh: úsek obchvat Kostelce nad Labem;
- ⇒ D063 – aglomerační okruh: úsek obchvat Brandýsa nad Labem a Záp;
- ⇒ **D064** – aglomerační okruh: úsek Mstětice – Jirny - Úvaly;
- ⇒ D066 – aglomerační okruh: úsek Pacov – Sluštice - Škovrec;
- ⇒ D067 – silnice II/101: úsek Tachlovice – Rudná, přeložka;
- ⇒ D068 – silnice I/61: Buštěhrad obchvat;
- ⇒ D069 – silnice II/104: Petrov, přeložka;
- ⇒ D070 – silnice II/104: Sulice, přeložka, současná trasa II/00315;

---

¹⁴ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

- ⇒ **D071** – silnice II/105: obchvat Jílové u Prahy;
- ⇒ D072 – silnice II/105: Kamenný Přívoz, přeložka;
- ⇒ D073 – silnice II/105: Sedlčany, přeložka;
- ⇒ D074 – silnice II/107: úsek Všechromy – I/2 ;
- ⇒ **D075 – silnice II/107: Velké Popovice;**
- ⇒ D076 – silnice II/107: úsek Týnec nad Sázavou – MÚK Dunávice (D3);
- ⇒ D077 – silnice II/108: Svatbín, přeložka;
- ⇒ D078 – silnice II/111: Bystřice, přeložka;
- ⇒ D079 – silnice II/111: úsek Divišov, severní obchvat;
- ⇒ D080 – silnice II/112: Benešov, severovýchodní obchvat;
- ⇒ D081 – silnice II/112: úsek Benešov – Václavice, silniční napojení na D3;
- ⇒ **D082 – silnice II/112: Čechtice, východní obchvat;**
- ⇒ D083 – silnice II/114: Neveklov, jižní obchvat;
- ⇒ D084 – silnice II/114: Hořovice, východní obchvat, připojení na silnici II/117;
- ⇒ D085 – silnice II/114: severovýchodní obchvat Hostomice a Bezdědic a jihozápadní obchvat Radouše;
- ⇒ **D086 – napojení silnice II/114: přeložka; Libomyšl na silnici II/118;**
- ⇒ **D087 – silnice II/114: Dobříš, přeložka;**
- ⇒ **D088 – silnice II/115: Černošice, přeložka;**
- ⇒ **D089 – silnice II/116: Řevnice, přeložka s přemostěním Berounky;**
- ⇒ D090 – silnice II/116: úprava úseku Rovina – Mořina, Mořinka obchvat;
- ⇒ D091 – silnice II/116: Kuchař obchvat;
- ⇒ D092 – silnice II/116: Chýnice obchvat;
- ⇒ D093 – silnice II/116: úsek Chýnice – Zbuzany, přeložka;
- ⇒ D095 – silnice II/117: úsek Komárov – Osek, severozápadní obchvat;
- ⇒ D096 – silnice II/117: Záluží, jižní obchvat;
- ⇒ D097 – silnice II/117: Tlustice, přeložka;
- ⇒ D098 – silnice II/118: Zlonice, obchvat;
- ⇒ D099 – silnice II/118: úsek Lochovice – Libomyšl, západní obchvat;
- ⇒ D100 – silnice II/121: Heřmaničky, jihovýchodní obchvat;
- ⇒ D101 – silnice II/121: Sedlec-Prčice, severozápadní obchvat;
- ⇒ D102 – silnice II/121: Votice, západní obchvat;

- ⇒ D103 – silnice II/125: Kolín-jih, přeložka;;
- ⇒ D104 – silnice II/125: úsek Kořenice -Kbílek, přeložka;
- ⇒ D105 – silnice II/125: úsek Pučery – Červený Hrádek, přeložka;
- ⇒ D106 – silnice II/125: Jindice, obchvat;
- ⇒ D107 – silnice II/125: Uhlířské Janovice, obchvat;
- ⇒ D108 – silnice II/125: Mitrov, obchvat;
- ⇒ D109 – silnice II/125: výstupní úsek severně Kácova;
- ⇒ D110 – silnice II/125: úsek Veselka – hranice okresu, přeložka;
- ⇒ D111 – silnice II/125: úsek Vlašim – Kostelík, přestavba s přeložkou u Pavlovic;
- ⇒ D112 – silnice II/125: Vlašim, jihovýchodní obchvat;
- ⇒ D113 – silnice II/125: Kondrac, přeložka se západním obchvatem;
- ⇒ D114 – silnice II/125: úsek hranice kraje – Kamberk, přeložka vč. obchvatu Kamberka;
- ⇒ D115 – silnice II/126 a II/339: Štipoklasy, obchvat;
- ⇒ **D116 – silnice II/126 a II/339: Zbraslavice, obchvat;**
- ⇒ D117 – silnice II/126: přeložka v prostoru Zruče nad Sázavou;
- ⇒ **D118 – silnice II/150: Otradovice, přeložka;**
- ⇒ **D119 – silnice II/150: Libouň, přeložka**
- ⇒ **D120 – silnice II/150: Louňovice, propojení na silnici II/125;**
- ⇒ D121 – silnice II/150: Křivsoudov, Alberovice západní obchvat;
- ⇒ **D122 – silnice II/174: Lazsko, přeložka**
- ⇒ D123 – silnice II/174: Březnice, přeložka
- ⇒ D124 – silnice II/176: Březnice, přeložka;
- ⇒ D125 – silnice II/227: úprava trasy mezi Svojetínem a rychlostní silnicí R6, dva úseky;
- ⇒ D126 – silnice II/229: Všesulov, jižní obchvat;
- ⇒ D127 – silnice II/229: Rakovník, východní obchvat;
- ⇒ D128 – silnice II/229: Lišany, západní obchvat s napojením silnice III/22915;
- ⇒ D129 – silnice II/229: úprava trasy severně od Lišan;
- ⇒ D130 – silnice II/236: Smečno, obchvat;
- ⇒ D131 – silnice II/238: Kladno (Poldi);
- ⇒ D132 – silnice II/240: Kralupy nad Vltavou, přeložka;;

- ⇒ D133 – silnice II/240: Velvary, přeložka;;
- ⇒ D134 – silnice II/245: Zápý, napojení na silnici II/101;
- ⇒ D135 – silnice II/245: napojení Čelákovice na silnici D11 (vč. nové MÚK na dálnici D11);
- ⇒ D136 – silnice II/246: Brozánky, přeložka a nové napojení na silnici I/16;
- ⇒ D137 – silnice II/246: Cítov, obchvat;
- ⇒ **D138 – silnice II/261: Liběchov, obchvat;**
- ⇒ **D139 – silnice II/268: Boseň, obchvat;**
- ⇒ **D140 – silnice II/268: Kněžmost, obchvat;**
- ⇒ D141 – silnice II/272: Lysá nad Labem, obchvat;
- ⇒ D142 – silnice II/272: úprava trasy; Semice, obchvat;
- ⇒ D143 – silnice II/272: Starý Vestec, přeložka;
- ⇒ D144 – silnice II/272: Kounice, obchvat;
- ⇒ **D146 – silnice II/280: obchvat Března, mimoúrovňové křížení železniční trati a napojení na II/280 na I/16; úprava trasy Březno, Čížovky;**
- ⇒ D147 – silnice II/327: úsek Loukonosy – Levín, přeložka;
- ⇒ **D148 – silnice II/328: Městec Králové, jihovýchodní obchvat;**
- ⇒ D149 – silnice II/328: úsek Dobšice - Opočnice;
- ⇒ D150 – silnice II/328: severozápadní přemostění Labe u Kolína, včetně napojení na silnice I/38 a I/12;
- ⇒ D151 – silnice II/329: Pečky, obchvat;
- ⇒ **D152 – silnice II/329: nové napojení Kouřimi a Radimi na silnici I/12;**
- ⇒ D153 – silnice II/330: přeložka Nymburk (obchvat), vč. mostu přes Labe;
- ⇒ D154 – silnice II/330: Sadská, obchvat; nové napojení na dálnici D11;
- ⇒ D155 – silnice II/330: Činěves, obchvat;
- ⇒ D156 – silnice II/331: Stará Boleslav, přeložka;
- ⇒ D157 – silnice II/331: úsek Tišice – Chrást, přeložka;
- ⇒ **D158 – silnice II/331: obchvat Sojovic a nové přemostění Jizery;**
- ⇒ D159 – silnice II/331: Lysá nad Labem, obchvat;
- ⇒ D160 – silnice II/331: nové vedení trasy v prostoru Dvorec;
- ⇒ D161 – silnice II/331: Nymburk, přeložka (průtah v koridoru železniční tratě);
- ⇒ D162 – silnice II/332: Milovice, obchvat vč. napojení sídla;
- ⇒ D163 – silnice II/332: Zbožíčko, obchvat;

- ⇒ D170 – silnice II/334: Nučice, obchvat;
- ⇒ D171 – silnice II/334: úsek Benátky – Výžerky, úprava trasy;
- ⇒ D172 – silnice II/334: Benátky, obchvat;
- ⇒ D173 – silnice II/335: úsek Lipany - Světic;
- ⇒ D174 – silnice II/339: Červené Janovice, obchvat;
- ⇒ **D177 - silnice II/244: nová trasa v úseku Mratín - Přezletice; MÚK Přezletice s napojením sil. III. tř. od Prahy;**
- ⇒ D054 – propojení Vestec (II/603) – Újezd (D1), tzv. vestecká spojka.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k předcházení či minimalizaci potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí pro koridory D060 (silnice II/101), D064 (II/101), D078 (silnice II/111), D090 (silnice I/116), D098 (silnice II/118), D109 (silnice II/125), D113 (silnice II/125), D114 (silnice II/272), D117 (silnice II/II/126), D119 D120 (silnice II/150), D123 (silnice II/174), D141 (silnice II/172), D150 (silnice II/328) a D159 (silnice II/331). Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně. Naplnění uvedených opatření je základním předpokladem pro minimalizaci či vyloučení negativních vlivů na životní prostředí.

Záměry D064, D071, D075, D082, D086, D087, D088, D089, D116, D118, D119, D120, D122, D138, D139, D140, D146, D148, D152, D158 a D177 jsou záměry navrhované ZÚR¹⁵, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC.

ZÚR dále vymezují tyto **koridory pro územní rezervy** staveb na vybrané silniční síti nadmístního významu:

- ⇒ přeložku silnice II/105 - v prostoru Všetice (D502);
- ⇒ přeložku silnice II/110 - obchvat Kozmice (D503);
- ⇒ přeložku silnice II/121 - obchvat Nazdice (D504);
- ⇒ přeložku silnice II/125 - obchvat Tehov (D505);
- ⇒ přeložku silnice II/150 - obchvat Ratměřice (D506);
- ⇒ přeložku silnice II/150 - obchvat Načeradec (D507);
- ⇒ přeložku silnice II/150 - obchvat Horní Lhota (obec Načeradec) (D508);
- ⇒ přeložku silnice II/150 - obchvat Čechtice (D509);
- ⇒ přeložku silnice II/240 - obchvat Černuc (D513);
- ⇒ přeložku silnice II/333 - severozápadní obchvat Kutné Hory (D511).

---

¹⁵ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

Silnice III. třídy

ZÚR navrhuje na vybrané silniční síti tyto koridory pro umístění přeložek a obchvatů:

- ⇒ D175 – silnice III/0031 a III/10115: Dolní Břežany, obchvat;
- ⇒ D176 – silnice III/32913: obchvat Milčic a Velkých Chvalovic (nové napojení Peček na dálnici D11).

ZÚR stanovují u záměrů veřejně prospěšných staveb D135, D154 a D176 realizovat současně s novými MÚK na dálnici D11, navazující komunikace II. a III. tříd (obchvaty sídel).

Železniční doprava

ZÚR navrhuje tyto koridory pro umístění železničních staveb nadmístního významu jako VPS:

- ⇒ D208 - na železniční trati č. 120 – úsek Jeneč – Letiště Ruzyně;
- ⇒ D209 - na železniční trati č. 120 – úsek Ruzyně – Kladno-Dubí (přeložka a zdvouko-lejnění tratě);
- ⇒ D211 - na železniční trati č. 235 – nové propojení Kutné Hory;
- ⇒ **D214 - na železniční trati č. 064 – Mladá Boleslav – Řepov – Kolomuty (přelož-ka tratě);**
- ⇒ **D215 - na železniční trati č. 171 Praha - Beroun – rekonstrukce.**

Dále jsou jako **územní rezervy** sledovány koridory pro přeložky:

- ⇒ na železniční trati č. 070 - Josefův Důl /Malešice (D603); Mnichovo Hradiště (D604) a Loukov (D605);
- ⇒ na železniční trati č. 230 – Třebešice/Čáslav a Vlkanec (částečně tunelový úsek) (D606);
- ⇒ na železniční trati č. 231 - Velký Osek, přímé propojení na trať č. 020 ve variantách a, b.

Záměry D214 a D215 jsou záměry navrhované ZÚR¹⁶, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC.

Letecká doprava

ZÚR nenavrhuje plochy pro rozvoj letecké dopravy.

---

¹⁶ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

Hromadná doprava

ZÚR nenavrhují speciální koridory pro hromadnou dopravu (tramvajové tratě). Hromadná železniční doprava je orientována na stávající a přestavované tratě; autobusová doprava na stávající a navrhovanou silniční síť silnic.

ZÚR navrhují terminály (včetně záchytných parkovišť P+R) na trati:

- a) Kladno – Praha u žst. Unhošť (k.ú. Malé Přítočno) a u žst. Jeneč;
- b) Lysá nad Labem – Praha u žst. Mstětice;
- c) Benešov – Praha u žst. Stránčice.

Další přestupní terminály na metro a železnici jsou na území hl.m. Prahy.

Cyklistická doprava

ZÚR nenavrhují koridory pro cyklistickou dopravu, přičemž potvrzují koncepci zpracovaného Generelu cyklotrasy a cyklostezek Středočeského kraje. Stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

- a) vytvářet podmínky pro budování cyklistických stezek segregovaných od automobilového provozu, a to zejména v intenzivně urbanizovaných územích.

ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) v územních plánech obcí navrhovat nahrazení cyklotras nezávisle vedenými cyklostezkami, a to zejména v případech dálkových „cyklotras“, v území rozvojových oblastí (vč. jejich okolí) a v turisticky atraktivních územích.

Stanovení uvedeného úkolu je v souladu s krajskými a národními dokumenty. Při vymezování koridorů pro cyklistickou dopravu v navazující ÚPD je nutné zajistit ochranu přírodních a kulturních hodnot území a minimalizovat rozsah záborů ZPF a PUPFL.

5.4.2. PLOCHY A KORIDORY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY

Plochy a koridory technické infrastruktury mezinárodního a republikového významu

Elektroenergetika

ZÚR zpřesňují koridor pro **VPS**:

- ⇒ **E01 (E10 z PÚR 2008) pro vedení VVN 400 kV TR Výškov – TR Řeporyje ;**
- ⇒ **E02 (E10 z PÚR 2008) pro vedení VVN 400 kV TR Výškov – TR Čechy Střed.**

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

- a) koordinovat vymezení koridoru pro vymezení stavby E10 se sousedním Ústeckým krajem.

ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) zajistit vymezení a územní ochranu pro stavbu E10 (dle PÚR) v šířce 600 m a jeho koordinaci se záměry v územních plánech obcí. V prostoru Chrástřany a Jinočany je koridor zúžen na 200 m.

Dále jsou v ZÚR jako **územní rezervy** sledovány koridory pro vedení:

- ⇒ E502 - 110 kV z Petroupimi do Votic;
- ⇒ E503 - 110 kV Čáslav – hranice kraje směr Golčův Jeníkov;
- ⇒ E504 - 110 kV Elektrárna Mělník – hranice kraje směr Štětí/Ústí nad Labem.

Záměry E01 a E02 jsou záměry navrhované ZÚR¹⁷, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k předcházení či minimalizace potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí pro koridor E02. Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně. Naplnění uvedených opatření je základním předpokladem pro minimalizaci či vyloučení negativních vlivů na životní prostředí.

Plynárenství

ZÚR zpřesňuje koridor **VPS P01** (P8 z PÚR 2008) pro VVTL plynovod Drahelčice – Háje a stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) zajistit vymezení a územní ochranu pro stavbu P8 v šířce 600 m a jeho koordinaci se záměry v územních plánech obcí.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k předcházení či minimalizace potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí pro koridor P01. Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně. Naplnění uvedených opatření je základním předpokladem pro minimalizaci či vyloučení negativních vlivů na životní prostředí.

Dálkovody

ZÚR zpřesňuje koridor pro **VPS**:

- ⇒ **R01 - (DV1 z PÚR 2008) pro ropovod Družba (přípolož/zkapacitnění);**
- ⇒ **R02 – (DV2 z PÚR 2008) pro dálkovodu IKL (přípolož/zkapacitnění);**
- ⇒ **R03 - (DV4 z PÚR 2008) pro produktovod Potěhy – Polepy (přípolož/zkapacitnění).**

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

---

¹⁷ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

- a) koordinovat vymezení koridoru pro vymezení staveb R01 až R03 se sousedními kraji.

ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) zajistit vymezení a územní ochranu pro stavby R01 až R03 v šířce 300 m a jeho koordinaci se záměry v územních plánech obcí.

Záměry R01, R02 a R03 jsou záměry navrhované ZÚR.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k předcházení či minimalizaci potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí pro koridor R02. Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně. Naplnění uvedených opatření je základním předpokladem pro minimalizaci či vyloučení negativních vlivů na životní prostředí.

Plochy a koridory technické infrastruktury nadmístního významu

Elektroenergetika

ZÚR navrhuje tyto plochy a koridory pro umístění staveb nadřazené elektrorozvodné soustavě (VVN) jako VPS:

- ⇒ E03 – rozvodna 110 kV Chýně;
- ⇒ E04 – rozvodna 110 kV Dobřichovice;
- ⇒ E05 – rozvodna 110 kV Pavlov;
- ⇒ E06 – rozvodna 110 kV Lichoceves;
- ⇒ E09 - vedení 110 kV (č. 1928) Sázava – Kostelec nad Černými Lesy, vč. rozvodny Sázava a rozvodny Kostelec n. Č. L.;
- ⇒ E10 – rozvodna 110 kV Brandýs nad Labem, vč. napojení vedení;
- ⇒ E11 – rozvodna 110 kV Klecany, vč. napojení vedení;
- ⇒ E12 – rozvodna 110 kV Zdice, vč. napojení vedení;
- ⇒ E13 – vedení 110 kV Třeboradice - Kbely;
- ⇒ E15 – vedení 110 kV Chodov – Uhřetěves (zasahuje do území Středočeského kraje);
- ⇒ E16 – přeložka vedení 110 kV Veltrusy;
- ⇒ E18 – odbočka vedení 110 kV (č. 1928) Sázava – Kostelec n. Č. L. do Kouřimi, vč. rozvodny 110 kV Kouřim;
- ⇒ E19 – rozvodna 110 kV Pyšely;
- ⇒ E20 – vedení VVN 110 kV Příbram – Dobříš, vč. rozvodny 110 kV Dobříš;
- ⇒ **E21 – rozvodna 110 kV u Mnichova Hradiště, vč. napojovacího vedení;**
- ⇒ **E22 – napojení TR Praha Sever na stávající vedení 400 kV – TR Výškov – TR Čechy Střed**

Záměry **E21** a **E22** jsou záměry navrhované ZÚR¹⁸, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC.

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

- a) připravit a realizovat výše uvedené stavby jako důležité investice pro zlepšení kapacity a bezpečnosti nadřazené rozvodné sítě.

ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) zajistit vymezení a územní ochranu koridorů pro výše uvedené stavby v šířce 400 m, ploch o rozsahu 120 000 m² a jeho koordinaci s ostatními záměry v územních plánech dotčených obcí.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k předcházení či minimalizaci potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí pro koridory E09 a E21. Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně. Naplnění uvedených opatření je základním předpokladem pro minimalizaci či vyloučení negativních vlivů na životní prostředí.

Plynárenství

ZÚR navrhuje tyto koridory a plochy pro umístění staveb nadřazené plynárenské soustavy jako **VPS**:

- ⇒ P02 – VTL plynovod Veltrusy – Obříství;
- ⇒ P03 – VTL plynovod Štolmíř – Svatbín, vč. RS Liblice;
- ⇒ P04 – VTL plynovod léčebna Kladruby – VTL RS Pavlovice;
- ⇒ P05 – VTL plynovod Zbenice – Chrašnice, vč. RS Chrašnice a RS Těchařovice;
- ⇒ P06 – VTL plynovod Sv. Jan – Kamýk n. Vlt. – Krásná Hora n. Vlt., vč. 3 regulačních stanic;
- ⇒ P08 – VTL plynovod Jizbická Zavadilka – Boží Dar, vč. RS.

Stavby jsou převzaty z jednotlivých schválených ÚP VÚC ve Středočeském kraji.

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

- a) připravit a realizovat výše uvedené stavby jako důležité investice pro zlepšení kapacity a bezpečnosti nadřazené rozvodné sítě.

ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) zajistit vymezení a územní ochranu koridorů pro výše uvedené stavby v šířce 600 m a jeho koordinaci s ostatními záměry v územních plánech dotčených obcí.

---

¹⁸ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

Dálkovody

ZÚR navrhuje koridory pro umístění:

VPS R04 – produktovod Potěhy – Ronov; Stavba je převzata ze schváleného ÚP VÚC Střední Polabí;

VPS R05 - produktovod letiště Čáslav - Heřmanův Městec.

Záměr R05 je záměrem navrhovaným ZÚR¹⁹, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC.

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

- a) koordinovat vymezení koridoru pro umístění stavby R04 a R05 s Pardubickým krajem.

ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) zajistit vymezení a územní ochranu koridorů pro výše uvedené stavby v šířce 600 m a jeho koordinaci s ostatními záměry v územních plánech dotčených obcí.

Vodovody

ZÚR navrhuje tyto plochy a koridory pro umístění vodovodních staveb nadmístního významu jako **VPS**:

- ⇒ V02 – vodovod Nová Ves – Spomyšl – Býkev, vč. čerpací stanice Spomyšl;
- ⇒ V03 – vodárenská soustava Zbečno – Roztoky, vč. 12 vodojemů;
- ⇒ V09 – vodovod Uhlířské Janovice - Čekanov;
- ⇒ V10 – přívodní řad pro Vlašim a připojení Domašína,
- ⇒ V12 – výstavba přivaděče Benešov – Sedlčany s napojením sídel Jírovice, Mokrá Lhota, Bystřice, Líšno, Nesvačily, Drachkov, Vrchotovy Janovice a Vojkov;
- ⇒ V13 – rozšíření Posázavského skupinového vodovodu připojením sídel Chářovice, Pecerady a Podělusy;
- ⇒ **V14** - vodovodní řad z vodojemu Jesenice na jihovýchod Prahy.

Záměr V14 je záměrem navrhovaným ZÚR²⁰, ostatní stavby jsou převzaty ze schválených ÚP VÚC.

---

¹⁹ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

²⁰ Záměry navrhované ZÚR jsou v textu vyznačeny tučně.

ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) zajistit vymezení a územní ochranu koridorů pro výše uvedené stavby a jejich koordinaci s ostatními záměry v územních plánech dotčených obcí.

Kanalizace

ZÚR nenavrhují plochy a koridory pro umístění staveb kanalizace nadmístního významu.

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

- a) využívat kanalizačních soustav vybavených účinnou čistírnou odpadních vod k napojení blízkých obcí, resp. sídel;
- b) zlepšovat čistotu vod na dotčených vodotečích.

Protipovodňová opatření

ZÚR navrhuje tyto plochy pro umístění protipovodňových opatření jako **VPS**:

- ⇒ **PP01 – Mělník - protipovodňová opatření;**
- ⇒ **PP02 – Poděbrady - protipovodňová ochrana;**
- ⇒ **PP03 – Benátky nad Jizerou – protipovodňová opatření;;**
- ⇒ **PP04 – Mnichovo Hradiště - protipovodňová ochrana severozápadní části města;**
- ⇒ **PP05 – Nymburk - protipovodňová opatření ;**
- ⇒ **PP06 – Štěchovice - protipovodňová opatření;**
- ⇒ **PP07 – Kralupy nad Vltavou - protipovodňová opatření;**
- ⇒ **PP08 – Veltrusy - protipovodňová opatření;**
- ⇒ **PP10 – Beroun - protipovodňová opatření;**
- ⇒ **PP11 – Králův Dvůr - protipovodňová opatření;**
- ⇒ **PP12 – Hasina a Nepokoj – 2 poldry v povodí Mrliny.**

Všechny uvedené záměry v oblasti protipovodňové ochrany jsou záměry navržené ZÚR.

ZÚR stanovují tyto zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území:

- a) koordinovat vymezení ploch pro umístění protipovodňových opatření s územními plány dotčených obcí.

ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) stabilizovat navržená opatření v územně plánovací dokumentaci dotčených obcí;
- b) stanovit režim využívání těchto ploch.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA prostorová či projektová opatření k minimalizaci potenciálně negativních vlivů na lokality soustavy Natura 2000 pro plochy PP01 a PP12. Zapracování uvedených opatření je hodnoceno jednoznačně kladně.

Lokality akumulace povrchových vod (LAPV)

ZÚR navrhuje jako **územní rezervy** lokality vhodné pro akumulaci povrchových vod:

- a) Amerika;
- b) Hrachov I.;
- c) Hrachov II.;
- d) Březí;
- e) Doubravčiny;
- f) Javornice;
- g) Kleštěnce;
- h) Myslín;
- i) Podolí;
- j) Tuchoraz.

Hodnocení ploch a koridorů dopravní a technické infrastruktury, protipovodňových opatření a lokalit akumulace povrchových vod (veřejně prospěšné stavby a územní rezervy) je uvedeno v kapitole 5. této dokumentace. Vyhodnocení jednotlivých staveb na úrovni ZÚR je prezentováno formou hodnotících tabulek a souhrnného komentáře k vlivům na složky životního prostředí.

5.4.3. OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI MOŽNÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA následující společná prostorová opatření pro plochy a koridory dopravy a technické infrastruktury:

- a) vymezení koridorů s identifikovaným rizikem možného vlivu na ptačí oblasti nebo evropsky významné lokality soustavy Natura 2000 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizace vlivů na dotčené oblasti a lokality;
- b) vymezení koridorů liniových záměrů dopravní a technické infrastruktury, které procházejí záplavovým územím; směrově řešit v nejkratší možné délce v závislosti na místních podmínkách;
- c) vymezení koridorů dopravní nebo technické infrastruktury, zasahujících do pásem vodních zdrojů 1. a 2a stupně, zpřesnit v rámci navazující územně plánovací dokumentace s cílem nenarušení vydatnosti a jakosti dotčených zdrojů;
- d) vymezení koridorů dopravní nebo technické infrastruktury, zasahujících do stanovených dobývacích prostorů a chráněných ložiskových území, zpřesnit v rámci navazující územně

plánovací dokumentace s cílem minimalizace objemu zásob vázaných v ochranném piliři stavby.

ZÚR navrhuje na základě doporučení SEA následující společná projektová opatření pro plochy a koridory dopravy a technické infrastruktury:

a) vytvářet podmínky pro ochranu obyvatelstva před hlukem z dopravy. U záměrů, kde existuje potenciální vznik rizika pro lidské zdraví (vlivy hluku a znečištění ovzduší) je nutno doložit ochranu veřejného zdraví včetně projednání s příslušnými orgány nejpozději v rámci procesu EIA. Jedná se zejména o následující záměry:

- silniční stavby procházející v přímém kontaktu s obytnou zástavbou,
- rozšiřování letišť,
- železniční stavby v místech kontaktu s obytnou zástavbou,
- výstavba nových energetických zdrojů.

V rámci přípravy jednotlivých staveb je nutno zajistit promítnutí opatření k omezení vlivů stavební činnosti do příslušných plánů organizace výstavby a jejich dodržování během realizace stavby.

b) podmínkou realizace záměrů zasahujících do ochranných pásem vodních zdrojů jsou pozitivní výsledky hydrogeologického posudku a realizace ochranných opatření k minimalizaci vlivů na režim a jakost dotčených vodních zdrojů.

c) podmínkou realizace záměrů procházejících záplavovým územím jsou projektová řešení zajišťující minimalizaci vlivů na odtokové poměry (inundační mosty) a omezením dlouhých šikmo trasovaných přechodů. Nepřípustná jsou taková řešení, která svým podélným sevřením údolních úseků omezují nebo znemožňují rozlivy povodňových průtoků ve volné krajině.

d) u záměrů s vysokým rozsahem zpevněných ploch požadovat vybavení dešťovými kanalizacemi s dešťovými zdržemi pro regulaci nárazového odtoku srážkových vod. V rámci projektové EIA je nutné v podrobném měřítku řešit zajištění prostupnosti liniových dopravních staveb ve smyslu metodiky AOPK ČR.

e) báňskotechnický posudek zajistit u záměrů zasahujících do území s předpokládaným výskytem důlních děl (poddolované území).

f) v případě, že záměr zasahuje do bloků zásob výhradního ložiska a pokud územně environmentální nebo technické podmínky neumožňují směrovou či prostorovou korekci, je realizace záměru možná pouze za podmínky souhlasu MŽP a MPO s převodem části zásob do kategorie vázaných v důsledku stanovení ochranného piliře. V případě průchodu trasy stanoveným dobývacím prostorem je nutný souhlas OBÚ.

g) u staveb, které vykazují potenciální významný negativní vliv na krajinný ráz (nadměrná elektrická vedení, silnice apod.) a které vstupují na území se zvýšenou hodnotou krajinného rázu, vyžadovat pro navazující územně plánovací a projektovou dokumentaci návrh takových prostorových a technických řešení, která budou minimalizovat negativní vliv na krajinný ráz.

h) u staveb, vyžadujících zásahy do pozemků určených k plnění funkcí lesa, vyžadovat náhradní výsadbu a zalesnění.

i) Při výstavbě logistických a průmyslových areálů dodržovat koeficient zeleně v minimální hodnotě 40% s přihlédnutím ke specifikům umístění a velikosti areálu. Při umísťování zastavby na vysoce bonitních půdách se doporučuje zvážit požadavek na vyšší koeficient zeleně.

Z hlediska vlivu na životní prostředí je zapracování výše uvedených doporučení hodnoceno jednoznačně kladně. Zajištění jejich zapracování resp. jejich prosazování v rámci zpracování projektové přípravy a vlastní realizace staveb je základním předpokladem pro předcházení, snížení a kompenzaci potenciálně negativních vlivů na sledované složky životního prostředí.

5.4.4 PLOCHY A KORIDORY NADREGIONÁLNÍHO A REGIONÁLNÍHO ÚZEMNÍHO SYSTÉMU EKOLOGICKÉ STABILITY

ZÚR Stčk vymezují územní systém ekologické stability na nadregionální a regionální úrovni. Vymezeno je 15 nadregionálních biocenter a 31 os nadregionálních biokoridorů, pro které jsou stanoveny ochranné zóny v rozsahu 2 km od osy NRBK na obě strany. Zpřesnění vymezení NRBK ZÚR neobsahuje. Na regionální úrovni je vymezeno 327 regionálních biocenter a 270 biokoridorů.

Vymezení skladebných částí ÚSES (biocenter a biokoridorů) nadregionální a regionální úrovně významnosti pro celé území Středočeského kraje je z hlediska vlivů na životní prostředí hodnoceno kladně. Po vydání ZÚR Stčk bude pro celé území existovat jediný, koordinovaný podklad. ZÚR Stčk stanovují úkoly a zásady jejich cílem je zajistit ochranu skladebných částí ÚSES a jejich zpřesnění v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace.

Plochy a koridory biocenter a biokoridorů nadregionální a regionální úrovně jsou rovněž vymezeny jako veřejně prospěšná opatření.

5.5. Upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území

5.5.1. PŘÍRODNÍ HODNOTY KRAJE

ZÚR vymezují nejvýznamnější přírodní hodnoty území kraje a stanovují zásady a úkoly pro upřesnění územních podmínek koncepce jejich ochrany a rozvoje. Hodnocení vlivů uplatnění těchto zásad a úkolů v rámci rozhodování o změnách na složky životního prostředí je možno shrnout do následujících závěrů:

- Jako preventivní zásadu formulovanou s cílem předejít suburbanizaci krajiny lze vnímat požadavek přednostního využití nevyužívaných nebo nedostatečně využívaných ploch v zastavěném území sídel na území CHKO.

- Pro zajištění ochrany hodnot krajinného rázu je formulován požadavek zabezpečení ochrany KR při rozvoji sídel a návrhu nových dopravních staveb v krajinářsky hodnotných územích.
- Rovněž požadavek usměrňující výstavbu výškových staveb je formulován s cílem zajištění ochrany KR.
- Za účelem ochrany ZCHÚ, lokalit NATURA 2000 a mokřadních ekosystémů je formulován požadavek ukládající vedení dopravních staveb mimo tato území.
- K zajištění ochrany ZCHÚ a KR je formulován požadavek podporující rozvoj šetrných forem turismu v těchto oblastech a omezující plošnou výstavbu rekreačních objektů mimo zastavěná území. Ochrana přírodních a krajinných hodnot území je rovněž podpořena zásadou k podpoře ekologicky únosného využití vodních toků k rekreační a sportovní plavbě.
- K zajištění ochrany nerostného bohatství a krajinných hodnot území je stanovena zásada ke stanovení mezí pro těžbu surovin a zpracování plánů rekultivací.
- Za účelem ochrany nivních ekosystému je formulována zásada k ochraně říčních niv, omezující regulace vodních toků a vodního režimu v krajině.

5.5.2. KULTURNÍ HODNOTY KRAJE

ZÚR vymezují nejvýznamnější kulturní hodnoty kraje a stanovují zásady pro usměrňování územního rozvoje. Zásady jsou formulovány s cílem zajistit ochranu kulturně historických hodnot území a „genia loci“ území a ochranu pozitivních znaků charakteristik krajinného rázu. Za účelem ochrany kulturních hodnot a podpory rozvoje území s kulturními hodnotami je formulován požadavek na stanovení podmínek pro využití kulturních hodnot pro cestovní ruch.

5.5.3. CIVILIZAČNÍ HODNOTY KRAJE

Vymezené civilizační hodnoty kraje představují potenciál dalšího ekonomického rozvoje Středočeského kraje. Naplňování zásad pro usměrňování územního rozvoje nemá v obecné poloze negativní vliv na složky životního prostředí. Vlivy na úrovni konkrétních záměrů musí být vyloučeny či minimalizovány na úrovni zpracování navazující územně plánovací dokumentace či v rámci procesu EIA.

5.6. Vymezení cílových charakteristik krajiny

ZÚR vymezují 8 základních krajinných typů:

- Krajina sídelní (S);
- Krajina příměstská (U);

- Krajina rekreační (R);
- Krajina s komparativními předpoklady zemědělské produkce.
  - ⇒ Krajina polní (O);
  - ⇒ Krajina chmelařská (C);
  - ⇒ Krajina vinařská (V);
- Krajina vodárenská (W);
- Krajina relativně vyvážená (N);
- Krajina zvýšených krajinných hodnot (H);
- Krajina přírodní (P).

Dále ZÚR vymezují koridorové vazby v krajině – „zelené klíny“.

Pro každý z krajinných typů je uvedena základní charakteristika a formulovány zásady pro plánování změn v území. Naplňování uvedených zásad přispěje k rozvoji a uchování přírodních a krajinných hodnot území Středočeského kraje.

5.7. Veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření

Veřejně prospěšné stavby jsou v rámci ZÚR vymezeny formou koridorů a ploch v podrobnosti odpovídající měřítku stanoveného vyhláškou č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Veřejně prospěšné stavby

V oblasti dopravy vymezuje ZÚR Stčk:

- 174 VPS pro silniční dopravu;
- 15 VPS pro železniční dopravu;
- 1 VPS pro leteckou dopravu.

V oblasti elektroenergetiky 18 VPS, v oblasti plynárenství 8 VPS, v oblasti dálkovodů 5 VPS, v oblasti vodovodů 7 VPS. V oblasti protipovodňové ochrany je vymezeno 11 staveb.

V kapitole 5.4. jsou označeny VPS navrhované ZÚR a VPS převzaté ze schválených ÚP VÚC na území Středočeského kraje²¹.

Hodnocení veřejně prospěšných staveb je uvedeno v kapitole 5.10. této dokumentace.

---

²¹ ÚP VÚC Pražského regionu, ÚP VÚC okresu Benešov, ÚP VÚC Mladá, ÚP VÚC okresu Příbram, ÚP VÚC Střední Polabí, ÚP VÚC Rakovnícko, Územní prognóza VÚC Mladoboleslavsko

Veřejně prospěšná opatření

ZÚR vymezují jako veřejně prospěšná opatření plochy a koridory pro skladebné části ÚSES (biocentra a biokoridory) nadregionální a regionální úrovně. Toto vymezení je z hlediska ochrany životního prostředí hodnoceno kladně. Vytvoření fungujícího, navzájem propojeného územního systému ekologické stability je zásadní podmínkou v procesu směřujícím k obnově ekologické rovnováhy krajiny, zajištění podmínek pro existenci rostlin a živočichů pestré druhové skladby a udržení biologické diversity. Zvýšení podílu krajinné zeleně a přírodě blízkých společenstev posílí estetickou i užitnou hodnotu krajiny. V prostorech, jejichž stabilita je zásadně narušena antropogenní činností, je vytváření systému ekologické stability jedním z prvotních impulsů pro vytvoření nové kvalitní krajiny.

5.8. Stanovení požadavků nadmístního významu na koordinaci územně plánovací činnosti obcí

ZÚR předkládají informativní přehled obcí dotčených vymezením jednotlivých ploch a koridorů veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření. Z hlediska vlivu na ŽP nemá toto vymezení žádný vliv. Identifikované kumulativní vlivy konkrétních VPS a VPO jsou popsány v kapitole 5.11.

Poznámka: ZÚR nevymezují:

Plochy a koridory, ve kterých je prověření změn jejich využití územní studií podmínkou pro rozhodování;

Plochy a koridory, ve kterých je pořízení a vydání regulačního plánu orgány kraje podmínkou pro rozhodování o změnách jejich využití;

Plochy a koridory, ve kterých je podmínkou pro rozhodování o změnách jejich využití pořízení a vydání regulačního plánu na žádost.

5.9. Stanovení pořadí změn v území (etapizace)

ZÚR nestanovuje pořadí změn, uvedeny jsou priority v oblasti veřejných investic směřujících do oblasti dopravní infrastruktury (dopravy železniční a silniční). Stanovení priorit je v obecné poloze hodnoceno kladně. Vymezeny jsou stavby železniční dopravy, jejichž realizací dojde ke zkvalitnění systému kolejové dopravy jako alternativní dopravy k dopravě automobilové. Mezi priority jsou rovněž zařazeny dálnice a rychlostí silnice, jejichž výstavba přispěje k odvedení tranzitní dopravy mimo obytnou zástavbu sídel a převedení dopravy ze silnic nižších tříd na kapacitní komunikace. Rovněž na úrovni silnic I. a II. tříd jsou mezi prioritní záměry zařazeny stavby, které přispějí k řešení nejvýznamnějších zejména hygienických problémů spojených se silniční dopravou, tj. snížení hlukové zátěže obyvatel a zvýšené emisní zátěži sídel z automobilové tranzitní dopravy.

5.10. Souhrnné hodnocení vlivu záměrů na složky životního prostředí

VLIVY NA OVZDUŠÍ

Dopravní infrastruktura

Z hlediska vlivu na ovzduší a obyvatelstvo je možné jako nejvýznamnější skupinu staveb hodnotit záměry v oblasti **silniční dopravy**. Posuzované dopravní záměry mají významný vliv na obyvatelstvo a životní prostředí kraje. Ovlivňují celkovou kvalitu života v sídlech i volné krajině. Působení dopravy na obyvatelstvo lze spatřovat zejména v rovině ovlivnění hlukové zátěže, faktorů pohody, kvality ovzduší a v neposlední řadě také bezpečnosti a kulturnosti prostředí.

Jedním ze základních kroků ke snížení negativních vlivů silniční dopravy na obyvatelstvo je omezení dopravy v obytných územích, převedení tranzitní dopravy mimo obytná území sídel a usměrnění hlavních dopravních tahů do nejvýhodnějších tras. Konkrétně se jedná o tato opatření: zřizování obchvatů sídel (zejména pro nákladní a tranzitní dopravu), soustředění dopravy na vybrané vyhovující komunikace, regulace vjezdu vozidel (zejména nákladních), vytvoření pěších a klidových zón, využití dalších technických a organizačních opatření.

Veřejně prospěšné stavby v oblasti dopravní infrastruktury obsažené v ZÚR Stčk a záměry převzaté z platných ÚP VÚC odpovídají výše uvedeným požadavkům. Realizace jednotlivých dopravních staveb přinese snížení intenzity automobilové dopravy v zastavěných územích sídel a tranzitní dopravu navrhované záměry umožní postupně převádět do tras kapacitních komunikací. Počet obyvatel negativně dotčených vlivy z automobilové dopravy se tak významně sníží, postupně budou snižovány dopady na zdraví populace. Nová dopravní řešení směřují ke zvýšení plynulosti dopravy s výsledným efektem snížení hlukové a exhalační zátěže obyvatelstva v sídlech.

K negativním vlivům dopravy na obyvatelstvo dále patří ovlivnění faktorů pohody, estetické kvality území, snížení rekreačního potenciálu krajiny, vytváření nových liniových bariér. Působení těchto negativních faktorů dopravy lze zmírnit jen velmi omezeně.

Problematictější je hodnocení vlivu **železniční dopravy**. Železniční tratě ve většině případů procházejí sídly nebo se jich bezprostředně dotýkají. Modernizace železniční sítě navrhovaná ZÚR Stčk obecně přinese omezení negativních vlivů způsobovaných touto dopravou. Jedná se zejména o snížení hladiny hluku, snížení emisní zátěže (elektrifikace tratí) a zvýšení bezpečnosti provozu. Rekonstrukce vybraných železničních koridorů a tratí nevyvede železniční dopravu ze sídel, musí však být spojena s realizací odpovídajících (zejména protihlukových) opatření při průchodu koridoru (trati) sídly. Navrhované železniční a kolejové stavby přispějí ke zkvalitnění železniční dopravy. Tento krok je z koncepčního pohledu chápán jako základní předpoklad pro zlepšení konkurenceschopnosti železniční dopravy vůči dopravě automobilové. Dojde ke zlepšení dostupnosti regionu i podmínek pro vnitroregionální dopravu.

Energetická infrastruktura

Elektroenergetika

Stavby elektrických vedení jsou z hlediska vlivu na obyvatelstvo a ovzduší hodnoceny jako bez vlivu.

Plynoenergetika

Stavby plynovodů jsou z hlediska vlivu na ovzduší a obyvatelstvo hodnoceny kladně. Rozšíření plynofikace je základním předpokladem k omezení spalování tuhých paliv v lokálních topeništích.

Vodní hospodářství

Stavby protipovodňové ochrany jsou z hlediska vlivu na ovzduší hodnoceny jako bez vlivu. Z hlediska vlivu na obyvatelstvo jsou hodnocena jednoznačně kladně.

Hodnocení koridorů a ploch ZÚR Stčk

Silniční doprava

Posuzované záměry představují převážně stavby, které umožní odvést automobilovou dopravu z obytných oblastí a tedy snížit imisní a hlukovou zátěž v sídlech, kterými procházejí stávající silnice. U většiny případů tak převládá pozitivní hodnocení (+1).

Jako nejvíce pozitivní (+2) pak byly posuzovány ty silniční stavby, které umožní odvést dopravu ze silně zatížených komunikací procházejících velkými městy, kde se přínosy výstavby komunikace projeví u velkého počtu obyvatel. Vzhledem k tomu, že velkými městy procházejí nejvíce zatížené komunikace, jedná se současně o obchvaty, které snižují zátěž v nejvíce problémových místech.

V případě silničního okruhu Prahy jsou záměry hodnoceny v kategorii +2 přesto, že jejich přínosy se na území Středočeského kraje projeví méně výrazně, neboť jejich účelem je především odvést tranzitní dopravu z hl. m. Prahy. U některých obcí může dojít i k nárůstu zátěže. Z hlediska obecného vlivu na obyvatelstvo (bez uvažování zda jde o obyvatele Středočeského kraje či nikoli) však jednoznačně převažují velmi výrazná pozitiva okruhu. Jedná se o koridory těchto silničních staveb:

Záměry převzaté z platných ÚP VÚC

- **D001** – silniční okruh Prahy, úsek Ruzyně - Březiněves (+2 x MÚK);
- **D003** – silniční okruh Prahy, úsek D1 – Nupaky – Říčany (- Běchovice) (+1 x MÚK)
- **D031** – obchvat Malý Újezd (Vavřinec);
- **D032** – silnice I/16, úsek Slaný – Ješín (1 x MÚK);
- **D035** – silnice I/18, úsek Bohumín – Příbram – Dubno (1 x MÚK);
- **D510** – přeložka silnice II/333 - severozápadní obchvat Kutné Hory
- **D511** – přeložka silnice II/333 - severozápadní obchvat Kutné Hory

Záměry ZÚR:

- **D011** – koridor silničního okruhu Prahy, úsek Březiněves (D8) - R10 (+1 x MÚK),

Jako velmi pozitivní (+1/+2) byly hodnoceny záměry, které vytvářejí nová propojení v stávající dopravní síti, jejichž výstavba umožní odklonit zejména tranzitní dopravu mimo obytnou zástavbu měst.

Záměry převzaté z platných ÚP VÚC

- **D049** – koridor silnice I/38, přeložka Oseček – Ohrada (mezi dálnicí D11 a silnicí I/12) (+3 x MÚK);
- **D061** – koridor aglomeračního okruhu, úsek Byškovice – Lobkovice;
- **D063** – koridor aglomeračního okruhu, úsek obchvat Brandýsa nad Labem a Záp;
- **D073** – koridor silnice II/105, přeložka Sedlčany;
- **D080** – koridor silnice II/112, Benešov, severovýchodní obchvat;
- **D150** – koridor silnice II/328, severozápadní přemostění Labe u Kolína – vč. napojení na silnice I/38 a I/12 (+2 x MÚK);
- **D153** – koridor silnice II/330, přeložka Nymburk (jižní obchvat), vč. mostu přes Labe;

Záměry ZÚR:

- **D025** – koridor silnice I/6, úsek R10 (MÚK Kosmonosy) – Židněves,
- **D120** – koridor silnice II/150, Louňovice, propojení na silnici II/125;

Pozitivně (+1) jsou hodnoceny ostatní záměry, které představují obchvaty menších měst, obcí a sídel a dále výstavby nových MÚK, které umožní napojit stávající dopravu, často představující převážně tranzit do obchodních a skladových zón, přímo na dálnici, bez nutnosti průjezdu přilehlými obcemi.

Naopak **ke snížení bodového ohodnocení (0/+1, v některých případech i 0)** bylo přistoupeno u komunikací, které sice odvádějí dopravu z obytných oblastí, ale současně přinášejí obdobnou zátěž do jiných částí obytné zástavby. Zde bylo přihlíženo ke skutečnosti, že nová komunikace musí splňovat hlukové limity a podmínkou realizace je tedy zajištění dostatečných protihlukových opatření. Základním opatřením je v těchto případech podrobnější posouzení jednotlivých záměrů v rámci EIA.

Další skupinou záměrů je zkapacitnění komunikací. V těchto případech nedochází k odvedení dopravy z obytné oblasti, dojde pouze k zvýšení rychlosti a plynulosti dopravy. V souvislosti s tím lze obecně předpokládat následující efekty: u emisí znečišťujících látek poklesnou hodnoty oxidu uhelnatého a organických látek, narostou však emise NO_x. U hluku dojde k nárůstu hlukové emise; ale protože podmínkou realizace stavby je podle české legislativy splnění hlukových limitů (bez korekcí na starou zátěž), bude pravděpodobně povinnou součástí všech těchto staveb i provedení protihlukových opatření. Ve výsledku jsou tak očekávány spíše pozitivní vlivy, avšak nižší než u obchvatu – **hodnocení 0/+1**.

Jako **záměry „bez vlivu“ (hodnocení 0)** byly hodnoceny přeložky komunikací, které jsou ve stávajícím stavu i v nově navržené trase vedeny mimo zástavbu (tj. přeložka nemá funkci

obchvatu ale nezpůsobí novou zátěž obytných oblastí), případně není nově navržená komunikace zdrojem nových emisí, ale ani výrazně neubere ty stávající. Mírně **nepříznivé hodnocení (-1/0)** pak bylo použito o dvou záměrů:

Záměry převzaté z platných ÚP VÚC

- **D009** – koridor rychlostní silnice R6, doplnění MÚK Kamenné Žebrovice – jedná se o záměr, který vyvolá nárůst tranzitní dopravy v Kamenných Žehrovicích (na tahu R6 – Kladno), přičemž není obsažen odpovídající záměr pro ochranu této obce (obchvat), jako je tomu v jiných podobných případech (např. záměr D154).
- **D102** – koridor silnice II/121, Votice, západní obchvat– v tomto případě se jedná o obchvat, který odvede část dopravy z Votic, avšak do průjezdu sídly Srbice a Veselka. Je doporučeno uvážit jiné řešení, které bude mít podobný přínos pro Votice a nezpůsobí zátěž v těchto sídlech, konkrétně trasování například v prostoru jižně od Votic s přímým napojením na silnici I/3.

Železniční doprava

Podpora rozvoje železniční dopravy a zvyšování její atraktivity má potenciál snížení emisí z automobilové dopravy převzetím části dopravních výkonů. Z tohoto důvodu jsou železniční stavby hodnoceny vesměs pozitivně (+1). Jediným rizikem je nárůst hlukové zátěže v místech, kde se plánované tratě přibližují k obytné zástavbě, zde je podmínkou realizace dostatečných protihlukových opatření.

Letecká doprava

Rozvoj letecké dopravy – ve smyslu navýšení objemů přepravy – je z hlediska vlivů hluku a znečištění ovzduší hodnocen nepříznivě (aniž je tím zpochybněna její potřeba z hlediska rozvoje území). Na rozdíl od silničních staveb nemá letecká doprava potenciál odvedení zátěže z části zástavby, možné vlivy se proto pohybují na škále „negativní“ až „velmi negativní“ podle míry nárůstu hlukové a imisní zátěže v obytné zástavbě (hodnocení -2/-1). Konkrétní míra ovlivnění bude ovšem záviset na využití a parametrech letiště. Podmínkou realizace musí být doložení ochrany veřejného zdraví nejpozději v procesu EIA a následně i v příslušných správních řízeních.

Záměry převzaté z platných ÚP VÚC

- **D300** – rozvoj Letiště Ruzyně (nová paralelní dráha a prodloužení stávající dráhy západním směrem);

Hodnocení záměru **D300** – rozvoj letiště Ruzyně, není jednoznačné. Vybudování nové paralelní vzletové a přistávací dráhy umožní významné snížení počtu obyvatel zatížených hlukem z letecké dopravy. Hluková zátěž bude snížena v hustě osídlené oblasti v severozápadní části hl.m. Prahy, díky převedení letového provozu ze stávající VPD 13/31.

V důsledku leteckého provozu na nové posuzované VPD, však bude hlukem z letecké dopravy zatíženo obyvatelstvo v obcích při severním okraji hl.m. Prahy a v přilehlých obcích Středočeského kraje.

Realizací záměru dojde ke snížení celkového počtu obyvatel zatížených hlukem z letecké dopravy. Míra hlukové zátěže v letovém koridoru je závislá na objemu letecké přepravy, který není v současné době zpracovateli SEA hodnocení znám.

Rozložení zátěže v důsledku vzletů a přistání na dvě paralelní dráhy dojde i v okolí stávající VPD ke snížení hlukové a imisní zátěže, a to až do případného nárůstu počtu vzletů a přistání na obou souběžných drahách na dvojnásobek stávající zátěže.

Vodní nádrže a protipovodňová ochrana

Výstavba nových vodních nádrží spolu s protipovodňovou ochranou jsou posuzovány jako neutrální, tj. bez přímých vlivů na imisní a hlukovou situaci.

Vodovody

Výstavba vodovodů je posuzována jako neutrální, tj. bez přímých vlivů na imisní a hlukovou situaci.

Elektroenergetika – Rozvodny a vedení

Veškerá vedení elektrické energie jsou posuzována jako neutrální, tj. bez přímých vlivů na imisní a hlukovou situaci, stejně tomu je i v případě elektrických rozvodů.

Plynoenergetika

Výstavby plynovodů jsou posuzovány jako záměry s mírným pozitivním efektem (+1) neboť posilování rozvodné sítě vytváří předpoklady pro rozvoj plynifikace území a tím snížení imisní zátěže zejména z lokálního vytápění.

Ropovody a produktovody

Výstavba ropovodů a produktovodů nepřináší rizika pro kvalitu ovzduší a hlukovou situaci.

Vlivy v průběhu realizace záměrů

V průběhu realizace jednotlivých záměrů je dále nutno obecně očekávat typické vlivy stavební činnosti, tj. hluk ze stavby a z navazující nákladní dopravy, prašnost, emise z provozu strojů a nákladních automobilů. Tyto vlivy budou záviset na poloze konkrétních staveb vůči chráněné zástavbě a na rozsahu staveb (počet strojů, počet nákladních vozidel), ale také na způsobu provádění výstavby. Je nutno zajistit odpovídající ochranu veřejného zdraví zařazením příslušných opatření do plánů organizace výstavby a jejich dodržováním během realizace stavby.

VLIVY NA POVRCHOVÉ A PODPOVRCHOVÉ VODY

Stanovení míry vlivu navrhovaných záměrů na vodohospodářské poměry ve Středočeském kraji se opírá o současnou vodohospodářskou legislativu – zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů a navazující vyhlášky a předpisy.

V měřítku zpracování VV ZÚR Stčk ŽP lze vyhodnotit především možné vlivy na odtokové poměry, zahrnující režim povrchových a podzemních vod, dále je nutno hodnotit potenciální

vliv navrhovaných záměrů na jakost vod, zejména při dotčení vodohospodářsky chráněných území (CHOPAV, hydrogeologických rajónů a ochranných pásem vodních zdrojů).

Konkrétní zhodnocení vlivů jednotlivých návrhů ZUR na vodní režim a další environmentální limity využití území jsou podrobně vyjádřeny v tabulkové příloze.

Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

Stavby silniční dopravy při svém zásadním zásahu do reliéfu terénu a kontinuálním průběhu ovlivňují především odtokové poměry. Odtok povrchové vody ze zpevněných ploch je urychlován a soustřeďován, což působí negativně při kritických srážkách (následná eroze).

Jedním z nejvýraznějších ovlivnění odtokových poměrů je vedení komunikací přes stanovená záplavová území (vyhláška MŽP č. 236/2002 Sb.). Zásadou zde musí být, že k významnému ovlivnění odtoku velkých vod nesmí dojít, protože jinak by se zhoršily důsledky záplavy, jak zvýšeným vzduťm nad přecházející komunikací, tak následným zrychlením odtoku pod ní. Jednoznačně je proto nutno požadovat provedení přemostění v celé šířce záplavového území; přitom musí být navrženo tak, aby došlo jen k minimálnímu zvýšení hladiny a urychlení odtoku. Uvedené zásady platí zejména pro vedení komunikací ve zcela nové stopě.

Soustředění povrchového odtoku ze zpevněných ploch komunikací je vesměs eliminováno u dálnic a rychlostních komunikací realizací dešťových záchytných zdrží. Zachycení povrchových vod je však třeba zajistit i u komunikací nižších tříd, zejména na území chráněných oblastí přirozené akumulace vod (CHOPAV).

Z hlediska ovlivnění kvality povrchové i podzemní vody obsahuje voda odtékající z komunikací celou řadu kontaminantů (chloridy, nerozpustné látky, ropné látky, stopy zinku a olova, fosforu a dalších látek), nepříznivě působících na jakost vody. Kritický bývá zejména obsah chloridu ze zimní údržby. Maximálně přípustné koncentrace těchto látek jsou dány ukazateli a hodnotami přípustného znečištění povrchových vod ve smyslu nařízení vlády ČR č. 61/2003 Sb., seznam nebezpečných závadných látek zahrnujících i kontaminanty ze splachů z komunikací obsahuje příloha č. 1 k zákonu o vodách č. 254/2001 Sb. Zachycení závadných látek musí být zajištěno vždy při průchodu komunikace vodohospodářsky chráněnými územími akumulací v dostatečně kapacitních záchytných jímkách sloužících i pro případ havárie vozidla s nebezpečnými látkami.

Individuálně a zejména na nižších stupních územně plánovací a projektové dokumentace je nutno posoudit vliv dopravních staveb na ochranu vodních zdrojů. Vedle regionální ochrany vládou vyhlášených CHOPAV se jedná nejčastěji o ochranná pásma zdrojů pitné vody.

Vyhláška č. 137/1999 Sb. vymezuje ochranná pásma pouze 1. a 2. stupně u podzemních i povrchových zdrojů. Dřívější pásma hygienické ochrany (PHO) však dosud nebyla v řadě případů pozměněna a někdy platí tak i původní, třístupňové členění pásem. K přímým střetům s trasami komunikací dochází, pokud je nová trasa vedena ochranným pásmem 1. stupně, příp. naruší infiltrační oblast vodního zdroje v ochranném pásmu 2. stupně. Pokud není

možné jiné vedení komunikace, je nutno zajistit náhradní vodní zdroj. Vstup komunikace do ochranného pásma vodního zdroje i její výstup musí být označen informační tabulí.

Energetická infrastruktura

Elektroenergetika

Stavby energetických sítí jsou hodnoceny jako stavby bez zásadnějších vlivů na vodní režim. Plošné stavby nových rozvodů a dalších zařízení jsou vesměs navrhovány v urbanizovaných územích a rozvojových plochách mimo dosah velkých vod.

Plynoenergetika

Stavby plynárenské jsou hodnoceny jako záměry bez významnějších vlivů na povrchové a podzemní vody.

Produktovody

Záměr výstavby produktovodu je hodnocen jako záměr bez významnějších vlivů na povrchové a podzemní vody.

Vodní hospodářství

Protipovodňová ochrana

Dosavadní nedostatečnou ochranu sídel, průmyslových závodů a kulturních hodnot před regionálními povodněmi je nutno zvýšit. Nejvýznamnější opatření jsou předmětem návrhů ZÚR, které zvýšením kapacit koryt vodních toků a jejich stabilizací, rozšířením ohrázení, stavbou ochranných zdí apod. podstatně zvyšují ochranu intravilánů větších měst. Snížení špiček povodňových odtoků lze dosáhnout vymezením poldrů, území určených k rozlivům povodní. Velký význam mají i preventivní protipovodňová opatření v rámci plochy povodí, budování malých vodních nádrží, záchytných protierozních příkopů, revitalizace vodních toků a další přírodě blízká opatření.

Stavby protipovodňové ochrany navrhované ZÚR StČK jsou z hlediska vlivu na vodu hodnoceny jednoznačně kladně.

Hodnocení koridorů a ploch obsažených v ZÚR StČK

Dopravní infrastruktura

Nejvýznamnější vlivy na povrchové a podzemní vody byly identifikovány v případě staveb lokalizovaných v záplavových územích:

- **D088** - koridor silnice II/115, přeložka Černošce - přechod záplavového území Berounky;
- **D089** - koridor silnice II/116, Řevnice přechod záplavového území Berounky;

- **D138** - koridor silnice II/261, obchvat Liběchova - přechod záplavového území Liběchovy;
- **D158** - koridor silnice II/331, obchvat Lojovic - přechod záplavového území Jizery;
- **D201** - koridor VRT Praha – Lovosice - přechod záplavového území Berounky Vltavy;
- **D202** - koridor VRT Praha – Brno - přechod záplavového území Sázavy;
- **D213** - koridor železniční trati č. 071 v úseku Nymburk – Mladá Boleslav - přechod záplavového území Labe;
- **D012** – koridor silnice I/2 prodloužení trasy v úseku Hlízov – Záboří nad Labem – Kojice - přechod záplavového území Doubravy;
- **D019** – koridor silnice I/9: úsek Libiš – Mělník, rekonstrukce a přeložka; ;
- **D040** – koridor silnice I/27: východní obchvat Jesenice - přechod záplavového území Rakovnického potoka;
- **D050** - koridor silnice I/38, obchvat Kolína - přechod záplavového území Polepky;
- **D058** - koridor silnice II/101 a II/240, úseky Tursko – Debrno a Debrno – Chvatěruby (+2 x MÚK) - přechod záplavového území Vltavy;
- **D064** - aglomerační okruh: úsek Mstětice – Jirny – Úvaly - přechod záplavového území Jirenského potoka, Horoušanského potoka a Výmoly;
- **D086** - koridor napojení silnice II/114: přeložka Litomyšl na silnici II/118 - přechod záplavového území Litavky;
- **D114** - koridor silnice II/125: úsek hranice kraje – Kamberk, přeložka vč. obchvatu Kamberka - přechod záplavového území Blanice;
- **D117** – koridor silnice II/126: přeložka v prostoru Zruče nad Sázavou - přechod záplavového území Sázavy;
- **D123** - koridor silnice II/174: Březnice, přeložka - přechod záplavového území Skalice;
- **D132** – koridor silnice II/240: Kralupy nad Vltavou, přeložka - přechod záplavového území Vltavy;
- **D133** - koridor silnice II/240: Velvary, přeložka - přechod záplavového území Zlonického potoka;
- **D142** - koridor silnice II/272: úprava trasy; Semice, obchvat - přechod záplavového území Labe;
- **D147** - koridor silnice II/327: úsek Loukonosy – Levín - přeložka – přechod záplavového území Cidlíny;
- **D149** – koridor silnice II/328: úsek Dobšice – Opočnice – přechod záplavového území Cidlíny;
- **D150** – koridor silnice II/328: severozápadní přemostění Labe u Kolína, včetně napojení na silnice I/38 a I/12 – přechod záplavového území Labe;

- **D153** – koridor silnice II/330: přeložka Nymburk (obchvat), vč. mostu přes Labe - přechod záplavového území Labe;
- **D154** – koridor silnice II/330: Sadská, obchvat; nové napojení na dálnici D11 – přechod záplavového území Šembery;
- **D601** - koridor VRT ve směru na Plzeň (úsek Beroun – hranice kraje) – přechod záplavového území Berounky;
- **D603** - koridor pro přeložku na železniční trati č.070 Josefův Důl – Malešice – přechod záplavového území Jizery;
- **D607** – koridor pro přeložku na železniční trati č.230 – Vlkanec (částečně jako tunelový úsek – přechod záplavového území Čáslavky;
- **D608** - koridor železniční trati č.231 - přechod záplavového území Berounky Labe;

Jako záměr s potenciálně **významným negativním vlivem** na povrchové a podpovrchové vody je hodnocen záměr **D200** – koridor VRT Praha – Plzeň resp. **D601** – koridor VRT ve směru na Plzeň (úsek Beroun – hranice kraje). Svým rozsahem se jedná o významné stavby s vedení trati dlouhým tunelovým úsekem. Také ostatní záměry výstavby VRT a kapacitních silničních komunikací (dálnice a rychlostní komunikace) jsou z důvodu ovlivnění odtokových poměrů hodnoceny negativně.

Průchod koridoru dopravních staveb ochranným pásmem vodních zdrojů byl identifikován u těchto záměrů:

- **D027** – koridor železniční tratě č.231;
- **D031** – obchvat Malý Újezd (Vavřinec);
- **D064** – aglomerační okruh: úsek Mstětice – Jirny - Úvaly;
- **D067** – koridor silnice II/101: úsek Tachlovice – Rudná, přeložka;
- **D073** - koridor silnice II/105: Sedlčany, přeložka;
- **D092** - koridor silnice II/116: Chýnec obchvat;
- **D103** - koridor silnice II/125: Kolín-jih, přeložka;
- **D116** - koridor silnice II/126 a II/339: Zbraslavice, obchvat;
- **D121** - koridor silnice II/150: Křivsoudov, Alberovice západní obchvat;
- **D128** - koridor silnice II/229: Lišany, západní obchvat s napojením silnice III/22915;
- **D129** – koridor silnice II/229: úprava trasy severně od Lišan;
- **D160** - koridor silnice II/236: Smečno, obchvat;
- **D162** - koridor silnice II/332: Milovice, obchvat vč. napojení sídla;
- **D204** – koridor železniční v úseku Praha – Bystřice u Benešova;
- **D602** – koridor VRT ve směru Havlíčkův Brod (úsek Poříčany – hranice kraje);

Z hlediska protipovodňové ochrany obyvatelstva a jejich majetku jsou kladně hodnoceny záměry protipovodňové ochrany **PP01, PP02, PP03, PP04, PP05, PP06, PP07, PP08, PP010, PP011 a PP012.**

Vodní hospodářství

Zásobování pitnou vodou

Záměry v oblasti zásobování pitnou vodou jsou hodnoceny jednoznačně kladně. Tyto záměry na výstavbu nových systémů zásobování pitnou vodou je nutné koordinovat s rozvojem kanalizačních systémů a čistíren odpadních vod.

Lokality vhodné k akumulaci povrchových vod

Kladně jsou hodnoceny vymezené územní rezervy vhodné pro případnou budoucí akumulaci povrchových vod:

- W601** - Amerika na toku Klabava;
- W602** - Hrachov I. na toku Brzina;
- W603** - Hrachov II. na toku Brzina ;
- W604** - Březí na toku Klejnárka;
- W605** - Doubravčiny na toku Výrovka;
- W606** - Javornice na toku Javornice;
- W607** - Kleštěnce na toku Jalový potok;
- W608** - Myslín na toku Skalice;
- W609** - Podolí na toku Mastník;
- W610** - Tuchoraz na toku Šembera.

Současné trendy srážkových úhrnů a jejich možný vývoj v budoucích letech v Evropě i v České republice vyžadují, aby byla zcela vážně brána v úvahu možná rizika budoucího deficitu vodohospodářského potenciálu krajiny. Voda je nedělitelnou součástí krajiny.

Velmi podrobně se touto problematikou zabývá zpráva Evropské agentury pro životní prostředí z roku 2007, která analyzuje možnosti adaptačních opatření v oblasti vodního hospodářství ve vztahu k vývoji adaptační politiky EU ke klimatické změně a k Rámcové směrnici EU o vodách (2000/60/ES). Do značné míry vychází z analýzy OECD, podle které existují 3 hlavní úkoly, které je s ohledem na klimatickou změnu uplatňovat:

- vývoj dlouhodobých strategií v oblasti hospodaření s vodou;
- dohled nad hospodařením s vodou z hlediska nabídky a poptávky;
- minimalizace rizik vyplývajících z možných povodní a suchých období.

S přihlédnutím k riziku budoucího zvýšeného deficitu vody v krajině z hlediska předpokládaného vývoje klimatické změny ve střední Evropě je nutné i v podmínkách ČR této problematice věnovat zvýšenou pozornost a postupovat podobným směrem, jakým se již několik let ubírají vyspělé evropské státy. Prvním krokem k naplnění jednoho z hlavních úkolů adaptační politiky EU ke klimatické změně je soulad s Rámcovou směrnicí EU o vodách, tj. minimalizaci rizik vyplývajících z možných povodní a suchých období, by mělo být vymezení vhodných územních rezerv pro předběžnou ochranu lokalit vhodných k akumulaci povrchových vod. Vymezení územních rezerv je v souladu se stavebním zákonem třeba vnímat jako opat-

ření v rámci předběžné opatrnosti, tedy jako ochranu území před jeho urbanizací a dalšími změnami, které by apriori vyloučily budoucí uvažované využití.

Územní ochrana ploch pro lokality vhodné pro akumulaci povrchových vody není v rozporu s podmínkami ochrany podzemních a povrchových vod.

VLIVY NA PŮDU (ZPF A PUPFL)

Realizace většiny navrhovaných záměrů je spojena s trvalým nebo dočasným záborům zemědělského půdního fondu (ZPF), případně pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL). Půda může být negativně ovlivněna též v případech, kdy se nejedná o ZPF či PUPFL, ovšem půdní kryt v daném místě je vyvinut a zachován.

Kvalifikovaný odhad záborů ZPF a PUPFL navrhovaných ZÚR StČK je součástí Odůvodnění ZÚR StČK.

Kritériem významu negativního vlivu na půdu (hodnocení záborů ZPF a PUPFL) je vedle absolutní velikosti záboru též příslušnost ke třídě ochrany ZPF (I. třída – půdy nejvyšší bonity, V. třída – půdy produkčně nevýznamné), případně kategorii lesa (lesy ochranné, lesy zvláštního určení, lesy hospodářské).

Dopravní infrastruktura

Z hlediska vlivu na zemědělskou půdu je možné jako nejvýznamnější skupinu staveb hodnotit záměry v oblasti dopravy. Zejména dopravní trasy ve zcela nové stopě znamenají, v závislosti na své délce (délce dílčího úseku), zábory v řádu desítek hektarů půdy, mnohdy vysoce kvalitní.

K záborům PUPFL dochází v porovnání se ZPF u dopravních staveb v řádově nižším rozsahu. Je to dáno snahou projektantů tras vyhýbat se prostorům s lesními porosty, kde je možnost prosazení dané trasy výrazně snížena. Kromě toho jsou v podmínkách Česka lesní porosty zachovány zejména v územích morfologicky složitých, tzn. pro dopravní trasy nevhodných.

Technická infrastruktura

Elektroenergetika

Realizace staveb elektroenergetických nemá na zemědělský půdní fond významnější negativní vliv. Jedná se o plošně nevýznamné, z hlediska měřítka ZÚR StČK bodové zábory (objekty rozvodů, betonové patky stožárových míst).

Vlivy na les jsou výrazně vyšší, zejména v případě nadzemních vedení zvn a vvn. ZÚR StČK vymezují řadu koridorů takovýchto vedení, v některých případech o délce desítek km. V šířce ochranného pásma vedení (dle typu vedení mezi cca 35 – 70 m) dochází k záboru PUPFL, jedná se o zábor typu „omezení ve využívání“, nikoliv o „odnětí“. Dotčené pozemky lesa zůstávají formální součástí lesa (PUPFL), ovšem standardní lesnické obhospodařování je v těchto lesních průsecích znemožněno. Všechny záměry budou v případě jejich přípravy k realizaci hodnoceny v procesu EIA.

Plynoenergetika a produktovody

Realizace staveb plynárenských a produktovodů nemá na zemědělský půdní fond téměř žádný negativní vliv.

Vlivy na PUPFL jsou relativně významnější, spojené zejména s etapou výstavby (provádění výkopových a stavebních prací v prostředí lesa, případně budování přístupových cest či ploch zařízení staveniště s důsledkem likvidace porostů – tzv. dočasný zábor). Vlastní existence stavby znamená trvalý průsek v lesním porostu v šířce v řádu několika metrů.

Lokality akumulace povrchových vod

Z hlediska vlivu na ZPF a PUPFL jsou lokality vhodné pro případnou budoucí akumulaci povrchových vod hodnoceny jako výhledové záměry s velmi významným zábořem.

Územní ochrana ploch pro lokality vhodné pro akumulaci povrchových vody není v rozporu s podmínkami ochrany ZPF a PUPFL.

Hodnocení koridorů a ploch obsažených v ZÚR Stčk

Nejvýznamnější negativní vliv na ZPF jak z hlediska celkového rozsahu záboru, tak z hlediska kvality půd, představují záměry:

- **D005** – koridor dálnice D3, úsek Jesenice – hranice kraje (+ 10 x MÚK). Celkový zábor ZPF činí 280 ha, z toho 18,5% půd 1.třídy ochrany a 22% půd 2.třídy ochrany.
- **D007** – koridor rychlostní silnice R4, úsek Háje – Zalužany – hranice kraje, včetně souvisejících staveb (4 x MÚK). Celkový zábor ZPF činí 106 ha, z toho téměř 30% půdy 1. a 2. třídy ochrany.
- **D008** – koridor rychlostní silnice R6, úsek Nové Strašecí – hranice kraje Celkový zábor ZPF činí 158 ha, z toho téměř 50% půdy 1. a 2. třídy ochrany.
- **D010** – koridor rychlostní silnice R7, Jemníky – Holešovice (hranice Ústeckého kraje) a koridor rekonstrukce v úseku Tuchoměřice (hranice kraje Praha) – Makotřasy Celkový zábor ZPF činí 107 ha, z toho více než 30 % půdy 1. a 2.třídy ochrany.
- **D201** – koridor VRT Praha – Lovosice, úsek Praha – hranice kraje. Celkový zábor ZPF činí 54 ha, z toho 45% půdy 1. a 2.třídy ochrany.
- **D204** – koridor železniční tratě úsek Praha - Bystřice u Benešova. Celkový zábor činí 66 ha, z toho více než 40% půdy 1. a 2. třídy ochrany.
- **D205** – koridor železniční tratě č.220 Bystřice u Benešova – hranice kraje, modernizační úpravy, přeložky a zdvoukolejnění, přeložka silnice II/121. Celkový zábor ZPF činí 43 ha, z toho 30% půdy 1. a 2. třídy ochrany.
- **D213** – koridor železniční tratě č.071 v úseku Nymburk – Mladá Boleslav, přeložky a zdvoukolejnění, nový úsek silnice III.třídy. Celkový zábor ZPF činí 55 ha, z toho 35% půdy 1. a 2. třídy ochrany.

- **D300** – rozvoj Letiště Ruzyně (Ruzyně (nová paralelní dráha a prodloužení stávající dráhy západním směrem). Celkový zábor ZPF činí 150 ha, z toho 75 % půdy 1.třídy ochrany.
- **D601** – koridor VRT ve směru Praha – Plzeň, úsek Beroun – hranice kraje. Zábor velmi významného rozsahu.
- **D602** – koridor VRT ve směru na Havlíčkův Brod (úsek Poříčany – hranice kraje). Zábor velmi významného rozsahu.

Nejvýznamnější vlivy na PUPFL byly identifikovány u staveb dopravní infrastruktury:

- **D005** - koridor dálnice D3, úsek Jesenice – hranice kraje (+ 10 x MÚK). Celkový zábor PUFL činí 57 ha.
- **D008** - koridor rychlostní silnice R6, úsek Nové Strašecí – hranice kraje. Celkový zábor PUFL činí více než 25 ha.
- **D602** – koridor VRT ve směru na Havlíčkův Brod (úsek Poříčany – hranice kraje). Zábor PUFL významného rozsahu.

Tyto záměry představují zábor PUPFL a fragmentaci lesních porostů.

Z hlediska vlivu na ZPF a PUPFL jsou jako záměry s potenciálně významným negativním vlivem hodnoceny záměry vodních nádrží:

VLIVY NA GEOLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMĚRY A ZDROJE NEROSTNÝCH SUROVIN

Horninové prostředí jako jedna ze základních složek životního prostředí ovlivňuje svojí stavbou a vlastnostmi využití území především prostřednictvím vymezených zdrojů nerostných surovin.

Zdroje vyhrazených nerostů - tzv. „výhradní ložiska“ - jsou jako neobnovitelný zdroj a součást potenciálu území chráněna ve smyslu horního zákona č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, před znehodnocením. K tomuto znehodnocení může dojít v případě, že povrch ložiska je využit pro stavby a zařízení, které nesouvisejí s dobýváním ložiska (§ 18). Část zásob pak zůstává trvale vázána v ochranném pilíři stavby. V případě povrchově těžených ložisek může dojít ke znehodnocení suroviny redeponováním v rámci terénních úprav.

Pro účely posouzení vlivu ZÚR Stč na zdroje nerostných surovin je indikátorem vlivu průnik územního průmětu daného záměru s ložiskově chráněným územím (dobývací prostor, chráněné ložiskové území). Míra tohoto průniku slouží pro odhad významnosti a rozsahu tohoto vlivu.

Posuzovány byly rovněž podmínky pro umístění stavby v oblastech dotčených těžební činností (poddolovaná území). V některých oblastech Středočeského kraje je územní důlní činností významně ovlivněno a zabezpečení staveb proti účinkům poddolování je základním předpokladem jejich realizace.

Dalším indikátorem pro posouzení předložených záměrů je přítomnost svahových deformací v koridorech a plochách posuzovaných záměrů.

Dopravní infrastruktura

V případě průchodu trasy územím výhradního ložiska, jehož zásoby jsou evidovány v Bilanci zásob, je nezbytné vymezit zásoby, vázané ochranným pilířem stavby. Podmínkou je souhlas příslušných orgánů (OBÚ + MŽP ČR) s odpisem těchto zásob buď vynětím z Evidence nebo jejich převedením do zásob nebilančních (§ 14a Horního zákona).

Konkrétní dopady na geologické poměry území vyplývající ze zjištěných průchodů navržených tras územím s výskytem důlních děl je třeba ověřit formou báňských posudků.

Energetická infrastruktura

Elektroenergetika

Přímé vlivy elektrických vedení vvn jsou spojeny především s nutností umístění stožárů, které v případě umístění do plochy výhradního ložiska vyžadují vytvoření ochranného pilíře. Druhou možností je přeložka mimo ložisko. Vlivy na geologické poměry vyplývající z případných průchodů územím s možným výskytem důlních děl nejsou významné.

Plynoenergetika

Stavby plynoenergetiky nejsou spojeny s významnými vlivy na geologické a hydrogeologické poměry území a zdroje nerostných surovin.

Vodní hospodářství

Vodohospodářské stavby nejsou spojeny s významnými vlivy na geologické a hydrogeologické poměry území a zdroje nerostných surovin.

Hodnocení koridorů a ploch obsažených v ZÚR Stčk

Průchod koridoru posuzovaných záměrů dobývacím prostorem byl v měřítku hodnocení identifikován u záměrů:

- **D177** – koridor silnice II/244 – dobývací prostor Brázdim – těžený.
- **D201** – koridor VRT Praha – Lovosice, úsek Praha – hranice kraje – dobývací prostor Vše study + průchod CHLÚ;
- **D202** – koridor VRT Praha – Brno, úsek Praha – Poříčany – dobývací prostor Nehvizdy;
- **E02** – koridor vedení VVN 400 kV TR Výškov – TR Čechy Střed – průchod dobývacím prostorem.
- **E18** – koridor pro odbočku vedení 110 kV (č. 1928) Sázava – Kostelec n. Č. L. do Kouřimi, vč. rozvodny 110 kV Kouřim - průchod dobývacím prostorem.
- **R01** – koridor pro ropovod Družba (přípolož/zkapacitnění) - průchod dobývacím prostorem.
- **R02** – koridor pro dálkovod IKL (přípolož/zkapacitnění)- průchod dobývacím prostorem.

- **R03** – koridor pro produktovod Potěhy – Polepy (přípolož/zkapacitnění) - průchod dobývacím prostorem.
- **P01** – VTTL plynovod Drahelčice – Háje - průchod dobývacím prostorem.

Koridory záměrů prochází územím ovlivněným důlní činností:

- **D005** - koridor dálnice D3, úsek Jesenice – hranice kraje (+ 10 x MÚK);
- **D007** - koridor rychlostní silnice R4, úsek Háje – Zalužany – hranice kraje, včetně souvisejících staveb (4 x MÚK);
- **D010** - Jemníky – Holešovice (hranice Ústeckého kraje) a koridor rekonstrukce v úseku Tuchoměřice (hranice kraje Praha) – Makotřasy
- **D012** – koridor silnice I/2 prodloužení trasy v úseku Hlízov – Záboří nad Labem - Kojice;
- **D095** - koridor silnice II/117: úsek Komárov – Osek, severozápadní obchvat;
- **D125** - koridor silnice II/227: úprava trasy mezi Svojetínem a rychlostní silnicí R6, dva úseky;
- **D127** - koridor silnice II/229: Rakovník, východní obchvat;
- **D132** - koridor silnice II/240: Kralupy nad Vltavou, přeložka;
- **D209** – koridor železniční tratě č. 120 – úsek Ruzyně – Kladno-Dubí (přeložka a zdvoukolejnění tratě);
- **D510** – koridor pro přeložku silnice II/333 – severozápadní obchvat Kutné Hory;
- **E01** – koridor vedení 400 kV – TR Výškov – TR Řeporyje ;
- **E02** – koridor vedení VVN 400 kV TR Výškov – TR Čechy Střed;
- **E09** – koridor vedení 110 kV (č. 1928) Sázava – Kostelec nad Černými Lesy, vč. rozvodny Sázava a rozvodny Kostelec n. Č. L.;
- **E12** – plocha pro rozvodnu 110 kV Zdice, vč. napojení vedení;
- **R01** - koridor pro ropovod Družba (přípolož/zkapacitnění);
- **R02** – koridor pro dálkovod IKL (přípolož/zkapacitnění);
- **R03** - koridor pro produktovod Potěhy – Polepy (přípolož/zkapacitnění);
- **P01** - koridor VTTL plynovod Drahelčice – Háje;
- **P02** – koridor VTL plynovod Veltrusy – Obříství;

Realizace staveb je podmíněna jejich zabezpečením proti účinkům poddolování.

VLIVY NA PŘÍRODU A KRAJINU

Dopravní infrastruktura

Z hlediska vlivů na přírodu a krajinu jsou nejproblémovějšími stavbami stavby silniční a železniční dopravy. Je to dáno především jejich charakterem dlouhé linie, která ovlivňuje velkou část okolního území, přičemž jde o vlivy spojené s provozem, ale také o vlivy spojené

s tělesem stavby. Míra vlivu závisí na mnoha faktorech. Nejzásadnějšími faktory jsou: trasa komunikace, technické řešení a intenzita provozu. Obecně lze říci, že největší negativní vlivy přináší kapacitní čtyř a více pruhové komunikace s velkou intenzitou provozu, menší vlivy dvoupruhové silnice. V případě železnic přináší nejvíce negativních vlivů záměry vysokorychlostních tratí.

Zásadní je negativní vliv nových dopravních tras, zejména vysokokapacitních, na fragmentaci krajiny a snižování prostupnosti krajiny pro volně žijící živočichy, ale i pro člověka. U silnic čtyřpruhového uspořádání, často s oplocením a protihlukovými stěnami, je jediným možným opatřením budování technických objektů – podchodů (mostní objekty s dostatečnou šířkou i výškou) či nadchodů („zelené mosty“ – ekodukty, rovněž dostatečně široké, lépe speciální než kombinované s ostatními funkcemi, např. dopravními). U silnic nižších tříd s menší frekvencí dopravy jsou taková opatření nepřiměřeně nákladná, proto nejsou v praxi navrhována. Jako migrační cesty pak slouží mostní objekty budované bez souvislosti s ekologickými opatřeními. Úmrtnost zvířete po střetu s automobilem je na těchto silnicích velmi vysoká.

Z pohledu migrace zvířete a fragmentace krajiny byly nejvýznamnější negativní vlivy identifikovány u těchto záměrů: záměr koridoru dálnice D3 (**D005**), který téměř v celé své délce prochází dosud relativně vyváženou, z hlediska migrace významnou krajinou²²; koridor rychlostní silnice R4 (**D007**); záměry železniční dopravy **D204**, **D601** a **D602**.

Negativně jsou také hodnoceny koridory, které se dostávají do střetu se skladebnými částmi ÚSES. Střet s nadregionálním biokoridorem byl identifikován u těchto záměrů: **D005**, **D021**, **D046**, **D058**, **D064**, **D090**, **D149**, **D153**, **D200**, **D201**, **D202**, **D204**, **D212**, **D213**. V těchto případech je nutné přizpůsobit technické řešení stavby s ohledem na funkčnost prvků ÚSES, tzn. zajištění prostupnosti biokoridoru pro všechny migrující živočichy.

Dalším výrazně záporným vlivem této skupiny staveb je zábor biotopů vlastním tělesem stavby a změna stanovištních podmínek v jejím okolí, což může ohrozit populace stávajících druhů, případně vést k nežádoucímu šíření ruderních často nepůvodních druhů. Riziko nejvýznamnějších vlivů existuje díky charakteru stavby zejména v případě koridoru dálnice D3 (**D005**), rychlostní silnice R6 (**D008**), rychlostní silnice R4 (**D007**), vysokorychlostní tratě: **D201** a **D202** a také případná realizace záměrů **D601** a **D602**. Negativní vlivy lze očekávat také v případě realizace záměru stavby vysokorychlostní tratě z Prahy do Berouna (**D200**) situovaného v ekologicky cenné oblasti Českého krasu (CHKO, NPR Karlštejn a NRBC). Ačkoliv je trasa v poměrně dlouhém úseku řešena tunelově, záměr představuje velký zásah do okolního prostředí. Realizací záměrů budou změněny rovněž hydrogeologické poměry v území. V období výstavby je nutno minimalizovat vlivy související s odvozem a depozicí rubaniny.

Problematickými jsou z důvodu záboru stanovišť také záměry situované do území zvláště chráněných: záměr úpravy silnice II/116 (**D090**) situované v CHKO Český kras, úprava II/150 (**D119** a **D120**) situována v CHKO Blaník, koridor silnice I/9 (**D019**), který je v bezprostřední blízkosti PR Kelské louky. Záměr **D060** z důvodu kontaktu s PP Netřebská slániska a záměry **D150** a **D049**, které jsou v přímém kontaktu s nadregionálním biocentrem Polabský luh.

---

²² Variantní řešení koridoru dálnice D3 na území Středočeského kraje bylo z hlediska vlivu na životního prostředí posouzeno v rámci zpracování ÚP VÚC Pražského regionu a VÚC okresu Benešov. Viz kapitola 5.4.1.

Vlivy na lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů nebyly v měřítku zpracování identifikovány.

K zásadnímu negativnímu ovlivnění krajinného rázu dochází vlivem výstavby komunikací dálničního typu a to nejen vlivem samotného tělesa stavby, ale mnohdy také díky souvisejícím stavbám jako jsou rozsáhlá parkoviště, odpočívadla, velkoplošné reklamní poutače apod.). V tomto ohledu představují riziko především koridory záměrů procházející přírodními parky a krajinářsky významným územím: **D005, D007, D008**; ze staveb železniční dopravy pak záměry: **D204, D205** a případná realizace záměrů **D601 a D602**.

Elektroenergetika

Ze skupiny staveb elektroenergetických mají na přírodu a krajinu nejvýznamnější negativní vliv záměry výstavby nových nadzemních vedení elektrické energie z důvodu narušení krajinného rázu - optického znečištění krajiny. Zvláště významné je to v územích harmonické krajiny, které jsou pro tyto své hodnoty chráněné v podobě přírodních parků.

Stavbami, které v případě své realizace mohou mít významně negativní vliv na hodnotu krajinného rázu dotčených oblastí jsou zejména vedení VVN 400 kV a 110 kV (záměry: **E02, E21 a E502**) v úsecích procházejících územím přírodních parků a rozsáhlých lesních komplexů. Odlesnění, vedle zásahu do krajinného rázu dotčené oblasti, ovlivňuje druhovou skladbu ekosystémů a narušuje stabilitu lesních porostů.

Plynoenergetika, ropovody a produktovody

Realizace staveb technické infrastruktury (plynovody, ropovody a produktovody) nemá na zájmy ochrany přírody a krajiny významný negativní vliv, výjimkou jsou situace, kdy je záměr umístěn do ekologicky cenných území. V tomto případě může dojít ke zničení hodnotných biotopů především v období výstavby (sejmutí drnového krytu a následná ruderalizace odkrytých ploch, odnos splavenin) a to i v případech, kdy je navržena relativně nejšetrnější trasa v souběhu se stávajícím vedením plynovodu. To je případ zejména navrhovaného záměru **P01**, jehož koridor se dotýká CHKO Český Kras a NPR Karlštejn. Negativně je hodnoceno také situování záměru do lesních porostů, kdy dochází k jejich záboru a následkem ochranného pásma také fragmentaci lesních komplexů (záměry **P01 a R02**).

Protipovodňová ochrana

Návrhy ploch a koridorů protipovodňových opatření v podobě ohrázování toku, ochranných zdí a mobilních konstrukcí může vyvolat potenciálně negativní vlivy na vodní případně nivní ekosystémy. Výstavba protipovodňových zdí ovlivní kvalitu krajinného rázu v dotčených územích. V případě kontaktu s prvky ÚSES je nutno přizpůsobit technické řešení, tak aby nebyla znemožněna jejich funkčnost, v případě lokalizace staveb v prostoru EVL je nutné zajistit ochranu (**PP01, PP12**).

Vodní nádrže

Vymezení vodních nádrží ve formě územních rezerv není spojeno s žádnými negativními vlivy na přírodu a krajinu. Ve smyslu §36, odst. 1 stavebního zákona jsou tyto plochy navrženy k územní ochraně za účelem prověření možnosti budoucího využití. Nejedná se tedy o umístění konkrétního záměru ani na jejím základě nelze, bez schválení změny ZÚR, takový záměr umístit.

Případná realizace záměrů na výstavbu vodních nádrží je spojena s rizikem významných negativních vlivů na přírodu a krajinu. Hlavními důvody jsou: likvidace biologicky cenných stanovišť v místě zátopy, razantní zásah do přirozeného režimu vodních toků v místě nádrže i pod nádrží a s tím spojená změna stanovištních podmínek, přerušení přirozené migrace živočichů podél toku atd.

Provedené vyhodnocení vlivů případné realizace záměrů, pro které jsou územní rezervy vymezovány, představuje upozornění na rizika na základě současné úrovně poznání technického řešení záměrů i předmětů ochrany v dotčených územích.

Podle platné právní úpravy musí rozhodnutí o případné realizaci záměru v konkrétní lokalitě předcházet aktualizace ZÚR, vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a projednání ve smyslu §§ 37-41 SZ.

Vodovody

Negativní vlivy přináší realizace vodovodů pouze v době výstavby. V tomto období je nutné dbát na nejvyšší možnou míru minimalizace vlivů na přírodně hodnotná území a to zejména u záměru V03, který je situován v II. a III. zóně CHKO Křivoklátsko.

VLIVY NA KULTURNÍ A HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMÍ

Posouzení vlivu záměrů ZÚR Středočeského kraje na kulturní a historické památky bylo provedeno v souladu s platnými legislativními předpisy, tj. zákonem č. 20/1987 Sb., o památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Při posuzování byla zohledněna zejména ochrana památkových zón a rezervací a nemovitých národních kulturních památek.

Dopravní infrastruktura

Z hlediska vlivů na kulturní a historické hodnoty nepředstavují záměry dopravní infrastruktury vážné negativní vlivy. Negativně jsou hodnoceny záměry, které procházejí regiony lidové architektury a mohou představovat jejich nežádoucí ovlivnění. Mírně pozitivní vlivy na památkové zóny a rezervace lze předpokládat od záměrů, jejichž cílem je odvedení tranzitní dopravy z historických center sídel.

Elektro a plynoenergetika

Stavby v oblasti energetické infrastruktury výrazně ovlivňují estetické vnímání krajiny. Základní negativní vliv má v tomto ohledu především záměr **E01**, který prochází regionem lidové architektury a je navíc v bezprostředním kontaktu s vesnickou památkovou rezervací Třebíz.

Protipovodňová ochrana

Stavby protipovodňové ochrany jsou hodnoceny mírně pozitivně s ohledem k ochraně historických center sídel před velkou vodou. Hodnocení vlivu na staveb na kulturní a estetické hodnoty dotčených území nelze v měřítku zpracování provést. Technické a architektonické řešení staveb protipovodňové ochrany musí být zpracováno s cílem minimalizovat vlivy na kulturně historický charakter dotčených území.

Vodní nádrže

Ačkoli územní ochrana není v rozporu s ochranou kulturních a historických hodnot území, případná realizace záměrů vodních nádrží znamená jejich přímou likvidaci. Využití plochy pro akumulaci povrchových vod W607 Kleštěnice je spojeno s rizikem ovlivnění VPZ Kleštěnice.

Vodovody

Realizace záměrů vodovodů nemají na kulturní a historické hodnoty území významný vliv.

VLIVY NA OBYVATELSTVO

Základní cíle v oblasti ochrany ovzduší a ochrany obyvatel před hlukem jsou dány platnou legislativou – tímto cílem je dosažení:

- imisních limitů podle Nařízení vlády č. 597/2006 Sb.
- hlukových limitů podle Nařízení vlády č. 148/2006 Sb.

Hodnoty platných limitů jsou uvedeny v kapitole 2. Vyhodnocení vztahu posuzovaných záměrů k těmto základním cílům je uvedeno v následujícím přehledu.

- posuzované **silniční stavby** v naprosté většině směřují k odvedení dopravy z obytné zástavby a tím k dosažení požadovaných limitů (imisních i hlukových) v této zástavbě. U malého počtu záměrů se nová trasa komunikace natolik přibližuje k jiné zástavbě, že vzniká riziko nárůstu znečištění nebo hluku nad úroveň limitů. Tyto záměry jsou ve vyhodnocení vyznačeny a uvedené riziko je nutno řešit v rámci EIA. Přičemž se nepředpokládá, že by realizací nové komunikace došlo překročení limitů pro hluk, protože povinnost jejich splnění je přímo dána legislativou jako podmínka realizace stavby.

- záměry v oblasti **železničních staveb** směřují k naplnění uvedených cílů tím, že podporují snížení intenzit automobilové dopravy. Opět platí, že v místech, kde je železnice vedena v kontaktu se zástavbou, je nutno zajistit dodržení hlukových limitů (opět jde o podmínku legislativy).
- naproti tomu záměry z oblasti rozvoje **letecké dopravy** přinášejí obecně riziko nárůstu znečištění a hluku. V rámci příslušných procesů (EIA a další) je nutno zajistit splnění požadovaných limitů.
- **výstavby plynovodů** přispívají k dosažení cílů v imisní oblasti, neboť vytvářejí předpoklady pro rozvoj plynofikace nebo teplofikace území a tím snížení imisní zátěže zejména z lokálního vytápění.
- **ostatní záměry**, tj. výstavba vedení elektrické energie, produktovodů, vodovodů, protipovodňová opatření a výstavba vodních nádrží se problematiky znečištění ovzduší a hlukové zátěže nedotýkají.

Významné vlivy na obyvatelstvo byly identifikovány u záměru **D300** – rozvoj Letiště Ruzyně (nová paralelní dráha a prodloužení stávající dráhy západním směrem). Vybudování nové paralelní vzletové a přistávací dráhy umožní významné snížení počtu obyvatel zatížených hlukem z letecké dopravy. Hluková zátěž bude snížena v hustě osídlené oblasti v severozápadní části hl.m. Prahy, díky převedení letového provozu ze stávající VPD 13/31.

V důsledku leteckého provozu na nové posuzované VPD, však bude hlukem z letecké dopravy zatíženo obyvatelstvo v obcích při severním okraji hl.m. Prahy a v přilehlých obcích Středočeského kraje.

Realizací záměru dojde ke snížení celkového počtu obyvatel zatížených hlukem z letecké dopravy. Míra hlukové zátěže v letovém koridoru je závislá na objemu letecké přepravy, který není v současné zpracovateli SEA hodnocení znám. Výsledek hodnocení vychází z předpokladu, že v současné době provozovaná VPD 13/31, bude po vybudování paralelní VPD uzavřena.

Z hlediska vlivu na obyvatelstvo jsou jako záměry s potenciálně významnými negativními vlivy hodnoceny záměry. **W602 (Hrachov I), W603 (Hrachov II), W605 (Doubravčiny), W607 (Kleštěnice), W608 (Myslín), W609 (Podolí) a W610 (Tuchoraz)**. Využití uvedených ploch pro akumulaci povrchových vod je spojeno s rizikem negativního ovlivnění obytné a rekreační zástavby.

5.11. Hodnocení kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí

Hodnocení SEA poskytuje příležitost pro hodnocení ekologických aspektů v širších souvislostech, umožňuje posouzení kumulativních a synergických vlivů vyvolaných realizací navrhovaných záměrů v území.

Hodnocení kumulativních a synergických vlivů bylo provedeno na základě syntetického hodnocení záměrů předložených v ZÚR Stčk, vyhodnocení míry jejich vlivu na sledované složky

životního prostředí a identifikace území, ve kterých je možné předpokládat působení těchto vlivů.

Identifikované kumulativní a synergické vlivy jsou prezentovány v tabelárním přehledu v příloze č.3 a graficky znázorněny ve výkrese č.6.

Působením kumulativních a synergických vlivů budou nejvýznamněji dotčena území, ve kterých je navrhován větší počet záměrů. Obecně se jedná o území při hranici Hlavního města Prahy a území v okolí významných sídelních center, které jsou i v současné době silně ovlivněna antropogenními vlivy a v důsledku realizace navrhovaných záměrů bude intenzita jejich působení ještě zesílena, případně oblasti, do kterých jsou umístěny záměry spojené s významnými vlivy.

Působení synergických vlivů je vyvoláno zejména v souvislosti s realizací staveb s významnými vlivy na složky ŽP. Jedná se o stavby kapacitních silničních komunikací, staveb železniční dopravy a výhledových vodních nádrží. Realizace těchto záměrů je spojena s vlivy na téměř všechny sledované složky životního prostředí.

Naplněním koncepce ZÚR Stčk a realizací navrhovaných záměrů budou nejvýznamněji dotčeny tyto sledované složky ŽP, případně jejich charakteristiky:

Půdy – realizace téměř všech záměrů je spojena se zábořem půd, a to především zemědělského půdního fondu. Možnosti minimalizace záboru půd technickými řešeními staveb jsou velmi omezené. Středočeský kraj se vyznačuje nadprůměrnou kvalitou ZPF v porovnání s ostatními oblastmi ČR.

Odtokové poměry v území – realizace staveb silniční a železniční dopravy je spojena se zpevněním ploch významného rozsahu. Zářezy a násypy přerušují nebo mění odtok podzemní vody. Odtok povrchové vody ze zpevněných ploch je urychlován a soustředován, což působí negativně při kritických srážkách (zvýšení intenzity erozních jevů).

Krajinný ráz území – realizací dopravních liniových staveb a staveb technické infrastruktury jsou významně ovlivněny charakteristiky krajinného rázu. Krajinu Středočeského kraje lze obecně označit za krajinu silně pozměněnou antropogenní činností s významnou koncentrací antropogenních prvků. Nejvýznamněji je krajina ovlivněna v okolí Hlavního města Prahy a dalších významných center osídlení. Realizací záměrů předložených ZÚR Stčk dojde k dalšímu zvýšení koncentrace těchto prvků a oslabení přírodních charakteristik krajinného rázu.

Fragmentace krajiny – dopravní a liniové stavby snižují prostupnost krajiny pro člověka i ostatní živé organismy v území. Realizací navrhovaných staveb dojde k zesílení fragmentace území.

Ovzduší – z hlediska kvality ovzduší je předkládaná koncepce ZÚR hodnocena kladně. Realizace předkládaných záměrů přispěje ke snížení emisní zátěže z dopravy v obytné zástavbě. Tato zátěž však bude přenesena do koridoru navrhovaných kapacitních silničních staveb, ve kterých naopak dojde k výraznému zvýšení koncentrací škodlivin emitovaných automobilovou dopravou.

5.12. Hodnocení vlivů přesahujících hranice kraje

Naplňováním koncepce ZÚR Stč budou ovlivněny složky životního prostředí nejen na území Středočeského kraje, ale i v regionech sousedních. Jedná se o území Hlavního města Prahy, Ústeckého kraje, Libereckého kraje, Královéhradeckého kraje, Pardubického kraje, Kraje Vysočina, Jihočeského kraje a Plzeňského kraje.

ZÚR Stč vymezují celostátně i mezinárodně významné dopravní stavby navrhované mj. s cílem zlepšení dopravního napojení Středočeského kraje na ostatní regiony. Další významnou skupinou staveb, jejichž realizace bude mít dopady na životní prostředí a rozvoj sousedních regionů, jsou stavby energetické infrastruktury (elektroenergetika, plynoenergetika, produktovody).

Stavby s přesahem na území sousedního kraje byly posouzeny v rámci vyhodnocení příslušné ZÚR na životního prostředí. Zpracovatelé VV ZÚR Stč ŽP výsledky těchto hodnocení respektují a je uvedeno níže.

PŘEHLED ZÁMĚRŮ JEJICHŽ VLIV PŘESAHOJE HRANICE KRAJE

Realizace záměrů dopravní infrastruktury zajistí dobrou dostupnost Středočeského kraje ze sousedních regionů. Vlivy na složky životního prostředí sousedních regionů nelze v měřítku zpracování VV ZÚR Stč ŽP detailně hodnotit. Uvedeny jsou proto vlivy v příhraničních oblastech Středočeského kraje.

Obecně lze konstatovat, že realizace uvedených dopravních staveblepší podmínky v přepravních vztazích mezi regiony. Trasy dopravních staveb jsou obecně navrhovány v dostatečné vzdálenosti od obytné zástavby. Kladně je hodnoceno převedení tranzitní dopravy na navrhované kapacitní komunikace ze silnic nižších tříd, procházejících obytnou zástavbou sídel.

V případě silničního okruhu Prahy se přínosy tohoto záměru na území Středočeského kraje projeví méně výrazně, neboť jejich účelem je především odvést tranzitní dopravu z hl. m. Prahy.

Navrhované stavby v oblasti zásobování elektrickou energií řeší nejen zlepšení zásobování elektrickou energií na území Středočeského kraje, ale také zlepšení propojení sousedních regionů. Stejně jako na území Stč budou i v sousedních regionech stavby nadzemních elektrických vedení znamenat významný zásah do krajinného rázu dotčených oblastí.

Hodnocení záměrů přesahujících hranice kraje

Označení záměru ZÚR Stč	Potenciální vlivy na životní prostředí spojené s realizací záměru v sousedních regionech
Hlavní město Praha	
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	
D001	Realizace stavby přispěje ke snížení intenzity tranzitní dopravy na území Hlavního města Prahy. Na území hl.m. prochází trasa územím významným z hlediska ochrany krajinného rázu, při hranici přírodního parku Šárka – Lysolaje. Trasa komunikace kříží nadregionální biokoridor vymezený v ose řeky Vltavy.

Označení záměru ZÚR Stčk	Potenciální vlivy na životní prostředí spojené s realizací záměru v sousedních regionech
D003	Realizace stavby přispěje ke snížení intenzity tranzitní dopravy na území Hlavního města Prahy. Na území HL.m.Prahy trasa prochází nivou Pitkovického potoka a zasahuje do nelesní zeleně. Realizací stavby dojde k ovlivnění krajinného rázu a záboru ZPF.
D011	Realizace stavby přispěje ke snížení intenzity tranzitní dopravy na území Hlavního města Prahy. Zásah do krajinného rázu dotčeného území. Zásah do PP Vnořský park a PP Bažantnice v Satalicích. Realizací stavby dojde k záboru ZPF a ovlivněny budou skladebné části nadregionálního a regionálního ÚSES.
D021	Realizace stavby přispěje ke snížení intenzity tranzitní dopravy na území Hlavního města Prahy. V důsledku realizace stavby dojde k ovlivnění krajinného rázu území, záboru ZPF – půdy vysoké kvality. Trasa komunikace zasahuje do nadregionálního biokoridoru ÚSES.
D054	Realizace stavby přispěje ke snížení intenzity tranzitní dopravy na území Hlavního města Prahy. V důsledku realizace stavby dojde k záboru ZPF a ovlivnění krajinného rázu oblasti.
D066	Přechod záplavovým územím Výmoly, skladebné části ÚSES, zásah do mimolesní zeleně, ovlivnění krajinného rázu, zábor ZPF.
D093	Realizace stavby přispěje ke snížení intenzity tranzitní dopravy na území Hlavního města Prahy. Navrhovaná trasa přechází nivou Jičanského potoka. Realizací záměru dojde k ovlivnění krajinného rázu území, záboru ZPF.
D175	Realizace stavby přispěje ke snížení intenzity tranzitní dopravy na území Hlavního města Prahy. V důsledku realizace záměru dojde k ovlivnění krajinného rázu dotčeného území. V nižším stupni územně plánovací dokumentace je nutné vyloučit vlivy na PP Cholutická bažantnice.
D200	V důsledku realizace záměru dojde k ovlivnění krajinného rázu dotčené oblasti, zábor ZPF.
D201	V důsledku realizace záměru dojde k ovlivnění krajinného rázu dotčené oblasti. Trasa v kontaktu se skladebnými částmi ÚSES.
D202	Průchod urbanizovaným územím, při hranici PPK Klánovice – Čihadla, při hranici PP Xaverovský háj, skladebné části ÚSES.
D208	V důsledku realizace záměru dojde k ovlivnění krajinného rázu dotčené oblasti, zábor ZPF.
D209	V důsledku realizace záměru dojde k ovlivnění krajinného rázu dotčené oblasti, zábor ZPF.
D300	Zvýšení hlukové zátěže obyvatelstva, zábor ZPF vysoké kvality.
D601	V důsledku realizace záměru dojde k ovlivnění krajinného rázu dotčené oblasti, zábor ZPF.
D602	V důsledku realizace záměru dojde k ovlivnění krajinného rázu dotčené oblasti. Trasa v kontaktu se skladebnými částmi ÚSES.
ENERGETICKÁ INFRASTRUKTURA	
E01	Zásah do krajinného rázu - Radotínské údolí – Chuchelský háj, skladebné části ÚSES.
E13	Zásah do krajinného rázu, skladebné části ÚSES.
PRODUKTOVODY	
R01	Zásah do krajinného rázu dotčeného území. Zásah do PP Vnořský park a PP Bažantnice v Satalicích. Realizací stavby dojde k záboru ZPF a ovlivněny budou skladebné části nadregionálního a regionálního ÚSES.
Ústecký kraj	
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	
D010	Na území ÚK průchod PPK Džbán. Ovlivnění krajinného rázu území.
D201	Ovlivnění krajinného rázu území.
ENERGETICKÁ INFRASTRUKTURA	
E01	Významné ovlivnění krajinného rázu. 2x křížení lesního NRBK, PPK Džbán.
E02	Významný zásah do lesních porostů, ovlivnění krajinného rázu, křížení lesního NRBK, PPK Džbán.
PRODUKTOVODY	
R01	Ovlivnění krajinného rázu, zásahy do PUPFL zejména v Krušných horách, trasa prochází řadou území cenných z hlediska ochrany přírody a krajiny (Natura 2000, NRBC, RBC, PPK).

Označení záměru ZÚR Stčk	Potenciální vlivy na životní prostředí spojené s realizací záměru v sousedních regionech
Liberecký kraj	
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	
D605	CHOPAV Severočeská křída
Pardubický kraj	
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	
D012	Snížení emisní zátěže v obytné zástavbě
PRODUKTOVODY	
R04	Krajinný ráz
Kraj Vysočina	
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	
D602	Zásah do skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES. Významné ovlivnění krajinného rázu.
D607	Zásah do nadregionálního biokoridoru a nadregionálního biocentra. Ovlivnění krajinného rázu.
ENERGETICKÁ INFRASTRUKTURA	
E503	Ovlivnění krajinného rázu území.
PRODUKTOVODY	
R01	Ovlivnění krajinného rázu.
R03	Ovlivnění krajinného rázu.
Jihočeský kraj	
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	
D007	PR Horusická blata (okrajově), PPK Turovecký les, CHKO Třeboňsko (okrajově), skladebné části ÚSES, OP vodních zdrojů, záplavové území
D205	CHKO Třeboňsko, skladebné části ÚSES, PR Horusická blata, OP vodních zdrojů, CHOPAV Třeboňská pánev
Plzeňský kraj	
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	
D203	Zásah do ZCHÚ maloplošných, skladebné části ÚSES nadregionální a regionální úrovně, PPK Radeč, PPK Valcha, PPK Český les, CHKO Český les
D601	Zásah do ZCHÚ maloplošných, skladebné části ÚSES nadregionální a regionální úrovně, PPK Radeč, PPK Valcha, CHKO Český les
PRODUKTOVODY	
R02	Skladebné části ÚSES nadregionální a regionální úrovně, PPK Manětínský, PPK Úterský potok, PPK Český les, CHKO Český les, Natura 2000

6. POROVNÁNÍ A ZHODNOCENÍ VARIANTNĚ NAVRHOVANÝCH ZÁMĚRŮ

ZÚR Stčk před společným jednáním dle §37 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, obsahovaly 5 záměrů ve variantním řešení (2 záměry v oblasti silniční dopravy, 2 záměry v oblasti železniční dopravy a 1 záměr v oblasti elektroenergetiky).

Z důvodu zachování transparentnosti procesu SEA jsou uvedeny výsledky posouzení variantních záměrů a soulad zapracování variantních záměrů do Návrhu ZÚR Středočeského kraje.

Dopravní infrastruktura – silniční doprava

Ozn. záměru	Název stavby + charakteristika	Dotčené obce
D056a	Aglomerační okruh: úsek: (II/ 101) Rudná – Unhošť; přeložka	Svárov, Červený Újezd, Ptice, Úhonice, Unhošť, Drahelčice, Rudná
D056b	Aglomerační okruh: úsek: (II/ 101) Rudná – Unhošť; přeložka	Chýně, Červený Újezd, Ptice, Úhonice, Unhošť, Drahelčice, Rudná
D064a	Aglomerační okruh: úsek (II/101) Mstětice – Jirny - Úvaly	Zeleneč, Horoušany, Jirny, Úvaly, Tuklaty
D064b	Aglomerační okruh: úsek (II/101) Mstětice – Jirny - Úvaly	Zeleneč, Horoušany, Jirny, Úvaly, Tuklaty

V kategorii územní rezervy ZÚR variantně vymezují koncový úsek koridoru pro přeložku I/16 v úseku Malý Újezd – Mělník. Vzhledem k charakteru územní rezervy ve smyslu § 36 zák. č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů nejsou v rámci SEA tyto varianty hodnoceny. Přehled možných budoucích významných vlivů koridorů obou variant je (v souladu s Usnesením vlády ČR č. 368 ze dne 24.05. 2010) uveden v příloze 1.1.

Dopravní infrastruktura – železniční doprava

Ozn. záměru	Název stavby + charakteristika	Dotčené obce
D204a	Železniční trať č.221 - úsek Praha - Bystřice u Benešova, přeložka železniční tratě – varianta b; šířka koridoru 600 m	Benešov, Nespeky, Poříčí nad Sázavou, Řehenice, Týnec n.Sáz., Kunice, Strančice, Velké Popovice
D204b	Železniční trať č.221 - úsek Praha - Bystřice u Benešova, přeložka železniční tratě – varianta b; šířka koridoru 600 m	Benešov, Čerčany, Čtyřkoly, Lštěn, Mrač, Pyšely, Soběhrdy, Kunice, Pětihosty, Strančice

D608a ²³	Železniční trať č. 231 – Velký Osek, přímé napojení na trať č. 020 (územní rezerva)	Opolany,
D608b ²⁴	Železniční trať č. 231 – Velký Osek, přímé napojení na trať č. 020 (územní rezerva)	Opolany, Sáňy

Technická infrastruktura - elektroenergetika

Ozn. záměru	Název stavby + charakteristika	Dotčené obce
E01a	Vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje - varianta A; šířka koridoru 600 m	Červený Újezd, Chrášťany, Chýně, Dobříč, Jinočany, Ořech, Rudná, , Úhonice, Zbuzany, Brandýsek, Buštěhrad, Cvrčovice, Dolany, Hostouň, Hřebeč, Kladno, Pchery, Stelčeves, Třebichovice, Velké Přítočno, Vinařice, Pavlov, Unhošť, Hořešovice, Hořešovičky, Kutrovice, Kvílice, Slaný, Studeněves, Třebíz, Tuřany
E01b	vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje - varianta B; šířka koridoru 600 m	Červený Újezd, Bratronice, Kamené Žehrovice, Lhota, Stochov, Tuchlovice, Žilina, Hor. Bezděkov, Kyšice, Svárov, Unhošť, Kozojedy, Milý, Mšec, Mšecké Žehrovice, Srbeč
E01c	vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje - varianta B; šířka koridoru 600 m	Hradečno, Kačice, Tuchlovice, Ledce, Přelíc, Slaný, Smečno

6.1. Metodika hodnocení variantních návrhů

Hodnocení variantních návrhů bylo provedeno na základě vzájemného porovnání významnosti vlivu variant záměru na jednotlivé složky životního prostředí, resp. porovnání přijatelnosti míry vlivu záměru na danou složku životního prostředí. Porovnání variant vychází z vyhodnocení jednotlivých variantních řešení, jehož výsledky jsou souhrnně prezentovány v hodnotících tabulkách (viz přílohy 1.1. až 1.3., resp. 2.1. až 2.4.). Porovnání vlivů hodnocených variant navrhovaného řešení je vyjádřeno následujícími symboly:

- varianta z hlediska vlivů na sledovanou složku ŽP přijatelnější **+**
- varianta z hlediska vlivů na sledovanou složku ŽP méně přijatelná **-**
- vliv variant na danou složku ŽP je přibližně srovnatelný (stejně významný) **=**

²³ V Návrhu ZÚR pro společné jednání dle §37 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, koridor sledován jako VPS D206a

²⁴ V Návrhu ZÚR pro společné jednání dle §37 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, koridor sledován jako VPS D206b

- varianta nemá na danou složku ŽP významný vliv 0
- v měřítku ZÚR nelze vliv na danou složku ŽP vyhodnotit ?

Hodnocení je doplněno souhrnným verbálním komentářem v jehož závěru je doporučena varianta z hlediska ŽP méně konfliktní (šetrnější) včetně návrhu případných opatření k minimalizaci nebo kompenzaci předpokládaných vlivů. Případně je konstatována přibližná rovnocennost obou variant (v měřítku zpracování ZÚR).

6.2. Popis variantních návrhů

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA –SILNIČNÍ DOPRAVA

D056a – aglomerační okruh: úsek: (II/ 101) Rudná – Unhošť; přeložka

V úvodním úseku od křížení se silnicí II/201 (jv. Unhošť) je koridor obou variant vymezen ve společné stopě. Osa koridoru **varianty a)** se od stávající trasy odklání severním okolím Červeného Újezda a dále prochází nezastavěným územím mezi Červeným Újezdem a Svárovem. V navazujícím úseku kříží stávající silnici II/101, ze severu obchází obec Ptice, stáčí se na jih a prochází východně od obce Úhonice, v porovnání s **variantou b)** více oddálena od okraje zástavby. V dalším pokračování směrem k jihu jsou obě varianty vedeny ve společné stopě západním obchvatem Drahelčic. ZÚR Stčk hodnotí tuto variantu jako vhodnější z důvodu lepší etapizace stavby a přímého napojení Svárova.

D056b – aglomerační okruh: úsek: (II/ 101) Rudná – Unhošť; přeložka

V úvodním úseku od křížení se silnicí II/201 (jv. Unhošť) je koridor obou variant vymezen ve společné stopě. Od stávající trasy se osa koridoru varianty (b) odklání severně od Červeného Újezda. Tuto obec obchází podél severního a východního okraje zastavěného území a dále pokračuje k jihu v souběhu s koridory stávající technické infrastruktury. Navazující úsek prochází podél východního okraje Úhonic v menší vzdálenosti než osa koridoru varianta (a), se kterou se spojuje jihovýchodně od obce, odkud pokračují ve společné stopě západním obchvatem, Drahelčic. ZÚR Stčk hodnotí variantu (b) jako vhodnější z důvodu důslednějšího odvedení tranzitní dopravy mimo obytnou zástavbu, na druhou stranu neumožňuje vhodné napojení části území, které by znamenalo vyšší dopravní zátěž na stávající trase v obytném území obcí. Negativně je dle vyjádření zpracovatele ZÚR Stčk hodnocen průchod trasy ve variantě (b) územím severně od Červeného Újezda, do kterého je soustředěna řada koridorů inženýrských sítí (vysoké napětí, vysokotlaký plynovod) a průchod ochranným pásmem lokality Hájek (areál kláštera sv.Františka).

D064 - Aglomerační okruh: úsek (II/101) Mstětice – Jirny – Úvaly

Koridor pro přeložku silnice II/101 je vymezen od obce Mstětice, odkud dále pokračuje k jihu a po překřížení dálnice D11 (východně Jiren) je v navazujícím úseku vymezen ve dvou variantách.

D064a - Aglomerační okruh: úsek (II/101) Mstětice – Jirny – Úvaly

Varianta (a) prochází prostorem mezi Novými Jirny a Horoušánkami, kde se v krátkém úseku přimyká ke stávající trase, od které se opět odklání směrem k jihovýchodu do uvažované mimoúrovňové křižovatky se silnicí I/12.

Dle ZÚR Stčk je varianta (a) hodnocena příznivěji z důvodu výhodnější časové etapizace a výhodnějšího napojení Nových Jiren a Horoušánek bez významnějšího dopravního zatížení navazujících komunikací.

D064b - Aglomerační okruh: úsek (II/101) Mstětice – Jirny – Úvaly

Trasa ve variantě b obchází obec Horoušanky při jeho východním okraji v prostoru mezi obcemi Horoušany a Horoušánky.

Výstavba přeložky dle varianty (b) časově váže na realizaci přeložky silnice I/12 včetně obchvatu Úval.

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA – ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

D204 Železniční trať č.221 - úsek Praha - Bystřice u Benešova, přeložka železniční tratě

Přeložka trati č. 221 v úseku Praha – Bystřice u Benešova je navrhována z důvodu nedostupující kapacity trati a z důvodu nevyhovujících parametrů pro možnosti zkapacitnění IV.transitního koridoru pro rychlost 200 – 250 km/hod. Na území Středočeského kraje vstupuje přeložka trati v prostoru mezi Říčany a obcí Kuří a pokračuje směrem k jihu do prostoru mezi obcemi Světlíkem a Otice (v úseku Říčany – Světlík s předpokladem tunelového řešení). Navazující úsek přeložky Otice – Benešov řeší ZÚR ve dvou variantách. V koncovém úseku Benešov – Bystřice u Benešova je vymezují ZÚR koridor opět invariantně.

D204a - Železniční trať č.221 - úsek Praha - Bystřice u Benešova, přeložka železniční tratě

Osa koridoru se v této variantě těsně přimyká k zástavbě obce Všechromy a kříží dálnici D1. Následně prochází prostorem mezi obcemi Velké Popovice a Kunice. Obec Lojovice obchází ze západu a v prostoru mezi Řehenicemi a Ládvím kříží silnici II/603. Řeku Sázavu překračuje mezi obcemi Barachov a Hůrka a dále pokračuje k obci Buková Lhota, kterou obchází rovněž západně na severozápadním okraji Benešova se spojuje s variantou (b). S výjimkou překřížení údolí Sázavy a několika dalších vodních toků se v úseku Otice – Poříčí n. Sázavy a předpokládá tunelové řešení, podobně jako v navazujících úsecích Buková Lhota – Benešov a Benešov – Bystřice u Benešova.

D204 b Železniční trať č.221 - úsek Praha - Bystřice u Benešova, přeložka železniční tratě

Osa koridoru varianty (b) západně obchází obec Svojšovice, následně kříží dálnici D1 a pokračuje směrem k jihu na Kunice Dolní a Horní Lomnici, Kovářovice a Zaječice do prostoru mezi Pyšely a Pětihosty. Následně křížuje stávající silnici I/3 a přechází řeku Sázavu jihozápadně od Čtyřkol. Čerčany koridor obchází východně a dále se stáčí k jihozápadu. K Benešovu přichází ze severovýchodu, Navazující úsek od až do Bystřice u Benešova je řešen v jedné variantě. S výjimkou několika dílčích úseků (přechod Sázavy v Čerčanech,

Žiňany – Dol. Tužinka sv. od Benešova) je předpokládáno tunelové vedení přeložky železniční trati v převážné části trasy.

D608 - Železniční trať č. 231 – Velký Osek, přímé napojení na trať č. 020 (územní rezerva)

Poznámka: V Návrhu ZÚR pro společné jednání dle §37 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, koridor sledován jako VPS D206, ve variantách D206a a D206b.. Na základě připomínek dotčených orgánů je uvedený koridor v obou variantách v Návrhu ZÚR pro veřejné projednání dle §39 výše uvedeného zákona vymezen jako územní rezerva.

Pro zlepšení dopravních vazeb je navrhováno přímé propojení od trati č.231 na trať č.020 severně od Velkého Oseka při dálnici D11 (tzv.“Libická spojka“). Nové propojení umožní přímé spojení ve směru od Nymburka na Hradec Králové bez nutnosti vedení spojů přes Velký Osek. Trať Lysá nad Labem – Nymburk – Kolín je součástí hl. evropských železničních magistrál (AGC); požadovaného standardu (nad 160 km/hod) však nedosahuje. Trať Praha – Lysá nad Labem je uvažována k přestavbě na 160 km/hod. Napojení trati je ZÚR Stčk je sledováno ve dvou variantách.

D608a - Železniční trať č. 231 – Velký Osek, přímé napojení na trať č. 020

Krátké propojení tratí v prostoru severně od Velkého Oseka. Navrhovaná trať se nedotýká obytné zástavby. Z hlediska finančních nákladů je varianta levnější.

D608b - Železniční trať č. 231 – Velký Osek, přímé napojení na trať č. 020

Koridor delší varianty (b) je veden v souběhu s tělesem dálnice D11, jižně od obce Kanín. Dle ZÚR varianta (b) umožňuje vyšší rychlostní standard.

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA – ELEKTROENERGETIKA

E01a - Vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje

Koridor vedení ve variantě (a) vstupuje na území Středočeského kraje z kraje Ústeckého v koridoru silnice I/7 mezi obcemi Panenský Týnec a Hořešovičky, pokračuje k jihovýchodu směrem k obci Kvíjice a Tuřany, které obchází východně. Dále prochází prostorem mezi Slaným a obcí Studeněves. Křížuje silnici II/236 a v krátkém úseku se přimyká ke koridoru silnice R7. Východně obchází Pchery, Cvrčovice a Stehelčevy. Jihovýchodně od Stehelčevsi se koridor ostře lomí a ze severozápadu obchází Buštěhrad a Hřebeč. V prostoru mezi Kladnem a Hřebečemi je navrhovaný koridor znovu zalomen směrem k jihu a prochází prostorem mezi Velkým Přítočnem a Dolany, křížuje rychlostní silnici R6 směrem k Červenému Újezdu, který obchází severovýchodně. Od Červeného Újezda směrem k hlavnímu městu je koridor navržen invariantně pokračuje směrem k Chráštanům. Severovýchodně od Chráštan se koridor lomí směrem k jihu. Západně obchází Jinočany a Zbuzany. Na území Hl.města Prahy vstupuje v prostoru Zadní Kopaniny.

E01b - Vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje

Koridor vedení dle varianty (b) vstupuje na území Středočeského kraje z kraje Ústeckého v prostoru mezi obcemi Kozojedy a Milovice, lomí se směrem k jihovýchodu a křížuje lesní komplex, jihozápadně obchází obec Srbeč a je veden směrem k jihovýchodu. Severně od Stochova kříží silnici R6. Obec Stochov a následně obce Tuchlovice obchází ze severovýchodu. U obce Tuchlovice dochází k propojení koridoru ve variantě b a c. Koridor v jedné variantě dále pokračuje směrem k jihu, západně obchází Kamenné Žehrovice. V prostoru u obce Lhota je koridor ostře zalomen k východu, severně obchází obec Horní Bezděkov. Dále je trasa vedena jihovýchodně od Kyšice a Unhoště. Od Červeného Újezda směrem k Hlavnímu městu je koridor navržen invariantně ve společné stopě s variantami (a) a (c).

E01c - Vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje

Koridor vedení ve variantě (c) je kombinací varianty (a) a varianty (b). Od koridoru varianty (a) se odpojuje jihozápadně od Slaného v prostoru mezi obcemi Sudeněves a Kvíc. Obec Přelíc obchází ze severu a lomí se k jihozápadu. Východně od obce Hradečno se koridor lomí k jihu a jihovýchodně od Tuchlovic se napojuje do koridoru varianty (b).

6.3. Zhodnocení variantních návrhů

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA – SILNIČNÍ DOPRAVA

D056 – aglomerační okruh: úsek: (II/ 101) Rudná – Unhošť; přeložka

Ozn. záměru	Obyvatelstvo	Ovzduší	Voda	ZPF	PUPFL	Geologické poměry, zdroje ner. surovin	Příroda, krajina, ekosystémy	Kulturní, historické památky
D056a	- / ?	=	=	=	=	=	=	+
D056b	+ / ?	=	=	=	=	=	=	-

Cílem navrhovaného řešení je odvedení tranzitní dopravy mimo zastavěné území obcí Červený Újezd, Ptice a Úhonice. Významným kritériem pro hodnocení obou variant jsou proto:

- ⇒ předpoklady pro snížení emisní a hlukové zátěže z dopravy v území podél stávajících průtahů těmito obcemi,
- ⇒ riziko zhoršení kvality obytného prostředí v zástavbě přilehající k oběma variantám vymezených koridorů.

Koridor varianty (a) se přibližuje okrajům zástavby Svárova, Červeného Újezda, Ptice a Úhonice (resp. se s nimi místy dostává do kontaktu) nepoměrně výrazněji než koridor varianty (b), který se do kontaktu se zástavbou dostává pouze na sv. okraji Červeného Újezda. Z hlediska tranzitní dopravy vytváří proto varianta (a) větší riziko pro zhoršení kvality obytného prostředí v okrajových částech dotčených obcí. Na druhou stranu koridor varianty (b) vytváří horší podmínky pro dopravní obsluhu přilehlých obcí a tedy i pro snížení zátěže podél stávajících

průtahů Míra snížení dopravní zátěže v zástavbě dotčených obcí bude v této variantě nepřímo úměrná podílu cílové a zdrojové dopravy do těchto obcí na celkové dopravní zátěži silnice II/101 v tomto úseku. Tento podíl však není možné v měřítku ZÚR konkrétněji kvantifikovat. Rozdíly mezi variantami jsou hodnoceny jako poměrně mírné, negativní dopady varianty (a) lze omezit za předpokladu aplikace protihlukových opatření.

Z hlediska vlivu na ZPF jsou obě varianty hodnoceny jako rovnocenné. Realizace obou z předložených variant bude spojena se zábořem ZPF vysoké kvality. Žádná z předkládaných variant nemá vliv na PUPFL. Z hlediska vodohospodářských poměrů jsou obě varianty srovnatelné, bez významnějšího vlivu.

Ani v jedné variantě nemá záměr vliv na geologické a hydrogeologické poměry území a zdroje nerostných surovin.

Z hlediska ochrany přírody a krajiny jsou obě z předložených variant řešení hodnoceny jako rovnocenné. Významné vlivy na sledované prvky v zájmu ochrany přírody a krajiny nebyly v měřítku hodnocení identifikovány.

Z hlediska vlivů na kulturní a historické hodnoty území je jako mírně vhodnější hodnocen koridor varianty (a). Koridor varianty (b) zasahuje do ochranného pásma nemovité kulturní památky Klášter sv. Františka (Červený Újezd – Hájek). Jižně od Hájku navrhovaný koridor z části využívá stávající přístupovou silnici III. třídy k areálu kláštera ve směru od Úhonic. Realizace záměru v koridoru D056b může ovlivnit přístup k areálu kláštera z důvodu zvýšené dopravní zátěže. V případě, že do ZÚR bude zapracováno řešení dle varianty (b) lze jako jedno z opatření pro minimalizaci vlivů doporučit zachování samostatné přístupové cesty k areálu kláštera.

V měřítku provedeného hodnocení jsou posuzované varianty řešení přeložky silnice II/101 v úseku Rudná – Unhošť (záměr D056) hodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí jako rovnocenné, s tím, že při výběru varianty je nutné zohlednit také další kritéria, zohledňující vazby na ostatní pilíře udržitelného rozvoje. Případná realizace varianty (b) je podmíněna zachováním samostatné přístupové cesty k areálu Kláštera sv. Františka v lokalitě Hájek (k.ú. Červený Újezd).

V návrhu ZÚR Středočeského kraje je (2/2011) koridor sledován ve variantě D056a. Zapracování této varianty je v souladu se závěry dokumentace SEA. V měřítku provedeného hodnocení jsou posuzované varianty řešení hodnoceny jako rovnocenné.

Důvodem odmítnutí varianty D056b je dle Odůvodnění Návrhu ZÚR (2/2011) zejména problematický průchod územím, kde je vedena řada koridorů inženýrských sítí (vysoké napětí, vysokotlaký plynovod) a z důvodu zásahu do ochranného pásma lokality Hájek. Z hlediska dopravního řešení v této variantě (varianta b) sice převádí průjezdnou dopravu zcela mimo zástavbu obcí, ale na druhou stranu neumožňuje vhodné napojení části území, což by mělo dopad na vyšším dopravním zatížení stávající trasy v zastavěném území obcí. Sledovaná základní varianta (a) umožňuje lepší etapizaci výstavby a přímé napojení Svárova.

D064 - Aglomerační okruh: úsek (II/101) Mstětice – Jirny – Úvaly

Ozn. záměru	Obyvatelstvo	Ovzduší	Voda	ZPF	PUPFL	Geologické poměry, zdroje ner. surovin	Příroda, krajina, ekosystémy	Kulturní, historické památky
D064a	-	-	=	=	=	=	-	=
D064b	+	+	=	=	=	=	+	=

Obě varianty počítají s odvedením dopravy z obcí Nové Jirny a částečně z obce Úvaly. Koridor varianty (a) byl navržen jako západní obchvat Horoušánek s využitím původně nezastavěného území mezi Horoušánky a Novými Jirny. V současnosti je však dotčené území v důsledku intenzivního rozvoje výstavby v posledních letech téměř souvisle zastavěno. Varianta (a) proto v tomto úseku představuje novou hlukovou a imisní zátěž území, výrazné zhoršení kvality obytného prostředí včetně narušení prostorových vazeb Horoušánek na své přirozené rekreační zázemí – prostor Klánovického lesa. Koridory varianty (b) obchází obec Horoušánky z východní strany a do styku se zástavbou nepřichází. Nelze však vyloučit mírné zvýšení dopravní zátěže na stávající silnici III. třídy v úseku Horoušánky – Horoušany. Z hlediska imisní a hlukové zátěže a vlivů na obyvatelstvo je přesto hodnocena varianta (b) jako výrazně příznivější. Z hlediska vlivu na ZPF a PUPFL jsou obě varianty hodnoceny jako přibližně rovnocenné.

Na vodohospodářské poměry mají obě varianty obdobný, negativní vliv. Koridor přeložky v obou variantách zasahuje do ochranného pásma vodního zdroje a prochází záplavovým územím.

Ani v jedné variantě nemá záměr významný vliv na geologické a hydrogeologické poměry a zdroje nerostných surovin. Koridor varianty (a) sice zasahuje do území s možným výskytem důlních děl, podle údajů ČGS - Geofond jde však o nepříliš rozsáhlá a velmi stará důlní díla, jejichž možné vlivy na povrch byly v minulosti asanovány. Jako varianta přijatelnější je z hlediska ochrany přírody a krajiny hodnocena východní varianta (b), která oddaluje dopravu od NRBC ÚSES Vidrholec, vymezeného v rámci Klánovického lesa. V případě realizace stavby ve variantě (b) je ovšem nutné eliminovat zásah do remízku v prostoru mezi obcemi Horoušany a Horoušánky.

Ani jedna z variant není spojena s vlivy na kulturní a historické hodnoty území.

Na základě vyhodnocení předložených koncepčních variant z hlediska jejich vlivu na životní prostředí a předpokládaných vlivů na obyvatelstvo doporučuje hodnocení SEA preferovat variantu „východní“ D064b. Tato varianta je hodnocena příznivěji především z hlediska vlivu na obyvatelstvo, neboť se na rozdíl od varianty (a) nedostává do kontaktu s obytnou zástavbou (Horoušánky, Nové Jirny) a zachovává přirozené prostorové vazby Horoušánek na komplex Klánovického lesa.

V návrhu ZÚR Středočeského kraje (2/2011) je v souladu s výsledky vyhodnocení SEA koridor sledován ve variantě D064b.

Základní varianta (varianta D064a) je vedena od dálnice D11 východně od obce Jirny a dále prostorem mezi Novými Jirny a Horoušánky, kde se v krátkém úseku přimyká k současné trase od které se opět odklání a pokračuje do uvažované mimoúrovňové křižovatky se silnicí I/12. Ve variantním řešení (D064b) je trasa silnice vedena východně od Horoušánek. Základní rozdíl obou variant je možnost etapové výstavby u základní varianty, a to v první etapě od dálnice D11 po napojení na současnou trasu severně od Úval. Navazující úsek by bylo možné vybudovat až v časově delším odstupu, protože tento úsek je v podstatě dlouhodobě využitelný. Zároveň řešení dle základní varianty umožní dobré napojení zástavby Nových Jiren a Horoušánek bez zvýšení dopravního zatížení navazujících komunikací. Při variantním řešení je toto území napojeno prostřednictvím silnice II/10164 mezi Horoušánky a Horoušany, což znamená zvýšení dopravního zatížení na průjezdu Horoušánky. Zároveň s tím zůstane větší část dopravní zátěže od Úval severním směrem ve stávající trase silnice II/101. Variantní řešení časově váže na realizaci nové trasy silnice I/12 včetně obchvatu Úval. Na základě projednání byla do návrhu zpracováno navrhované variantní řešení.

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA – ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

D204 Železniční trať č.221- úsek Praha - Bystřice u Benešova, přeložka železniční tratě

Ozn. záměru	Obyvatelstvo	Ovzduší	Voda	ZPF	PUPFL	Geologické poměry, zdroje ner. surovin	Příroda, krajina, ekosystémy	Kulturní, historické památky
D204a	-	=		=		-	=	=
D204b	+	=		=	=	+	=	=

Vlastní přeložka železniční trati nemá významný vliv na kvalitu ovzduší. Zvýšení standardu železniční sítě je jedním z předpokladů pro vytvoření alternativy k individuální automobilové dopravě. Vlivy hluku na obyvatelstvo jsou reálné pouze v úsecích povrchového vedení železnice a v místech kontaktu s e zástavbou je lze omezit realizací protihlukových opatření. Řešení ve variantě (b) s vazbou na Čerčany vytváří předpoklady pro obsluhu většího počtu obyvatel a zprostředkovaně také k omezení individuální automobilové dopravy.

Vzhledem k rozsáhlým tunelovým úsekům jsou obě varianty spojeny s rizikem významných vlivů na režim povrchových a podpovrchových vod. Menší délka tunelového vedení trasy zvýhodňuje variantu (a). Tento parametr však nelze v rámci ZÚR považovat za závazný. V případě varianty (a) dále nelze vyloučit riziko ovlivnění vodního zdroje jižně od Velkých Popovic, jehož ochranné pásmo koridor protíná. Z těchto důvodů jsou vlivy obou variant na povrchové a podzemní vody považovány za rovnocenné. Vlivy na ZPF a PUPFL se uplatňují pouze v úsecích povrchového vedení trasy. V měřítku ZÚR jsou obě varianty hodnoceny jako přibližně rovnocenné. V obou případech si realizace vyžádá zabor zemědělské půdy a zásahy do lesních porostů.

Koridor varianty D204a zasahuje do CHLÚ výhradního ložiska stavebního kamene Pyšely. Vzhledem k tomu, že v dotčeném úseku je uvažováno s tunelovým řešením, vyžádala by si

tato varianta pravděpodobně odpis většiny zásob v předmětném CHLÚ vypuštěním z Bilance zásob výhradních ložisek nerostů ČR. Z tohoto důvodu je v rámci vlivů na zdroje nerostných surovin tato varianta hodnocena jako méně příznivá.

Povrchové úseky obou sledovaných variant jsou spojeny s vlivy na prvky obecné ochrany přírody, především na krajinný ráz. Jako potenciálně ohrožené lze identifikovat jednak přechody strmě zahloubených údolí vodních toků (Sázava aj.) a jednak prostor severozápadně (varianta a), resp. severovýchodně Benešova (varianta b). Zvláště chráněná území přírody nejsou žádnou z variant dotčena. Varianty jsou z tohoto hlediska považovány za rovnocenné.

V měřítku hodnocení nebyly ani u jedné z předložených variant identifikovány vlivy na kulturní a historické hodnoty území.

Obě varianty jsou spojeny s rizikem významných vlivů především na podzemní vody, ZPF, lesní porosty a krajinný ráz. V měřítku ZÚR však byly mezi sledovanými variantami zjištěny jen malé rozdíly ve velikosti a rozsahu předpokládaných vlivů. Obě varianty jsou proto z hlediska vlivů na životní prostředí hodnoceny jako rovnocenné. Při rozhodování o výběru varianty je nutné vycházet z hodnocení ostatních (především technicko ekonomických a sociodemografických) aspektů udržitelného rozvoje.

V návrhu ZÚR Středočeského kraje (2/2011) je koridor sledován ve variantě D204a.

Výběr varianty není v rozporu se závěry hodnocení SEA. Realizace záměru je spojena s rizikem potenciálně významných negativních vlivů především na podzemní vody, ZPF, lesní porosty a krajinný ráz. Při upřesnění vymezení koridoru v navazující ÚPD, v rámci projektového posuzování vlivů na ŽP (EIA) a v dalších fázích projektové dokumentace je nutné věnovat zvýšenou pozornost vyloučení či minimalizaci vlivů na životní prostředí.

D608 - Železniční trať č. 231 – Velký Osek, přímé napojení na trať č. 020 (územní rezerva)²⁵

Ozn. záměru	Obyvatelstvo	Ovzduší	Voda	ZPF	PUPFL	Geologické poměry, zdroje ner. surovin	Příroda, krajina, ekosystémy	Kulturní, historické památky
D608a	=	=	=	+	+	=	+	=
D608b	=	=	=	-	-	=	-	=

Realizace železničního napojení trati č. 231 na trať č. 020 nemá na kvalitu ovzduší vliv. Vzhledem k tomu, že napojení je plánováno mimo obytnou zástavbu, není očekáván ani nárůst hlukové zátěže obyvatel.

²⁵ V Návrhu ZÚR pro společné jednání dle §37 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, koridor sledován jako VPS D206

Rozsah a význam vlivů na ZPF a PUPFL je odvislý od délky kolejového úseku v nové stopě. Dle obou kritérií je proto jako příznivější hodnocena varianta (a), která je kratší a nevyžaduje zásah do lesních porostů.

Vlivy na povrchové a podzemní vody budou v obou variantách srovnatelné a málo významné

Ani v jedné variantě nemá záměr vliv na geologické a hydrogeologické poměry a zdroje nerostných surovin.

Z hlediska ochrany přírody a krajiny je příznivěji hodnocena varianta a, která představuje kratší řešení a tedy předpokládaný menší vliv na ekosystémy.

Případná realizace záměru, ani v jedné variantě, nebude mít vliv na kulturní a historické hodnoty území.

V měřítku provedeného hodnocení je z hlediska životního prostředí jako varianta šetrnější hodnocena varianta a, která je vzhledem ke své menší délce spojena s menším záborem ZPF a PUPFL včetně menšího zásahu do ekosystémů dotčeného území. Řešení dle varianty b, které je výrazně dopravně účinnější (umožňuje vyšší rychlostní standard), je možné realizovat v případě zajištění prostorové koordinace s tělesem dálnice D11, za účelem omezení fragmentace území.

Oba variantní koridory jsou vymezeny jako územní rezerva (D608a, D608b).

Vymezení koridoru ZÚR pro územní rezervu dopravní infrastruktury není spojeno s žádným negativním vlivem na sledované složky životního prostředí. Ve smyslu §36 ods.1 SZ jsou tyto koridory navrženy k územní ochraně za účelem pověření možnosti budoucího využití. Nejedná se tedy o umístění konkrétního záměru ani na jejím základě nelze, bez schválení změny ZÚR, takový záměr umístit.

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA – ELEKTROENERGETIKA

E01 - Vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje

Ozn. záměru	Obyvatelstvo	Ovzduší	Voda	ZPF	PUPFL	Geologické poměry, zdroje ner.surovin	Příroda, krajina, ekosystémy	Kulturní, historické památky
E01a	=	=	=	0	+	+	+	-
E01b	=	=	=	0	-	-	-	+
E01c	=	=	=	0	+	+	-	-

Výstavba vedení nemá žádný negativní vliv na stav ovzduší nebo hlukovou zátěž obyvatel. Hodnocení případných vlivů elektromagnetického záření na zdraví obyvatelstva a narušení faktorů pohody je třeba provést na úrovni projektového hodnocení záměru, na základě znalosti lokalizace jednotlivých stožárových míst.

Z hlediska vlivu na ZPF není mezi variantami rozdíl – negativní vlivy na ZPF jsou u nadzemních vedení pouze minimální (pouze bodové ve stožárových místech). Z hlediska vlivu na PUPFL je jako varianta s nejvýznamnějším negativním vlivem hodnocena varianta (b), jejíž koridor prochází rozsáhlými lesními komplexy mezi Kozojedy a Mšecí. V případě variant (a) a (c) je tento vliv hodnocen jako minimální.

Výstavba vedení 400 kV není v žádné z předložených variant spojena s významnými negativními vlivy na povrchové a podzemní vody. Případné vlivy na vodohospodářsky citlivá území (vodní toky a jejich údolní nivy) je nutné hodnotit na projektové úrovni na základě znalosti lokalizace jednotlivých stožárových míst. Z hlediska vlastností geologických poměrů v dotčeném území je jako méně vhodná hodnocena varianta (b), která v úseku mezi Kozojedy a Mšecí prochází územím se zvýšeným výskytem svahových deformací. Všechny varianty v různém rozsahu procházejí územím se zjištěným nebo předpokládaným výskytem důlních děl souvisejících především z již ukončenou těžbou černého uhlí na Kladensku. Riziko případných vlivů na geologické poměry území je u všech variant hodnoceno jako minimální.

Realizace záměru vedení 400 kV je ve všech variantách spojena s ovlivněním krajinného rázu dotčeného území. Varianta (a) je z tohoto hlediska hodnocena jako nejvhodnější neboť její koridor je z významné části veden v krajinářsky méně hodnotném území v souběhu s koridorem silnice I/7. Koridory variant (b) a (c) protínají krajinářsky hodnotná území přírodních parků: Džbán a Povodí Kačáku. Nejméně vhodná je z tohoto hlediska varianta (b), která navíc představuje významný zásah do lesních porostů nadregionálního biocentra ÚSES jižně od Kozojed.

Z hlediska vlivů na kulturní a historické hodnoty území je riziko významnějších vlivů identifikováno v případě společného koridoru variant (a) a (c), který se dostává do bezprostředního kontaktu s vesnickou památkovou rezervací Třebíz a protíná na ni navazující region lidové architektury. Minimalizaci vlivů na charakter VPZ je nutné řešit na projektové úrovni v rámci lokalizace stožárových míst a technických parametrů jednotlivých stožárů.

V měřítku ZÚR je z hlediska vlivů na složky životního prostředí jako nejvhodnější hodnocena varianta (a), která z významné části využívá souběh s koridorem rychlostní silnice R7.

V Návrhu ZÚR Středočeského kraje (2/2011) je koridor sledován ve variantě E01a.

Výběr varianty není v rozporu se závěry a doporučením hodnocení SEA.

7. POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH ZÁVAŽNÝCH ZÁPORNÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Vyhodnocení vlivů ZÚR Středočeského kraje na životní prostředí strukturuje návrh plánovaných opatření do tří kategorií:

- opatření „koncepční“ – požadavky na výběr koncepčních variant, na vypuštění či koncepční přehodnocení záměru, případně na etapizaci výstavby²⁶.
- opatření „prostorová“ – požadavky na úpravy navržených koridorů v rámci jejich upřesněného vymezení v ÚPD obcí.
- opatření „projektová“ – požadavky na řešení daných problémů v dalších fázích projektové přípravy záměrů včetně „projektového“ hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA).

Pro vymezené plochy a koridory územních rezerv nejsou opatření navrhována, neboť jejich vymezení v ZÚR nezakládá možnost účel/záměr pro který je územní ochrana ploch nebo koridorů vymezena „provést“ (realizovat)²⁷.

KONCEPČNÍ OPATŘENÍ

- V rámci realizace záměru D135 (napojení Čelákovice na D11 (včetně nové MÚK na dálnici D11) přednostně zajistit výstavbu obchvatu sídla Záluží před výstavbou MÚK na D11 z důvodu ochrany obyvatel před vlivy z automobilové dopravy.
- V rámci realizace záměru D154 (obchvat Sadské, nové napojení na dálnici D11 a výstavba MÚK) přednostně zajistit výstavbu obchvatu sídel Milčice a Velké Chvalovice (záměr D176) před otevřením sjezdu z MÚK směrem na jih.
- Koordinovat koncepční řešení propojení silnic I/2 a I/38 (záměry D510 a D511) a dopravní obsluhy zastavěného a zastavitelného území na západním okraji Kutné Hory
- V rámci realizace záměru D176 (obchvat Milčic a Velkých Chvalovic, nové napojení Peček na dálnici D11) přednostně zajistit výstavbu obchvatu sídel Milčice a Velké Chvalovice před otevřením sjezdu z MÚK (D154) směrem na jih.
- Sledovat možnost společného řešení modernizace koridoru železniční dopravy v úseku Praha – Plzeň (D200) se záměrem výstavby vysokorychlostní trati (D601).
- Záměry na výstavbu nových systémů zásobování pitnou vodou koordinovat s rozvojem kanalizačních systémů a čistíren odpadních vod.

---

²⁶ Bod 1, písm. m), přílohy č. 4 k vyhl. č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

²⁷ Směrnice 2001/42/ES se posuzují vlivy některých plánů a programů na životní prostředí – bod 4, úvodních ustanovení.

PROSTOROVÁ OPATŘENÍ

- Vymezení koridoru D019 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizace vlivů na PR Kelské louky.
- Vymezení koridoru D064 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizace zásahu do nelesní zeleně (lesní remízky v prostoru mezi obcemi Horoušany a Horoušánky).
- Vymezení koridoru D078 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizovat vlivy na obyvatelstvo (hlukovou a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí v obci Líšno.
- Vymezení koridoru D123 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizovat vlivy na obyvatelstvo (hlukovou a imisní zátěž z dopravy), kvalitu stávajícího obytného prostředí a vodní prvky v obci Březnice.
- Vymezení koridoru D127 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizovat vlivy na obyvatelstvo (hlukovou a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí ve městě Rakovník.
- Vymezení koridoru D141 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizovat vlivy na obyvatelstvo (hlukovou a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí ve městě Lysá nad Labem.
- Vymezení koridoru D161 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizovat vlivy na obyvatelstvo (hlukovou a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí ve městě Nymburk.
- Vymezení koridoru P01 zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizace vlivů na přírodně nejhodnotnější území CHKO Český kras (I. a II. zóna CHKO, NPR Karlštejn, krajinný ráz).
- Vymezení koridorů s identifikovaným rizikem možného vlivu na ptačí oblasti nebo evropsky významné lokality soustavy Natura 2000²⁸ zpřesnit v rámci zpracování navazující územně plánovací dokumentace s cílem minimalizace vlivů na dotčené oblasti a lokality soustavy Natura 2000.
- Vymezení koridorů liniových záměrů dopravní a technické infrastruktury, které procházejí záplavovým územím, směrově řešit v nejkratší možné délce v závislosti na místních podmínkách.
- Vymezení koridorů dopravní nebo technické infrastruktury, zasahujících do ochranných pásem vodních zdrojů 1. a 2. stupně, zpřesnit v rámci navazující územně plánovací dokumentace s cílem nenarušení vydatnosti a jakosti dotčených zdrojů.
- Vymezení koridorů dopravní nebo technické infrastruktury, zasahujících do stanovených dobývacích prostorů a chráněných ložiskových území, zpřesnit v rámci navazující

---

²⁸ ZÚR Středočeského kraje - Hodnocení vlivů koncepce na ptačí oblasti a evropsky významné lokality (Volf. O., Chvojková E., 02/2011)

územně plánovací dokumentace s cílem minimalizace objemu zásob vázaných v ochranném pásmu stavby.

- Rozvoj letiště Praha – Ruzyně (D300) řešit s ohledem na minimalizaci hlukové zátěže obytné zástavby hlavního města Prahy a ostatních dotčených obcí.

PROJEKTOVÁ OPATŘENÍ – SPOLEČNÁ

- Vytvářet podmínky pro ochranu obyvatelstva před hlukem z dopravy a výroby. U záměrů, kde existuje potenciální vznik rizika pro lidské zdraví (vlivy hluku a znečištění ovzduší) je nutno doložit ochranu veřejného zdraví včetně projednání s příslušnými orgány nejpozději v rámci procesu EIA. Jedná se zejména o následující záměry:
  - ⇒ silniční stavby procházející v přímém kontaktu s obytnou zástavbou (hluk i znečištění ovzduší),
  - ⇒ rozšiřování letišť (zejména hluk, ale i znečištění ovzduší),
  - ⇒ výstavba nových energetických zdrojů (znečištění ovzduší),
  - ⇒ železniční stavby v místech kontaktu s obytnou zástavbou (hluk).

V rámci přípravy jednotlivých staveb je nutno zajistit promítnutí opatření k omezení vlivů stavební činnosti do příslušných plánů organizace výstavby a jejich dodržování během realizace stavby.

- Podmínkou realizace záměrů zasahujících do ochranných pásem vodních zdrojů jsou pozitivní výsledky hydrogeologického posudku a realizace ochranných opatření k minimalizaci vlivů na režim a jakost dotčených vodních zdrojů.
- Podmínkou realizace záměrů procházejících záplavovým územím jsou projektová řešení zajišťující minimalizaci vlivů na odtokové poměry (inundační mosty) a omezením dlouhých, šikmo trasovaných přechodů. Nepřípustná jsou taková řešení, která svým podélným sevřením údolních úseků omezují nebo znemožňují rozlivy povodňových průtoků ve volné krajině.
- U záměrů s vysokým rozsahem zpevněných ploch požadovat vybavení dešťovými kanalizacemi s dešťovými zdržemi pro regulaci nárazového odtoku srážkových vod. V rámci projektové EIA je nutné podrobně vyhodnotit vliv záměru na hydrologické poměry recipientu.
- Pro omezení negativních vlivů fragmentace krajiny a populací s předstihem v podrobném měřítku řešit zajištění prostupnosti liniových dopravních staveb ve smyslu metodiky AOPK ČR²⁹.
- Báňsko-technický posudek zajistit u záměrů zasahujících do území s předpokládaným výskytem důlních děl (poddolované území).

---

²⁹ Hlaváč, Anděl: Metodická příručka k zajišťování průchodnosti dálničních komunikací pro volně žijící živočichy (AOPK ČR, 2001)

- V případě, že záměr zasahuje do bloků zásob výhradního ložiska a pokud územně environmentální nebo technické podmínky neumožňují směrovou či prostorovou korekci, je realizace záměru možná pouze za podmínky souhlasu MŽP a MPO s převodem části zásob do kategorie vázaných v důsledku stanovení ochranného pilíře. V případě průchodu trasy stanoveným dobývacím prostorem je nutný souhlas OBÚ.
- U staveb, které vykazují potenciální významný negativní vliv na krajinný ráz (nadměrné elektrické vedení, silnice, protipovodňová opatření apod.) a které vstupují na území se zvýšenou hodnotou krajinného rázu, vyžadovat pro navazující územně plánovací a projektovou dokumentaci návrh takových prostorových a technických řešení, která budou minimalizovat negativní vlivy na krajinný ráz.
- U staveb vyžadujících zásahy do pozemků určených k plnění funkcí lesa vyžadovat náhradní výsadby a zalesnění.

PROJEKTOVÁ OPATŘENÍ – SPECIFICKÁ

- V rámci projektového řešení záměru D001 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů navrhované EVL Kaňon Vltavy u Sedlece.
- V rámci projektového řešení záměru D005 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivů:
  - ⇒ na kvalitu obytného a rekreačního prostředí v prostoru Jílové u Prahy, Luka pod Medníkem, Hostěradice, Čístovice a Horní Borek,
  - ⇒ na krajinný ráz v oblasti Posázaví a dalších krajinářsky hodnotných oblastech,
  - ⇒ na EVL Dolní Sázava a EVL Minartice,
  - ⇒ na migrační prostupnost krajiny,
  - ⇒ na lesní porosty (PUPFL).
- V rámci projektového řešení záměru D007 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů:
  - ⇒ na kvalitu obytného prostředí přilehlé zástavby Milína,
  - ⇒ na dotčené segmenty ÚSES (RBc Kotalík),
  - ⇒ na migrační prostupnost krajiny.
- V rámci projektového řešení záměru D019 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na:
  - ⇒ stanovištní podmínky a předmět ochrany PR Kelské louky,
  - ⇒ na dotčené segmenty regionálního ÚSES,
  - ⇒ EVL Úpor-Černínovsko.

- V rámci projektového řešení záměru D021 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na dotčené segmenty nadregionálního ÚSES.
- V rámci projektového řešení záměru D032 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Slánsko-Býšeňský potok.
- V rámci projektového řešení záměru D049 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na dotčené segmenty nadregionálního ÚSES.
- V rámci projektového řešení záměru D050 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na obyvatelstvo (hluková a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí na jz. okraji Kolína.
- V rámci projektového řešení záměru D051 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na dotčené segmenty regionálního ÚSES.
- V rámci projektového řešení záměru D060 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na předmět ochrany PP Netřebská slaniska.
- V rámci projektového řešení záměru D078 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na obyvatelstvo (hluková a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí v obci Líšno.
- V rámci projektového řešení záměru D090 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na přírodní hodnoty CHKO Český kras a na EVL Karlické údolí.
- V rámci projektového řešení záměru D098 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Slánsko-Býšeňský potok.
- V rámci projektového řešení záměru D109 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Losinský potok.
- V rámci projektového řešení záměrů D113 a D1144 a jejich posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Vlašimská Blanice.
- V rámci projektového řešení záměru D117 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Sázava.
- V rámci projektového řešení záměrů D119 a D120 jejich posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na přírodní hodnoty CHKO Blaník a EVL Sedlečský potok (D119), resp. EVL Vlašimská Blanice (D120).
- V rámci projektového řešení záměru D123 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na obyvatelstvo (hluková a imisní zátěž z dopravy), kvalitu stávajícího obytného prostředí a vodní prvky v obci Březnice.

- V rámci projektového řešení záměru D127 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na obyvatelstvo (hluková a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí ve městě Rakovník.
- V rámci projektového řešení záměru D141 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na obyvatelstvo (hluková a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí ve městě Lysá nad Labem.
- V rámci projektového řešení záměru D150 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na dotčené segmenty nadregionálního ÚSES (NRBc Polabský luh).
- V rámci projektového řešení záměru D159 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Hrabanovská černava.
- V rámci projektového řešení záměru D161 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na obyvatelstvo (hluková a imisní zátěž z dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí ve městě Nymburk.
- V rámci projektového řešení záměru D200 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA):
  - ⇒ navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivu na hydrologické poměry,
  - ⇒ zajistit ochranu stanovištních podmínek, zejména v úseku na území CHKO Český kras mj. i s ohledem na EVL Karlštejn-Koda,
  - ⇒ navrhnout vhodná opatření k minimalizaci vlivu na lesní porosty (PUPFL).
- V rámci projektového řešení záměru D204 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů:
  - ⇒ na obyvatelstvo (hluková zátěž z železniční dopravy) a kvalitu stávajícího obytného prostředí v přilehlé zástavbě dotčených sídel (Kunice, Čerčany),
  - ⇒ na krajinný ráz,
  - ⇒ na EVL Dolní Sázava,
  - ⇒ na lesní porosty (PUPFL),
  - ⇒ na hydrologické a hydrogeologické poměry v území dotčeném stavbou tunelových úseků.
- V rámci projektového řešení záměru D212 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na:
  - ⇒ stanovištní podmínky a předmět ochrany PR Pod Benáteckým vrchem,
  - ⇒ dotčené segmenty regionálního ÚSES,
  - ⇒ na EVL Milovice-Mladá.
- V rámci projektového řešení záměru D300 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout ochranná opatření k minimalizaci hlukové zátěže obytné zástavby dotčených sídel na území hlavního města Prahy a Středočeského kraje.

- V rámci projektového řešení záměru E01 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k vlivů na charakter VPZ Třebíz (včetně posouzení rizika kumulativních vlivů se záměrem rychlostní silnice R7).
- V rámci projektového řešení záměru E02 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Veltrusy.
- V rámci projektového řešení záměru E09 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na lesní porosty (PUPFL).
- V rámci projektového řešení záměru E21 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) vyloučit lokalizaci stožárových míst v ploše PP Skalní sruby Jizery a v plochách dotčených segmentů nadregionálního a regionálního ÚSES.
- V rámci projektového řešení záměru P01 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA):
  - ⇒ minimalizovat vlivy na CHKO Český kras a NPR Karlštejn,
  - ⇒ navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na lesní porosty (PUPFL),
  - ⇒ navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Karlštejn-Koda, EVL Lounín a EVL Housina.
- V rámci projektového řešení záměru R02 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Kalivodské bučiny.
- V rámci projektového řešení záměru PP01 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Labe-Liběchov.
- V rámci projektového řešení záměru PPO12 a jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA) navrhnout opatření k minimalizaci vlivů na EVL Rožďalovické rybníky.

8. ZHODNOCENÍ ZPŮSOBU ZAPRACOVÁNÍ VNITROSTÁTNÍCH CÍLŮ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ DO ZÚR A JEJICH ZOHLEDNĚNÍ PŘI VÝBĚRU VARITANT ŘEŠENÍ

HODNOCENÍ STRATEGICKÝCH PRIORIT ZÚR StČK			
Téma životního prostředí	Referenční cíl	Hodnocení priorit (tj. způsob zohlednění daného cíle v návrhu ZÚR StČK)	Navrhované doporučení
Hygiena životního prostředí	Snížit počet obyvatel vystavených překročeným limitním koncentracím škodlivých látek v ovzduší.	Problematika vystavení obyvatelstva škodlivým látkám v ovzduší není v prioritách ZÚR StČK explicitně zmíněna. Priority (03), (07) bod g) a zejména (05) však navrhuji realizaci záměrů pro rozvoj dopravní infrastruktury – lze tedy předpokládat, že dojde k ovlivnění kvality ovzduší.	Doplnit problematiku snižování zatížení obyvatelstva škodlivými látkami v ovzduší, zejména v souvislosti s výstavbou a zkapacitňováním dopravní infrastruktury, jako součást priority (05).
	Snižovat hlukovou zátěž z dopravy.	Problematika snížení hlukové zátěže z dopravy není v prioritách ZÚR StČK explicitně zmíněna. Priority (03), (07) bod g) a zejména (05) však navrhuji realizaci záměrů pro rozvoj dopravní infrastruktury – lze tedy předpokládat, že dojde ke změnám hlukové zátěže obyvatel.	Doplnit problematiku snižování hlukové zátěže z dopravy jako součást priority (05).
	Rozvíjet environmentálně šetrné formy dopravy.	Rozvoj environmentálně šetrných forem dopravy není v návrhu priorit ZÚR StČK řešen.	Doplnit problematiku rozvoje environmentálních forem dopravy jako součást priority (05).
Vodní režim	Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před povodněmi.	Protipovodňová ochrana není v návrhu priorit ZÚR StČK řešena, ačkoliv je jednou z významných priorit Politiky územního rozvoje (2008). protipovodňová ochrana je řešena na úrovni konkrétních protipovodňových opatření sídel.	Doplnit problematiku ochrany před povodněmi jako samostatnou prioritu do návrhu priorit ZÚR StČK.
Příroda a biodiverzita	Ochrana přírody a biodiverzity.	Ochrana přírody a biodiverzity je v návrhu priorit ZÚR StČK řešena pouze nepřímo v rámci příbuzných témat. Řešení ÚSES není v prioritách zahrnuto.	Doplnit problematiku ochrany přírody a biodiverzity a ÚSES jako samostatnou prioritu do návrhu priorit ZÚR StČK.

HODNOCENÍ STRATEGICKÝCH PRIORIT ZÚR StČK			
Téma životního prostředí	Referenční cíl	Hodnocení priorit (tj. způsob zohlednění daného cíle v návrhu ZÚR StČK)	Navrhované doporučení
Krajina	Omezit fragmentaci krajiny.	Omezení fragmentace krajiny se věnuje priorita (06), bod c) zachování a citlivé doplnění výrazu sídel, s cílem nenarušovat cenné městské i venkovské urbanistické struktury a architektonické a přírodní dominanty nevhodnou zástavbou a omezit fragmentaci krajiny.	Bez doporučení.
	Zvýšit ekologickou stabilitu krajiny.	Posílení stability krajiny se věnuje priorita (06), zejména bod a) zachování a obnova rozmanitosti kulturní krajiny a posílení její stability a priorita (07), zejména bod e) uplatnění mimoprodukční funkce zemědělství v krajině, zajistit účelné členění pozemkové držby prostřednictvím pozemkových úprav a doplnění krajinných prvků zvyšujících ekologickou stabilitu krajiny a eliminujících erozní poškození.	Bez doporučení.
	Ochrana krajinného rázu a přírodních dominant.	Ochrana krajinného rázu se věnuje priorita (06), zejména bod b) ochrana poštovních znaků krajinného rázu a priorita (06), bod c) zachování a citlivé doplnění výrazu sídel, s cílem nenarušovat cenné městské i venkovské urbanistické struktury a architektonické a přírodní dominanty nevhodnou zástavbou a omezit fragmentaci krajiny.	Bez doporučení.
Půda	Omezit zábory nezastavěné půdy, zejména zemědělského půdního fondu a pozemků určených k plnění funkcí lesa.	Ochrana nezastavěné půdy se věnuje priorita (07) bod b) vyvážené a efektivní využívání zastavěného území a zachování funkční a urbanistické celistvosti sídel, tedy zajišťovat plnohodnotné využití ploch a objektů v zastavěném území a preferovat rekonstrukce a přestavby nevyužívaných objektů a areálů v sídlech před výstavbou ve volné krajině.	Bez doporučení.

HODNOCENÍ STRATEGICKÝCH PRIORIT ZÚR StČK			
Téma životního prostředí	Referenční cíl	Hodnocení priorit (tj. způsob zohlednění daného cíle v návrhu ZÚR StČK)	Navrhované doporučení
	Přednostně využívat opuštěné dříve využívané plochy - brownfields.	Využívání brownfields se věnuje prioritě (07) bod b) vyvážené a efektivní využívání zastavěného území a zachování funkční a urbanistické celistvosti sídel, tedy zajišťovat plnohodnotné využití ploch a objektů v zastavěném území a preferovat rekonstrukce a přestavby nevyužívaných objektů a areálů v sídlech před výstavbou ve volné krajině.	Bez doporučení.

SHRNUTÍ HODNOCENÍ STRATEGICKÝCH PRIORIT ZÚR STČK

Na základě vyhodnocení priorit ZÚR StČK vzhledem k relevantním cílům životního prostředí lze konstatovat následující:

Témata „krajina“ a „půda“ jsou v prioritách ZÚR StČK uspokojivě řešena.

V návrhu priorit nejsou zmíněna závažná témata životního prostředí. Jedná se zejména o témata spadající pod hygienu životního prostředí, která souvisí s plánovanou výstavbou a zkapacitněním dopravní infrastruktury (snížení počtu obyvatel vystavených překročeným limitním koncentracím škodlivých látek v ovzduší, snížení hlukové zátěže z dopravy, rozvoj environmentálně šetrných forem dopravy). Zejména dvě první podtémata by měla být zařazena do návrhu priorit alespoň jako součást priority (05) týkající se dopravní dostupnosti a obslužnosti.

V návrhu priorit není zmíněna protipovodňová ochrana, ačkoliv se jedná o významnou prioritu Politiky územního rozvoje, ze které by měl návrh Zásad územního rozvoje primárně vycházet. Je doporučeno zařadit téma do návrhu priorit ZÚR, tentokrát ovšem jako samostatnou prioritu. Problematika protipovodňové ochrany je řešena na úrovni návrhů konkrétních záměrů protipovodňové ochrany sídel.

Téma „Příroda a biodiverzita“ je v návrhu priorit řešeno zejména v prioritách (06), (07) a (08). Do priority 06 je doporučeno zařadit problematiku ochrany přírody a biodiverzity (včetně ÚSES).

9. NÁVRH UKAZATELŮ PRO SLEDOVÁNÍ VLIVU ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Sledování implementace aktualizaci zásad územního rozvoje definuje § 42 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále stavební zákon) takto:

Krajský úřad předloží zastupitelstvu kraje nejpozději do 2 let po vydání zásad územního rozvoje nebo jejich poslední aktualizace zprávu o jejich uplatňování v uplynulém období. Návrhy zprávy musí být před předložením zastupitelstvu kraje ke schválení konzultován s obcemi kraje a s dotčenými orgány.

Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje podle § 9 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti obsahuje:

- a) vyhodnocení uplatňování zásad územního rozvoje včetně sdělení, zda nebyly zjištěny negativní dopady na udržitelný rozvoj území, a byly-li zjištěny, návrhy na jejich eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci;
- b) problémy k řešení v zásadách územního rozvoje vyplývající z územně analytických podkladů kraje;
- c) vyhodnocení souladu zásad územního rozvoje s politikou územního rozvoje;
- d) vyhodnocení návrhů obcí na aktualizaci zásad územního rozvoje;
- e) požadavky a podmínky pro zpracování návrhu aktualizace zásad územního rozvoje, popřípadě návrhu nových zásad územního rozvoje, včetně požadavků na zpracování variant řešení a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území;
- f) návrhy na aktualizaci politiky územního rozvoje.

Návrh ZÚR StčK neobsahuje návrh konkrétního způsobu sledování implementace dokumentu, tj. zejména způsobu a míry zohlednění ZÚR StčK v navazujících územně plánovacích dokumentacích obcí a dalších koncepčních dokumentech.

Zpracovatel SEA doporučuje stanovení indikátorů pro sledování reálného dopadu implementace ZÚR StčK na jednotlivá témata ochrany životního prostředí.

INDIKÁTORY A NÁVRH SYSTÉMU PRO SLEDOVÁNÍ VLIVU ZÚR STČK NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Pro jednotlivá témata životního prostředí jsou navrženy následující indikátory pro sledování dopadů implementace ZÚR StčK na tato témata. Indikátory vycházejí z referenčních cílů stanovených pro jednotlivá témata životního prostředí. Tyto cíle reprezentují oblasti a témata v životním prostředí, které mohou být implementací ZÚR StčK významně ovlivněny, tj. dopady implementace ZÚR StčK na životní prostředí budou sledovány prostřednictvím míry ovlivnění těchto cílů.

Návrh indikátorů pro ZÚR StČK (v závorce za indikátorem je vždy uveden kurzívou zdroj dat):

- ⇒ rozloha území s překročenými kritickými zátěžemi z ovzduší
(ČHMÚ, ČSÚ)
- ⇒ počet obyvatel, žijících v územích s překročenými kritickými zátěžemi z ovzduší
(ČHMÚ, ČSÚ)
- ⇒ počet obyvatel žijících v územích, zatížených nadměrným hlukem z dopravy; podíl obydlených oblastí zatížených nadměrným hlukem z celkové rozlohy obydlených oblastí kraje
(Ministerstvo zdravotnictví – hlukové mapy, Zdravotní ústav ve Středočeském kraji)
- ⇒ dosažitelnost MHD; počet spojů veřejné dopravy; délka cyklistických stezek (IDOS, ČSÚ, Krajský úřad Středočeského kraje)
- ⇒ počet protipovodňových opatření
(Povodí Vltavy s. p., Povodí Labe s. p., Krajský úřad Středočeského kraje)
- ⇒ počet výjimek ze zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
(krajský orgán ochrany přírody, Ministerstvo životního prostředí)
- ⇒ míra fragmentace krajiny dopravou – změna výměry dopravou nefragmentovaných území o plošném rozsahu větším než 100 km² (pozn.: limity fragmentace jsou silnice s intenzitou dopravy vyšší než 1000 vozidel/den a víceokojné železniční tratě)
(Český statistický úřad – Statistická ročenka Středočeského kraje)
- ⇒ koeficient ekologické stability
(Český statistický úřad)
- ⇒ počet realizovaných záměrů negativně ovlivňujících charakteristiky a hodnoty krajinného rázu
(krajský orgán ochrany přírody)
- ⇒ podíl/rozsah nových záborů půdy; podíl plochy vyňaté ze ZPF/PUPFL
(Český úřad zeměměřický a katastrální)
- ⇒ plocha znovu využitého území (brownfields)
(CzechInvest, Krajský úřad Středočeského kraje)

Uvedený návrh indikátorů by měl být dále upraven podle způsobu implementace ZÚR StČK. Sledování dopadů koncepce na environmentální indikátory v souvislosti s implementací ZÚR StČK by mělo být prováděno v celém období platnosti ZÚR StČK. Systém sledování a vyhodnocování vlivů implementace na životní prostředí přispěje k zamezení případných negativních dopadů ZÚR StČK na životní prostředí.

10. NETECHNICKÉ SHRNUÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

10.1. Předmět vyhodnocení

Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na životní prostředí je úvodní částí Vyhodnocení vlivů ZÚR na udržitelný rozvoj území ve smyslu přílohy č. 5 vyhlášky č. 500/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů³⁰. Hodnocení ZÚR Stčk z hlediska vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (NATURA 2000) je zpracováno samostatně autorizovanou osobou dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětem vyhodnocení vlivů je jednak vlastní návrh ZÚR Stčk a jednak záměry převzaté bez věcné změny ze schválených ÚP VÚC do ZÚR projednané s dotčenými orgány ve smyslu ust. § 187, ods. 2 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dokumentace VV ZÚR Stčk ŽP obsahuje textovou a grafickou část.

10.2. Stručná charakteristika stavu životního prostředí

OVZDUŠÍ

Z hlediska ochrany ovzduší jsou na území Středočeského kraje nejvíce problematické následující znečišťující látky a jejich zdroje:

- suspendované částice PM₁₀ – dlouhodobé a překračování imisních limitů, hlavním zdrojem je automobilová doprava, významný podíl má lokální vytápění a částečně i velké zdroje
- benzo(a)pyren – dlouhodobé a plošné překračování cílového limitu, hlavním zdrojem je lokální vytápění
- oxidy dusíku / oxid dusičitý – lokální překračování limitu pro ochranu zdraví obyvatel i limitu pro ochranu ekosystémů podél hlavních dopravních tahů. Rovněž je dlouhodobě překračován krajský emisní strop pro oxidy dusíku.
- arsen – lokální překračování na Kladensku, za hlavní zdroj je považováno lokální vytápění nekvalitními palivy
- přízemní ozón – plošné překračování cílového limitu pro ochranu obyvatel i pro ochranu ekosystémů – nejedná se však o problém specifický pro Středočeský kraj, ale o problém v zásadě celoevropský. Přízemní ozón vzniká v atmosféře jako tzv. sekundární polutant z prekurzorů, kterými jsou těkavé organické látky (hlavními zdroji jsou spotřeba hmot

---

³⁰ Bod A přílohy č. 5.

obsahujících organická rozpouštědla a doprava) a oxidy dusíku (hlavní zdroj je doprava, významný podíl mají velké zdroje).

Největší stacionární zdroje se nacházejí na Mělnicku a Kladensku, dalšími městy s vysokým soustředěním významných stacionárních zdrojů jsou Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kralupy n. Vltavou a Neratovice. Z hlediska dopravy patří mezi nejvíce zatížené komunikace na území Středočeského kraje všechny dálniční úseky (D1, D5, D8, a D11) a rychlostní komunikace (R10), z nichž dopravně nejvytíženějším je úsek dálnice D1 z mezi Prahou a Mirošovicemi, kde celkové intenzity dopravy v roce 2005 dosahovaly 65 – 70 tisíc vozidel za den, z toho více než 20 000 vozidel nákladních. Ze silnic I. a II. třídy dosahují nejvyšších dopravních intenzit komunikace s přímým napojením na dálnice a rychlostní silnice, nebo průjezdy velkých měst (Kolín, Kralupy nad Vltavou).

VODA

Středočeský kraj v centrální poloze České kotliny leží na dolních úsecích významných vodních toků (Labe, Vltava, Berounka, Sázava) s vyrovnanými odtoky v průběhu roku. Výrazné navýšení přírodních průtoků je pouze na Vltavě. Povodňové průtoky velkých vod jsou vyvolávány dlouhodobými dešťovými srážkami, často i mimo území kraje.

V kraji je vybudováno 16 vodních nádrží, z toho pouze 3 představují velká, významná vodní díla: nádrže Slapy a Orlík na Vltavě s využitím energetickým a pro trvalé udržení stanovených nízkých průtoků a dále nádrž Švihov na Želivce s klíčovým vodárenským odběrem pitné vody pro Prahu.

V ochraně vod jako složky životního prostředí došlo k významnému pozitivnímu posunu ve všech povrchových i podzemních vodách.

Regionální ochranu zdrojových oblastí vod zajišťují 2 chráněné oblasti přirozené akumulace vod, Severočeská křída (zdroje podzemních vod) a Brdy (pramenná oblast místně významných toků, možnost nových zdrojů povrchové vody). Úhrnná výměra CHOPAV 1488 km² představuje 13,5% rozlohy kraje.

Konkrétní ochranu zdrojů pitné vody představují ochranná pásma, dnes nově vymezovaná OPVZ I. a II. stupně. Vymezování ochranných pásem vodních zdrojů podle zákona o vodách dosud probíhá.

Možnost ochrany před povodněmi způsobovanými regionálními srážkami je ve Středočeském kraji omezená, významnější ochrany lze dosáhnout pouze v povodí Vltavy nádržemi Vltavské kaskády a akumulacemi výše v povodí. Na ostatních tocích jsou realizována ochranná opatření prostřednictvím Programu prevence před povodněmi MZe. Význam mají i protipovodňová preventivní opatření v ploše povodí, místní akumulace, revitalizace toků apod.

Velký význam mají v protipovodňové ochraně stanovená záplavová území, vymezená na řadě toků Středočeského kraje. Stanovená záplavová území budou i nadále vyhlášována pro další vodní toky.

PŮDA

Kraj má 665 547 ha zemědělské půdy, což představuje 60,5 % z celkové rozlohy. Ve Stčk se nachází cca 30% z celkové rozlohy chmelnic ČR. Celková rozloha chmelnic v kraji činila v roce 2004³¹ 3 453 ha (z toho okres Rakovník 2 672 ha, okres Mělník 316 ha a okres Kladno 438 ha). Vinice byly v roce 2004 evidovány na 332 ha ZPF (okres Mělník 258, okres Beroun 16 ha, okres Kladno 28 ha, okres Kutná Hora 18 ha a okres Praha – východ 10 ha).

Půdy na území Středočeského kraje jsou vysoce kvalitní. Nejvyšší orné půdy se nachází v těchto ORP (průměrná třída ochrany ZPF 1 – 2,2): Mšeno, Velvary, Unhošť, Hostivice, Roztoky, Jesenice, Český Brod a Kolín; nadprůměrná kvalita ZPF ((průměrná třída ochrany ZPF 2,2 - 2,7) se nachází v těchto ORP: Vlašim, Kutná Hora, Čáslav, Zruč n.S., Kostelec n.Č.I, Úvaly, Čelákovice, Brandýs n.L. – Stará Boleslav, Odolena Voda, Kladno a Mladá Boleslav.

Středočeský kraj patří mezi 3 kraje ČR, ve kterých se pěstuje chmel a 4 kraje ČR, kde se pěstuje vinná réva. Tato skutečnost je dokladem velmi pestrých přírodních podmínek. Různorodost podmínek pro zemědělství dokresluje i třetí nejvyšší podíl ovocných sadů v ČR. V důsledku převažujících příznivých přírodních podmínek má zemědělská půda ve Středočeském kraji vysokou kvalitu a v celorepublikovém měřítku zásadní potenciál pro produkci v ČR.

LESNÍ PŮDA

Rozloha pozemků určených k plnění funkcí lesa ve Středočeském kraji činila k 31.12. 2007 305 439 ha, což při celkové katastrální výměře Středočeského kraje 1 101 478 ha znamená lesnatost 27,7 %, což je podprůměrná lesnatost ve vztahu k průměru ČR (33,6 %). Nejnižší podíl lesů je na území okresů Nymburk (16,14 %), Praha-východ (16,62 %), Kolín (16,88 %) a Kladno (16,90 %). Nejvyšší lesnatost je na území okresů Příbram (43,69 %), Rakovník (37,75 %) a Beroun (34,7 %), kde je lesnatost nad celostátním průměrem.

Druhové složení lesů je mimo jiné výsledkem uplatnění požadavků a názorů na to, jaké funkce by měl les přednostně plnit. V posledních více než 200 letech jsou preferovány ve druhové skladbě lesů smrk (*Picea* sp.) a borovice (*Pinus* sp.).

Kromě lesů hospodářských se na území kraje vyskytují lesy zařazené do kategorie lesy zvláštního určení (72,8 tis. ha). Lesů v kategorii lesů ochranných se na území kraje nachází 8,9 tis ha.

GEOLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMĚRY, ZDROJE NEROSTNÝCH SUROVIN

Středočeský kraj je území s velkým počtem ložisek nerostných surovin, které byly od nejstarších dob předmětem těžby. V první řadě to byla **ložiska rud** – z významnějších ložiska sedimentárních železných rud v Barrandienu a železných rud skarnového typu u Vlastějovic, polymetaických rud na Příbramsku a Kutnohorsku, zlatonosných rud v okolí Jílového

---

³¹ Zdroj CZUK

a v oblasti Roudného. V současné době jsou všechna ložiska rud mimo těžbu. Další hospodářsky důležitou a donedávna těženou nerostnou surovinou je **černé uhlí**. Karbonské **jílovce** a lupky, vyskytující se ve větších mocnostech v souvrství svrchní radnické sloje, se těží v DP Rynholec. V širším okolí Českého Brodu se povrchově těží cenomanské jíly - DP Brník, Nehvizdy a Vyšebořovice – Kamenná Panna. I. a u Vižiny nedaleko Hostonic (DP Vižina). Trvalý význam má ve Středočeském kraji těžba **vápence**. Ta je soustředěna především v oblasti siluru a devonu v Barrandienu. Vyvřeliny středočeského plutonu jsou využívány i jako **stavební kámen** na výrobu štěrků a drtí. Ložiska **štěrkopísků** jsou vázána na fluviální náplavy Labe, Vltavy a Jizery. Jako **cihlářské suroviny** jsou ve Středočeském kraji využívány spraše a sprašové hlíny, které se vyskytují na velkých plochách a ve značných mocnostech, zvláště v oblasti křídly, někdy bývají s těmito sedimenty zpracovávány i podložní křídové slíny.

FLÓRA, FAUNA, BIOLOGICKÁ ROZMANITOST

Biologická rozmanitost druhů rostlin a živočichů je na území Středočeského kraje vysoká. Je to dáno poměrně velkou rozmanitostí stanovištních podmínek, která vyplývá z jeho geologické skladby, morfologie terénu, půdních podmínek, klimatických poměrů apod.

Ze zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů se ve Středočeském kraji vyskytují tyto druhy s národním významem:

- Rostlinné druhy: sinokvět chrpovitý (*Jurinea cyanoides*), hrachor hrachovitý (*Lathyrus pisiformis*), plavín štítnatý (*Nymphoides peltata*), koniklec jarní (*Pulsatilla vernalis*);
- Živočišné druhy: sysel obecný (*Spermophilus citellus*) a modrásek černoskvřitý (*Maculinea arion*).

V celorepublikovém měřítku nepatří území Středočeského kraje k nejvýznamnějším migračním oblastem z hlediska migrace velkých savců. Územím zvýšeného významu je v tomto ohledu spojnice Slavkovského lesa s lesnatou oblastí Křivoklátska a také migrační směr z oblasti Českého ráje a Jičínska přes Poděbradsko, okolí Vlašimi na jih až do oblasti Třeboňské pánve a dále na Šumavu. Migračně významnějším územím je také Rakovnicko a údolí velkých řek především Vltavy a Berounky.

Na území StČK je vyhlášeno 5 velkoplošných chráněných území - chráněné krajinné oblasti (CHKO): Blaník, Český kras, Kokořínsko, Křivoklátsko, Český Ráj a 227 maloplošných zvláště chráněných území (MZCHÚ). Vymezeny jsou také lokality celoevropské soustavy chráněných území Natura 2000 (evropsky významné lokality a ptačí oblasti).

KRAJINA

Pestrý geologický podklad dal ve Středočeském kraji vzniknout různým typům krajiny. Severní část kraje, tvořená Českou křídovou tabulí, má charakter rozlehlých plání, které se stupňovitě zvedají směrem na sever a na jih od Labe, kde přecházejí do pahorkatin až vrchovin barrandienu v západní části a krystalinika v části východní. Zatímco krystalinikum vytváří malebnou, ale poněkud jednotvárnou pahorkatinu, která plynule navazuje na Vysočinu, na jihozápadě se setkáváme s mnohem výraznějšími krajinnými typy.

Přírodovědně a krajinářsky jsou významné zejména na sebe navazující poměrně velké celky Křivoklátska, Českého krasu a Brd. Český kras je jedinou ukázkou typické krasové krajiny se škrapovým povrchem, zbytky krasových závrtových plošin a četnými vývěry podzemních vod v Čechách. Hodnoty této oblasti podtrhuje kaňonovitě údolí Berounky. Křivoklátsko je rozsáhlým lesním komplexem. Brdy a k směrem k Praze vybíhající Hřebený jsou jediným opravdovým pohořím středních Čech. V Brdech se také nalézají nejvyšší vrchol Středočeského kraje Tok (865 m n.m.).

Nížiny jsou v kraji zastoupeny na území nivy Labe, která představuje neúplně rozvinutý nivní ekosystém v rámci Čech s dosud největší plochou lužních hájů.

Za účelem ochrany krajiny a jejího rázu byly kromě CHKO ve Středočeském kraji vyhlášeny **přírodní parky**: Čížovky, Dolní Povltaví, Džbán, Džbány – Žebrák, Hornopožárský les, Chlum, Jabkenicko, Jesenicko, Jistebnická vrchovina, Kersko, Okolí Okoře, Povodí Kačáku, Rymář, Střed Čech, Třemšín, Velkopopovicko.

Důležitým faktorem pro zachování biodiverzity přírodních ekosystémů a posílení ekologické stability krajiny je vymezení a následné realizování územního systému ekologické stability (ÚSES), který je vymezen pro celé území kraje. ZÚR Stčk vymezuje ÚSES regionální a nad-regionální úrovně.

KULTURNÍ A HISTORICKÉ PAMÁTKY

Středočeský kraj se vyznačuje bohatým kulturním dědictvím. V současné době je evidována jedna movitá a 27 nemovitých národních kulturních památek (NKP). Vyhlášeny jsou 2 městské památkové rezervace, 34 vesnických památkových zón, 10 vesnických památkových rezervací a 26 vesnických památkových zón. Mimo to byly v kraji vyhlášeny 2 krajinné památkové zóny a 3 archeologické rezervace. Historické jádro Kutné Hory je zapsáno na seznamu Světového dědictví UNESCO.

OBYVATELSTVO

Středočeský kraj patří z hlediska počtu obyvatel mezi největší kraje ČR. K 31.12.2008 zde žilo 1 230 691 obyvatel, z toho 608 114 mužů a 622 577 žen. Počet obyvatel se ve Středočeském kraji od jeho založení jako vyšší územněsprávní jednotky v roce 2000 neustále zvyšuje. Důvodem je zejména stálý přírůstek stěhováním způsobený procesem suburbanizace (přesun bydlení z Prahy do jejího zázemí). Věkovou strukturou svého obyvatelstva se kraj blíží průměru České republiky. Podíl obyvatel ve věku 0 -14 let je 14,9%, ve věku 14 – 64 let 71% a 65 let a starší 14,1%.

Hluková zátěž obyvatelstva

Hlavním problémem kraje z hlediska hlukové zátěže obyvatel je hluk z automobilové dopravy. Tranzitní poloha kraje v okolí hlavního města znamená silné dopravní zatížení většiny hlavních silničních komunikací. Zejména podél silnic I. třídy nejsou dosud vyřešená odpovídající protihluková opatření pro ochranu obyvatel v postižené zástavbě.

V zástavbě podél nejvíce dopravně zatížených silničních tahů dochází k překračování limitů pro hluk s korekcí na starou zátěž. Jedná se zejména o zástavbu podél komunikací I/38 (v úseku Kolín - Kutná Hora), I/2 (Říčany), I/3 (od exitu D1 Mirošovice po Benešov) a dále průjezdy městy Kladno, Nymburk, Mělník a Příbram.

Samotné limity pro hlavní komunikace bez korekce na starou zátěž jsou překračovány podél naprosté většiny průtahových komunikací v celém území kraje a v intravilánech velkých měst pak podél většího počtu úseků (nejen u průtahů).

Na území kraje se nachází také několik železničních koridorů s více než 60 tisíci průjezdy vlakových souprav během roku, pro něž byla v roce 2005 zpracována strategická hluková mapa. V těsné blízkosti těchto drah se nachází jen malý počet domů a na značné části trati byla vybudována protihluková ochrana tak, aby chráněná zástavba nebyla zasažena nadlimitními hladinami akustického tlaku.

10.3. Hodnocení ZÚR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni

Hodnocení vztahu ZÚR ke strategickým koncepcím přijatým na národní a regionální úrovni bylo provedeno na základě rešerše materiálů, ze kterých byly vybrány cíle relevantní obsahové náplni ZÚR.

Koncepce a záměry navrhované hodnocenými ZÚR Stč nejsou v zásadním rozporu s prioritními cíli uvedenými v národních a krajských strategických dokumentech. Uplatňování koncepce a realizace navrhovaných záměrů přispěje k dosažení cílů uvedených ve sledovaných dokumentech. V některých konkrétních případech může naplnění cíle uvedeného v oborovém strategickém dokumentu znamenat nedodržení strategického cíle v jiné oborové oblasti. Konkrétní střety mezi cíli uváděnými v oborových strategických dokumentech je nutné minimalizovat na úrovni technického řešení jednotlivých záměrů.

10.4. Hodnocení vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí

Hodnocení vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí bylo provedeno na základě identifikace hlavních environmentálních limitů přítomných v dané ose či oblasti a zhodnocení formulovaných požadavků na využití území a úkolů pro územní plánování ve vztahu k těmto limitům a zájmům ochrany přírody a krajiny.

Naplnění požadavků pro využití území a úkolů pro územní plánování přispěje mimo jiné ke zlepšení kvality životního prostředí a ochraně přírodních a kulturních hodnot.

10.5. Hodnocení ploch a koridorů veřejné infrastruktury

Hodnocení ploch a koridorů veřejné infrastruktury bylo provedeno pro všechny záměry uvedené v Návrhu ZÚR Stč a Odůvodnění ZÚR Stč (VPS, územní rezervy a záměry převzaté z platných ÚPN VÚC (ÚP VÚC Pražského regionu, ÚP VÚC okresu Benešov, ÚP VÚC Mladá, ÚP VÚC okresu Příbram, ÚP VÚC Střední Polabí, ÚP VÚC Rakovnicko, Územní prognóza VÚC Mladoboleslavsko).

Obecně lze konstatovat, že nejvýznamnější vlivy na složky životního prostředí mají koridory dopravní infrastruktury (kapacitní komunikace, VRT) a nová nadzemní elektrická vedení.

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Silniční doprava

Stavby silniční dopravy lze obecně označit za stavby ovlivňující všechny sledované složky životního prostředí.

Ovzduší

Z hlediska míry ovlivnění kvality ovzduší a hlukové zátěže lze konstatovat, že nejvýznamnější skupinou záměrů jsou silniční stavby. Obecně je možné konstatovat, že v naprosté většině se jedná o záměry, jejichž cílem je odvést automobilovou dopravu z obytných oblastí. Realizace těchto záměrů přispěje ke snížení zátěže v jednotlivých sídlech. U určitého počtu silničních staveb však existuje i riziko nárůstu imisí a hlukové zátěže obyvatelstva v důsledku umístění nového zdroje v dosud nezátížených lokalitách.

Jako záměry s jednoznačně pozitivním vlivem jsou hodnoceny stavby umožňující odvést dopravu ze silně zatížených komunikací procházející velkými městy³². Jedná se o záměry **D001, D003, D011, D031, D032, D035, D510 a D511**. Jako záměry velmi pozitivní byly hodnoceny záměry, které vytvářejí nová spojení se stávající dopravní sítí, jejichž výstavba umožní odklonit zejména tranzitní dopravu mimo obytnou zástavbu měst. Jedná se o záměry **D025, D049, D061, D063, D073, D080, D120, D150 a D153**. Pozitivně jsou hodnoceny ostatní záměry, které představují obchvaty menších sídel a dále výstavby MÚK, které umožní napojit stávající dopravu. Hodnocení některých záměrů není jednoznačné, zejména v případech, kdy jejich realizace přispěje k odvedení dopravy z obytných oblastí, ale současně přináší obdobnou zátěž do jiných částí obytné zástavby.

Jako záměry s mírně nepříznivými vlivy byly hodnoceny záměry:

D009 – realizace záměru vyvolá nárůst tranzitní dopravy v Kamenných Žehrovicích (ve směru R6 – Kladno), přičemž není obsažen záměr pro ochranu tohoto sídla.

---

³² V případě silničního okruhu Prahy jsou záměry hodnoceny +2 přesto, že jejich přínosy se na území Středočeského kraje projeví méně výrazně, neboť jejich účelem je především odvést tranzitní dopravu z hl. m. Prahy. U některých obcí může dojít i k nárůstu zátěže. Z hlediska obecného vlivu na obyvatelstvo (bez uvažování zda jde o obyvatele Stč. kraje či nikoli) však jednoznačně převažují velmi výrazná pozitiva okruhu.

D102 – výstavba obchvatu zajistí odvedení tranzitní dopravy mimo obytnou zástavbu Votic, avšak do průjezdu sídly Srbice a Veselka. Je doporučeno uvážit jiné řešení, které bude mít podobný přínos pro Votice a nezpůsobí zátěž v uvedených sídlech.

Povrchové a podpovrchové vody

Vlivy dopravní infrastruktury na povrchové a podpovrchové vody jsou, kromě znečištění, spojeny s vlivy na vodní režim tj. změny objemu a druhu odtoku, změny směru a rychlosti proudění nebo odtoku, změny výškové úrovně hladiny vody, rozvoj vodní eroze apod.

Dopravní stavby při svém zásadním zásahu do terénu a kontinuálním průběhu ovlivňují především odtokové poměry. Zářezy a násypy přerušují nebo mění odtok povrchové vod i podzemní vody. Odtok povrchové vody je ze zpevněných ploch urychlován a soustřeďován. Nejvýznamnější vlivy na povrchové a podzemní vody byly identifikovány v případě staveb lokalizovaných v záplavových územích **D088** (Berounka), **D089** (Berounka), **D138** (Liběchovka), **D158** (Jizera), **D201** (Vltava), **D202** (Sázava), **D608** (Labe), **D213** (Labe), **D012** (Doubrava), **D019** (Labe), **D040** (Rakovnický potok), **D050** (Polepka), **D058** (Vltava), **D064** (Jirenský potok, Horoušanský potok, Výmola), **D086** (Litavka), **D114** (Blanice), **D117** (Sázava), **D123** (Skalice), **D132** (Vltava), **D133** (Zlonický potok), **D142** (Labe), **D147** (Cidlina), **D149** (Cidlina), **D150** (Labe), **D153** (Labe) a **D154** (Šembera). Průchod koridoru dopravních staveb ochranným pásmem vodních zdrojů byl identifikován u těchto záměrů: **D027**, **D031**, **D064**, **D067**, **D073**, **D092**, **D103**, **D116**, **D121**, **D128**, **D129**, **D160**, **D162**.

Geologické a hydrogeologické poměry, zdroje nerostných surovin

Koridory záměrů **D005**, **D007**, **D010**, **D012**, **D095**, **D125**, **D127**, **D132**, procházejí územím ovlivněným důlní činností. Realizace staveb je podmíněna jejich zabezpečením proti účinkům poddolování.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Výstavba nových dálnic, rychlostních komunikací a silnic si vyžádá rozsáhlé zábory ZPF. Zábor půd je v případě realizace těchto staveb nevyhnutelný, možnosti jeho minimalizace jsou omezené. Nejvýznamnější negativní vliv na ZPF jak z hlediska celkového rozsahu záboru, tak z hlediska kvality půd, představují záměry **D005**, **D007**, **D008**, **D010**, **D201**, **D205**, **D213**.

K záborům PUPFL dochází u dopravních staveb v řádově nižším rozsahu. Nejvýznamnější vlivy na PUPFL byly identifikovány u staveb **D005** a **D008**.

Příroda a krajina

Z důvodu potenciálního střetu se zvláště chráněným územím byly negativní vlivy identifikovány u staveb **D019**, **D060**, **D090**, **D119**, a **D120**. Potenciální negativní ovlivnění prvků ÚSES (zejména nadregionální úrovně) představují záměry: **D005**, **D021**, **D046**, **D049**, **D058**, **D064**, **D090**, **D149**, **D150** a **D153**. Významné vlivy na krajinný ráz budou spojeny s realizací záměrů **D005**, **D007** a **D008**.

Kulturní a historické hodnoty

V měřítku hodnocení nebyly identifikovány významné vlivy silničních staveb na kulturní a historické hodnoty.

Železniční doprava

Ovzduší

Záměry v oblasti železničních staveb jsou považovány z hlediska vlivu na ovzduší obecně za přínosné, neboť vytvářejí alternativu automobilové dopravě. Problémem však může být hluková zátěž v místech přiblížení železniční trati k obytné zástavbě.

Povrchové a podpovrchové vody

Průchod koridoru železničních staveb záplavovým územím byl identifikován u staveb **D601** (Berounka), **D603** (Jizera) a **D607** (Čáslavka). Jako záměr s potenciálně velmi významným negativním vlivem na povrchové a podpovrchové vody je hodnocen záměr **D200** resp. **D601**. Svým rozsahem se jedná o velmi významné stavby s vedením trati dlouhým tunelovým úsekem. Také ostatní záměry výstavby VRT a kapacitních silničních komunikací (dálnice a rychlostní komunikace) jsou z důvodu ovlivnění odtokových poměrů hodnoceny negativně. Koridor stavby **D204** a **D602** prochází ochranným pásmem vodních zdrojů.

Geologické a hydrogeologické poměry, zdroje nerostných surovin

Koridor záměru **D201** a **D202** prochází dobývacím prostorem.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Nejvýznamnější vlivy na ZPF a PUPFL byly identifikovány u stavby **D602**.

Příroda a krajina

Střet koridoru se zvláště chráněným územím byl v měřítku hodnocení identifikován u záměrů **D200**, **D212** a **D601**. Potenciální negativní ovlivnění prvků ÚSES (zejména nadregionální úrovně) představují záměry **D200**, **D201**, **D204**, **D212** a **D213**. Vlivy na krajinný ráz byly identifikovány u záměrů **D205**, **D601** a **D602**.

Letecká doprava

Ovzduší a hluková zátěž

Záměry na rozvoj letišť patří mezi problematické záměry zejména vzhledem k riziku nárůstu hlukové zátěže. V těchto případech je v příslušných řízeních nutno důsledně doložit ochranu veřejného zdraví.

Povrchové a podpovrchové vody

Zvýšení rozsahu zpevněných ploch, ke kterému dojde v důsledku výstavby VPD, dojde k ovlivnění režimu povrchových vod.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Realizací záměru **D300** dojde k poměrně významnému záboru ZPF.

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Elektroenergetika

Hodnocením SEA nebyly identifikovány významné vlivy na ovzduší, povrchové a podpovrchové vody a kulturní a historické památky.

Geologické a hydrogeologické poměry, zdroje nerostných surovin

Koridory **E02** a **E18** prochází vymezeným dobývacím prostorem.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Záměry v oblasti elektroenergetiky nejsou spojeny s významnými vlivy na zemědělský půdní fond. Vlivy na les jsou výrazně vyšší, zejména v případě nadzemních vedení zvn a vvn.

Příroda a krajina

Stavbami, které v případě své realizace mohou mít významně negativní vliv na hodnotu krajinného rázu dotčených oblastí jsou zejména vedení VVN 400 kV a 110 kV (záměry: **E02**, **E21** a **E502**) v úsecích procházejících územím přírodních parků a rozsáhlých lesních komplexů. Odlesnění, vedle zásahu do krajinného rázu dotčené oblasti, ovlivňuje druhovou skladbu ekosystémů a narušuje stabilitu lesních porostů.

Plynárenství a produktovody

Ovzduší

Výstavba plynovodů je posuzována pozitivně neboť posilování rozvodné sítě vytváří předpoklady pro rozvoj plynofikace území a tím snížení imisní zátěže zejména z lokálního vytápění.

Příroda a krajina

Potenciální vlivy byly v měřítku hodnocení identifikovány u záměru **P01** jehož koridor se dotýká území CHKO Český kras.

Vodovody

Hodnocením SEA nebyly identifikovány významné negativní vlivy na sledované složky životního prostředí.

Protipovodňová opatření

Hodnocením SEA nebyly identifikovány významné negativní vlivy na sledované složky životního prostředí.

Lokality akumulace povrchových vod

Vymezení lokalit akumulace povrchových vod (LAPV) ve formě územních rezerv není spojeno s negativními vlivy na sledované složky životního prostředí. Ve smyslu §36 , odst. 1 stavebního zákona jsou tyto plochy navrženy k územní ochraně za účelem prověření možnosti budoucího využití. Nejedná se tedy o umístění konkrétního záměru ani na jejím základě nelze, bez schválení změny ZÚR, takový záměr umístit.

Případné využití ploch vymezených jako územní rezerva pro akumulaci povrchových vod je spojeno s rizikem významných negativních vlivů na přírodu a krajinu, ZPF a PUPFL. Hlavními důvody jsou: likvidace biologicky cenných stanovišť v místě zátop, razantní zásah do přirozeného režimu vodních toků v místě nádrže i pod nádrží a s tím spojená změna stanovištních podmínek, přerušení přirozené migrace živočichů podél toku atd. Využití ploch **W602, W603, W605, W607, W608, W609 a W610** je spojeno s rizikem ovlivnění obytné a rekreační zástavby. Z hlediska ochrany kulturních a historických hodnot je negativně hodnocena plocha územní rezervy **W607**, z důvodu rizika narušení prostředí VPZ Kleštěnce.

Provedené vyhodnocení vlivů případné realizace záměrů, pro které jsou územní rezervy vymezovány, představuje upozornění na rizika na základě současné úrovně poznání technického řešení záměrů i předmětů ochrany v dotčených územích.

Podle platné právní úpravy musí rozhodnutí o případné realizaci záměru v konkrétní lokalitě předcházet aktualizace ZÚR, vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a projednání ve smyslu §§ 37-41 SZ.

HODNOCENÍ VLIVŮ NA EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI

Při hodnocení vlivů návrhu Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na evropsky významné lokality, ptačí oblasti a jejich předměty ochrany nebyl shledán významně negativní vliv žádného úkolu uvedeného v koncepci ani vliv koncepce jako celku.

Pro některé záměry na základě dostupných informací o záměru a výskytu předmětů ochrany není možné určit významnost vlivu. Vliv bude přinejmenším mírný, není však vyloučeno, že při podrobném hodnocení vlivů na EVL a PO bude určen jako významně negativní. Těmto záměrům je přiřazena hodnota „?“. Vliv musí být podrobně vyhodnocen v procesu dalšího posuzování záměru. Je velmi pravděpodobné, že existuje technické řešení těchto záměrů, které významně negativní vliv nemá.

Některé části koncepce nemohly být posouzeny vzhledem k příliš obecné formulaci.

Závěrem je konstatováno, že předložená koncepce „Zásady územního rozvoje Středočeského kraje“ nemá významně negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Vybrané záměry obsažené v koncepci musí být podrobně vyhodnoceny podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v rámci procesu EIA.

10.6. Vyhodnocení variant řešení

ZÚR Stčk před jednáním dle §37 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, obsahovaly 5 záměrů ve variantním řešení (2 záměry v oblasti silniční dopravy, 2 záměry v oblasti železniční dopravy a 1 záměr v oblasti elektroenergetiky).

Z důvodu zachování transparentnosti procesu SEA jsou uvedeny výsledky posouzení variantních záměrů a soulad zapracování variantních záměrů do Návrhu ZÚR Středočeského kraje.

D056 – aglomerační okruh: úsek: (II/ 101) Rudná – Unhošť; přeložka (varianta a, varianta b)

V měřítku provedeného hodnocení jsou posuzované varianty řešení přeložky silnice II/101 v úseku Rudná – Unhošť (záměr D056) hodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí jako rovnocenné, s tím, že při výběru varianty je nutné zohlednit také další kritéria, zohledňující vazby na ostatní pilíře udržitelného rozvoje. Případná realizace varianty (b) je podmíněna zachováním samostatné přístupové cesty k areálu Kláštera sv. Františka v lokalitě Hájek (k.ú. Červený Újezd).

V návrhu ZÚR Středočeského kraje je (2/2011) koridor sledován ve variantě D056a. Zapracování této varianty je v souladu se závěry dokumentace SEA.

D064 - Aglomerační okruh: úsek (II/101) Mstětice – Jirny – Úvaly (varianta a, varianta b)

Na základě vyhodnocení předložených koncepčních variant z hlediska jejich vlivu na životní prostředí a předpokládaných vlivů na obyvatelstvo doporučuje hodnocení SEA preferovat variantu „východní“ D064b. Tato varianta je hodnocena příznivěji především z hlediska vlivu na obyvatelstvo, neboť se na rozdíl od varianty (a) nedostává do kontaktu s obytnou zástavbou (Horoušánky, Nové Jirny) a zachovává přirozené prostorové vazby Horoušánek na komplex Klánovického lesa.

V návrhu ZÚR Středočeského kraje (2/2011) je v souladu s výsledky vyhodnocení SEA koridor sledován ve variantě D064b.

D204 Železniční trať č.221 - úsek Praha - Bystřice u Benešova, přeložka železniční trati (varianta a, varianta b)

Obě varianty jsou spojeny s rizikem významných vlivů především na podzemní vody, ZPF, lesní porosty a krajinný ráz. V měřítku ZÚR však byly mezi sledovanými variantami zjištěny jen malé rozdíly ve velikosti a rozsahu předpokládaných vlivů. Obě varianty jsou proto z hlediska vlivů na životní prostředí hodnoceny jako rovnocenné. Při rozhodování o výběru varianty je nutné vycházet z hodnocení ostatních (především technicko ekonomických a sociodemografických) aspektů udržitelného rozvoje.

V návrhu ZÚR Středočeského kraje (2/2011) je koridor sledován ve variantě D204a.

Výběr varianty není v rozporu se závěry hodnocení SEA. Realizace záměru je spojena s rizikem potenciálně významných negativních vlivů především na podzemní vody, ZPF, lesní porosty a krajinný ráz. Při upřesnění vymezení koridoru v navazující ÚPD, v rámci projektového posuzování vlivů na ŽP (EIA) a v dalších fázích projektové doku-

mentace je nutné věnovat zvýšenou pozornost vyloučení či minimalizaci vlivů na životní prostředí.

D608 - Železniční trať č. 231 – Velký Osek, přímé napojení na trať č. 020 (varianta a, varianta b)

Poznámka: V Návrhu ZÚR pro společné jednání dle §37 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, koridor sledován jako VPS D206, ve variantách D206a a D206b.. Na základě připomínek dotčených orgánů je uvedený koridor v obou variantách v Návrhu ZÚR pro veřejné projednání dle §39 výše uvedeného zákona vymezen jako územní rezerva.

V měřítku provedeného hodnocení je z hlediska životního prostředí jako varianta šetrnější hodnocena varianta a, která je vzhledem ke své menší délce spojena s menším záborem ZPF a PUPFL včetně menšího zásahu do ekosystémů dotčeného území. Řešení dle varianty b, které je dopravně účinnější (umožňuje vyšší rychlostní standard), je možné realizovat v případě zajištění prostorové koordinace s tělesem dálnice D11, za účelem omezení fragmentace území.

Koridor v obou variantách vymezen jako územní rezerva.

Vymezení koridoru ZÚR pro územní rezervu dopravní infrastruktury není spojeno s žádným negativním vlivem na sledované složky životního prostředí. Ve smyslu §36 ods.1 SZ jsou tyto koridory navrženy k územní ochraně za účelem pověření možnosti budoucího využití. Nejedná se tedy o umístnění konkrétního záměru ani na jejím základě nelze, bez schválení změny ZÚR, takový záměr umístit.

E01 - Vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje 020 (varianta a, varianta b, varianta c)

V měřítku ZÚR je z hlediska vlivů na složky životního prostředí jako nejvhodnější hodnocena varianta (a), která z významné části využívá souběh s koridorem rychlostní silnice R7.

V Návrhu ZÚR koridor sledován v souladu s doporučením SEA ve variantě E01 a.

SEZNAM ZKRATEK

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BPEJ	Bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČD	České dráhy
ČR	Česká republika
CZT	Centrální zásobování teplem
ČGS	Česká geologická služba
ČHMÚ	Český hydrometeorologický úřad
ČOV	Čistička odpadních vod
DP	Dobývací prostor
EO	Ekvivalentní obyvatel
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
HPJ	Hlavní půdní jednotka
HPKJ	Hlavní půdní krajinná jednotka
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHLÚ	Chráněné ložiskové území
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
k.ú.	katastrální území
KES	Koeficient ekologické stability
KPZ	Krajinná památková zóna
LAPV	Lokality akumulace povrchových vod
MPR	Městská památková rezervace
MPZ	Městská památková zóna
MZCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území přírody
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO_x	Oxidy dusíku
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NRBc	Nadregionální biocentrum
NRBk	Nadregionální biokoridor
OBÚ	Obvodní báňský úřad
OP	Ochranné pásmo
OP PLZ	Ochranné pásmo přírodního léčivého zdroje
ORP	Obec s rozšířenou působností
OZKO	Oblast zhoršené kvality ovzduší
PLZ	Přírodní léčivý zdroj
PM₁₀	Poletavý prach
PO	Ptačí oblast
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
PÚR	Politika územního rozvoje
RBc	Regionální biocentrum
RBk	Regionální biokoridor
RP	Rozvojová plocha
SO₂	Oxid siřičitý

Stčk	Středočeský kraj
SV	Skupinový vodovod
SVP ČR	Statní vodohospodářský plán České republiky
TO	Třída ochrany
TZL	Tuhé znečišťující látky
ÚP / ÚP O	Územní plán obce
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚPN VÚC	Územní plán velkého územního celku
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ÚSOP	Ústřední seznam ochrany přírody
VPR	Vesnická památková rezervace
VPS	Veřejně prospěšná stavba
VPZ	Vesnická památková zóna
VTL	Vysokotlaký (plynovod)
VV ZÚR Stčk ŽP	Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na životní prostředí
vvn	Velmi vysoké napětí
ZCHÚ	Zvláštní chráněné území
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ZÚR Stčk	Zásady územního rozvoje Středočeského kraje

TABULKOVÉ PŘÍLOHY

- 1.1. ZÚR – Koridory a plochy dopravní infrastruktury
- 1.2. ZÚR – Koridory a plochy technické infrastruktury
- 1.3. ZÚR – Protipovodňová ochrana
- 2.1. ÚP VÚC – Koridory a plochy dopravní infrastruktury
- 2.2. ÚP VÚC – Koridory a plochy technické infrastruktury
- 2.3. ÚP VÚC – Koridory a plochy vodovodních staveb
- 2.4. Lokality vhodné pro akumulaci povrchových vod
- 3. Podklad pro vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů